דבר

דבר יום רביעי כ"ו בניסן תשנ"ה 26.4.95 גליון 21541

16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

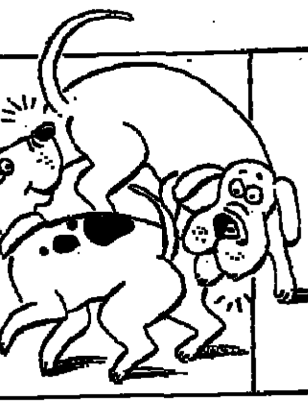

הבינו את אפודי הקרב: פלאפון בכיס אחד, ביפר בכיס שני ושפה מוצפנת. עזרא דלומי (עמ' 9)

ביקור בביתן "מלחמת אוקטובר" בקהיר מלמד משהו על המרחק הרב שעשינו מאז. (עמ' 11)

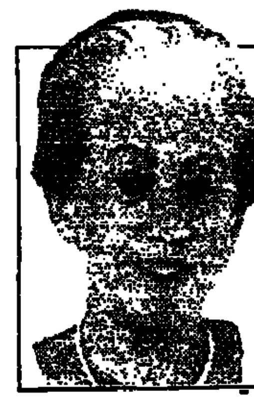

מסגרות מיוחדות לילדים מחוננים עלולות להזיק להם, טוענת מנהלת המכון לקידום נוער באוניב' ת"א. (עמ' 13)

חדשות חוץ	6
כלכלה	7
עכשיו	13,11
כל דבר	14
ספורט	15

מחבל מתאבד פוצץ מכונית־תופת ליד שיירת צה"ל; 11 נפצעו

אסון כבד נמנע בזכות אמצעי זהירות שנקטו חיילי השיירה; אחד הפצועים במצב קשה; חזבאללה ירו פצצות מרגמה על כפרים באזור הביטחון; צה"ל הפגיז יעדי מחבלים

מאת און לוי ואורי שרון

אחד־עשר חיילי צה"ל נפצעו אתמול אחר הצהריים בהתפוצצות מכונית תופת שנהגה בידי מחבל מתאבד סמוך לשיירה של צה"ל בפאתי העיירה בינת ג'בל שבאזור הביטחון בדרום לבנון.

מצבו של אחד הפצועים מוגדר בינוני עד קשה. שני חיילים נוספים נפצעו באורח בינוני, ושבעה חיילים נפצעו באורח קל.

גורם בטחוני בכיר אמר אמש: "אסון כבד נמנע אמש בזכות אמצעי הזהירות שנקטו נוסעי השיירה".

היום יחלו תחקירים בפיקוד הצפון ללימוד נסיבות האירוע.

במקביל להתפוצצות מכונית התופת ירו המחבלים פצצות מרגמה לעבר כפרים בגזרה המערבית של אזור הביטחון. בין היתר, ירו המחבלים, זה היום השני ברציפות, לעבר בית החולים בעיירה בינת ג'בל. בית החולים משמש את תושבי אזור הביטחון. צה"ל וצד"ל הפגיזו בתגובה יעדים של מחבלים מצפון לאזור הביטחון.

אתמול, סמוך לשעה 16.00, יצאה שיירה מינהלתית של צה"ל על גבי בט"שית לכיוון מיפקדת כוחות צה"ל בעיירה בינת ג'בל.

בשעה 16.25 הגיעה השיירה לפאתי העיירה בינת ג'בל. אז הבחינו נוסעיה במכונית מסוג אודי ישנה, המנסה להתקרב אל כלי הרכב, ולהתנגש באחד מהם.

משלא הצליח המחבל במזימתו, הפעיל את מתקן החבלה, שהכיל 150־200 ק"ג חומר נפץ.

מכונית האודי התפוצצה, והמחבל שנהג בה נהרג במקום. מן הפיצוץ נפצעו 10 חיילי צה"ל שהיו באחד מכלי הרכב. חיילי השיירה שלא נפגעו ירדו משאר כלי הרכב, ופתחו בסריקות, לאתר מחבלים נוספים.

הפצועים הועברו בשני מסוקים של חיל האוויר אל בית החולים רמב"ם בחיפה. חמישה מן הפצועים הובאו באלונקות, והשאר ירדו בכוחות עצמם מן האמבולנסים שהביאו אותם אל חדר המיון.

הפצועים הם: סמל אלדד עזרר, בן 20 מפרדס חנה; רב"ט בראל זמר, בן 20 ממגדל העמק; טוראי ראובן אלמגור, בן 20 מנהריה; רב"ט נור כעביה, בן 29 מכעביה; סגן עודד אלון, בן 21 מגבעתיים; סמל ישראל נגאוקר, בן 20 מרמלה; סמל כפיר לומס, בן 20 מהרצליה; רס"ל יונתן סולימן בן 26 מעברון; סמל אלכס ולדין, בן 22 מחיפה; יובל ממן, בן 20.

סגן מנהל בית החולים רמב"ם, ד"ר צבי בן־ישי, מסר שהחיילים נפצעו מרסיסים בחלקי גוף שונים. הפצועים נותחו, ואושפזו במחלקות בית החולים.

בעוד הפצועים ממתינים לבדיקת רנטגן, התעניינו הפצועים קל במשחק הכדורגל שהתנהל אותה שעה בין נבחרות ישראל ופולין. סמל אלדד עזרר התעניין בתוצאת המשחק. כששמע שהתוצאה באותו שלב היתה 1:2 לטובת נבחרת ישראל, חייך בשמחה וקרא: "יופי".

החילוץ

סיפר אחד החיילים: "היינו בשיירה של ארבעה כלי רכב ביניהם נ"נ ומשאית ספארי. הגענו כמעט עד לעמדת הש"ג של הבסיס. פתאום נכנסה מכונית לפני הש"ג, והתפוצצה. זו היתה מכונית תופת. לא זיהיתי אותה כי הייתי אחרון בשיירה.

"כשהמכונית התפוצצה, אנשים נפצעו. מי שלא הצליח לחלץ את עצמו, הורידו אותו. פעולות החילוץ היו בסדר גמור. הרופא של היחידה טיפל בנו טיפול ראשוני. כשכל זה קרה, הייתי בהלם כמו כולם. זו התקרית הראשונה שבה נפצעתי בצבא. ניסיתי לרדת מהרכב והרגשתי שהנ"נ, ממשיך לקפוץ הייתי בטוח שהולך לקרות עוד פיצוץ כזה.

"החברים עזרו אחד לשני. אני עצמי עזרתי לגשש שנפצע. הוא היה מלא דם, וסחבתי אותו. לי נוצר חור בידי השמאלית.

"טלפנתי הביתה ודיברתי עם אבא שלי. אמרתי לו שהכל בסדר, כדי להרגיע אותו. אחר כך אמרתי לו שאני בבית חולים. הוא אמר לי שיגיע מהר ככל האפשר".

בשעות הערב הגיע לבית החולים אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין. הוא ביקר את הפצועים וכן את סמ"ר איתמר גת ואת חברו ליחידה, סגן ניר ספיר. גת נפצע ב־14 באפריל, ועד אתמול היה מחוסר הכרה. סגן ספיר נפצע שלשום מהתפוצצות מטען צד בדרום לבנון ומצבו קל.

למקום התקרית, הסמוכה למיפקדת יחידת הקישור ללבנון שבעיירה בינת ג'בל, הוזעקו כוחות רבים של צבא. למקום הגיע גם מפקד יחידת הקישור ללבנון, תת־אלוף גיורא ענבר, שהחל לתחקר את נסיבות התקרית. מהתחקיר הראשוני עולה, כי חיילי השיירה פעלו בהתאם לנהלים, ונסעו ברווחים גדולים בין כלי רכב אחד למשנהו, וזה הגורם שמנע אסון כבד מהרבה.

יורים על בתי"ח

גורם בטחוני בכיר אמר, כי בדרום לבנון מתנהלת מלחמה של ממש, יום־יומית. "אנו עדים לעלייה משמעותית במספר הפיגועים באזור הביטחון נגד כוחות צה"ל צד"ל והאזרחים לבנוניים. בדרום לבנון נרשמים 50־60 אירועים בחודש. החזבאללה הגביר את פעילותו ושינה מדיניותו. בהפגזות המחבלים על כפרי דרום לבנון נהרגו בשבועות האחרונים למעלה מ־15 אזרחים", אמר. לדבריו, "יש החלטה בחזבאללה ליד קלה יותר על ההדק".

במקביל לפיצוץ מכונית התופת ירו מחבלים של החזבאללה פצצות מרגמה לעבר כפרים בגזרה המערבית של אזור הביטחון של דרום לבנון. מירי זה נפצעו מספר אזרחים לבנוניים, אחד מהם נפצע באורח קשה, ופונה לבית החולים במארג' עיון.

לדברי גורם צבאי בכיר בפיקוד הצפון, בימים האחרונים החלו מחבלים של החזבאללה משגרים פצצות מרגמה לעבר בתי החולים המשרתים את אזרחי דרום לבנון ואת חיילי צד"ל. לדבריו, "תופעה חדשה זו בלתי נסבלת, ולא ניתן יהיה לעבור עליה לסדר היום".

נתי קייזלברמן מוסר: בבית החולים הממשלתי בנהריה הובא אתמול לפנות ערב סמל צה"ל, יובל ממן בן 20, שנפצע בפיצוץ מכונית התופת.

מצבו קל. הוא נפגע בעיקר מפגיעות הדף באזור החזה. הוא טופל בחדר המיון והועבר למחלקה הכירורגית.

סמל ממן, המשרת ביחידת היק"ל בדרום לבנון, סיפר כי הוא היה בדרכו עם השיירה של צה"ל. "שמעתי פיצוץ גדול, ומאז אני כבר לא זוכר כלום", סיפר.

מדברי החייל מתברר, כי הוא היה באחד מכלי הרכב הראשונים בשיירה, שספג את עיקר ההדף מהפיצוץ.

הוא הובא לבית החולים באמבולנס צבאי, ובבית החולים העריכו שהוא ישולח לביתו בתוך ימים אחדים.

בעמ' 2

נערים פלסטינים לומדים להפוך לפצצות אנושיות במחנה בלבנון

יריעת בד באורך 13 ק"מ נמתחה מטאבה, דרך אילת לעקבה, במסגרת מבצע "יאום לשלום" של הטלוויזיה הישראלית, שיוקרן בערוץ 1 ביום העצמאות. כ־3000 ילדים ישראלים וירדנים מתחו את הבד, שייכנס לספר השיאים של גינס. על הבד מוטבעות כפות ידיהם של עשרות־אלפי ילדים ואישים מ־13 מדינות בעולם (צילום: לעיים)

מת העציר חריזאת שאושפז עם פגיעה מוחית לאחר 3 ימי חקירה ע"י השב"כ

משרד המשפטים יבדוק נסיבות מות העציר בן ה־30; השב"כ ופרקליטות המדינה דורשים לנתח את גופתו; חמאס: נקום ברבין על מותו בעינויים

מאת מיכל סלע ואון לוי

עבד אל־צאמד חריזאת, בן 30 מחברון, שהיה מאושפז עם פגיעה אנושה במוח, מת שלשום בלילה בבית החולים הדסה בעין כרם בירושלים. המחלקה לחקירת שוטרים ואנשי שב"כ במשרד המשפטים בודקת את נסיבות המוות.

חריזאת נעצר לפני זמן לא רב במסגרת מבצעי המעצרים של השב"כ וצה"ל באיזור חברון, במטרה לגלות חוליות פעילים של תנועת החמאס. חריזאת הוחזק בבית המעצר במגרש הרוסים בירושלים והגיע בראשית השבוע לבית החולים כשהוא מחוסר הכרה. לדברי רופאים בבית החולים, הוא נפגע באורח אנוש במוח.

השב"כ תובע לבצע ניתוח שלאחר מוות בגופתו של חריזאת. מקורות בטחוניים מסרו אתמול, כי העציר היה זמן קצר במעצר – כ־10 שעות לטענת המקורות – והיה רק בתחילת חקירתו. במהלך החקירה אמר חריזאת לחוקרים שהוא חש ברע. בתחילת החקירה הוזעק למקום החובש של מתקן הכליאה, שהורה לאפשר לעצור מנוחה. מאוחר יותר, לאחר שהורע מצבו של העציר, הוזעקה למקום ניידת טיפול נמרץ והוא הועבר ללא הכרה לבית החולים.

גורמים בכירים בשב"כ טענו אמש, כי על פי בירור ראשוני עם חוקריו של העציר, לא הופעלו אמצעים כלשהם נגדו.

אתמול התקיים דיון ראשון בבג"ץ בעניין נתיחת הגופה. גם פרקליטות המדינה מבקשת לאפשר את נתיחת הגופה, אך הדיון הופסק בשל אי־קבלת הסכמה מצד משפחתו.

(עיאיי..אפ.פ).־ בעקבות מותו של חריזאת איימה אתמול תנועת החמאס לנקום בראש הממשלה יצחק רבין. לדברי אנשי התנועה, חריזאת מת עקב "עינויים במהלך חקירתו". בהודעה שהופצה בדמשק מאשימה תנועת החמאס את שירותי הביטחון הישראלים ב"עינויים עד מוות" של חריזאת.

"נתבע מהטרוריסט רבין ומכנופיית הפושעים של השב"כ לשלם על אחריותם למותו של הקדוש חריזאת. רוצחים אלה ישלמו ביוקר על פשעיהם", נאמר בהודעה. דובר של החמאס אמר כי "חריזאת הוא האסיר הפלסטיני השני שמת בגלל עינויים בבתי הכלא בישראל ב־20 הימים האחרונים. הראשון היה דלאל מעזה, שמת ב־8 באפריל".

יש לציין כי הודעת החמאס מדמשק לא מרוחות האם חריזאת היה אכן חבר בתנועה.

העציר ה־4 שמת השנה

חריזאת הוא הפלסטיני הרביעי שמת במעצר או מאסר בידי מערכת הביטחון הישראלית מתחילת '95. כך עולה מדו"ח מעקב של הוועד נגד עינויים בישראל.

ב־30 בינואר מת בכלא פארעה הנער נאום מחמד עמראן, בן 17 מכפר עזון. הוא התאבד בתלייה. מתחקיר של פעילי הוועד נגד עינויים עולה, כי הנער היה במצב נפשי קשה בימים שלפני התאבדותו. הוא נהג ללכת בחצר במצב רוח קשה ולעתים קרובות בכה. לדברי שותפיו למעצר, איש לא טיפל בו.

ב־18 במרץ מת בכלא ראמאללה העציר

(המשך בעמוד 3)

"ישראל והפלסטינים מנהלים מו"מ חשאי על הנסיגה בגדה"

מאת דן אבירן והסוכנויות

חסן עוספור, חבר המשלחת הפלסטינית למו"מ על הבחירות בשטחים, אמר אתמול בקהיר, כי ישראל והרשות הפלסטינית מנהלים מגעים חשאיים בעניין ההערכות מחדש של צה"ל בגדה המערבית לקראת עריכת הבחירות בשטחים.

לדבריו, המגעים החשאיים הללו מתנהלים בפיקוח רבין, פרס וערפאת.

צוותי המו"מ של ישראל והפלסטינים הגיעו אתמול לקהיר, לסבב הי"15 של השיחות בנושא הבחירות.

צאיב עריקאת, ראש המשלחת הפלסטינית, אמר לכתבים, כי הדיונים יתמקדו בסוגיה של השתתפות תושבי ירושלים בבחירות.

הוא אמר, כי סבב שיחות זה חשוב ביותר, כיוון שהוא האחרון לפני הפגישה בקהיר ב־7 במאי בין שמעון פרס לנביל שעת.

בראש המשלחת הישראלית לשיחות עומד יואל זינגר.

נתניהו יזמן את מרכז הליכוד לדיון בשיטת הפריימריס שתונהג בבחירת הרשימה לכנסת

עד כה לא היו מגעים לפשרה בין נתניהו ללוי

מאת אמיר נוימן

יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, מבקש לכנס את מרכז הליכוד בסוף מאי או תחילת יוני, על מנת לקבל החלטות בדבר שיטת הפריימריס לבחירת רשימת המועמדים לכנסת בליכוד.

אתמול פנה נתניהו ליו"ר מרכז הליכוד, מקסים לוי, בבקשה לתאם עמו מועד לכינוס ישיבת המרכז וסדר יום של הישיבה. במכתבו ללוי מציע נתניהו, כי סדר היום יכלול דיון והצבעות על "השלמות לחוקת התנועה בנושא הבחירות המקדימות של מועמדי הליכוד לכנסת".

מקורבי נתניהו מעריכים, כי השניים ייפגשו בשבוע הבא, עם שובו של לוי מחו"ל, על מנת לדון בהצעת נתניהו.

בישיבת המרכז יידונו המלצותיה של מזכירות הליכוד לשיטת הבחירות המקדימות, אך להלכה יוכל כל חבר מרכז להציג הסתייגות, כלומר הצעה אישית לשיטת הפריימריס. למעשה, תהיה להצעת המזכירות, בתמיכת נתניהו, עדיפות מכרעת.

המזכירות אמורה להשלים את תהליך גיבוש ההצעה בשבועיים הקרובים, לאחר שהשהתה את סיום הדיון כדי לאפשר לחבר הכנסת דוד לוי להגיש את הצעותיו למזכירות או לבוא בדברים עם יו"ר הליכוד, אולם עד כה לא התקיימו מגעים כאלה.

בכינוס מחנה לוי בראשית החודש קצב דוד לוי שבועות אחדים, עד אחרי הפסח, לסיכום שיטה יחסית שתהיה מקובלת על דעתו, והציב בפני נתניהו אולטימטום, שתוקפו פג והולך.

בליכוד מעריכים, כי צעדו של נתניהו, והפרסום שניתן לכך, נועד להפעיל לחץ נגדי על דוד לוי, ובד בבד להותיר פסק זמן מספיק כדי למצוא פשרה בין שני הצדדים בוויכוח על שיטת הבחירות המקדימות.

הסתדרות העובדים הכללית החדשה

ישיבת בית נבחרי ההסתדרות

[בינ"ה]

תתקיים ביום ראשון, ל' בניסן תשנ"ה, 30.4.95, בשעה 11.30, בבניין הוועד הפועל, באולם הישיבות, קומה 7, רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב.

על סדר היום:

1. הצעות לסדר היום ושאילתות.
2. תקציב ההסתדרות לשנת 1995.
3. הצעות הוועדה למדיניות מקצועית למלחמה בעוני – הפותח – מר חיים צוויג, יו"ר הוועדה.
4. עליית מחירי התחבורה הציבורית ופגיעתה בעובדים ובשכבות החלשות.
5. שונות.

בתום ישיבת בינ"ה, בשעה 15.00 לערך, תתכנס מליאת בינ"ה כמינהלת חברת העובדים.

ח"כ רן כהן - יו"ר

ישיבת מינהלת חברת העובדים

תתקיים ביום ראשון, ל' בניסן תשנ"ה, 30.4.95, בשעה 15.00, בבניין הוועד הפועל, באולם הישיבות, קומה 7, רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב.

על סדר היום:

1. בחירת ועדה מנהלת לחברת העובדים.

ח"כ חיים רמון

יו"ר מינהלת חברת העובדים

הברפלד ייחקר היום ביחידה הארצית לחקירות הונאה ביפו

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, אישר חקירת ח"כ אבי יחזקאל בפרשת מימון הפריימריס בכספי הסתדרות

מאת נתן רונעי

מנכ"ל ההסתדרות לשעבר, חיים הברפלד, ייחקר היום במשרדי היחידה הארצית לחקירות הונאה ביפו, בהמשך לחקירה שמנהלת היחידה בעניין החשדות למעשי שחיתות בהסתדרות במסע הבחירות האחרון.

הברפלד נחקר זו הפעם השנייה. בכוונת החוקרים לשמוע ממנו את גירסתו על הזמנת העבודה והאמצעים במהלך מערכת הבחירות.

המשטרה חושדת כי כספי ההסתדרות הועברו לצורך מימון פעולות המטה של חיים הברפלד, תוך ביצוע עבירות פליליות, לכאורה, על חוק העונשין.

אתמול קיבלה המשטרה אישור מהיועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לחקור את ח"כ אבי יחזקאל מ"העבודה", ששמו נקשר לפרשיית מימון הפריימריס בכספי הסתדרות, בבחירות האחרונות לכנסת.

המשטרה טרם ביקשה להזמין לחקירה את השר ישראל, אך נראה שהיא תעשה כן בימים הקרובים. ביחידה כבר נערכו ל"תשאול" במשרדו שבמשרד התחבורה בירושלים. לחקירה אמורים להגיע ראש צוות החקירה משה פישמן ועוזרו רון ישעיהו.

אתמול נחקרו במשטרה בפרשיות אלה גזבר ההסתדרות ארטור ישראלוביץ' ויד־ימינו דוב איידיק, ששימש כחשב מטה הבחירות של ישראל קיסר. השניים נחקרו תחת אזהרה.

התפתחויות בפרשת הציתותים בתקשורת

המשטרה חקרה את מנכ"ל 'ארקיע', איזי בורוביץ', קרוב של משפחת מוזס

החשד: איזי ואחיו דדי בורוביץ' תיווכו בהעסקת החוקרים הפרטיים שצותתו בשליחות 'ידיעות אחרונות' ל'מעריב' ולדב יודקובסקי

מאת נתן רונעי

מצעד החוקרים בפרשת האזנות הסתר נמשך אתמול במשרדי היחידה הארצית לחקירות פשעים בפתח תקוה. מנכ"ל חברת "ארקיע", פרופסור איזי בורוביץ', ואחיו דדי בורוביץ', בעלה של תמי מוזס, אחותו של ארנון מוזס העורך הראשי של העיתון "ידיעות אחרונות", נחקרו אתמול תחת אזהרה כחשודים במעורבות בפרשיית האזנות הסתר בעיתונות.

איזי בורוביץ' הוא גם חבר מועצת עיריית תל־אביב מטעם העבודה וממונה על תיק התחבורה שם.

המשטרה חושדת, כי השניים תיווכו בין החוקרים הפרטיים לבין בעלי "ידיעות אחרונות" והעורכים של העיתון בפרשיית האזנות הסתר לעיתון המתחרה "מעריב" ולעורך לשעבר של "ידיעות אחרונות", דב יודקובסקי.

בטרם נחקרו ערכה המשטרה חיפוש במשרדיו של איזי בורוביץ', ונטלו עימם מסמכים הקשורים לחקירה. איזי בורוביץ' הובל בניידת משטרה למשרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים בפתח־תקוה.

אתמול המשיכה המשטרה לחקור את עורך "ידיעות אחרונות", משה ודדי, שנעצר ערב קודם לכן, ואת רכזת הכתבים של העיתון, רות בן־ארי.

משה ודדי עורך העיתון "ידיעות אחרונות", נשאר גם הלילה במעצר. ודדי נעצר שלשום בערב ונחקר ארוכות על מעורבותו בפרשת האזנות הסתר לעיתון "מעריב" ולעורך לשעבר של "ידיעות אחרונות" דב יודקובסקי. רות בן ארי, רכזת הכתבים של העיתון, שחזרה לביתה לאחר שנחקרה אף היא. ארנון מוזס העורך הראשי של ידיעות אחרונות, נחקר שלשום.

המשטרה חושדת, כי האחים בורוביץ' תיווכו בהעסקת החוקרים הפרטיים אמיר בראשר ויעקב בק בביצוע האזנות הסתר בשליחות "ידיעות אחרונות" ל"מעריב" ולדב יודקובסקי.

ראש אגף החקירות, יוסי לוי, הגיע לישיבה במשרדי היחידה בפתח־תקוה, וסירב למסור פרטים על התקדמות החקירה. הוא רק ציין, כי "החקירה מתנהלת על פי התוכנית".

פרקליטות המדינה ממשיכה לקבל עידכון על החקירה באופן שוטף.

אתמול התברר, כי החוקרים הפרטיים יעקב צור ורפי פרידן, שהיו שותפים עם החוקר הפרטי אלי גרשוני בביצוע האזנות הסתר, ערכו האזנות סתר ו"ריגול תעשייתי" גם עבור "מעריב" וגם עבור "ידיעות אחרונות".

המשטרה המשיכה לחקור את החוקר הפרטי מיכה רותם, עורך "מעריב" עופר נמרודי, קצין הבטחון של חברת "הכשרת

(המשך בעמוד 2)

"נערים פלסטינים לומדים להפוך ל'פצצות אנושיות' במחנה בלבנון"

ב"קורס המתאבדים" בעין חילווה משתתפים כ־60 נערים, שרובם עזבו את בתי הספר עקב קשיים כלכליים; בן 13: אני שואף לפוצץ עצמי בקרב יהודים

(עי"מ).- "אני כאן כדי ללמוד לשחרר את ארצי מהיהודים", סיפר נער פלסטיני בן 15, איימן חמאדה, שהגיע למחנה אימונים במחנה הפליטים עין חילווה לפני יותר מחודש. חמאדה עזב את בית הספר בגלל עוניה הרב של משפחתו. "הייתי בכיתה ט'. אני וחברי החלטנו להשתתף במחנה. היום אנחנו מוכנים לבצע כל משימה בפלסטין, אחרי שהפכנו לפצצות אדם".

העיתון הלבנוני "אלדיאר", שדיווח על המחנה, מציין כי הנער חמאדה הוא אחד מ־60 נערים ("אשבאל") שעברו קורס ב"מחנה האינתיפאדה", שעליו מפקח האחראי על המנגנון המתפלג מפתח', עקיד מניר אלמקדח. על פי אחד מפעילי גוף ההדרכה במחנה זה, החניכים עוברים אימונים בצורות לחימה שונות, טקטיקה צבאית, ולומדים גם את ההיסטוריה והגיאוגרפיה של פלסטין, בנוסף ללימודי פיזיקה, כימיה וספורט.

הנערים במחנה לובשים מדים ונושאים עליהם ציוד מלא. מחמד, בן 14, סיפר: "הגעתי לכאן לפני 20 יום והתרגלתי לפעילות הצבאית. אני לא מצטער שעזבתי את בית הספר. אני מעדיף להילחם למען פלסטין במקום להישאר בסימטאות מחנה הפליטים. אבי מת בשנת 83'. הייתי אז בן פחות משלוש. אחי הגדול נהרג בהתקפה של חיל האוויר הישראלי. אמי נישאה שוב והיא חיה עם בעלה. אני גר עם סבתא שלי. אני מעדיף את הדרך הזו משום שהיא קלה יותר עבורי. יש לי סיבות טובות למות על קידוש אללה כדי לגרש את הכיבוש מארצי".

איברהים ח'אן, בן 13: "הגעתי למחנה האימונים כי אני אוהב את המהפכה. למדתי הרבה על פלסטין. אני מקווה שאשתתף בפיגוע התאבדות כדי להרוג יהודים ומתנחלים ולשחרר את ארצנו. אין לנו עניין בעזה ויריחו".

אבו ח'אלד, האחראי על גוף ההדרכה במחנה: "במחנה האימונים אנחנו עוסקים בחינוך פוליטי ובאימונים צבאיים, כדי להכשיר דור שיילחם נגד הכיבוש וידחה את הצעות הכניעה והבגידה. הנערים כאן מבטאים את שאיפות אנשי מחנה הפליטים לשוב כולם לפלסטין".

נציג העיתון הלבנוני "אלדיאר" נפגש עם עקיד אלמקדח ושאל אותו איזה מטרות פוליטיות עומדות מאחורי פתיחת מחנות האימונים. אלמקדח: "בעקבות הסכם עזה ויריחו המאוס, שנחתם ב־13 בספטמבר 93', נכנסנו לשלב חדש במאבק הפלסטיני. אנו חייבים לחפש דרכים חדשות שיתאימו לשלב הנוכחי, משום שיש נסיונות לטשטש את הזהות הפלסטינית של הפלסטינים בפזורה.

"הצעד הראשון היה להקים מחנות אימונים במחנה הפליטים. משימת מחנות האימונים האלה היא לקלוט את הדור הצעיר, לגייס אותו מבחינה פוליטית וצבאית, ולגרום לו להאמין בתוכנית המדינית המדגישה את זכותם של הפלסטינים על כל פלסטין, ולא רק למדינה מעוותת בעזה ויריחו", הדגיש אלמקדח. רוב הנערים במחנה, הוא אומר, עזבו את בתי הספר עקב מצבן הקשה של משפחותיהם.

אלמקדח הוסיף: "אנחנו מלמדים את הדור הזה שהמהפכה הוחלה ב־13 בספטמבר 93', יום בגידתו של מי שהציב את עצמו בראש המהפכה והשליך את יהבו על היהודים".

"מחנה האימונים יכשיר דור שיוכל להפוך לפצצות אנושיות שיפוצצו את עצמם בריכוזים של האויב. דרך זו היא היחידה שהאויב מבין. אנחנו מהמרים על הדור הזה, למרות התבוסה השוררת ברחוב הפלסטיני ובקרב ההנהגה שלו", סיכם אלמקדח.

עולי הרגל למכה, אתמול בגשר אלנבי (צילום: יצחק הררי)

קצת לפני הפיגוע הזהיר שחק מהתגברות פעילות החזבאללה

בעניין הסגר הממושך בשטחים אמר הרמטכ"ל, כי הוא עלול לגרום להתמוטטות הרשות הפלסטינית

מאת דניאל בן־סימון

כמה שעות לפני הפיגוע בדרום לבנון בו נפצעו תשעה חיילים, הזהיר הרמטכ"ל אמנון שחק כי החזבאללה מתכוון להגביר את פעילותו נגד אנשי צה"ל וצד"ל בעתיד הקרוב.

שחק ציין, בהופעתו אתמול בפני חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי באחרונה יש עלייה משמעותית באירועים החבלניים בדרום לבנון. "מדובר בכמעט פי שתיים מהתקופה המקבילה אשתקד", העריך הרמטכ"ל. "אין יום ללא פיגועים, בממוצע חודשי של 50 עד 60 אירועים".

הרמטכ"ל הדגיש כי חזבאללה לא נרתע מלתקוף מטרות ישראליות. "בעתיד הקרוב אנו צפים שהוא יגביר את פעילותו נגד צד"ל וצה"ל".

בעניין הסגר המוטל בשטחים אמר הרמטכ"ל כי הוא עלול למוטט את הרשות הפלסטינית. "אין מקום בעזה שבו אזרח ישראלי שנוהג ברכב לא יפגוש רכב עזתי. להערכתי, גם סלילת כבישים עוקפים לא תפתור את הבעיה. בנוסף מטריד אותי המשך הסגר מכיוון שהולכת ומצטברת טינה גדולה בקרב האלפים שנפגעים ממנו. הם יפנו את הכעס שלהם נגדנו", הזהיר שחק.

בנושא השיחות בין החמאס לרשות הפלסטינית, אמר שחק כי החמאס מחפש דרכים להגיע להבנות. בשלב זה, לא ידוע על שום הסכם בין החמאס לרשות, אלא רק על נסיונות וכוונות.

הרמטכ"ל הוסיף כי מבחינה בטחונית אמנם עדיף מצב של סגר, משום שהוא מפחית את מספר הפיגועים בתוך ישראל – אבל צריך לזכור כי סגר ממושך עלול להביא להתמוטטות הרשות הפלסטינית, "ולכן אנו מנסים לראות את הצרכים של כולם".

לוסטיז'ה מגיב על דברי הרב לאו: נשארתי יהודי

מאת גדעון קוץ, פאריס

הקרדינל ז'אן מארי לוסטיז'ה, המבקר בישראל, הגיב בראיון לרשת השנייה של הטלוויזיה הצרפתית על דבריו של הרב הראשי האשכנזי, ישראל מאיר לאו, שאמר כי כיהודי שהתנצר אין לוסטיז'ה יכול להשתתף בטקסי הזיכרון לשואה וכי הוא "מבטא את ההשמדה הרוחנית של עם".

לוסטיז'ה הגיב: "אינני יכול להתווכח עם תחושות. הרב לאו אמר דברים שאינם ידידותיים ואינני רוצה לומר מצידי עוד מלים בלתי ידידותיות. אני יודע דבר אחד: בכך שהפכתי לנוצרי לא חדלתי להיות יהודי. עבורי, עבור ממשלת צרפת בתקופת השואה ועבור הנאצים, להפוך לנוצרי לא היווה אמצעי הגנה".

דבריו של לאו צוטטו בהרחבה בעיתונות הצרפתית. העיתון "לה־מונד" מתח עליהם ביקורת במאמר מערכת וכתב כי הם עלולים להגביר שוב את המתיחות בין יהודים לנוצרים.

לוטו

1, 6, 18, 30, 32, 38 המספר הנוסף: 23

צ'אנס

עלה J; לב 10; יהלום 9; תלתן 7

רקע

4 מכוניות תופת עם נפגעים ב־10 שנים האחרונות

מאת און לוי

השימוש במכוניות תופת אמנם בדרום לבנון ואינו תופעה חדשה. מאז מלחמת לבנון פחת אמנם השימוש במכוניות תופת, אך לא פסק כליל.

צה"ל הנהיג הוראות מכבידות כדי להקשות על המחבלים להשתמש באמצעי זה, כולל הוראה שאוסרת תנועת כלי רכב לבנוניים בכבישים בינעירוניים כאשר במכונית נוסע אדם אחד בלבד. פיצוץ מכונית התופת אתמול בעיירה בינת ג'בל, בה נהג אדם בודד, התאפשר עקב הקרבה ליישוב בינת ג'בל.

מאז 85' אירעו ארבעה מקרים בהם התפוצצו מכוניות תופת שגרמו לנפגעים בצה"ל:

ב־10 במרץ 85': מכונית תופת שבה נהג מחבל שיעי התפוצצה סמוך לשיירה שנעה מצפון למטולה. כתוצאה מכך נהרגו 12 חיילים ו־15 נפצעו.

ב־12 במרץ 85': מכונית תופת התפוצצה בגזרה המרכזית של איזור הביטחון. שני חיילים נהרגו.

ב־9 באפריל 85': מחבלת שיעית מתאבדת הסיעה מכונית תופת מצפון לג'זין. היא הפעילה את המטען במכונית ליד מחסום של צה"ל. שני חיילים נהרגו.

ב־19 באוקטובר 88': שמונה חיילים נהרגו ושבעה נפצעו מהתפוצצות מכונית תופת בגזרה המרכזית של איזור הביטחון.

מובארק: אין חלופה לנסיגה ישראלית מלאה מהגולן – תמורת שלום מלא

מאת דן אבידן

נשיא מצרים חוסני מובארק אמר אתמול, כי אין חלופה לנסיגה ישראלית מלאה מהגולן כדי להשיג הסכם שלום בין ישראל לסוריה.

בנאום קצר שנשא במלאות 13 שנים להחזרת סיני לריבונות מצרית, הדגיש מובארק כי תמורת נסיגה מלאה מהגולן צריכה סוריה להעניק לישראל שלום מלא. הנשיא המצרי אמר כי תהליך השלום נמצא בקשיים רציניים, ואם הצדדים לא ינהגו בהיגיון, עלול התהליך להיקלע לסכנה.

הקשיים במו"מ המדיני נובעים, לדברי מובארק, מעמדות נוקשות של שני הצדדים ומהמרוד של הקבוצות הפלסטיניות הקיצוניות.

בעניין המו"מ בין ישראל וסוריה עמד מובארק על הצורך להשיג התקדמות בערוץ זה למרות הקשיים בהם הוא נתקל. לדבריו, ישראל צריכה לסגת מדרום לבנון לצורך השגת הסכם שלום עם הממשלה בביירות. הסכם השלום הישראלי־מצרי, המו"מ שהביא לפתרון המחלוקת על טאבה בדרכי שלום, צריכים להוות מודל ליישוב הסכסוכים בין ישראל לשאר הצדדים הערביים, אמר מובארק.

הנשיא המצרי קרא לכל מדינות המזרח התיכון, ובעיקר ישראל, לנהל מו"מ רציני שיביא להסכם על נטרול האיזור מכלי נשק להשמדה המונית. מובארק ציין בהקשר זה כי הוא אינו רוצה להעמיד בפני ישראל דרישות נוספות בשאלת הנשק הגרעיני, שביצוען כעת עלול להיות קשה. אולם הוא אמר כי ממשלת מצרים מבקשת הוכחה לכוונות הטובות של ישראל בדבר בינוך מזרח תיכון ללא נשק להשמדה המונית.

בכך רמז מובארק כי אין בכוונת ממשלת מצרים להתנות את חתימתה על האמנה למניעת הפצת הנשק הגרעיני בחודש הבא, בהצטרפות ישראל לאמנה זו. אולם עם זאת היא תתבע שהאמנה לא תחודש לזמן בלתי מוגבל, אלא לזמן קצוב, כדי שניתן יהיה להמשיך ללחוץ על ישראל להצטרף אליה.

יש לציין כי סוריה מתנגדת לעמדה מצרית זו. היא תובעת שכל מדינות ערב יימנעו מלהצטרף לאמנה למניעת הפצת הנשק הגרעיני או לחתום מחדש עליה – כל עוד ישראל לא עושה זאת. לכן, מתנגדת סוריה גם להארכת האמנה לפרק זמן קצוב.

מצב זה גורם, לדעת משקיפים, למתח מסוים ביחסי סוריה ומצרים. מתיחות זו נובעת, לדעתם, גם מחוסר שביעות רצונו של מובארק מהעמדות הנוקשות שמציג הנשיא אסד במו"מ המדיני עם ישראל.

משלחת של 11 חברי הקונגרס האמריקאי מבקרים בישראל

מאת כתבנו המדיני

משלחת של 11 חברי בית הנבחרים האמריקאי, רובם מוועדת יחסי החוץ של הבית ותת־הוועדות שלה, הגיעה ביום ראשון בלילה לביקור בישראל.

בראש המשלחת עומד חבר בית הנבחרים בנג'מין גילמן, רפובליקאי מניו־יורק, וכן הגיעו ביל תומאס, ראג ברטר, פיט קינג, צ'רלז רנגל, ג'ון מיקה, ניטה לואי, טום סוייר, גרי אקרמן, ביל ריצ'רדסון ואסטבן טורס.

אתמול נפגשו חברי הקונגרס עם ראש הממשלה יצחק רבין, והיום ייפגשו עם ראש האופוזיציה, ח"כ בנימין נתניהו. המשלחת הגיעה ביוזמתה כחלק מסיורים של ועדת יחסי החוץ לבקר "ביקורי אוריינטציה" באזורים ובמדינות שבתחום אחריותה.

שגריר ירדן ביקר באוריינט האוס

מאת מיכל סלע

שגריר ירדן בישראל, מרואן מועשר, ביקר אתמול באוריינט האוס שבמזרח ירושלים.

מועשר נפגש לשיחה קצרה עם פייסל אל־חוסייני ועם סרי נוסייבה. הביקור הוגדר כ"ביקור ידידותי", והמשתתפים בו עסקו בתהליך השלום.

מועשר אמר לעיתונאים לאחר השיחה, כי לדעתו אין מקום לסערה מביקור כזה, משום שמזרח ירושלים הוא חלק מהשטחים הכבושים, ואין הוא רואה צורך לתאם ביקור כזה עם ישראל.

אל־חוסייני הדגיש, כי ירדן מעולם לא התכחשה לזכות הפלסטינים על מזרח ירושלים.

מזג האוויר

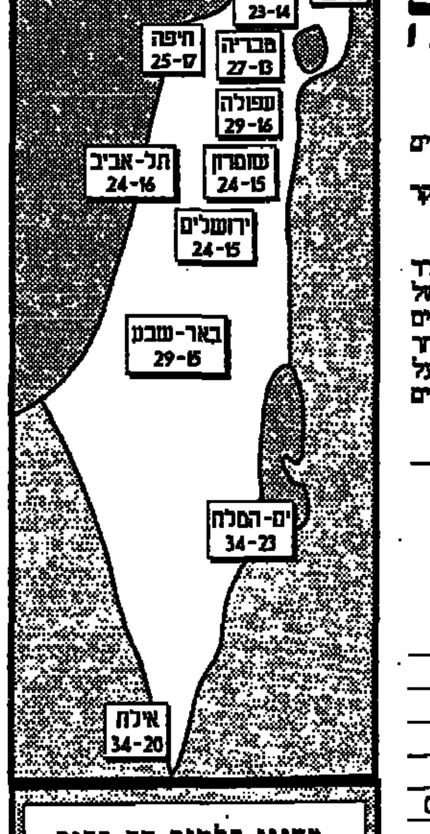

מעונן חלקית עד בהיר תחול עליה בטמפרטורות וירידה בלחות בעיקר בהרים ובפנים הארץ

אמש בטלוויזיה/ דורון שרם

מי יגן על הזקנים?

"מבט שני", הטלוויזיה הכללית, יום ב' 21.35

השבוע הטלוויזיוני הזה, שעדיין לא הסתיים, הוא השבוע של הערוץ הראשון. פרץ כזה של יצירתיות ותוצרת טלוויזיונית מעולה כלל־ך מוכיח שאכן יש תמורה בעד האגרה. בעוד שבערוץ השני משדרים את תוכניות המתחרות האוויליות, הערוץ הראשון הקרין שלושה סרטי תעודה מעולים – שניים של חיים יבין על חיילי גולני, ואחד ב"מבט שני" של מיכאל קרפין, על מצב הקשישים.

קרפין, המצוין כתמיד, הזכיר לנו אמש כי אחת הבעיות הגדולות שלנו, מעבר למצב הביטחוני המטריד, היא היחס שלנו לזקנים. את התוכנית פתחה כתבה מצמררת על קשישים חסרי אונים שנפלו קורבן לטאריום של שודדים, שהיכו בהם ועינו אותם באכזריות, כדי לשדוד את כספם המועט. אוזכרו גם מקרים של קשישים שנרצחו על־ידי גנבים שפרצו לדירתם. כמעט מדי יום מתפרסמות בעיתונים ידיעות על שוד קשישים, אבל תמונה אחת בטלוויזיה של זקנה חבולה תכה, המשחזרת כיצד התעללו בה באכזריות, חזקה יותר מכותרת בעיתון. הכתבה העליזה, ששודרה לאחר מכן, על חוג קלנוע שבו משתתפים קשישים, לא מחקה את הרושם שהותירו התמונות של הקשישות המוכות.

מתברר שלא רק שקשה לחיות בארץ הזאת, גם אי אפשר להזדקן בכבוד. רק מיעוט קטן של זקנים, אלה שידם משגת, זוכים להתגורר בבתי אבות ובסוגים אחרים של מה שנקרא "דיור מוגן". הרוב הגדול, למרבה הצער, מתגוררים לבדם, ללא אמצעי מיגון או לחצן מצוקה. זקנים אלה מהווים קורבן נוח לנרקומנים ולגנבים, שמסוגלים להתעלל גם בסבתא שלהם, כדי שיוכלו להשיג כסף לסמים.

בתוכנית רואיין גם נרקומן שנשפט למאסר על התעללות בקשישה. כשנשאל איך אפשר להגן על הקשישים מפני אנשים כמוהו, השיב: "צריך לתת לכל זקן אקדח שיהרוג את מי שבא להרביץ לו". אולי כדאי לאמץ את הפתרון הזה.

לחברנו מוטי בסוק
משתתפים בצערך במות
אמך
תרצה ז"ל
בית "דבר"

ירדן: סירוב ישראל לחתום על האמנה הגרעינית – סכנה לשלום הבינ"ל

קהיר (עי"א.אף.פ.). – שר החוץ הירדני, עבד אל כארים קבאריתי, אמר כי מדינתו "תתמוך בהארכה מוגבלת של האמנה לאי הפצת נשק גרעיני, על מנת לאפשר לישראל להגדיר את עמדתה בסוגיה".

שר החוץ שהה בימים אלו באינדונזיה, שם נערך כינוס בדרג שרים של המדינות הבלתי מזדהות.

לדבריו, "סירובה של ישראל לחתום על האמנה לאי הפצת נשק גרעיני מסכנת את השלום הבינלאומי".

עוד אמר קבאריתי, כי נפגש עם עמיתיו ממצרים, מסוריה ומעומאן, ודן עימם על "האפשרות של חזית ערבית רחבה יותר שתציג עמדה מאוחדת בנושא האמנה הגרעינית". כן דנו השרים "באפשרות לאמץ עמדת פשרה בין מדינות ערב ובין המדינות הבלתי מזדהות בסוגיית הארכת האמנה לאי־הפצת נשק גרעיני".

עם זאת אמר קבאריתי, כי הוא "פסימי באשר לעמדה אחידה של המדינות הבלתי מזדהות".

לוב קראה תגר על ישראל בהקשר לתוכנית הגרעין שלה, ועל ארה"ב, על תמיכתה בתוכנית, בעוד על מדינות ערב מוטלים עיצומים. בנאום לוועידה שהתכנסה לקראת הרחבת האמנה לאי הפצת נשק גרעיני, אמר שגריר לוב באו"ם מוחמד עזוואי, כי מדינתו לא תהיה מוכנה להארכה של האמנה, אלא אם כן תאולץ ישראל לוותר על המשך תוכנית פיתוח הנשק הגרעיני שלה. הוא הוסיף כי להערכתו לאחרונה יש יותר מ־200 פצצות גרעיניות.

שיפור קל במצבו של סמ"ר איתמר גת, שנפגע בהיתקלות בלבנון

מאת אורי שרון

שיפור קל חל במצבו של הצנחן, סמ"ר איתמר גת (22) מתל־אביב, המאושפז מאז 14 באפריל ביחידה לטיפול נמרץ בבית החולים רמב"ם בחיפה. עם זאת, מצבו עדיין מוגדר קשה. סמ"ר גת נפצע בהיתקלות עם מחבלים בדרום לבנון.

האב, שלמה, איש שומר מצוות, סיפר כי איתמר, הוא הצעיר בארבעת בניו. כולם שרתו בצבא, לאחר שלמדו בישיבה, ולכן התגייסו בגיל מבוגר יחסית. "אנחנו מאמינים שרופא עולם, הוא הקדוש ברוך הוא, ירפא גם את הבן שלנו", אמר האב, בהחזיקו בידיו סידור תפילה.

שיפור חל גם במצבו של חברו ליחידה של גת, סגן גיל ספיר (22) מהיישוב מנוף שבגוש שגב. הוא נפצע שלשום בכושר מרסיסים בהתפוצצות מטען־צד בגזרה המזרחית בדרום לבנון. מצבו קל עד בינוני.

הסרט הישראלי "עץ הדומים תפוס" יוצג בקאן

מאת גדעון קוץ, פריס

סרט ישראלי נבחר להשתתף השנה במסגרת רשמית בפסטיבל הסרטים הבינלאומי בקאן, שייפתח ב־18 במאי. סרטו של הבימאי אלי כהן, "עץ הדומים תפוס", יוצג במסגרת הלא־תחרותית "מבט מסוים" לצד סרטיהם של בימאים כג'ון בורמן, וים ונדרס, אנדריי [illegible].

במסגרת התחרותית ישתתפו 24 סרטים, מתוכם 14 סרטים מאירופה, 6 מארצות הברית, 3 מאסיה ואחד מאפריקה, ביניהם סרטים של טים ברטון, ג'ון בורמן, תיאו אנגלופולוס וג'יימס אייבורי, ג'ים ג'רמוש, אמיר קוסטוריצה ועוד. בראש חבר השופטים תעמוד השחקנית ז'אן מורו.

האופוזיציה בירדן גינתה איסור לקיים אסיפה נגד הסכם השלום

(עי"א). – 11 מפלגות האופוזיציה בירדן גינו אתמול את הממשלה, על שאסרה עליהן לקיים אסיפה ציבורית למאבק בהסכם השלום עם ישראל.

קבוצת המפלגות, בהנהגת חזית הפעולה האיסלאמית, המפלגה הגדולה ביותר בפרלמנט, הבטיחה שתמשיך במאמציה לקיים את האסיפה, שתוכננה בבוקר ל־27 באפריל, במטרה "להגן על האומה, ולהתמודד עם הנורמליזציה".

"אנחנו ממשיכים במאמצינו להכין את האסיפה", אמר חבר חזית הפעולה האיסלאמית, מוחמד עווידיה.

בהצהרה שפרסמה הוועידה המכינה של האסיפה נאמר, כי המארגנים יפנו לבית המשפט במחאה על פעולתה "הלא דמוקרטית" של הממשלה. "הממשלה מוסיפה להזיק במתכוון על הזכות לקבוע מדיניות ציבורית, ולמנוע מאזרחים את זכויותיהם החוקתיות", נאמר בהצהרה.

בקבוצת מפלגות האופוזיציה חברים 12 האיגודים המקצועיים בירדן, המייצגים 80 אלף עורכי דין, מהנדסים ורופאים. האיגודים איימו לסלק משורותיהם כל חבר שיצור מגע עם ישראל.

הוגש כתב האישום נגד רוצחיו של ג'מאל הינו ממע'אר

מאת אורי שרון

אתמול הוגש כתב האישום נגד ארבעה מתושבי כפר בצפון, המואשמים בבית המשפט המחוזי בחיפה בהריגת ג'מאל הינו, שמכוניתו החונה הפריעה למעבר מכונית שבה נהג אחד מהנאשמים.

בכתב האישום טענה התביעה כי המקרה אירע ב־4 באפריל בשעת ערב. אחד הנאשמים, בן 26, הבחין במכונית החונה בפתחה של נגרייה. הוא החל לצפור במכוניתו, ומן הנגרייה יצאו בעל הנגרייה ושני חבריו, בהם בעל המכונית החונה, ג'מאל הינו ממע'אר.

התפתח ויכוח, שבמהלכו טען הינו כי נהגים רבים חלפו במקום במכוניותיהם, ומכוניתו לא הפריעה להם. הנאשם הסתלק מהמקום, וכעבור זמן מה חזר עם שלושה צעירים, בתחילת שנות ה־20 לחייהם.

לדברי התביעה, היו הארבעה מצויידים בנשק קר, לרבות מקלות קראטה. הם היכו את הינו ואת האדם שהיה עימו, כאשר לפתע נדקר הינו בלבו, ומת. הארבעה מואשמים גם בתקיפה ובפציעה בנסיבות מחמירות.

פרשת הירצחו של הינו גרמה בעבר לבהלה בקרב השוטרים שטיפלו בגופתו, כאשר התפרסם כי הנרצח נושא את נגיף האיידס. מאוחר יותר התברר כי הידיעה היתה שגויה.

המשטרה חקרה

(המשך מעמוד 1)

הישוב" דוד רונן, ואת החוקרים הפרטיים שנעצרו בצו שופט.

המשטרה האריכה את מעצרו של החוקר הפרטי רפי פרידן בשלושה ימים.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב שיחרר את עורך הדין מרדכי כץ, פרקליטם של יעקב צור ורפי פרידן, למשך שבעה ימים במעצר בית. כן הודיע, כי מאחר שהלקוחות שלו הסירו את החסיון מעל לעדותם בפניו, הוא יוכל לומר דברים נוספים שנמנע מלומר בעבר.

דבר DAVAR

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך

המו"ל: "דבר בע"מ"	
נדפס ב"דפוס החדש" בע"מ	רחוב חומה ומגדל 2, ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	סניפים:
רחוב שונקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפונים: 02-256873, 02-256589
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5286156, 5281860, 298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפונים: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00 03-5286141	הפצה "נר" 03-377056

עו"ד מוטי כץ שוחרר למעצר־בית על אף חשש המשטרה שיתאם גירסות

מאת אלי ברנר

בית משפט המחוזי נעתר אתמול לבקשת עו"ד מוטי כץ – שנעצר בתחילת השבוע ל-7 ימים בחשד למעורבות בפרשת האזנות הסתר – והמיר את מעצרו במעצר בית למשך שבוע.

עו"ד כץ היה לפני כשנה סניגורם של צמד החוקרים הפרטיים, רפי פרידן ויעקב צור, שנעצרו אז בחשד שביצעו האזנות סתר לאחרונים לעשרות אישים, מתחומי העסקים והתקשורת. כידוע, לפני מספר חודשים הוגש כתב אישום נגד השניים. לפני ספר ימים חל מפנה בחקירה, כאשר צור הפך לעד מדינה ומסר לחוקרים ראיות נגד שותפו פרידן וכנראה גם נגד החשודים בהזמנת האזנות, עורך "מעריב" עופר נמרודי, עורך "ידיעות אחרונות" משה ורדי, ואחרים.

כץ נחקר בשנה האחרונה בחשד ששימש שליח להעברת כספים ממזמיני ההאזנות ללקוחותיו, פרידן וצור. כץ יעץ ללקוחותיו לשמור על שתיקה, ואף סירב למסור מידע לחוקרים בטענה כי הוא, כעורך דין, חייב באמנות ללקוחות. אתמול הסירו צור ופרידן את החיסיון כלפי עו"ד כץ. ביום שבת הוא נעצר.

עו"ד אמנון דגן, שותפו למשרד של כץ, טען בפני השופט אברהם בייזר, כי הפעולות שלגביהן יש חשד הן העברת כספים מגורם מסוים ללקוחות של כץ. אין מחלוקת על ההעברה, אך השאלה אם היא היתה מותנית. אם לא, אז אין עבירה.

ממלא מקום יו"ר לשכת עורכי הדין, משה אלוני, טען לשחרורו של כץ מטעם הלשכה. הוא טען, כי כץ, כעורך דין, יודע היטב מה משמעות שיבוש הליכים והוא לא יעשה זאת, לכן ביקש לשחררו למעצר בית. לטענתו, אין חשש שישבש הליכים משום שהאדם שאליו העביר כץ את הכסף עצור גם הוא.

בחיפוש בביתו של עו"ד כץ מצאו החוקרים קלטות שלדבריהם יש בהן שיחות בין לקוחותיו, פרידן וצור, לבין מזמיני האזנות הסתר. בשיחות אלה סוכם שהם לא יסגירו את זהותם של המזמינים.

בצ"ג החטיבה הארצית לחקירות פשעים, סגן ניצב גמליאל, מדגיש כי "אנו לא מחשידים את עו"ד כץ בכך שנתן עצה למרשיו לא להפליל עצמם. הנושא הוא המזמינים של האזנות הסתר. חלק מהאנשים ששותפים למשא ומתן לא נעצרו, והם יחקרו בהקדם.

"אתמול נעצר המתקין השני (פרידן), בנוסף לעד המדינה. נחקרה עדה נוספת (רות בראורי). אתמול מאוחר בלילה הוסכם, על פי בקשת עו"ד כץ, להסיר את החסינות בהקשר לחשדות המיוחסים לו. אנו מצפים שבחקירה יתברר עניין הקלטות.

"בהתבטאויות שונות אמר כץ, שיש תומר כלפי אנשים למעלה. אנו מתכנים לבדוק את זה יחד איתו. העבירה שהוא נחשד בה זה שיבוש הליכי המשפט. אנו חוששים שהוא יתאם גירסות עם החשודים מבחוץ", אמר גמליאל.

כץ שוחרר למעצר בית בערבות של 100 אלף שקלים, והוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ עד תום ההליכים.

עו"ד מוטי כץ בעת שחרורו מן המעצר, אתמול (צילום: אופירה יוחנן/ י.פ.מ.א)

איגוד עיתונאי ישראל: להשעות המעורבים

(עשות). – האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל הודיע אתמול, שידרוש השעיה מיידית של בעלי תפקידים בעיתונות שנגדם יוגשו כתבי אישום בפרשת האזנות הסתר.

האיגוד קרא למעורבים בפרשה לשקול נקיטת צעדים מצידם, שיקלו על העיתונאים להמשיך בביצוע שליחותם הציבורית בלא לערבם בפרשת האזנות הסתר, המטילה צל כבד על מקצוע העיתונות.

בישיבת הוועדה המקצועית הארצית של האיגוד הובעה הערכה לעיתונאים הממשיכים בעבודתם באמנות, גם בימים קשים לעיתונות הישראלית.

הוועדה קראה לעיתונאים המסקרים את הפרשה לדבוק באתיקה העיתונאית, כפי שעשו עד כה, למרות הלחצים המופעלים עליהם.

מעצרו של רפי פרידן הוארך ב־3 ימים נוספים

(ע).־ מעצרו של החוקר הפרטי רפי פרידן הוארך אתמול בשלושה ימים על ידי שופט השלום בפתח־תקוה שלי טימן.

המעצר בוצע בהסכמה ולא התקיים דיון משפטי, למעט פירוט תנאי הסרת החיסיון של פרידן כלפי סניגורו עו"ד מרדכי כץ, שנעצר בפרשה ושוחרר בהחלטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב.

נציג המשטרה, רפ"ק צחי חפץ, אמר בבית המשפט, כי בין השנים 92 עד 94 היה פרידן שותף יחד עם אחרים לביצוע האזנות סתר לא חוקיות לטלפונים, פלאפונים ופקסים. לטענתו, הוא השתמש ביודעין, בלא סמכות, בידיעות אלה ובתוכנן של שיחות שהושגו בהאזנות סתר, וגילה את המידע לאנשים שלא הוסמכו לקבלו.

נציג המשטרה ציין, כי עו"ד כץ, המייצג את פרידן בתיק פלילי בנושא זה, שוחח עמו ועם החוקר הפרטי יעקב צור, שעבד עם פרידן ומואשם יחד איתו באותו תיק. רפ"ק חפץ ציין, כי שני החוקרים התירו לכך להסיר את החיסיון חלקית, ולכן רואה עצמה המשטרה פטורה מלשמור על החיסיון.

השופט טימן אמר כי רשם לפניו את עניין החיסיון, "ואני שמו על כך". השופט קבע כי פרידן יישאר במעצר עד יום שישי, ויוכל להשתחרר קודם לכן על ידי קצין משטרה.

רפי פרידן

יו"ר איגוד החוקרים הפרטיים, מוקה קריגר:

"חוק האזנות הסתר החדש לא ימנע התופעה – רק יעלה את מחירם"

מאת אלי ברנר

יו"ר איגוד החוקרים הפרטיים, מוקה קריגר, אמר אתמול כי הוא "מפנה אצבע מאשימה כלפי משרד המשפטים והוועדה לרישוי חוקרים פרטיים על שאינם דואגים לסינון קפדני מספיק בין מי שמבקשים רשיון עבודה כחוקר פרטי".

קריגר טוען כי הוא וחבריו באיגוד תובעים שהכנסת תחוקק חוק חוקרים פרטיים, שיקבע מי יכול לעבוד במקצוע זה, בדיוק כמו שיש חוק לעורכי דין ולרואי חשבון. הוא ציין כי בישראל יש כ־8,000 בני אדם שקיבלו רשיון לעסוק בתחום, מהם פעילים כ־2,000 – ורק 150 מהם חברים באיגוד. רבים מהחוקרים הפרטיים הם כאלה שפרשו ממצ"ח, מהמשטרה או השב"כ, שם היה לפעולותיהם גיבוי ממלכתי, חלקם היו בעמדות בכירות ולא הם שפעלו בשטח ממש. חוקרים אחרים פועלים בלי גיבוי, לדבריו, ולחלקם אין מודעות למה מותר ומה אסור. לדבריו, "יש כאלה שאין להם קווים אדומים".

בישראל פועל גם איגוד בעלי משרדי חקירות ממנו פרשו קריגר ואחרים. עכשיו, לדבריו, הם מתכוונים להתאחד שוב כדי לעשות סדר בענף וכן כדי להקים לובי שיפעל בכנסת לטובת האינטרסים שלהם. קריגר מאשים את משרד המשפטים שמסרב לדבריו להעביר לאיגוד החוקרים את רשימת החוקרים הפרטיים בארץ וכך האיגוד לא יכול לפנות לכל החוקרים ולהזמינם להצטרף אליו.

לדעת קריגר, מעצר החוקרים הפרטיים ופרשת האזנות הסתר הלא חוקיות ישפיעו בטווח הארוך לטובה על המקצוע. המחוקקים יבינו שמדובר ב"מקצוע הנסני" שכניסת גורמים לא אחראיים אליו אינה לטובת הציבור, ואז אולי יחוקק חוק החוקרים הפרטיים. בנוסף, הפרשה תגרום לאיחוד איגוד החוקרים הפרטיים עם איגוד בעלי משרדי החקירות לגוף אחד חזק.

חוק האזנות הסתר החדש נחקק בחופזה, טוען קריגר. החוק החדש מחמיר בעונשי מי שמזמין האזנות סתר לא־חוקיות ומי שמתקין אותן. עד כה, יש לציין, לא נקבע בחוק עונש למזמיני ההאזנות הלא חוקיות. כיום, מי שהורשע בהזמנת האזנת סתר לא־חוקית נשלח למאסר עד חמש שנים. על מתקינים נגזר – עד לחקיקה החדשה – עד שנת מאסר; היום אפשר לשלוח אותם לשלוש שנים מאחורי הסורגים. קריגר אומר, כי העונשים האלה לא ירתיעו הגדולים ימשיכו לבצע האזנות לא־חוקיות, אלא שהמחירים יעלו, עקב עליית הסיכון, ומדובר בהרבה כסף שיפתה לבצע את העבירה גם בסיכון של עשר שנות מאסר.

למי שאינו לקוח קשה מאוד לברר מחירי האזנות סתר לא־חוקיות. האזנה כזו כוללת התקנת מיכשור בעלות של כ־5,000 דולר לשבוע. כל שבוע נוסף יעלה 3,000 דולר נוספים. אולם כאשר מדובר בריגול תעשייתי, שבו המידע הנסתר הוא כשווי מיליוני דולר, זה בכסף קטן.

חוקרים רבים במעצר

ככל הנראה, בפרשת האזנות בעיתונים הגדולים, המחירים היו גבוהים בהרבה כיוון ששולמו סכומים גדולים גם כדי לקנות את שתיקת המתקינים, מה שכידוע לא עזר למזמינים בסופו של דבר.

כיום עצורים בפרשה לא מעט חוקרים פרטיים. לפני כשנה נעצרו השותפים רפי פרידן ויעקב צור, בעלי חברת "אגם חקירות", בחשד לביצוע האזנות למאות אישים בישראל מתחומים שונים. הם היו עצורים מספר חודשים והוגש נגדם כתב אישום. הם לא חשפו את זהות המזמינים.

באחרונה חל מהפך בחקירה כידוע, כאשר יעקב צור הפך לעד מדינה והתבצעו מספר מעצרים דרמטיים של חשודים בהזמנת האזנות, בהם עורכי העיתונים הגדולים, נמרודי, מוזס וורדי הוזמנו לחקירה. ורדי תמרודי נעצרו. צור הפליל, כנראה, גם את שותפו פרידן, שנעצר אף הוא.

חוקר פרטי אחר, יעקב בק – העצור יחד עם החוקר הפרטי אמיר בן־אשר בחשד לקשירת קשר לביצוע רצח כפול – מעורב גם בפרשת ההאזנות הסתר, המשטרה עימתה אותו עם רכזת הכתבים של ידיעות אחרונות, רותי בראורי. זאב לאופר, בעל משרד "לאופר חקירות", נעצר אף הוא בחשד להזמנת וביצוע האזנות להברות כלכליות ולגורמים בתקשורת. לאופר הורשע בעבר בביצוע האזנות לא־חוקיות וגניבת מידע ממאגרים. אלי גרשוני, גם הוא בעל משרד חקירות, נעצר בחשד לביצוע האזנות, גניבת מידע ושיבוש הליכים. החוקר הפרטי מיכה רותם נעצר בשבת שעברה. גם הוא חשוד בביצוע האזנות לא־חוקיות.

בבית הכלא יושב מתקין האזנות, חזי מועלם, שהורשע בהתקנת האזנות.

מבצע

חטיפים מתוקים של עלית בשיקמיות

רשימת הזוכים בהגרלה שנערכה ביום 13.4.95

בכרטיס טיסה לתאילנד זכו:

ליאור בט מחיפה

אסף הורביץ מחיפה

גיא רייף מנהריה

בקטנוע ימאהה זכו:

מרקו בן נעים מאשדוד

ורד כהן מתל־אביב

מלכה הלוי מכפר־סבא

עלית

* תקנון המבצע נמצא במשרדי עלית רח' ארלוזורוב 84 רמת גן

חוקר במכון הישראלי לדמוקרטיה ומומחה לתקשורת:

"שיכרון כוח המונופול שניתן בידיהם גרם ל'ידיעות' ול'מעריב' להרגיש מעל החוק"

"מדובר באנשים שהתרגלו להחזיק שרים על חבל קצר – בעלי העיתונים הרתיעו ח"כים מלנקוט צעדים מחוייבי מציאות – שנועדו להגביל כוחם"; "מצב התקשורת בארץ לא תקין – ומהווה איום על הדמוקרטיה"

מאת אביבה ולצמן

"שליטת בעלי עיתונים באמצעי תקשורת נוספים, יצרה שליטה מונופוליסטית שמביאה לשיכרון כוח", כך סבור פרופ' ירון אזרחי, מהחוג למדע המדינה באוניברסיטה העברית, חוקר במכון הישראלי לדמוקרטיה, ומומחה לדמוקרטיה בתקשורת.

לדבריו, פרשת האזנות הסתר היא תוצאת הכוח הרב שבידי שני העיתונים הגדולים, "ידיעות אחרונות" ו"מעריב", "כוח שגרם להם להרגיש מעל החוק, ולצפצף עליו".

לדבריו, "אנשים שהתרגלו להחזיק שרים על חבל קצר, אנשים שיש להם יותר מדי כוח בתחומים רגישים מאוד, שיכולים לקבוע גורלות של אנשים, ושעתידם הפוליטי של רבים תלוי בהם, מרגישים עם הזמן שהם מעל החוק, הם מקבלים עידוד להתעלם מהחוק ומההגינות הציבורית. העובדה שבעלי העיתונים האלה הם גם בעלי כבלים וערוץ 2, רק הגבירה את הכוח הזה".

פרופ' אזרחי מזכיר, כי כאשר חוקקה הכנסת את חוק הרשות השנייה, הפעילו בעלי העיתונים לחץ על חברי כנסת, שלא העזו להתנגד להצעה שאפשרה לעיתונים להיכנס גם לערוץ 2. זאת, כשכבר היתה בידיהם גם שליטה בכבלים.

"הצעד הזה נעצר תחת לחצים על הכנסת, והוכיח את עוצמתם של העיתונות להרתיע אנשי פוליטיקה מלנקוט בצעדים שנראים כעומדים בסתירה לאינטרסים של בעלי העיתונים. חברי כנסת לא מעטים ששוחחתי איתם על נושאי הקשורים לחקיקה שתגביל את כוחם של העיתונים באמצעי התקשורת האחרים, אמרו שאין סיכוי להעביר בכנסת חוקים כאלה, בגלל הרתיעה של ח"כים מלובי של בעלי העיתונים. זה מעיד על כך, שמצב התקשורת בארץ לא תקין ומהווה איום על הדמוקרטיה הישראלית".

פרופ' אזרחי, שלחם בשעתו נגד הבעלות המצולבת של העיתונים בכלי תקשורת אחרים מספר, כי במהלך אותה תקופה נפגש איתו נוני מוזס הבעלים של 'ידיעות אחרונות' ועמוס שוקן מו"ל רשת שוקן ('מעריב' היה אז בידי מקסוול) וניסו לשכנע אותו, כי "יש לנו מסורת מפוארת של עיתונאות אחראית, לכן אפשר לסמוך עלינו גם אם תהיה לנו שליטה בערוץ השני".

פרופ' אזרחי ענה להם: "לחוקים תקינים אין קשר לאישיות של זה או אחר. אם יש למישהו אקדח במערכת, גם אם הוא מבטיח שלא ישתמש בו, עצם העובדה שיש אקדח, צריכה להדאיג את הציבור".

הצעת חוק: להעביר מתפקידו עורך עיתון שנאשם בעבירה שיש עימה קלון

מאת נתן רוטי

יו"ר ועדת חוקה של הכנסת, דדי צוקר, הגיש אתמול למליאת הכנסת הצעת חוק לתיקון פקודת העיתונות התשנ"ה־1995, ובה הצעה להעביר מתפקידו עורך של עיתון שנאשם או הורשע בפלילים ובעבירה שיש עימה קלון.

בהמשך לחקירת האזנות הסתר בעיתונות הכתובה, ותוך ניצול חוק פקודת העיתונות סעיף א', החליט צוקר להגיש את התיקון.

התיקון כולל סעיף, שבו שלושה תת־סעיפים.

סעיף א' קובע, כי עורך עיתון שהוגש נגדו כתב אישום, יחדל לשמש עורך עיתון בעבירה שהיועץ המשפטי לממשלה קבע שיש עימה קלון. עד למתן פסק דין, יפסיק לשמש עורך ראשי בעיתון.

סעיף ב' קובע, כי עורך שהוגש נגדו כתב אישום, ימנה אדם במקומו לשמש בתפקיד זה. אם לא יעשה כן, רשאי שר הפנים להתלות את הרשיון שניתן לפירסום אותו עיתון לתקופה, שייקבע, עד שימונה לו עורך אחראי.

סעיף ג' קובע, כי אם הורשע בעל עיתון בעבירה שיחסה לו, או כל אדם שהינו נושא משרה בתאגיד שהוא בעל עיתון, רשאי להורות שאותו אדם לא ישמש בתפקיד ביצועי בעיתון. אם היה בעל העיתון תאגיד, רשאי בית המשפט להורות שמי שהורשע לא יכהן כנושא משרה בתאגיד. הכל לתקופה שייקבע.

סעיף התיקון הכללי הוא 16־א' לפקודת העיתונות־התשנ"ה.

כתבנו מעיד, כי סעיף ב' לתיקון, אם יתקבל, ישמיט מן העיתונות את החופש להחליט מי יהיה העורך, כיוון שקיימת התלייה של הרות עורך בהמשך רשיונו של העיתון להופיע.

עם זאת, נוהג צוקר גזירה שווה על בעל עיתון ועל עורך עיתון והוא קובע בהצעתו, כי שניהם חייבים לנטוש משרותיהם, עם הרשעתם, ולהשעות עצמם אם הוגש נגדם כתב אישום.

יודקובסקי: העיתונות הפכה מעיתונות חוקרת לנחקרת

מאת אביבה ולצמן

"העיתונות הידרדרה לנקודת שפל, ומעיתונות חוקרת הפכה לעיתונות נחקרת", אמר דב יודקובסקי, לשעבר עורך "ידיעות אחרונות" ועורך "מעריב", ואחד מבעלי המניות ב"ידיעות אחרונות".

בדברים שאמר לכתבת "דבר" התייחס יודקובסקי לדרך הסיקור העיתונאי של פרשת האזנות הסתר, שהיה לדעתו שערורייתי. כדוגמה הביא יודקובסקי את הידיעה ב"ידיעות אחרונות" על לקיחת הדרכונים של העורך משה ורדי ושל רכזת הכתבים של העיתון רות בראורי. "בידיעות אחרונות כתוב בדיווח מופגן שטלפנו אל ורדי ממשטרת פתח־תקוה, כאילו מדובר באיזה עניין מוניציפאלי. הרי הוא יודע שטלפנו מהיחידה לחקירת פשעים. כל הניסוח המתנשא אינו אלא בא לומר: מי אתם בכלל במשטרה שמעיזים לקחת את הדרכונים שלנו. כאילו החוק לא חל עליהם. אני סולד ממניפולציה כזו בדיווח", אמר יודקובסקי.

יודקובסקי סבור, כי רוב בעלי המניות של העיתון חושבים כמוהו ויודרשו את השעייתם של ורדי ורות בראורי מתפקידיהם.

אל פרשת האזנות הסתר, שהוא עצמו היה קורבן שלה, לא רצה יודקובסקי להתייחס, אולם הוא מקווה כי "המשטרה תחקור את הפרשה עד תום. אני מקווה שהדימוי הנוכחי המתגלגלת בשני העיתונים הגדולים, תגרום לכך שכולם יקחו את עצמם בידיים לפני שהמצב יהפוך לחסר תקנה".

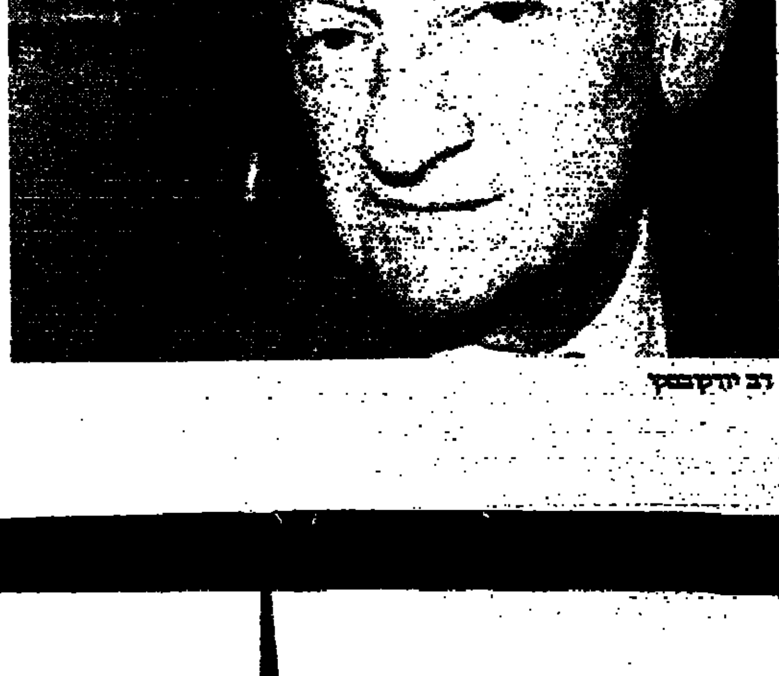

דב יודקובסקי

מת העציר

(המשך מעמוד 1)

מתמר עות'מאן צביית, בן 43 מבית לחם. שלושה שותפיו למעצר שלחו אל מחוץ לכלא מכתב ובו פירטו את נסיבות מותו. השלושה הם גאג'י אליתים, פהד מראר וג'אבר אבטון. על פי הדיווח שלהם, שלושה ימים לפני מותו התלונן צבייה שהוא חש ברע. העצירים דפקו על דלת התא וקראו לעזרה, אך איש לא נענה לקריאתם. כאשר לבסוף באו סוהרים, הם הגיבו בקללות. איש לא שלח רופא או חובש.

מצבו של צבייה החמיר, הוא נחלש עוד ועוד, וביום השלישי איבד את ההכרה. בשלב זה הביאו רופא פלסטיני מבית החולים ברמאללה. הרופא דרש להזמין אמבולנס, שהגיע כעבור זמן רב. זמן קצר לאחר שהובא לבית החולים, מת צבייה. לא נמסר מה היתה סיבת המוות. רופא לא ראה אותו כלל בימים בהם סבל.

ב־18 באפריל מת בבית החולים אסף הרופא העציר המינהלי מעוז דלאל, בן 28, לאחר כשישה שבועות ששכבם היה שרוי בתרדמת. בני משפחתו סיפרו כי הוא נעצר בספטמבר '94 בדרכו לטיפול רפואי ברבת עמון. לדברי המשפחה, מצבו הבריאותי היה מעורער מאז עבר ניתוחים כאשר היה במעצר לפני כחמש שנים.

דלאל חש ברע כאשר הוחזק בכלא המרכזי בשכם. כעבור זמן מה, כשמצבו היה חמור מאוד, הוא הועבר לבית החולים של השב"ס בכלא איילון, ולאחר שאיבד את ההכרה הועבר לבית החולים אסף הרופא.

יש לציין כי הוועד נגד עינויים עומד לפנות בקרוב בדרישה לחקור את המקרים האלה לרופא הראשי של המשטרה, לקצין רפואה ראשי בצה"ל וליועץ המשפטי לממשלה. פעילי הוועד אומרים, כי במקרים אלה עולה חשש להזנחה חמורה ביותר בכל הנוגע להשגחה רפואית ולאחריות הרפואית והמשפטית של הסגל הרפואי במתקני המעצר.

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

סוכן סמוי שהפעילה משטרת י"ם הפליל 11 סוחרי סמים ערביים

(ע). - משטרת ירושלים חשפה אתמול בצהריים סוכן סמוי, תושב מזרח העיר, שהפליל 11 סוחרי סמים בשלושת החודשים האחרונים.

הסוכן, בן 48, בעל תחנת מוניות, ביצע בהוראת המשטרה עשרות קניות של סמים שונים, בעיקר הרואין, מסוחרי סמים גדולים בצפון ומזרח העיר.

ההחלטה להפעיל אותו התקבלה בעקבות מידע מודיעיני רב שהצטבר במשטרה. בעקבות פעילותו של הסוכן הצטבר במשטרה חומר חקירה רב על אופן פעולתם של סוחרי הסמים שאיתם היה במגע.

מסתבר שהסוחרים, רובם ערבים, נהגו לקנות את הסם באיזור דרום הארץ. הסמים הוברחו לרוב ממצרים או דרך רצועת עזה. הם נהגו להעביר את הסחורה לירושלים ולמכור אותה לסוחרי משנה יהודים, שהפיצו אותו בקרב צרכנים בבירה.

הסמים הוטמנו לרוב ליד בתיהם של הסוחרים הערבים בשכונות בית חנינה, א־ראם, אבו דיס, עזריה וענה.

אתמול בבוקר פשטה המשטרה ועצרה 11 סוחרי סמים, שנגדם נאסף המידע. נמסר כי בשבועות הקרובים יוגשו נגדם כתבי אישום.

יש לציין, כי משטרת ירושלים הפעילה בחודשים האחרונים מספר סוכנים סמויים שהפלילו סוחרי סמים, בעיקר בקרב בני נוער.

שלושה ישראלים חשודים במעורבות במכירת נשק לתושב השטחים

(ע). - שלושה אזרחים תושבי מרכז הארץ נעצרו בימים האחרונים בחשד, כי היו קשורים במכירת נשק לתושב ערבי מהכפר יסיד שבשומרון. בפרשה נעצרו כבר שני חיילים, והוגשו נגדם כתבי אישום.

העצורים, אזרחים באמצע שנות העשרים לחייהם, נעצרו על־ידי לשכת המודיעין והבילוש של מרחב השומרון.

אחד העצורים חשוד כי העביר שישה רימונים, מתוכם שני ריבוני רסס, שני רימוני גאז ושני רימוני עשן לאחד מהחיילים שנעצרו. עצור אחר חשוד בסחר בסמים, וכן בכך שהעביר אמצעי לחימה שונים לידי התושב הערבי. חשוד אחר נעצר לאחר שגנב רדיו־טייפים ומסר אותם לידי תושב יסיד. נגד העצורים, שנעצרו באזור פתח תקווה, יוגשו בקרוב כתבי אישום.

קיסר: 1.2 מיליארד דולר יושקעו בפיתוח הנמלים - לקראת הפרטתם

מאת **רוני ברזילי**

1.2 מיליארד דולר יושקעו במהלך חמש השנים הקרובות בפיתוחם ובהרחבתם של נמלי הים באשדוד ובחיפה. כך מסר אתמול שר התחבורה ישראל קיסר ביום עיון שנערך באשדוד לפיתוח הנמל בעיר. השר קיסר הפתיע כאשר הצהיר כי ממשלת ישראל מתכוונת להפריט את הנמלים. במהלך יום העיון בו השתתפו גם מנכ"ל רשות הנמלים שורד לרר, מנהל נמל אשדוד גדעון שמיר, וראש עיריית אשדוד צבי צילקר, אמר השר כי אם לא יפותחו נמלי הים בארץ בעידן השלום תהיה זו קטסטרופה לתפעול הנמלים.

לדבריו, בעידן השלום ייפתחו שערי נמלי הים התיכון לתחרות פתוחה, ומצב שבו ממתינות כיום אוניות רבות ימים ארוכים מחוץ לנמלים הוא בלתי נסבל.

השר קיסר ציין כי מתוך הסכום שהושקע יושקעו למעלה מ־500 מיליון דולר לפיתוחו והרחבתו של נמל אשדוד.

על־פי התכנון ייבנה שובר גלים ראשי בנמל אשדוד באורך של 1,150 מטר, שבלעדיו לא ניתן יהיה להרחיב את הנמל. כן יתווספו רציפים תפעוליים באורך 1,450 מטר, שייועדו למכולות ומטענים כלליים.

בנמל חיפה יוסיפו על־פי אותה תכנית 2,500 מטרים של רציפים, מתוכם 700 מטר למכולות ו־1,800 למטעני תפזורת. כן יוארך בנמל חיפה שובר הגלים הנוכחי ב־500 מטרים נוספים, וייבנה שובר גלים משני באורך של 1,200 מטרים.

בשנת '94 פקדו את נמל אשדוד 2,456 אוניות משא, 149 אוניות נוסעים, ושונעו 14.2 מיליון טון מטען. לדברי מנהל הנמל, גדעון שמיר, חל בשנה הנוכחית גידול של 10 אחוזים בתנועת המכולות. בנמל חיפה יבוצע שינוי ייעוד לקטע המערבי של הנמל שיהפוך לנמל נוסעים תוך בניית רציף חדש לאוניות נוסעים והעברת רציף המכולות והמטען הכללי מזרחה.

החשוד באונס טרמפיסטית: "עשיתי לה טובה, היא לא רצתה לרדת"

מאת **אורי שרון**

"המתלוננת משקרת. אינני יודע מאיפה היא הגיעה לזה. בסך הכל עשיתי לה טובה. היא לא רצתה לרדת מהאוטו".

כך התגונן ברוך אליהו (30) מרמלה, כאשר הואשם אתמול בבית משפט השלום בחיפה באונס צעירה שהסיע כטרמפיסטית במכוניתו.

לטענת נציג המשטרה, רס"ב חיים שרון, אירע המקרה ב־6 באפריל, כאשר השניים נסעו לכיוון חיפה. כהגיעם סמוך לצומת יוקנעם סטה החשוד לחורשה, וביצע בצעירה את זממו תחת איומים.

הצעירה סיפרה בתלונתה במשטרה, כי מצאה כרטיס "יזהר" בחלקה האחורי של המכונית, השייך לאשתו של החשוד, והדבר, לדברי המשטרה, נוצר הקשר בין אליהו לבין המעשה המיוחס לו.

השופטת יעל אבירם האריכה את מעצרו של אליהו בחמישה ימים.

בן 22 מלוד מואשם בריגול מטעם המודיעין הפלסטיני

(ע). - טלאל אבו רביע (22) מלוד, הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בריגול לטובת המודיעין הפלסטיני, בכך שמסר ידיעות בכוונה לפגוע בביטחון המדינה.

בכתב האישום נטען כי הנאשם, ששיתף פעולה עם גורמי הביטחון הישראליים, וקיבל תעודת "סייען", מסר למודיעין הפלסטיני ידיעות על קשריו ופעולותיו עם השב"כ, וכן שמות של משתפי פעולה עם גורמי הביטחון הישראליים.

עוד נטען בכתב האישום, כי במהלך חקירתו במשרדי המודיעין הפלסטיני הסכים אבו רביע לגייס לשב"כ הישראלי משתפי פעולה עם הרשות הפלשתינית בהתאם לשמות שימסרו לו. [illegible] באמצעות [illegible] הכחיש אבו רביע בהאשמות שיוחסו לו. הרכב שופטים, בראשות השופטת שרה סירוטה, הורה להאריך את מעצרו.

נשלל רשיון הנהיגה של 391 נהגים שהורשעו בעבירות סמים

רשיונות הנהיגה של 391 נהגים שהורשעו בעבירות סמים נשלל בשנתיים האחרונות, דיווח עתניאל שנלר, ראש המינהל לבטיחות בדרכים, ופנינה מירון, מנהלת אגף הרישוי. הדבר התאפשר בעקבות ניסוי חדשני שנערך על ידי אגף הרישוי במשרד התחבורה בשיתוף עם המינהל לבטיחות בדרכים והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים.

במסגרת הניסוי זומנו לבדיקות במכון הרפואי של משרד התחבורה 3,300 נהגים מורשעי עבירות סמים, מתוכם התייצבו לבדיקות 1,025 נהגים. רק ל־314 מהם אושר להמשיך לנהוג. ל־156 נהגים נוספים אושר לנהוג רק בדרגה חלקית מסוגת.

בימים אלה פנה אגף הרישוי אל המשטרה, משרד הבריאות והמוסד לביטוח לאומי לצורך קבלת מידע נוסף על מורשעי עבירות סמים ואלכוהול והרשומים כצרכנים במאגרי המידע שברשותם, לצורך היערכות המשרדים להמשך טיפול באוכלוסיית נהגים בעייתית זו.

מועמד יחיד לראשות המועצה האזורית גולן

(ע). - הבחירות לראשות המועצה האזורית גולן יתקיימו ב־13 ביוני. על כך החליט שר הפנים, עוזי ברעם.

ראש המועצה הנוכחי, יהודה וולמן, מסיים בימים אלה שש שנים לכהונתו. נראה, כי בחירתו לקדנציה נוספת מובטחת. לפי שעה, לא ידוע על מועמדים המבקשים להתמודד.

שר הבריאות במעון לחולים סעודיים ביפו (צילום: ישראל הדרי)

המתלונן זיהה את השודד שהיה בתחנת המשטרה בעניין אחר

מאת **אורי שרון**

עולה חדש מחבר העמים, שהיה קורבן לשוד, זיהה את אחד משודדיו בתחנת המשטרה.

העולה, המתגורר בשכונת בית אליעזר בחדרה, התלונן במשטרה, כי שלושה בערב נכנסו ארבעה עולים חדשים לביתו, ובאיומי סכין שדדו ממנו מכשיר וידאו וקלטות.

בשעה שהנשדד הגיש את תלונתו בתחנת המשטרה בחדרה, הבחין לפתע באחד משודדיו, שהובא לתחנה בגין עניין אחר. "זה הוא", קרא המתלונן, והצביע על האיש.

הלה נעצר לחקירה, ובמהלכה הודה במעשה, מסר את פרטי חבריו. אלה נעצרו, הודו בביצוע השוד, וכן בביצוע עבירות נוספות.

שר הבריאות ערך ביקורת פתע

"מה אכלתן בצהריים ובערב, אתן שבעות?" - שאל סנה את הקשישות במוסד סיעודי

מאת **עזרא חן**

צוות מקצוענים של משרד־הבריאות, ובראשם השר אפרים סנה, ערך אתמול ביקורת פתע במוסד לקשישים סיעודיים.

במוסדות פרטיים, הסביר השר בתום הסיור, קיים מתח בין מגמת הבעלים להרוויח, לבין המגמה לתת לחוסה תנאים נאותים. "חשוב לנו לוודא, כי מוסדות אלה, שמשרד הבריאות קונה את שירותיהם, נותנים לקשיש שירות הולם", אמר.

המוסד שנבחר לביקורת פתע ראשונה היה "בית החלמה ומרכז לטיפול בקשישים - שלוות ים", ככתוב על השלט מעל לשער הכניסה, השוכן בסוף רחוב יפת ביפו, ליד הים. המבנה הוא בסגנון בנייה ערבי, והיה לפני מלחמת העצמאות ביתו של המופתי של יפו.

פרופ' מרק קלרפילד, ראש אגף הגריאטריה במשרד הבריאות, הסביר כי המגמה היא לבדוק את איכות הטיפול בזמן לא שיגרתי לבדיקה, כלומר בשעת ערב, וכאשר שוהה במוסד צוות מצומצם. יתרונה של ביקורת פתע, לעומת ביקורת שיגרתית, היא מניעת יכולת המוסד המבוקר להתכונן.

שיירת המכוניות נעצרה ליד המוסד, ותחילה נכנסה קבוצת המקצוענים: הרופאה המחוזית, האחות הראשית המחוזית, מפקח בריאות הסביבה, דיאטנית, וכן שני רופאים ומנהל בית־אבות בגימלאות (שלושת האחרונים פעלים בהתנדבות).

השר סנה המתין במכוניתו, ובחלוף דקות אחדות נכנס פנימה עם התקשורת. באולם הכניסה ישבות ארבע נשים, אחת על כסא גלגלים, אחת צמודה להליכון, ושתיים מצונפות בכסאותיהן.

"מה שלומכן? מה אכלתם לארוחת ערב?", שאל סנה. "אכלנו דייסה, לחם, לבן, סלט ירקות, וגבינה", סיפרה אחת מהן. "ואתן שבעות?", שאל. "כן, כן", ענו.

"ומה אכלתם בצהריים?"

"היה אפשר לבחור או עוף או קציצה, וגם מרק", משיבה אחת. "ומה היו התוספות?", שאל סנה. "היה מרק פירות", ענו.

"והעוף היה טוב, את זוכרת?", שאל סנה. "אני בצום כל היום. הרופא אמר", סיפרה אחת מהן, והוסיפה: "רצו לתת לי להיות במקום אחר, אז אמרתי או ב'שלוות ים' או למות".

"חס וחלילה", אמר סנה.

בינתיים, המפקח המחוזי לבריאות הסביבה בלשכת הבריאות המחוזית, מנחם פרידלנדר, ערך בדיקה במטבח. ריח חריף חזק מקשה על הנשימה, והמפקח לא הצליח לגלות את מקורו ומהותו. "בסך־הכל בסדר", הוא מסכם, "למעט מספר ליקויים: במקרר אין מספיק הפרדה בין מזון גולמי למזון מוכן, בחלונות המטבח אין רשת צפופה. אבל ביתן האשפה סביר, המיכלים מרופדים בניילון".

סנה מבקש מהצלמים לא לצלם חוסים שאין ביכולתם לומר שאינם רוצים להצטלם. הוא משוחח עם העובדים המופתעים מן הביקור: אח מעשי עולה מרוסיה, אח מעשי ערבי מעזה, אחות מעשית, גם היא עולה חדשה. ברוסיה היא עבדה 15 שנה בבית חולים. "אצלנו ברוסיה", סיפרה, "אין הבדל בין אחות מעשית לאחות מוסמכת". כאן היא לומדת בקורס בתל־השומר, וגם קורס אוריינטציה לאחיות בבית ברנר.

פרופ' קלרפילד בדק כמה היבטים של התפעול הרפואי. המנהל הרפואי של המוסד, ד"ר דוד קלוף, מוזעק למקום, ומגיע תוך עשר דקות. פרופ' קלרפילד מציין בסיפוק, כי מבחן הזמינות באמצעות הרופא הוכתר בהצלחה.

סנה שואל שאלות שיכול לשאול רק שר בריאות שהוא גם רופא. ד"ר קלוף מציין, כי כל חוסה נבדק אחת לחודש, ופעם בחצי שנה נערכת לכל חוסה בדיקה מקיפה, הכוללת בדיקות דם, שתן ואק"ג.

המנהל והבעלים של המוסד, שמעון מלכי, מוזעק ומגיע בחלוף עשר דקות. "אנחנו בדיוק בשיפוצים", מספר מלכי, "מסיירים, צובעים. הווילונות מן הים מפוררות את שכבת הצבע".

בסיום הסיור, שנמשך כשעה, מסכם השר סנה: "זהו ציבור חלש, שאין לו מייצגים ודואגים, שלא יודע ליצור קשר עם התקשורת או עם חברי־כנסת. תחנת משרד הבריאות לבאוא לה. באופן כללי המצב פה בסדר, אך נבדוק ונסכם את הממצאים, ונראה אם ישנם ליקויים".

מלכי המנהל מסכם מצידו: "פתאום הודיעו לי ששר הבריאות מגיע. הגעתי תוך חמש־שש דקות. אני לא רגיל כל יום לביקור כזה. תמיד יש עליי ביקורת, שאני הולך ומשפץ ממנה, ואצלנו מחכים בתור".

אלפי תלמידים פרסו יריעות־בד בין מצרים, ירדן וישראל - הצדעה לשלום

(ע). - יותר מ־3000 תלמידים מאילת פרסו אתמול יריעת בד מהגבול עם מצרים בטאבה עד הגבול עם ירדן בעקבה - במסגרת המבצע "זאפ לשלום", שארגנה הטלוויזיה הישראלית.

היריעות נצבעו בשלל צבעים בעזרת כפות הידיים של עשרות אלפי ילדים מישראל, ירדן ומצרים - במשך החודשים האחרונים.

פריסת הבד נעשתה בו זמנית, מגבול ישראל־מצרים בטאבה, דרך טיילת "השלום", לאורך חופי אילת ועד לגבול ישראל־ירדן. התלמידים פרסו את הבד באמצעות שתי ספינות - ספינת "ישראל ים" מהצד הישראלי עם התלמידים כשילוח שמסרו את היריעה לתלמידים ירדניים בספינה ירדנית. כך התנפה בו זמנית רצועת הבד בין שלוש המדינות - ישראל, ירדן ומצרים.

בסיום האירוע יצא שיט הצדעה לשלום מנמל אילת ומהמרינה של אילת עד נמל עקבה.

סמוך לגבול ישראל ירדן הוקם על־ידי עיריית אילת אוהל השלום, שהופיעו בו הזמר ג'ימיי ברוזה והזמר ירדני, תזמורת הקונסרבטוריון של אילת הופיעה על מזח ירדני שבנמל אילת לאורך כל המבצע, שארך שלוש שעות.

מלון "הנסיכה" באילת, הממוקם בטיילת השלום, במפגש הגבולות עם מצרים, הציב דלפקי שתייה רבים לאלפי הילדים שהשתתפו באירוע היום.

האירוע סוקר על־ידי עשרות כתבים זרים, והוא ישודר בטלוויזיה הישראלית ביום העצמאות.

ראש הממשלה יצחק רבין, שרים, ח"כים, זמרים, אנשי ציבור ובימתון רבים, מילאו את אולפני ג"ג בנווה אילן, בעת צילומי התוכנית המרכזית של הטלוויזיה הישראלית ליום העצמאות "עצמאות 47". בין השאר השתתפו יצחק רבין, חיים רמון, אהוד ברק, יעקב פרי, דוד לוי ובתו אורלי, יהורם גאון, ענת וקסמן, להקת טיפקס, החמישיה הקאמרית, דנה ברגר, רשף והדגיבי (צילום: פלאש 90)

סגן ראש מועצת ביתר עילית נהרג בתאונה

(ע). - שלמה בקהמו, סגן ראש מועצת ביתר עילית, נהרג אתמול בתאונת דרכים בסמוך לירושלים.

האיש נהג ברכבו בכביש המוביל מעמק האלה לכיוון נס הרים. באחת הפניות סטתה אל מסלולו משאית שבאה מן הכיוון הנגדי. המשאית, שגררה אחריה מיכל והיתה מעונה בעשרות טונות של חצץ, התנגשה חזיתית ברכבו. בקהמו נהרג במקום. נהג המשאית נפצע קל ואושפז בבית החולים הדסה עין כרם. הוא תוחקר בידי המשטרה, אך בשלב זה עדיין לא ברורה סיבת הסטייה, המשטרה חוקרת בעניין.

שלמה בקהמו נולד בשנת 1959 במרוקו. בשנת '69 עלה ארצה עם משפחתו. בתחילה גרו סמוך לחיפה, ולאחר מכן עבר לדימונה. בראשית שנות השמונים שימש כמנהל בית ספר לבנות בדימונה, ואחר־כך מונה כמנהל מחוז הדרום של משרד הדתות. בנובמבר אשתקד מונה לתפקיד סגן יו"ר מועצת ביתר עילית.

בקהמו הותיר אחריו אשה, מרים, ושלושה ילדים: בת־אל (13), חיים (9) ויחזאל (5). הלווייתו התקיימה אתמול בערב בבית הקברות בדימונה.

ראש המועצה המקומית ביתר עילית, משה ליבוביץ, סיפר כי היום אמור היה להתקיים ביישוב יום עיון בנושא תפקוד מועצות ממונות, וביתר [illegible] דוגמה לעניין זה. הכינוס בוטל עקב התאונה הטראגית.

תושב דימונה, בן 56, נהרג אתמול בבוקר בתאונת דרכים סמוך לבית־שמש. מהמשטרה נמסר כי משאית כבדה עמוסה חצץ שנסעה מכיוון מושב נס־הרים לעמק האלה, סטתה ממסלולה והתנגשה חזיתית ברכב פרטי שנסע במסלול שממול. נהג הרכב הפרטי נהרג במקום ואילו נהג המשאית נפגע באורח קל, ופונה לקבלת טיפול בבית החולים הדסה עין־כרם בירושלים.

במשטרה מציינים, כי עדיין לא ברורה סיבת הסטייה וכי נפתחה חקירה.

הציע לבת 11 'פוגים' - וביצע בה מעשה מגונה

(ע). - מאיר נחמני, בן 58 משדרות, נעצר במהלך שבת האחרונה כחשוד שניסה לאנוס ילדה המתגוררת בשכונת מגוריו. משלא הצליח בזממו, ביצע בה מעשה מגונה.

נחמני החשוד שפיתה את הילדה, בת 11, בעת ששיחקה עם חברותיה. הוא בטיח לה שתקבל פוגים, אם תבוא לביתו. הילדה התפתתה, ונכנסה עימו לדירתו. שם הפשיטה בכוח, וניסה לאנסה.

הילדה זעקה לעזרה, ואז ביצע בה מעשים מגונים.

לטענת בא כוח המשטרה, רס"מ שלום שמרי, יש להמשיך בחקירה ולשלוח למעבדה דגימות זרע שנלקחו מביתו של החשוד.

גמא תקשורת יצור ושיווק (1991)

(להלן - "החברה")

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה נדחית מיום ד' 26.4.95 בשעה 12:00 ליום ראשון 7.5.95 בשעה 17:00. במשרדי החברה, רחוב זבוטינסקי 102, קרית אריה, פתח תקוה.

על סדר היום:

1. אישור הדוחות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון לשנת 1994.
2. מינוי רואי חשבון לחברה וקביעת שכרם.
3. בחירת דירקטורים.

בעל מניות רשאי למנות מיופה כח שיוכל להשתתף ולהצביע מטעמו באסיפה הכללית, וזאת באמצעות ייפוי כח שימסר במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה הכללית.

בכבוד רב,
גמא תקשורת

תעשיות לכיש בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי מניות החברה, תתקיים בתאריך 18/5/95 בשעה 09:00 במשרדי החברה באזור התעשיה שדרות.

על סדר היום:

1. הגשת הדוחות הכספיים ודו"ח המנהלים ליום 31/12/94.
2. מינוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
3. מינוי דירקטורים וקביעת שכרם.

הדוחות הכספיים של החברה פורסמו ונמצאים במשרדי החברה המצויים במפעלה שבאזור התעשיה שדרות.

בעל מניות המבקש להצביע באסיפה הנ"ל באמצעות מיופה כח, יפקיד את יפוי הכוח במשרדי החברה לא יאוחר מאשר 48 שעות לפני מועד האסיפה.

בפקודת מועצת המנהלים

25.4.95

המ-לט (ישראל-קנדה) בע"מ

(להלן - "החברה")

הנדון: הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזו הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום א' ה־21.5.95 בשעה 16.00 במשרדי החברה באזור התעשייה רמת גבריאל, מגדל העמק.

על סדר היום:

1. אישור הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לשנת 1994.
2. קביעת סכומי הגמול השנתי וגמול השתתפות לדירקטורים מקרב הציבור.
3. הצעה למנות את משרד רואי חשבון "זוננרמן, גלבוע זילבר" כרואי חשבון של החברה וקביעת שכרם.
4. אישור גמול שנתי וגמול השתתפות לדירקטורים שאינם נושאי משרה בחברה ולמעט היותם דירקטורים) בגובה הגמול המשולם לדירקטורים מקרב הציבור, בהתאם להוראות סעיף 96ט. (א) לפקודת החברות.
5. בחירתם מחדש של חברי הדירקטוריון.
6. מתן ערבות לבנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ להבטחת חובות חברת הבת ה.סי.סי. בע"מ לבנק, אם יהיו.
7. שונות.

בעל מניות רשאי למנות מיופה כח שיוכל להשתתף ולהצביע מטעמו באסיפה הכללית, וזאת באמצעות יפויי כח שיימסר במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה הכללית.

אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה, לא יימצא מנין חוקי, תדחה האסיפה ליום א' ה־28.5.95 בשעה 16:00 באותו המקום ואם באסיפה הנדחית לא יימצא מנין חוקי כעבור חצי שעה מהשעה המיועדת, יהיו שני חברים הנוכחים בעצמם או על ידי שליח למנין חוקי.

בפקודת הדירקטוריון
שמעון רבנשטיין, רו"ח - מזכיר החברה

טאואר סמיקונדקטור בע"מ ("החברה")

הודעה על תיקון טעות סופר

לפי סעיף 25ג' לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968

בהודעת החברה מיום 25.4.95 על תיקון תשקיף החברה נפלה טעות סופר כדלקמן: בכותרת ההודעה במקום "הודעה על תיקון תשקיף החברה מיום 24.4.95" צריך להיות: "הודעה על תיקון תשקיף החברה מיום 4.4.95".

חברת החשמל לישראל בע"מ

חייג חשמל - שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-933555
תל־אביב	03-5633777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423333
אילת	07-372191	פתח־תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון־לציון	03-9632488
באר־שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-223153	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

משרד החינוך התרבות והספורט
מרכז ההסברה

יד ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

עצרות זיכרון לשואה ולגבורה

בסימן 50 שנה לניצחון על גרמניה הנאצית ולשחרור המחנות

בהשתתפות נשיא המדינה, ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, שרים, חברי הכנסת, ראשי רשויות מקומיות, מזכירי מועצות פועלים, רבני ערים ואישי ציבור

50 שנה לנצחון על גרמניה הנאצית ולשחרור המחנות 1995-1945

משרד החינוך התרבות והספורט, מרכז ההסברה | יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

עצרת הפתיחה הממלכתית של יום הזיכרון לשואה ולגבורה

תיערך ביום רביעי, כ"ו בניסן תשנ"ה, 26.4.95, בשעה 20.00, ביד ושם, הר הזיכרון, ירושלים

דברים: נשיא המדינה עזר ויצמן; ראש הממשלה יצחק רבין
בשם הניצולים: הרב הראשי לישראל הרב ישראל מאיר לאו
בטקס: משמר כבוד של צה"ל; הדלקת אבוקת הזיכרון, יו"ר המועצה הציבורית של יד ושם ד"ר יוסף בורג; הדלקת שש משואות; הנערת אליעזר פלאג; השבר של הנוער; מקהלת הגליל "השלום" בניצוחה של [illegible]; התזמורת הקאמרית, הגלילית, בניצוחו של [illegible]
אזכרה: הרב הראשי של צה"ל אלוף גד נבון; החזן הראשי של צה"ל סא"ל אריה בראון
הנחיה וקריינות: יונה אליאן; יהורם גאון

הטקס יועבר בשידור חי בערוצי הטלוויזיה ה-1 וה-2, וכן בקול ישראל ובגלי צה"ל
הכניסה לטקס למוזמנים בלבד החל משעה 18.00
הזמנות ניתן להשיג בטל' 02-751614-5
יד ושם יהיה סגור לקהל בשעות 18.00-14.00
התנועה מהר הרצל ליד ושם תהיה סגורה החל משעה 18.00 ועד תום הטקס. רכב פרטי יופנה בהר הרצל.

אירועים נוספים בערב יום הזיכרון
01.30-22.00, באודיטוריום: ליל שיעורים בנושא: "האמונה של הנוער בזמן השואה" בהשתתפות: [illegible], פרופ' יהודה באואר, [illegible]. בהנחיית: [illegible]
התחבורה למשתתפי ליל השיעורים משעה 21.15 מהר הרצל וחזרה בתום האירוע
הכניסה חופשית
23.00-21.30 התערוכה: "1944-1940" [illegible]
התערוכה תהיה פתוחה ביום הזיכרון בשעות 19.00-08.00

יום הזיכרון לשואה ולגבורה

יום חמישי, כ"ז בניסן תשנ"ה, 27.4.95

- 10.00 צפירת זיכרון
- 10.02 טקס הנחת הזרים-למרגלות אנדרטת גטו ורשה, בהשתתפות נשיא המדינה, ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, אישי ציבור ומשלחות
- 13.00-11.00 "לכל איש יש שם"- מעמד קריאת שמות קרבנות השואה ע"י הציבור באוהל יזכור
- 15.00-11.00 רצף סרטים בנושא השואה, באודיטוריום
- 13.00 טקס האזכרה המרכזי- בהשתתפות החזן [illegible] ומקהלת "[illegible]" בניצוחה של [illegible], באוהל יזכור
- 19.00-15.00 מפגש יוצאי המחתרות היהודיות בגטאות, באודיטוריום
- 17.30 עצרת נוער- ברחבת אנדרטת גטו ורשה. בנוכחות שר החינוך התרבות והספורט פרופ' אמנון רובינשטיין. [illegible]. בהשתתפות: [illegible]. העצרת תועבר בשידור ישיר בערוצי הטלוויזיה ה-1 וה-2. העצרת מאורגנת ע"י מרכז ההסברה, יד ושם, משרד החינוך התרבות והספורט ותנועות הנוער
- 19.30 הענקת פרס [illegible], באודיטוריום

תחבורה מהר הרצל ליד ושם [illegible] 19.00 [illegible]
יד ושם יהיה פתוח ביום הזיכרון בשעות 19.00-08.00
לפרטים נוספים: מחלקת הסברה והדרכה, יד ושם, טל': 02-751614-5

יום רביעי, כ"ו בניסן תשנ"ה, 26.4.95

★ ירושלים, יד ושם, 20.00, הטקס הממלכתי של פתיחת יום הזיכרון לשואה ולגבורה, במעמד נשיא המדינה עזר ויצמן וראש הממשלה יצחק רבין
★ תל-אביב, היכל התרבות, 20.30, בהשתתפות מ"מ ראש העירייה דן דרין, הרב חיים דוד הלוי, והרב הראשי לת"א יפו והחזן [illegible] אדלר
★ חיפה, אודיטוריום, 20.30, בהשתתפות יו"ר הכנסת פרופ' שבח וייס וראש העירייה עמרם מצנע. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ באר-שבע, היכל התרבות, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה יצחק רגר ורב העיר משאל דהאן
★ אופקים, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית מיכאל הרמן ורבנים
★ אור-עקיבא, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יעקב אדרי. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ אזור, ביה"ל הפועל המזרחי, 19.00-16.00, בשעה 19.30 ותפילה ועצרת בהשתתפות ראש המועצה המקומית אמנון זק
★ אילת, רחבת הסנטר מול אמן, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה גבי קדוש
★ אלפי-מנשה, מרכז פיס קהילתי, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שלמה קטן
★ אריאל, ביה"ס התיכון המקיף, 20.30, בהשתתפות חה"כ וראש המועצה המקומית רון נחמן
★ אשדוד, יד לבנים, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה אינג' צבי צילקר, הרב יוסף שיינין שליט"א ומר אריה קלנג, ניצול שואה
★ אשקלון, יד לבנים, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה בני וקנין
★ באר-יעקב, מרכז קהילתי, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יואב ראשל
★ בית-שאן, אולם דוד, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שלמה בן-לולו. "לכל איש יש שם" – קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ בנימינה, אולם ביה"ס אשכולות, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית [illegible]. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ בת-ים, אולם תרבות רמת-יוסף, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה אלוף (מיל') יהושע שגיא והרב הראשי שאול [illegible]

משרד החינוך התרבות והספורט, מרכז ההסברה | "משואה" יד למורי ומחנכי [illegible], בית עדות בשואה ובגבורה

עצרת זיכרון לשואה ולגבורה

תיערך ביום רביעי, כ"ו בניסן תשנ"ה, 26.4.95, בשעה 19.30, באמפיתיאטרון "משואה", קיבוץ תל-יצחק

במעמד שר התיירות והפנים עוזי ברעם והמשנה לנשיא ביה"ם העליון פרופ' אהרון ברק

מעמד "יזכור": עליית משמר כבוד של חיילי צה"ל; יזכור- דינה שטרסברג; תפילת "אל מלא רחמים"; קדיש בציבור- אלכס ורשמן (קנדה); טקס הדלקת משואות הזיכרון; הדלקת משואות התקומה – המשנה לנשיא ביה"ם העליון פרופ' אהרון ברק
דברים: דבר "משואה" – ד"ר משה בייסקי, שופט ביה"ם העליון (בדימוס); שר התיירות והפנים עוזי ברעם
תכנית אמנותית: הנחיה ופרקי קריאה– שמואל עצמון, ענת עצמון; שירה– מקהלת "קנטבילה" של הקונסרבטוריון העירוני פתח-תקוה בהדרכת אנה מיסליק; קטעי סולו– [illegible], ביה"ס תלמה ילין; אביב אבוד- יצירה לתזמורת ומקהלה בביצוע בכורה של תלמידי בית-הספר לאמנויות תל-אביב
תחבורה: רכבת יוצאת מת"א בשעה 18:30; רכבת יוצאת מחיפה בשעה 17.24; עוצרות בתחנת בית-יהושע; מהתחנה – הסעה אל "משואה"

★ גבעתיים, בית והלין, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה אפי שטנצלר, עו"ד שלמה זיסקינד והרה"ג יוסף גליקסברג
★ גבעת-עדה, ביה"ס גבע, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית עמי ארנוב. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ גבעת-שמואל, אולם בית העם, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית תא"ל (מיל') יוסי אלמוג
★ גדרה, מתנ"ס, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אלי רדיע והרב ישראל דרומי
★ גני-תקוה, אולם פיס גנים, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אבישי לוין והחזן עמרם קורקוס
★ דימונה, היכל התרבות, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה גבי ללוש, הרב הלפגט והרב שלום דיין
★ הרצליה, מוזיאון יד לבנים, 21.00, בהשתתפות אנשי ציבור
★ זכרון-יעקב, ביה"כ "אוהל יעקב", 19.30, ובאולם מרכז פיס קהילתי, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית ישי [illegible]. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ חדרה, רחבת החאן, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה מתמיה להב. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ חולון, יד לבנים, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה מוטי ששון והרב הראשי נתן [illegible]
★ חצור-הגלילית, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יוסי אלול. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה

★ חצרות-יסף, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יהודה [illegible]. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ טבריה, אולם "יד שטריגל", 20.00, בהשתתפות ראש העירייה יוסי פרץ

משרד החינוך התרבות והספורט, מרכז ההסברה | "מורשת" בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ, הקיבוץ הארצי- קיבוץ יד-מרדכי

עצרת זיכרון לשואה ולגבורה

תיערך ביום רביעי, כ"ו בניסן תשנ"ה, 26.4.95, בשעה 19.15, בקיבוץ יד-מרדכי

במעמד ראש הממשלה ושר הבטחון יצחק רבין

דברים: [illegible] בשם קיבוץ יד מרדכי; [illegible] בשם תנועת השומר הצעיר; [illegible] בשם מורשת; אלוף (מיל') שלמה שמיר בשם הלוחמים היהודים ומשחררי המחנות; יצחק רבין ראש הממשלה
מעמד "יזכור"
חיזיון: שירה – חוה אלברשטיין; מקהלת יואב בניצוחו של אסא ברק; מחול- [illegible] של המועצה האזורית יואב; כוריאוגרפיה: רבקה ברק; פרקי קריאה: נעמי פלג, אהוד ליבנר, יוסי לבנון
הדלקת משואות הזיכרון
בימוי ועיצוב: ישראל אבני (גבעתיים)
הפקה: רבקה קנטור (עין-החורש)

טקס "לכל איש יש שם" יחל בשעה 18.30, ברחבת הדשא ליד שטח העצרת, בהשתתפות תנועת "השומר הצעיר"

★ טירת-הכרמל, בית לורנס, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה אריה טל. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ יבנאל, אולם מועצת הפועלים, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אבי קוסטיצקי
★ יהוד, ביה"ס המקיף התיכון, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שלמה בקשי
★ יסוד-המעלה, מתנ"ס, 21.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יוסף מגרזי
★ יקנעם-עילית, היכל התרבות ע"ש "זולדנברג", 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שמעון אלפסי
★ ירוחם, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית מוטי אביסדור והרב דוד מלול
★ כוכב-יאיר, אולם הספורט, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית דוד קולר. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ כנרת, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית גיורא כהן
★ כפר-יונה, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אפרים דדעי והרב המקומי עוזי שויצה
★ כפר-סבא, אולם קולנוע "עמל", 20.30, בהשתתפות ראש העירייה יצחק ולד
★ כפר-שמריהו, בית לוין, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שרגא מילשטיין והגב' לאה גוטרמן
★ כפר-תבור, בית יגאל, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יוסף דולה
★ כרמיאל, רחבת היכל התרבות, 21.00, בהשתתפות ראש העירייה עדי אלדר
★ להבים, ביה"ס להבים, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יעקב עמו והרב נפתלי [illegible]
★ לוד, מתנ"ס דגור, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה מקסים לוי
★ מועצה אזורית אלונה, בית העם במושב אביאל, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה האזורית אליהו אזולאי. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ מועצה אזורית לכיש, בית העם נהורה, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה האזורית מאיר פמר
★ מבשרת ירושלים, מתנ"ס, 19.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אלי מויאל
★ מגדל, אולם התרבות, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית ישראל אמויאל. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ מגדל-העמק, היכל התרבות במתנ"ס, 21.45, בהשתתפות ראש העירייה חה"כ שאול עמור
★ מזכרת-בתיה, מתנ"ס, 20.30, בהשתתפות ראש המועצה המקומית רפי סוויסה והרב אפרים זלמנוביץ
★ מטולה, מתנ"ס ע"ש "אגושבסקי", 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יוסי גולדברג. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ מיתר, בית העם, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אליהו שפירא והרב היגל
★ מנחמיה, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אהרון מגורי. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ מכבים, ליד ביה"ס מעוז מכבים, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית משה ספקטור
★ מעלה החמישה, ליד האנדרטה, 16.00 בהשתתפות שר החקלאות יעקב צור, ראש המ"א מטה- יהודה מאיר ויזל, נציג התק"ם יגאל צחור ומקהלת "יד חריף" בניצוחו של דני ברבר
★ מעלות, מתנ"ס ע"ש גרס, 19.45, בהשתתפות ראש המועצה המקומית חה"כ שלמה בוחבוט. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ מצפה-רמון, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שושן סמי

★ נהריה, בית העירייה, אולם הכנסים, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה זקי סבג. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ ניר גלים, בית עדות, 20.30, רב-שיח בנושא שואה ואמונה, בהשתתפות הרב מירון, ד"ר גדי באומל, ד"ר אלי צור ומר יצחק מאיר
★ נס-ציונה, היכל התרבות, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה יוסי שבו והרב שאול אחרק
★ נצרת-עילית, רחבת מוזיאון השואה והגבורה, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה מנחם אריאב
★ נשר, בית הכנסת המרכזי, 19.30, ובהיכל התרבות, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית דוד עמר. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ נתיבות, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית יחיאל זוהר
★ נתניה, היכל התרבות, 20.30-19.30, מיצג אמנותי אורקולי, וב-20.30, בהשתתפות סגן שר הביטחון מרדכי גור וראש העירייה צבי פולג
★ עומר, בית-התרבות, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית חה"כ פיני בדש והרב [illegible]
★ עכו, אודיטוריום, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה אלי דה-קסטרו. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ עפולה, היכל התרבות, 21.00, בהשתתפות ראש העירייה צדוק [illegible]
★ ערד, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית בצלאל טביב, הרב בן-ציון ליפסקר והרב אליהו. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ עתלית, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית מרדכי עמר. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ פרדס-חנה- כרכור, אולם האמפיתיאטרון, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שלום ברזילי. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ פתח-תקוה, יד לבנים, 20.30, בהשתתפות ראש העירייה גיורא לב
★ צפת, בית יגאל אלון, 21.00, בהשתתפות ראש העירייה משה [illegible]
★ קדימה, מתנ"ס, 20.30, בהשתתפות סגן ראש המועצה המקומית יצחק [illegible] והרב המקומי משה [illegible]
★ קצרין, אולם הספורט, 21.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שמואל בר-לב
★ קרית-אונו, אולם ציזין, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה דוד [illegible] והרב רצון ערוסי
★ קרית-אתא, אולם מופ"ת, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה דוד ראם. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ קרית-ביאליק, בית-כץ, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה דני דק. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ קרית-גת, היכל אדית פולק, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה זאב בוים והרב שלמה בן-חמו
★ קרית-טבעון, אולם זוהר, 21.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית שמואל אבוהב
★ קרית-ים, בית ההסתדרות, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה עו"ד שמואל סיסו. "לכל איש יש שם"-קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ קרית-מוצקין, בית ההסתדרות, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה חיים צורי. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ קרית-עקרון, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אריק וחדד והרב עובדיה יעבץ
★ קרית-שמונה, היכל התרבות, 21.00, בהשתתפות ראש העירייה פרוספר אזרן
★ ראשון-לציון, אנדרטת השואה, 10.00, בהשתתפות שר הבינוי והשיכון בנימין בן-אליעזר וראש העירייה מאיר ניצן
★ ראשון-לציון, מופת, 21.30, בהשתתפות ראש העירייה מאיר ניצן
★ ראש-פינה, בית העם, 21.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אהרון ברנזון

משרד החינוך התרבות והספורט, מרכז ההסברה | ארגון עולמי של יוצאי זגלמביה

עצרת זיכרון לשואה ולגבורה

תיערך ביום חמישי, כ"ז בניסן תשנ"ה, 27.4.95, בשעה 16.00, ביד הזיכרון ליהדות זגלמביה, יער מודיעין

בהשתתפות: חה"כ אברהם בורג יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית

- דברי פתיחה: יו"ר הנהלת הארגון מר אברהם גרין
- דברים: יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית חה"כ אברהם בורג; יו"ר הארגון העולמי ד"ר אריה בן-טוב; יו"ר הארגון בארה"ב מר סם סקורה
- פרקי קריאה והנחיה: נציג דור ההמשך
- תפילת אזכרה
- תזמורת משטרת ישראל ומקהלת הדרי רון ברחובות בניצוחו של ניצב משנה משה לבדן
- הדלקת משואות
- הנחת זרים

אוטובוסים לרשות הנוסעים יוצאים: מת"א – תחנת הרכבת ארלוזורוב, בשעה 15.00; מחיפה – מול בית העירייה, בשעה 13.45

יוצאי זגלמביה ובני ביתם מוזמנים

★ רחובות, יד לבנים, 20.00, בהשתתפות ראש העירייה יעקב סמולר, הרב שמחה הכהן קוק ויוסף גליצקי ניצול שואה
★ רמלה, רחבת היכל התרבות, 18.00. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ רמלה, היכל התרבות, 20.30, בהשתתפות ראש העירייה יואל לביא
★ רמת-הגולן, המתנ"ס בבני-יהודה, 21.00, בהשתתפות ראש המועצה האזורית גולן יהודה וולמן
★ רמת-השרון, רחבת בית יד לבנים, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית אפרים חירם
★ רמת-ישי, היכל התרבות, 21.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית זאב שוורץ
★ רעות, רחבת הקנטרי, 20.00 בהשתתפות ראש המועצה המקומית משה ספקטור
★ רעננה, היכל התרבות העירוני, בשעות 17.30 ו-20.30, בהשתתפות ראש העירייה זאב בילסקי והרב הראשי שלמה מלך
★ שדרות, רחבת האנדרטה לזכר השואה והגבורה, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית דוד בסקילה
★ שלומי, מתנ"ס, 20.00, בהשתתפות ראש המועצה המקומית ישראלה מאקרס. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה

משרד החינוך התרבות והספורט, מרכז ההסברה | בית לוחמי-הגטאות למורשת השואה והמרד ע"ש יצחק קצנלסון

עצרת זיכרון לשואה ולגבורה במלאת 52 שנה למרד הגטאות

תיערך ביום חמישי, כ"ז בניסן תשנ"ה, 27.4.95, בשעה 19.30, באמפיתיאטרון בקיבוץ לוחמי-הגטאות

במעמד שר החוץ שמעון פרס

- מעמד "יזכור"
- דברי פתיחה: יו"ר הנהלת בית לוחמי הגטאות שמחה שטיין
- דברים: שר החוץ שמעון פרס; חבר הנהלת הסוכנות היהודית יחיאל לקט
- דבר הלוחמים: אברהם כהן
- תכנית אמנותית:
- חיזיון באומר, שיר ותנועה: החורבן – המרד – התקומה. קריינות: חיותה דביר, חזי ניר; זמרת: מיכל טל; בנות הסטודיו למחול קרית-מוצקין, ניהול וכוריאוגרפיה אורלי הופמן; מקהלת הקיבוצים בניצוחו של אבנר איתי; מקהלת ילדי "[illegible]" בניצוחה של נעמי [illegible]; התזמורת הקאמרית הקיבוצית בניצוחו של דורון סלומון
- מעמד הנדר: בהשתתפות חיילי צה"ל וחניכי ביה"ס לקציני ים עכו. הדלקת משואות זיכרון והנחת זרים

בימוי והפקה: ישראל אריאלי, "העבל" הפקות
עיצוב וביצוע תפאורה: רמי נואה

יום חמישי, כ"ז בניסן התשנ"ה, 27.4.95

★ ירושלים, יד ושם, 10.00 טקס הנחת הזרים למרגלות אנדרטת גטו ורשה, בהשתתפות נשיא המדינה, ראש הממשלה ואישי המדינה
★ ירושלים, משכן הכנסת, 10.30, "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה, בהשתתפות יו"ר הכנסת וראש הממשלה
★ ירושלים, יד ושם, אוהל יזכור, 10.30, "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ ירושלים, יד ושם, אוהל יזכור, 12.00, טקס אזכרה מרכזי
★ ירושלים, יד ושם, 17.30, עצרת נוער לציון 50 שנה לניצחון על גרמניה הנאצית, בהשתתפות שר החינוך התרבות והספורט
★ תל-אביב, גחלת-יצחק, 16.00, בהשתתפות הרב איסר פרנקל, הרב בבלי וגדה רוסנברג, הגב' אלה גרוס-גפן והחזן אברהם אוברמן. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה החל מהשעה 15.00
★ חיפה, אוניברסיטת חיפה, אודיטוריום מס' 1, 12.30, בהשתתפות פרופ' חיים שדקה. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ חיפה, הטכניון, אולם צ'רצ'יל, 13.30, בהשתתפות נשיא הטכניון "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ כפר-סבא, האנדרטה לזכר השואה והגבורה, 11.00, בהשתתפות ראש העירייה יצחק ולד
★ לוד, כבר הקומנדו, 10.00, "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ ראשון לציון, רחבת העירייה, רחבת מועצת הפועלים, מתנ"ס רמת-אליהו 13.00-10.00, 19.00-16.30. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה
★ רעננה, רחבת בית יד לבנים, 13.00-10.30 ו-17.30-16.00. "לכל איש יש שם"- קריאה פומבית של שמות קרבנות השואה

לשכת הפרסום הממשלתית

חיילי טוטסי ניתקו האספקה לאחרוני בני הוטו הנצורים במחנה קיבאו

קיבאו (ר.).– חיילי טוטסי ניתקו אתמול את אספקת המזון והמים לאחרוני בני ההוטו הנצורים במחנה הפליטים קיבאו בדרום מערב רואנדה. פעילי זכויות האדם של האו"ם עדיין חוקרים את המאורעות בהם נהרגו אלפי בני הוטו בסוף השבוע האחרון.

"המצור יימשך, גם אם נצטרך לקיים אותו חצי שנה", אמר קצין בצבא הפטריוטי של רואנדה, מחוץ לבניין בית-חולים ישן בו מסתתרים בני ההוטו.

בני ההוטו הם אחרוני התושבים במחנה קיבאו, שעד השבוע שעבר איכלס 100,000 בני-אדם, שרובם הסתננו חזרה לכפריהם הישנים.

הוועדה הבין-לאומית של הצלב האדום תיווכה אתמול בין חיילי הטוטסי המקיפים את מחנה קיבאו לבין אחרוני בני ההוטו במחנה, הנמנים במאות בודדות.

בני ההוטו, הסובלים מהמחסור במים ובמזון, דורשים מעבר חופשי למחנות פליטים באזור, מסרו עובדי הסיוע של האו"ם.

2,000 הרוגים

דובר מטעם האו"ם בז'נווה אמר כי מספר ההרוגים בטבח במחנה הפליטים קיבאו הוא 2,000. הדברים נאמרו בהתייחסות למספר ההרוגים עליו דיווח דובר מטעם משלחת האו"ם ברואנדה.

תרז גאסטו ממרכז האו"ם בז'נווה ציינה כי המספר נקבע "לאחר הערכה מדעית יותר מאשר זו שנעשתה לראשונה בשטח, ואשר גרמה לדובר האו"ם במקום להעריך את מספר ההרוגים ביותר מ-5,000".

המספר 2,000 הוא "רשמי ולא סביר להניח שישתנה, כיוון שרוב הקורבנות כבר נקברו", הדגישה גאסטו, שציינה כי מספר ההרוגים שנקברו הוא שקבע את המניין הסופי.

מקורות מקורבים למוסדות העוסקים בנושא בז'נווה אמרו אתמול כי כוח האו"ם ברואנדה עמד תחת לחץ כבד של שלטונות רואנדה, ונדרש לבחון מחדש את מספר ההרוגים ולצמצמו.

בנוסף, דובר מטעם נציבות האו"ם לענייני פליטים אמר אתמול בז'נווה כי לפי המידע שבידי הממשלה, "לפחות 9 בני אדם נהרגו לאחר שחזרו לכפריהם".

"ביום שני גילינו כמו כן כי כ-1,100 עקורים ששבו לכפריהם נכלאו בבניין בנק בו ניתן להכניס רק 500 בני אדם. אנו מנסים, יחד עם ארגונים אחרים, להגיע אליהם וביקשנו משר הפנים של רואנדה להורות לרשויות המקומיות כי אין להתייחס לאנשים אלה באופן שכזה, אלא בצורה אנושית יותר", אמר הדובר.

"80 אחוז מהעקורים הגיעו מאזור בוטארה, 17 אחוז מאזור קיגאלי ו-2 אחוז מקיגאלי עצמה", הדגיש הדובר שהוסיף כי אלפי אנשים עדיין נמצאים על הכבישים. "רובם פצועים או מלווים בילדים קטנים, והתקדמותם, עקב כך איטית".

בלילה שבין יום שני ושלישי נותרו רק 580 איש באיצטדיון של בוטארה, בו שהו כ-17,000 איש קודם לכן.

ארגון יוניצ"ף הודיע אתמול בז'נווה כי קיבל על עצמו את הטיפול ב-1,060 ילדים, רובם בני פחות מחמש, "כאשר אחדים מהם, לא רובם, פצועים ממכות סכינים ומפציעות כדורים".

בלגיה הפסיקה להעביר סיוע לממשלת רואנדה

בלגיה הודיעה על החלטתה להפסיק את הסיוע לממשלת רואנדה.

אריק דאריק, שר החוץ הבלגי נועד אתמול עם אבריסט נדזנגוסט, שגריר רואנדה בבלגיה, והביע בפניו את גינויה של ממשלתו לטבח בקיבאו. בהודעה שפורסמה לאחר הפגישה נאמר כי "בלגיה מגנה בחריפות את הטבח שערך צבא רואנדה במחנה הפליטים קיבאו".

"התנהגותם הברוטאלית של חיילי צבא רואנדה הובילה למותם של אנשים רבים חפים מפשע. אנו מצרים על כך שממשלת רואנדה החליטה לערוך את המבצע הצבאי, ללא התייעצות מוקדמת עם האו"ם", נאמר בהודעה.

עוד נאמר בהודעה כי "בלגיה החליטה להפסיק את הסיוע לממשלת רואנדה, עד שתערך ועדת חקירה בנושא זה, יימצאו ויענשו האחראים לטבח בקיבאו". בהודעה צויין כי ממשלת בלגיה לא תפסיק את הסיוע ההומניטארי לפליטים.

מתה השחקנית ג'ינג'ר רוג'רס

לוס-אנג'לס (ר.).– השחקנית ג'ינג'ר רוג'רס, הידועה ביותר בזכות ריקודיה עם פרד אסטייר, מתה אתמול בביתה בראנצ'ו מיראז', קליפורניה. היא היתה בת 83 במותה.

רוג'רס מתה מוות טבעי בשעה 7 בבוקר.

רוג'רס רקדה את דרכה אל התהילה עם פרד אסטייר, איתו הופיעה בעשרה סרטים, בהם "לטוס לריו", "גירושין עליזים", ו"רוברטה".

היא שיחקה ב-73 סרטים, וזכתה בפרס האוסקר בשנת 1940 על תפקידה בסרט "קיטי פוייל".

שוטר רודף אחרי מפגין בדננברג, גרמניה. למעלה מ-5,000 שוטרים אבטחו משלוח פסולת גרעינית לאתר אחסון בגורלבן, אותו ניסו המפגינים לעצור. (צילום: א.פ.)

ראשי הסנאט מבטיחים חקיקה מהירה להגדלת סמכויות הרשויות במאבק בטרור

בעקבות הפיצוץ באוקלהומה דורש קלינטון לאפשר לאף.בי.איי לעקוב ולחדור ל"ארגוני טרור פוטנציאליים", ולסרוק רשימות של בתי מלון וחברות אשראי וטלפון

(סוכנויות הידיעות).– בדיקה קפדנית יותר של החשודים בפעילות טרור המנסים להיכנס לארה"ב והרחבת כוחות המשטרה, הם בין צעדי החקיקה שמנהיגי הסנאט בארה"ב מבטיחים להעביר במהירות, בעקבות פיצוץ הבניין הפדרלי באוקלהומה-סיטי.

מנגד, פעילים למען זכויות האזרח מודאגים מסמכויותיה המתרחבות של האף.בי.איי.

הסנאט תכנן להעביר אתמול החלטה לא מחייבת "המגנה, בלשון החריפה ביותר, את ההתקפה הנתעבת נגד ילדים ובוגרים חפים מפשע באוקלהומה-סיטי".

יו"ר ועדת החקיקה של הסנאט, אורין האטץ' הרפובליקאי, אמר שהוועדה תקיים היום דיון על הדרכים לשים קץ לטרור, ושהוא ומנהיג הרוב בסנאט, בוב דול, יציגו חקיקה למלחמה בטרור, שתשלב הצעות של שתי המפלגות.

הנשיא ביל קלינטון אמר כי הוא מעוניין להעניק לרשויות האכיפה כלים נוקשים יותר לאיתור טרוריסטים פוטנציאליים.

האטץ' אמר כי הצעת הרפובליקאים תכביד את העונשים על פעולות טרור בארה"ב, ותוסיף עבירת קשירת קשר לרשימת עבירות הטרור – ובכך תעניק לרשויות האכיפה דרך להילחם בארגוני טרור עם הופעתם, לפני שהם מבצעים פשעים.

ההצעה תהפוך לפשע גם מתן סיוע חומרי לקבוצות המוגדרות כעוסקות בפעילות טרור.

האטץ' אמר שההצעה תפנה הן כנגד טרור בין-לאומי, והן כנגד טרור מבית. בחזית הבין-לאומית, היא תעניק לבתי המשפט ולרשויות האכיפה אמצעים לגירוש מהיר של טרוריסטים זרים. ההצעה תנסה גם למנוע מאלה המעורבים בפעילות טרור או תומכים בטרור מלהיכנס לארה"ב.

לפי ההצעה, יוכל מזכיר המדינה למנוע הענקת רשיונות לאזרחי מדינות המממנות את הטרור, וליחידים המשתייכים לארגונים החשודים במעורבות בפעילות טרור.

האטץ' הבטיח לכלול את הצעות הנשיא בחקיקת הסנאט. קלינטון רוצה להקים מרכז למאבק בטרור פנימי מתחת לאף.בי.איי, ולהקים קרן מיוחדת שתסייע לחדירה לארגונים החשודים כמעורבים בטרור.

הנשיא רוצה גם להגדיל את סמכות האף.בי.איי לסרוק רשימות של דרי מלונות, לחפש ביומני שיחות טלפון, ולהעניק לסוכנות גישה נרחבת יותר לרשומות חברות כרטיסי האשראי.

סנאטור ארלן ספקטור מפנסילבניה, יושבת ראש ועדת הביון, אמרה שהקונגרס "יכול לכבד זכויות חוקתיות, ובכל זאת לעשות עבודה טובה יותר במאבק בטרור, הן הפנימי והן הבין-לאומי".

"צריך לתת לאף.בי.איי סמכויות רחבות יותר", אמרה ספקטור בראיון לטלוויזיה. "לא יהיה זה בסתירה לחוקה, אם, בהתאם להנחיות שיגבש משרד המשפטים, יוכל האף.בי.איי לבצע מעקבים ולחדור לארגונים החשודים בטרור".

עם זאת, מגמות אלה מדאיגות כמה אנשים. "מי שפעל בתנועות למען זכויות האזרח, ובתנועות נגד המלחמה, יודע מדוע הצבנו מגבלות על אכיפת החוק. הן הוצבו כדי להגן על הזכויות החוקתיות של האמריקאים", אמר ג'יימס זוגבי, נשיא המכון הערבי אמריקאי.

בצד השני של גבעת הקפיטול, צ'ארלס שומר, דמוקרט מניו-יורק שהנהיג את המאבק למען הצעת החוק הדמוקרטית ללחימה בפשע בשנה שעברה, נתקע במנהיגי הרפובליקאים לעכב את תוכניותיהם להצביע נגד האיסור על החזקת כלי נשק לתקיפה, לאור הטרגדיה באוקלהומה.

"זה יהיה מסר לא נכון לחברי פרלמנט קיצוניים מצד אחד, ולאזרחים מצד שני", כתב שומר במכתב לבוב דול וליו"ר בית הנבחרים, ניוט ג'ינגריץ'.

מקורות רשמיים מסרו כי עובדי צוותי ההצלה מצאו 19 גופות נוספות בין הריסות הבניין באוקלהומה סיטי, ולדבריהם נמצאות במקום לפחות עוד 100 גופות.

לאחר ביקור בין הריסות בניין אלפרד מוריי אתמול בלילה, אמר מושל אוקלהומה, פרנק קיטינג, כי עובדי צוותי ההצלה גילו מספר גופות, אולם טרם הצליחו לחלצן.

19 הגופות שנמצאו מתווספות ל-80 שכבר הוצאו מהבניין מאז יום רביעי שעבר. בין ההרוגים 13 ילדים. כ-120 בני אדם נוספים, ביניהם 13 עד 15 ילדים, עדיין נחשבים נעדרים. יותר מ-400 איש פצועים, אחדים מהם קשה.

עבודות החילוץ נמשכות עדיין באיטיות. מנופים הרימו אתמול גושי בטון ענקיים, והמחלצים מתקדמים אינץ' אחר אינץ' לשתי הקומות הראשונות של הבניין, בהן נמצאו מעון היום לילדים, ומשרד של הביטוח הלאומי.

"אם עוד נמצא ניצולים, הם יהיו שם", אמר ג'ון הנסן, סגן מפקד כוחות החילוץ. הוא אמר אתמול כי "אנחנו עדיין רחוקים מאזור משרד הביטוח הלאומי".

העבודה נמשכת באיטיות מאחר שעל המחלצים לסלק עדיין טונות של הריסות לפני שיגיעו לקרקעית.

"זה כמו לפרק הר בעזרת דלי", אמר מושל אוקלהומה, פרנק קיטינג בראיון לטלוויזיה.

ראיות חדשות קושרות את טימותי מקויי לפיצוץ הבניין באוקלהומה-סיטי. מקויי, היחיד שהואשם עד כה באחריות [illegible] פניו של מקויי נותרו קפואות גם כשהראו לו צילומים של ילדים שנהרגו או נפגעו קשה בפיצוץ, מסרו סוכנויות הידיעות.

עיתון בדאלאס כתב כי במושב האחורי של מכונית המשטרה שעצרה את מקויי נמצא פתק בכתב יד, ובו בקשה מפורשת לחומרי נפץ.

ילצין יורה על הפסקת הלחימה בצ'צ'ניה בחגיגות לציון סיום מלחמת העולם ה-2

מוסקבה (א.פ.).– הנשיא ילצין מתכוון להורות על הפסקת הלחימה בצ'צ'ניה, במהלך חגיגות הציון לסיום מלחמת העולם השניה, והפסגה הרוסית אמריקאית במאי. כך אמר אתמול ראש ממשלת רוסיה.

ראש הממשלה, ויקטור צ'רנומירדין, אמר לכתבים שילצין יוציא צו נשיאותי, המורה על הפסקת הלחימה הרוסית ברפובליקה המורדת במהלך הימים הבאים.

רוסיה לא הצליחה לכפות על צ'צ'ניה ביטול של הכרזת העצמאות שלה, במשך ארבעה וחצי חודשי הלחימה, וילצין מעוניין להימנע מהתלקחויות חדשות של הלחימה במהלך חגיגות מאי.

ילצין השיג נצחון דיפלומטי, בכך ששכנע את מנהיגי המערב לבקר במוסקבה, למרות התנגדותם למלחמה בצ'צ'ניה, וכל התלקחות חדשה שלה תגרום מבוכה רבה לקרמלין.

צ'רנומירדין אמר שצו של ילצין "יפסיק את כל הפעולות הצבאיות בצ'צ'ניה כל משך החגיגות", וחזר על הצעה רוסית קודמת לשיחות ללא כל תנאים מוקדמים.

"אנחנו מוכנים לשיחות ללא תנאים מוקדמים עם המפקדים הצ'צ'נים ועם כל מי שרוצה להשפיע על המצב ולשים קץ [illegible]

הלוחמים הצ'צ'נים אמרו בעבר כי לא יניחו את נשקם עד שייסוגו הכוחות הרוסיים ממולדתם. במשך כל הלחימה לא נוהלו כל שיחות רציניות, והפסקות אש התמוטטו מייד לאחר שנתגבשו.

"הצו הנשיאותי יקרא להפסקת כל הפעילות הצבאית בזמנים קדושים אלה. אנחנו מאוד מעוניינים שכולם ייענו להצעה זו", אמר צ'רנומירדין.

ילצין מתכונן לאירוח 55 מנהיגים מרחבי העולם ב-9 במאי לחגיגות יום הנצחון הרוסי, המציינות את תבוסת הצבא הנאצי. יום לאחר מכן הוא יארח את נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, למפגש פסגה רוסי אמריקאי.

לא ברור כמה זמן תימשך הפסקת הלחימה. רוסיה החלה כבר בחגיגות יום הנצחון, והאירועים הקשורים בו אמורים להתקיים במהלך השבועות הראשונים של חודש מאי.

אתמול דווח על לחימה בכפר באמוט במערב צ'צ'ניה, שם עורכים הרוסים מסע להכנעת הכפרים שיושביהם מלחמים צ'צ'נים.

הכוחות הרוסיים הגיעו את באמוט עד אתמול בבוקר, ולטענתם הרגו למעלה מ-27 מורדים צ'צ'נים במהלך 24 השעות האחרונות.

תורכיה הסיגה 20,000 חיילים מצפון עיראק

אנקרה (א.פ.).– תורכיה הסיגה במעט שני שלישים מכוחותיה בצפון עיראק, חמישה שבועות לאחר תחילת המתקפה נגד המורדים הכורדים – כך מסר אתמול דובר הצבא התורכי.

קולונל דוגו סילצ'וגלו אמר במסיבת עיתונאים כי חמש בריגדות, המורכבות מ-20,000 חיילים, הוחזרו לבסיסיהן [illegible]

הטלוויזיה הממשלתית הראתה תמונות של חיילים, טנקים ונגמ"שים, נושאים דגלי תורכיה, חוצים את הגבול במעבר הגבול, תוך גשם כבד אתמול בשעות הבוקר.

כ-12,000 חיילים נשארו בצפון עיראק.

"יתרת הכוחות יוחזרו גם הם הביתה לאחר שמשימתם תושלם במהלך המבצע", מסר דובר הצבא. הוא לא ציין תאריך מדוייק.

עם זאת, מקורות צבאיים ציינו שהנסיגה המלאה עלולה להתעכב, מאחר שהמורדים ממשיכים להתגרות בצבא התורכי, וגם ביום שני דווח על התקלויות. 41 מורדים ושני חיילים נהרגו בהתקלויות ביום שני.

פקידים רשמיים אמריקאים קראו לנסיגה מהירה של תורכיה בשבוע שעבר, במהלך ביקורה של ראש ממשלת תורכיה, טנסו צ'ילר, בוושינגטון.

צ'ילר אמרה בכינוס של מפלגתה, "הנתיב האמיתי", שהמתקפה התורכית בוצעה מתוך הגנה עצמית.

צ'ילר הזהירה שתורכיה תפלוש מחדש לצפון עיראק, אם המורדים ינסו לחדש את פעולותיהם.

תורכיה טוענת כי תפקידם של הכוחות העיראקיים יהיה לשמור על הגבול הבטוח. היא אמרה כי הממשלה תנקוט צעדים לשם כך, אך לא הרחיבה בדבריה.

קבוצת מפעלי מגם בע"מ (להלן- "החברה")

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המניין

ניתנת בזאת הודעה על כינוסה של אסיפה כללית שלא מן המניין אשר תתקיים ביום רביעי, 24 במאי 1995 בשעה 9:30 בבוקר, בבית כללי קומה 19, רחוב דרויאנוב 5, תל אביב.

על סדר יומה של האסיפה:

1. חידוש הפוליסה (שהוצאה ע"י כלל חברה לביטוח בע"מ) לביטוח אחריותם של נושאי משרה והדירקטורים בחברה ובחברות הבת (להלן-"הקבוצה") וכן תשלום הפרמיה עבור חברות הקבוצה וקבלת החזר תשלום מחברות הקבוצה המבוטחות.
2. חידוש הפוליסה (שהוצאה ע"י כלל חברה לביטוח בע"מ) לביטוח נאמנות של עובדי החברה וחברות הבת (להלן-"הקבוצה") וכן תשלום הפרמיה עבור חברות הקבוצה וקבלת החזר תשלום מחברות הקבוצה המבוטחות.
3. החזר הוצאות ניהול לחברה בקבוצת כלל (ישראל) בע"מ הנותנת שרותי ניהול לחברות בקבוצת כלל תעשיות בע"מ.
4. שונות.

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה על כינוסה של האסיפה הכללית השנתית של החברה אשר תתקיים ביום רביעי, 24 במאי 1995 בשעה 10:00 בבוקר, בבית כללי קומה 19, רחוב דרויאנוב 5, תל אביב.

על סדר יומה של האסיפה:

1. לדון ולאשר את הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.94.
2. לדון ולאשר את דו"ח המנהלים ורואי החשבון.
3. לבחור בחברי הדירקטוריון.
4. למנות את רואי החשבון של החברה ולקבוע את שכרם.
5. לאשר את שכר הדירקטורים.
6. שונות.

בעלי המניות יכולים להשתתף ולהצביע באסיפות בעצמם או באמצעות מיופה כח בתנאי שיפוי כח מתאים יופקד במשרדה הרשום של החברה לפחות 48 שעות לפני המועד שנקבע לכינוס האסיפות.

מזכיר החברה 26.4.95

בבית משפט השלום בנתניה

הזמנה לדין

אל:
1. עזבון המנוחה שמואל סיידה ז"ל מנתניה רח' יוספטל 3/12 42 394 ת.א. 1790/95
2. עזבון המנוחה גולדברג רחל ז"ל מנתניה שד' ויצמן 12/2 42 251 ת.א. 1791/95
3. ייגברון דוד – מנתניה שד' ויצמן 21/32 א' 42 251 ת.א. 1793/95
4. שמעוני רחל – מנתניה רח' דב הוז 23/6 א' 42 473 ת.א. 1794/95

כיום כתובותיהם בלתי ידועות

הואיל ועמידר – החברה הלאומית לשכון עולים בישראל בע"מ באזור נתניה ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל גנס ו/או עמיר פיס ו/או ר. גנס, הגישה לבית משפט השלום בנתניה, תביעה נגדכם כמפורט בכתב התביעה שהעתקו תוכלו לקבל במזכירות בית המשפט השלום בנתניה, רחוב הרצל 57, בימים א'–ו' בין השעות 08.30–13.00, הנכם מוזמנים בזה להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו. עם הגשת כתב הגנה יקבע מועד לישיבה.

ודעו לכם שאם לא תגישו כתב הגנה יתכן כאמור פס"ד שלא בפניכם.

בן-ציון בושרי
מזכיר ראשי בבית המשפט השלום
נתניה

י.מ. עיני תעשיות מתכת (1993) בע"מ
(להלן: "החברה")

ניתנת בזאת הודעה על כינוסה של אסיפה כללית שלא מן המניין של בעלי המניות של החברה אשר תתקיים במשרדי עורכי-הדין של החברה: רפאל, רבינוביץ, מהולל ושות', עורכי-דין, ברחוב המרד 27, תל-אביב, ביום ב' 8 במאי 1995 בשעה 09.00.

על סדר יומה של האסיפה יעמוד לדיון אישור עיסקה שבין החברה לבין בעלי עניין בה, ה"ה יעקב עיני ומאיר עיני לפיה תרכוש החברה את מניותיהם של בעלי העניין הנ"ל בחברת אספקת מתכת וייצור כימיקלים (1990) בע"מ, בהתאם לעריכת כלכלן בלתי תלוי, הכל כמפורט בהסכם שבין החברה לבין בעלי העניין הנ"ל מיום 24.4.95 (להלן: "ההסכם").

נוסח ההחלטה שתובא לאישור האסיפה הכללית ושל ההסכם, שצורף כנספח להחלטה, נמצא לעיון בעלי המניות במשרד עורכי-הדין של החברה.

בעלי המניות רשאים להצביע בעצמם או באמצעות מיופה כוחם, אשר הוסמך כדין על-פי ייפוי כח, אותו יש להפקיד אצל עורכי-הדין הנ"ל של החברה, לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

בשם החברה,
רפאל, רבינוביץ, מהולל ושות'
עורכי-דין

הודעות בעניין חוק תכנון ובנייה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/8749" המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/7676 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב כפר מנדא, גוש 17575 חלקות 104, גוש 17573 ח"ח 73, 92, עיקרי הוראות התכנית: לשנות יעוד שטח מאזור מגורים א' ומאזור בנויות למרכז אזרחי ושטח לבנייני ציבור.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על-ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508.

המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, הגליל המזרחי ת.ד. 453 גליל מזרחי טבריה 01424 טל: 06-722764.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלוות תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

[illegible] יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה לתת היתר בניה [illegible]

[illegible] יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל-אביב-יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "הגליל המזרחי" – ת.ד. 453 טבריה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה להקמת מרכז מסחרי בגוש 15424 חלקה 11/4 בכפר עילבון (מועצה מקומית) על שטח חורג (מרכז מסחרי לפיתוח אזורי) לתקופה של 5 שנים באזור מגורים א'.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יוכל להגישה לוועדה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

סעיד ע. חק יו"ר הועדה

מודעות עד חצות
אבל, לוח ומסחריות
בחיוג חינם
177-022-3000
מוקד ארצי

מודעות בטלפון
השירות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם טל. 03-5600780, 5605731, 5605591
ובערב 03-5032969, 5010597, 5043568
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

נהג!
בחות מהירות והרבה זהירות
תנדה

למוטי ומאירה בסוק
איתכם באבלכם במות **האם**
תרצה בסוק
חבריך בסניף
"דבר" ירושלים

לחברתנו
סליה אורנשטיין
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מבצע עובדה

הלך מאתנו בשיבה טובה
הנך דון
חלוץ ובנאי ממקימי ומייסדי ההסתדרות
פועלי הבנין
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי 26.4.95, בשעה 13.30, בבית העלמין ירקון.
אבלים:
בניו: יוסף וחיים ובני משפחתם
נא להמנע מבקורי תנחומים

העבודה
משתתפת באבלם הכבד של משפ' כרמון
ובית אורים על פטירתו של
דן כרמון ז"ל
לשעבר יו"ר אגף ארגון ב"עבודה"
נסים זוילי
מזכ"ל העבודה

לחברנו
אברהם אבוטבול
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
דוד דהרי ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לדובי שטיינר ולכל המשפחה
אתכם באבלכם על מות
האב ז"ל
בית מלכיה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
אריה קידנסקי ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

גוברת התביעה בקיבוצים לבדוק את חיובי הבנקים

מאת דן הלוי

"מנגל שהוכן על סמך דו"חות בנק ישראל בשנים 1980–1989, מצביע על כך שהבנקים גבו סכום בלתי חוקי בשיעור המוערך בין 12 ל־18 מיליארד ש"ח. המשמעות המיידית היא, שלא רק שאין המיגזר חייב לבנקים, אלא שיתכן אף שהם יאלצו להחזיר כספים לקיבוצים. המשמעות הנלווית היא, שהבנקים בישראל הם חולי פירעון".

כך נפתח מיכתב ששלח אתמול בכנס מרכזי משק שכינס הקיבוץ הארצי באולם צוותא בתל אביב, לדיון ללא החלטות בעקבות אישור הסדר הקיבוצים. במיכתב, החתום בידי "מטה החירום של הקיבוצים", נאמר עוד, בין השאר: "אין הבנקים יכולים להלום במיגזר שלם שחולים לבדוק את חשבונותיו. אם הם יצאו לפעול באלימות (...) נשיב להם כגמולם".

כן נאמר, כי קיבוץ שיצטרף ל"מטה" יקבל על עצמו את העקרונות החשבונאיים והמשפטיים של כלל הקיבוצים השותפים בו, ויישול על עצמו מחויבות למאבק ציבורי, משפטי ופוליטי. "המטה" מזמין את נציגי הקיבוצים השוקלים הצטרפות, לפגישה עם עו"ד ד"ר יואב ויינרוט, שתתקיים ביום ב', ה־2 במאי, במשרדו ברחוב הוברמן מול "הבימה" ב־17:00.

המסר הכלול במסמך היכה גלים בדיון. גיורא פורמן, מזכיר הקיבוץ הארצי, קבע כי בדיקת חשבונות הבנקים היא לגיטימית וכי התנועה תשקול לסייע לקיבוצים שיחליטו לפעול כך.

ח"כ חיים אורון לא היה מאושר מן הנימה הלוחמנית, וקרא לממש את ההסכם על הסדר החובות המשלים. "אני יודע שעושקים אותנו", אמר, "אם מזה מישהו מקשיב? מישהו יוריד לנו חובות עודפים שנגבו מאיתנו במשך השנים?" לדבריו, ההסדר לפחות קבע הסדרי מחיקה ופריסה של חלק מן החובות האבודים, והתנה מנגנונים לשיקום הקיבוצים שבמצוקה.

דוברים אחרים היו מאופקים פחות: "שמו עלינו פס". "ההסדר הוא בלוף, הוא משאיר אותנו באוויר. לא נשלם לשום בנק חוב שאינו קיים".

התארגנות "מטה החירום" משקפת תסיסה גוברת בדרגי התנועה הקיבוצית בעקבות ההסכם על הסדר החובות, התהפך בקושי, לא מספק, מקפח ומעוות. במרכז התק"ם שהתכנס ביום א' באפעל לאישור תוכנית ההסדר, עלה נושא בדיקת חובות העבר לבנקים מתכיפות רבות, ואף זכה לברכת מזכיר התנועה, אריק רייכמן.

מאז שנות ה־80 התחייבו שתי התנועות הקיבוציות שבהסדר החובות (הראשון), על התחייבות להימנע מתביעות משפטיות נגד הנושים בהסדר כל עוד נמשך תהליך ההידברות על יישוב משבר החובות בהסכמה, כן חתומים על התחייבות שלא לתבוע את הבנקים כל הקיבוצים שהצטרפו מאז להסדר.

על בדיקה חשבונאית של חשבונות הבנקים ושל גודל החוב הנגזר, לעומת זאת, אין כל מיגבלה משפטית או אחרת, ולא סביר שניתן למנוע אותו מתבקש זה בכל מערכת יחסים בין נותן שירות ולקוחותיו.

נמסר, כי במהלך הדיון פנו נציגי כעשרים קיבוצים בתק"ם – מבעלי חוב בן מאות מיליונים עד קיבוצים מבוססים מאוד; "קיבוצי בדל"ך כמו ישובים באזורים המרוחקים – וביקשו להצטרף לפעילות "המטה".

אסתר אלכסנדר, המתריעה זה שנים על מדיניות הריבית של הממשלה המחניקה את המיגזר היצרני ומפרקת מערכות חברתיות שלמות, הקמת ה"מטה" היא כדין התגשמות החזון לו היא מטיפה מזה כעשור.

"אישור הסדר הקיבוצים עורר בציבור טענות נגד הקיבוצים המיוחסים הזוכים למחיקות חוב, ששום מפעל פרטי או לקוח פרטי של הבנקים לא יכול לחלום עליה", היא אומרת.

"יש צדק בטענה זו, שכן הבעיה אינה של הקיבוצים או המושבים, כי אם בעיית המשק כולו, הכורע תחת נטל ריבית דמיוני שאין לו מקבילה בשום מדינה אחרת, המאיים לשתק את המערכת היצרנית ולהפוך את ישראל למדינה מפגרת המבססת את כלכלתה על עבודה זולה עבור שכבה צרה של אצולה פיננסית".

פתרונה של אלכסנדר פשוט: כל החובות שמעבר לשיעור ריבית שנתי סביר של כ־3.5% שנרשמו בספרי הבנקים מאז "התכנית לייצוב המשק" של 1985 – יימחקו מן הספרים ויוחזרו לחייבים. הממשלה תיקח על עצמה חובות אלה במקום הציבור הפירמנות.

"אין לה בעיה לעשות זאת, כשם שלקחה על עצמה ב־1983 את הפסדי הבנקים בבין מפולת המניות, בהיקף 7 מיליארד ש"ח (בערכי 83').

תמורת "הנכס" של החוב העודף (חובות החייבים הם נכס בנקאי), היא תוכל למכור לבנקים בחזרה את הבעלות בהם אותה נטלה במשבר 83'.

כך יזכו הבנקים בעצמאותם, הממשלה תיפטר מן הבעלות עליהם, שאינה חפצה בה, ובא לציון גואל.

מתי לא יפורסמו שערים יציגים חדשים של השקל

מאת כתבנו הכלכלי

בנק ישראל פירסם אתמול את כל המועדים שבהם לא יפורסמו השנה שערים יציגים חדשים של השקל לגבי מטבעות החוץ:

29 במאי – המרכזים הפיננסיים בלונדון ובניו־יורק סגורים; 3 באוקטובר – ערב יום כיפור; 25 בדצמבר – המרכזים הפיננסיים בלונדון וניו־יורק סגורים; 26 בדצמבר – המרכזים הפיננסיים באירופה סגורים.

בתאריכים הנ"ל הפעילות הפיננסית במטבע חוץ דלילה מאוד, אך יש להדגיש כי מקצת הבנקים המקומיים ימשיכו לספק ללקוחותיהם שערי המרה לגבי שקלים.

בליזובסקי: לאחר הפחתת הריבית נותר המשק הישראלי בחוסר איזון

מאת אורי שורון

תעשיינים ישראלים חשים אכזבה קשה מהודעת נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל, על הורדת הריבית במשק ב־0.8% בלבד. "זו מלכודת שיקשה על בנק ישראל להיחלץ ממנה. כל הנתונים מצדיקים הפחתת הריבית בשיעור רב יותר", הגיב מנכ"ל התאחדות התעשיינים, יורם בליזובסקי.

במסיבת עיתונאים בחיפה אמר אתמול מנכ"ל התאחדות, שבהפחתת הריבית כפי שהיתה המשק הישראלי נשאר בחוסר איזון ולא ניתנה תשובה לבעיותיו. "יש כאן התמצה של בנק ישראל", אמר.

מנכ"ל התעשיינים קובע, כי ב־95' תהיה צמיחה כלכלית פחותה מזו שצפו מכיני התקציב (4% צמיחה במקום צפי של 5%), פחות חיסכון, פחות יצוא, יותר יבוא, יותר אבטלה, אך גם פחות אינפלציה.

התעשיינים מעריכים, כי הגירעון המסחרי השנה יגיע ל־11 מיליארד דולר, לעומת 8.7 מיליארד דולר אשתקד, ו־6.2 מיליארד דולר ב־93'. בליזובסקי: "משמעות הגירעון היא שהמשק נזקק למקורות חיצוניים שיתכן ומחר לא יהיו לו. בשנתיים האחרונות אנחנו 'אוכלים' את הערבויות שממשלת ארה"ב נתנה לנו לצורך השקעה וצמיחה.

"חלק מן הערבויות מוצא כיום לצריכה. המשק יתקשה להחזיר את חובותיו כי הוא התרגל לרמת מחיה גבוהה מזו שהוא מסוגל לייצר. וכאן אשמתם של נגיד בנק ישראל ושל הממשלה".

מנכ"ל התאחדות התעשיינים הדגיש, כי הקשר בין רשות הנמלים והרכבות לבין המגזר העסקי הוא "על גבול השערורייה". רשות הנמלים והרכבות, לדבריו, מסבסדת מכספי הנמלים את גרעונות רכבת ישראל, למרות שהחוק, עם מיזוג רכבת ישראל עם רשות הנמלים, שכל נמל יתנהל כיחידה כלכלית עצמאית.

לדבריו, פירוש מצב זה הוא שהמגזר העסקי המשתמש בשירותי הנמלים, מסבסד את הרכבת, אף שאין לו כל קשר עם הרכבת.

הדובר ציטט נתון שפירסמה רשות הנמלים והרכבות, לפיו, היא השקיעה עד כה ברכבת 984 מיליון ש"ח במחירי אשתקד.

בליזובסקי תקף את המצב, שבו עגנו במחצית אפריל 18 אוניות מחוץ לנמל חיפה בהמתנה לפריקת מטעניהן. לדבריו, כך נמנע מהתעשיין הישראלי לספק במועד את מוצריו. הדבר יגרום, אמר, לאובדן לקוחות על רקע התחרות הבינלאומית.

את "היטל הצפיפות" של 3% ממחיר ההובלה, מטילים בעלי האוניות על מובילי המטענים האלה מגלגלים אותו על התעשיינים. "ראוי שאת ההיטל תממן הממשלה, האחראית לצפיפות כי לא השקיעה בתשתיות בנמלים", אמר מנכ"ל התעשיינים. הוא גם דרש מהממשלה להחזיר לרשות הנמלים והרכבות שניים וחצי מיליארד ש"ח שנטלה ממנה מאז 88'.

בליזובסקי גילה, כי אנשי עסקים ישראלים נפגשו עם עשרות אנשי עסקים מארצות ערב שאת שמם סירב לגלות, לשם גיבוש עסקות הדדיות. האולם בחודשים האחרונים חל מפנה לרעה ותדירות המפגשים ירדה. להערכתו, אין זה באשמת אנשי העסקים הערבים אלא ב"הנהגה מלמעלה".

התאחדות התעשיינים מייחלת להצלחתה של "ועידת עמאן" באוקטובר. זו כבר העניקה רווחה מחודשת לקשרים העסקיים בין גורמים ישראלים לגורמים עמיתים בארצות ערב – גילה מנכ"ל התאחדות.

שר האוצר, אברהם שוחט, העביר לממשלה את התנגדותו להעניק מעמד של אזור עדיפות לאומית א' מכוח החוק לעידוד השקעות הון לקריית־גת. שר האוצר תומך, עם זאת, בביטול מעמד אזור עדיפות לאומית ב' לאזור כנות.

קבוצת "עמור־דורמיס" הודיעה כי פנתה ליעקב ריאור, מנכ"ל כ.א.ל, והציעה לו להתמנות למנכ"ל בנק המזרחי. ריאור השיב בחיוב, אך הדבר יתממש רק עם קבלת אישור הממונה על הבנקים בבנק ישראל ובכפוף לאישור דירקטוריון המזרחי.

עובדי רפא"ל יחריפו את מאבקם ביוזמות ההנהלה

מאת אורי שורון

עובדי רפאל עומדים להחריף את מאבקם נגד כוונת ההנהלה לפטר 650 מעובדיהם לעבודה. הם מוחים על כי "ועדת השירות" של נציבות שירות המדינה עומדת לדון בנושא הפיטורין דווקא יום לפני יום הזיכרון לנופלים במערכות ישראל.

מטה המאבק של העובדים הודיע כי "כאשר רבים מאיתנו ישתתפו בעצרות זיכרון, תתכנס ועדת השירות בבניין משרד ראש הממשלה בירושלים". העובדים טוענים כי מדובר בפיטורים שרירותיים שייעשו באמצעות אותה ועדה, וכי צעדה זו היא "החולתו של תהליך אלים, כוחני וחד צדדי". העובדים הודיעו כי יפגינו מול ביתו של ראש הממשלה, וביום שני – ליד המפעל.

העובדים טוענים כי ברפא"ל בוצעו עד כה חמש תוכניות הבראה, במסגרתן פרשו 3,000 עובדים בהליך פרישה מוסכם. אלה שנשארו בעבודה תרמו עשרות מיליוני שקלים להבראת המפעל, ואולם, המפעל והעובדים הושמצו בכלי התקשורת על ידי ראשי מערכת הביטחון והוצגו כ"חברה מפסידה".

העובדים האשימו את המנכ"ל, יצחק גת, באוזלת יד ובנקיטת דרך כוחנית. עוד האשימוהו במה שהם הגדירו "נתינת גיבוי לעבירות לכאורה על התקשי"ר, ולמעשים הגובלים לכאורה בפלילים, כגון 'שיפוץ' תיקי עובדים לצורך פיטורים, האשר על כך הגשנו תלונות למשטרה".

מהנהלת רפאל נמסר בתגובה, שכתוצאה מתהליכים משנות ה־70 וה־80, מרבית פעילות החברה כיום הינה עסקית לחלוטין, ומחייבת ניהול על פי אמות מידה כלכליות.

"הנהלת רפא"ל, בתיאום מלא עם המועצה המייעצת לשר הביטחון, הנהלות משרדי הביטחון והאוצר, מגבשת את כל ההסכמים הנדרשים להפיכת החברה מיחידת סמך לחברה ממשלתית, וזאת על פי החלטת הממשלה", אמרה ההנהלה, והוסיפה שניתוח הנתונים הכלכליים ברפא"ל מורה על הצורך להפחית את מספר העובדים ב־1,000, כש־650 מהם ב־95'.

עוד טענה ההנהלה, כי העובדים מנהלים עיצומים זה יותר משנה, ואלה פוגעים בשמה, בבשורה ובעתיד כלל העובדים ברפא"ל.

בורסה / איתן יעקבסון

אווירה חיובית של עליות

אתמול נרשמה מגמה של עליות שערים בשוק המניות בתגובה לעליות במניות האמריקאיות בוול־סטריט בכלל ולעליות במניות הישראליות בפרט.

כן הוסברו העליות באווירה החיובית בחוגי המשקיעים בעקבות הידיעות על השקעות מחו"ל במניות מובילות כמו בזק.

מדד המשתנים נקבע על 169.67 בעלייה של 1.24%. מדד המעו"ף נקבע על 171.63 בעלייה של 1.17%. עלייה של 2.75% בלטה במניות כלל אלקטרוניקה בתגובה לעלייה חדה במניות אי.סי.איי טלקום בניו־יורק ביום שני בלילה.

עלייה של 2% נרשמה במניות טבע בתגובה לעלייתן בניו־יורק. טבע נסחרה אתמול במחזור גלט של כ־10.4 מיליון ש"ח. מחזור גדול של כ־6.7 מיליון ש"ח נרשם במניות דיסקונט השקעות שנסגרו בעלייה של 2.5%. מניות כייל בלטו בעלייה של 3.5%. מניות בזק בלטו בעלייה של 2.5% ונסחרו במחזור של כ־5.6 מיליון ש"ח. העלייה במניות בזק מוסברת בידיעות שמשקיעים זרים רכשו כמות גבוהה של מניות בזק במחירים הגבוהים ממחירי השוק הנוכחיים.

ירידות מתונות בלטו במניות בנק לאומי והחברה לישראל. מחזור העסקות הכולל במניות הגיע אתמול לכ־101 מיליון ש"ח. בימים האחרונים אנו עדים לגידול הדרגתי במחזורי המסחר במקביל לעליות שערים הדרגתיות.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד נרשמה מגמה מעורבת עם עליות מתונות בסדרות לטווח בינוני וירידות מתונות בסדרות לטווח ארוך.

רמת התשואות בסדרות הארוכות ממשיכה להיות גבוהה (כ־4.4% במונחי ברוטו). עליות מתונות נרשמו בצמודי הדולר למרות ירידת השער היציג ל־2.9540.

עלייה של 17% במכירות המסחר הקמעוני המאורגן

מאת כתבנו הכלכלי

בסיכום הנתונים ברבע הראשון השנה, נרשמה עלייה של 17% בשיעור שנתי במכירות של המסחר הקמעוני המאורגן בהשוואה לרבע הקודם. זאת, לאחר שברבע האחרון אשתקד נרשמה ירידה של כ־12% שבאה לאחר עליות רצופות בשלושת הרבעים הראשונים אשתקד, בשיעור שנתי של בין 8 ל־13 אחוז.

התפתחות דומה נרשמה גם במכירות של מוצרי מזון במסגרת זו. הנתונים חושבו במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, ימי חג וימי פעילות, כך מסרה אתמול בירושלים הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הסקר מקיף רשתות שוק וחנויות שרשרת המשווקות מוצרי מזון, טכסטיל, הלבשה והנעלה, מוצרים לבית, בני קיימא ומוצרים שונים אחרים – לא כולל כלי רכב, חלקי חילוף לרכב, דלק וגז לשימוש ביתי.

המכירות בחנויות המסחר הקמעוני המאורגן מגיעות לרבע מכלל ההוצאה לצריכה פרטית במשק של מוצרים אלה וכשליש מכלל ההוצאה על מוצרי מזון.

מו"מ לצירוף עובדים מענף הבניין לקרן הפנסיה מקפת

מאת אפרים דוידי

התכנית לאיחוד קרנות הפנסיה ההסתדרותיות סביב שתי הקרנות הגדולות: "מקפת" ו"מבטחים" יוצאת לדרך. אתמול נערכה פגישה של יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, עם ראשי התאחדות הקבלנים, אנשי קרן "מקפת", קרן פועלי הבניין ומנכ"ל איגוד פועלי הבניין.

רמון אמר בדיון כי "ההסדר בין ההסתדרות לממשלה בנושא קרנות הפנסיה מעניק ביטחון לעמיתים הותיקים ומאפשר פתיחת מו"מ עניני בין התאחדות הקבלנים לקרן מקפת לצירופם של עשרות אלפי מצטרפים חדשים מענף הבנייה לקרן הפנסיה".

הוא הוסיף ש"קיימת הפרדה בין עמיתים קיימים שימשיכו את חברותם בקרן פועלי הבניין, אך השירותים יינתנו באמצעות קרן מקפת כדי לחסוך בהוצאות. נושא המצטרפים החדשים מורכב יותר", הדגיש, "לכן אני מבקש מהצדדים להיכנס למו"מ ולהגיע להבנה בנושא".

יו"ר התאחדות הקבלנים, מרדכי יונה, השיב בחיוב להצעה להיכנס למו"מ. יו"ר קרן מקפת, משה בית־דגן אמר כי ההסדר הביא למפנה חשוב אצל כל קרנות הפנסיה, לרבות קרן ענף הבניין.

מנכ"ל "מקפת", עו"ד יצחק שילון (שכבר החל לפעול במסגרת קרן עובדי הבניין הגרעונית) אמר כי הוא רואה בהצטרפות עובדי מקצועות הבנייה, בנוסף לצד העסקי, גם "היבט אידיאולוגי. מדובר במגוון רחב של עובדים: ארכיטקטים, מהנדסים, עובדי מינהל ועובדי שטח".

חשש מהסכם מפלה לרעה עם הקהילייה האירופית

מאת דן הלוי

"בשלב זה מציעות מדינות השוק האירופי המשותף לישראל מעמד נחות מזה שהן מציעות למדינות אחרות הקשורות איתן בהסכמי סחר", אמר אתמול שר החקלאות, יעקב צור, במפגש עם השגרירים המוצבים בישראל לקראת תערוכת "משוב 95" – תערוכה בינלאומית לחקלאות ולגינון, שתיערך בתחילת מאי בקיבוץ געש.

לדבריו, בקשת ישראל למעמד שווה בקהילייה האירופית נובעת, בין השאר, מן העובדה, שהחקלאים ברשות הפלסטינית משווקים את תוצרתם לישראל. כדי לאפשר לחקלאים הישראלים להתמודד עם המצב החדש, יש חשיבות להגברת היצוא הישראלי לאירופה. "אנחנו חוששים לחתום על הסכם שמציב אותנו בדרגת נחיתות ביחס לארצות אחרות הנמצאות בקשרים עם השוק המשותף", אמר צור.

צור סקר בפני השגרירים נושאים הקשורים ליצוא הישראלי במחצית השנה האחרונה – בעיית המים בחקלאות הישראלית ומערכות הקשרים של משרד החקלאות עם מדינות ערב והרשות הפלסטינית.

בהתייחסו לבעיית המים, אמר צור, כי ישראל והפלסטינים מנצלים את כל פוטנציאל המים בצד המערבי של הירדן, ולנוכח הגידול הצפוי של האוכלוסיה דרושים מאמצים ופתרונות טכנולוגיים מתקדמים.

"כמויות המים שישראל צורכת, כ־1.2 מיליארד קוב, הן אותן כמויות בהן השתמשו לפני 30 שנה, כשהאוכלוסיה מנתה פחות ממחצית בהשוואה למספר התושבים כיום".

צור הוסיף, כי 20% מהמים שבשימוש החקלאות בישראל הם מי קולחין. לדבריו, רק בעוד כ־15 שנים יתחילו להתפיל מים לשימוש שוטף. נושא המים הוא מן הנושאים המרכזיים.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

25.4.95		בנק ישראל: ש. יציג	שינוי בשקלים	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנקנוטים מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנקנוטים מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	בנקנוטים מכירה
ארצות הברית	1 דולר	2.9540	−0.0002	2.9294	2.9737	3.02	2.9294	2.9767	3.02	2.9323	2.9799	3.02
בריטניה	1 לישט	4.7651	−0.0134	4.7134	4.7847	4.87	4.7084	4.7844	4.86	4.7123	4.7889	4.91
גרמניה	1 מרק	2.1604	−0.0012	2.1466	2.1791	2.22	2.1388	2.1733	2.21	2.1406	2.1753	2.21
צרפת	1 פרנק	0.6119	+0.0001	0.6050	0.6142	0.63	0.6048	0.6146	0.63	0.6059	0.6157	0.62
הולנד	1 גילדן	1.9280	−0.0017	1.9108	1.9398	1.97	1.9099	1.9408	1.97	1.9118	1.9428	1.97
שוויץ	1 פרנק	2.6074	−0.0028	2.5832	2.6223	2.67	2.5811	2.6228	2.66	2.5832	2.6252	2.66
שבדיה	1 כתר	0.4003	+0.0019	0.3965	0.4026	0.41	0.3962	0.4026	0.41	0.3964	0.4029	0.41
נורבגיה	1 כתר	0.4795	+0.0053	0.4744	0.4817	0.49	0.4746	0.4823	0.49	0.4751	0.4828	0.49
דנמרק	1 כתר	0.5487	−0.0004	0.5428	0.5511	0.56	0.5430	0.5518	0.56	0.5435	0.5523	0.56
פינלנד	1 מרק	0.6960	+0.0012	0.6884	0.6989	0.71	0.6892	0.7004	0.72	0.6899	0.7011	0.71
קנדה	1 דולר	2.1650	+0.0095	2.1455	2.1780	2.21	2.1493	2.1840	2.22	2.1515	2.1864	2.22
אוסטרליה	1 דולר	2.1513	+0.0078	2.1338	2.1662	2.22	2.1339	2.1684	2.20	2.1347	2.1693	2.20
דרום אפריקה	1 רנד	0.8175	−0.0017	0.8105	0.8228	0.83	0.8105	0.8236	0.83	0.8113	0.8246	0.81
בלגיה	10 פרנק	1.0449	−0.0002	1.0399	1.0557	1.08	1.0391	1.0559	1.08	1.0403	1.0572	1.07
אוסטריה	10 שילינג	3.0713	−0.0092	3.0360	3.0820	3.13	3.0388	3.0879	3.14	3.0418	3.0912	3.14
איטליה	1,000 לירטות	1.7434	+0.0124	1.7262	1.7524	1.80	1.7234	1.7512	1.78	1.7265	1.7545	1.80
יפן	100 ין	3.5869	+0.0319	3.5251	3.5785	3.63	3.5443	3.6015	3.66	3.5442	3.6019	3.66
ספרד	100 פזטות	2.4140	−0.0003	2.3893	2.4255	2.52	2.3900	2.4286	2.47	2.3932	2.4325	2.49
ירדן	1 דינר	4.2396	−0.0768	-	-	4.41	-	-	4.44	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.9157	−0.0097	-	-	0.89	-	-	0.91	-	-	-
אקו	ECU	3.9616	+0.0009	-	-	-	3.9164	3.9796	-	3.9215	3.9851	-

קרנות נאמנות נכון ליום 25.4.95

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	11495.41	11415.87	103.56	0.92%
אבוקה	1441.83	1415.55	14.11	1.01%
אביר	151.23	149.59	0.81	0.54%
אבני	816.66	801.61	1.60	0.20%
אגס	322.67	316.73	0.32	0.10%
אדום	765.89	751.82	9.57	1.29%
אודים	78.87	77.25	0.46	0.60%
אודיטין מניות	104.28	103.85	1.14	1.11%
אודיטין שקלה	103.09	102.70	0.03	0.03%
אופיר	419.84	412.28	0.14	0.03%
אוצר אג מדינה	111.13	109.13	0.02	0.02%
אוצר גמישה	66.42	65.29	0.30	0.46%
אוצר יתרכים	101.87	100.06	0.26	0.26%
אוצר מניות	72.93	71.66	0.51	0.72%
אור	759.26	754.45	4.25	0.57%
אורלי	973.81	967.95	1.57	0.16%
אורון	153.74	150.78	0.12	0.08%
אורן	2894.00	2840.50	7.58	0.27%
אחריות אגח מד	309.40	305.38	0.48	0.16%
אחריות גמישה	372.80	365.85	2.69	0.74%
אחריות מניות	244.71	240.02	2.49	1.05%
אחריות מדלק	175.86	172.06	2.33	1.37%
אחריות נפט ומה	119.30	116.73	−0.21	−0.18%
אחריות	132.64	129.90	0.46	0.36%
אחריות מטח אגח	120.17	119.27	28.45	31.26%
אחריות ותשב חוץ	87.25	85.56	36.03	72.06%
אטלס פקן.	95.41	93.18	1.40	1.52%
איל 5	161.99	159.71	0.55	0.35%
אילת 90	167.57	164.46	1.56	0.96%
אילנות בטוחה	111.89	111.17	−0.02	−0.02%
אילנות גלובוס	88.10	86.30	0.87	1.02%
אילנות כרים	128.59	126.24	1.69	1.35%
אילנות מעוף	122.13	121.53	1.35	1.13%
אילנות פיננסים	59.53	58.45	0.59	1.02%
אילנות שותקים	45.69	45.41	0.67	1.49%
אילנות תקשורת	55.31	54.28	0.71	1.31%
אינפקס גמישה	97.80	96.07	0.56	0.58%
איתן	234.19	229.79	0.63	0.28%
אלון	1543.42	1515.00	2.18	0.14%
אלפית ביטוח	57.39	56.31	0.76	1.36%
אלמוג	303.17	297.53	0.60	0.20%
אמיסא נדלן מניב	78.27	76.86	0.18	0.23%
אמירים קרן נאמנות	89.05	88.28	0.41	0.47%
אנליסט אג חברו	198.23	194.90	0.87	0.45%
אנליסט אג מדינ	290.27	286.25	0.54	0.19%
אנליסט אגרסיבית	94.89	92.61	1.24	1.36%
אנליסט אירופה	113.86	111.21	0.35	0.32%
אנליסט גמישה	480.51	469.01	5.53	1.19%
אנליסט כספים	104.73	104.44	0.03	0.03%
אנליסט מניות	745.59	727.75	10.78	1.50%
אנליסט תעשיות	231.05	225.51	3.29	1.48%
אסף	169.17	167.15	−0.26	−0.16%
אפיקים אגח	200.65	198.01	1.21	0.61%
אפיקים גמישה	126.51	124.82	1.16	0.94%
אפיקים חו"ל	136.95	134.05	1.23	0.92%
אפיקים מניות	184.86	182.40	2.49	1.38%
אפסילון 36	61.06	60.24	0.86	1.46%
אפסילון אג חברות	89.19	88.12	0.28	0.32%
אפסילון אג מד	137.93	136.31	0.20	0.15%
אפסילון מניות	122.72	121.10	1.55	1.29%
ארז	216.97	214.44	1.92	0.90%
אש	524.08	514.02	3.44	0.67%
אשל	533.77	523.85	1.14	0.22%
אתגר	104.24	102.32	1.16	1.15%
אתרוג	744.16	730.43	2.27	0.31%
בדולח	613.81	609.96	7.74	1.29%
בונד	129.02	127.17	0.46	0.36%
בורסון גמישה	65.38	64.85	0.56	0.88%
בטוחה 30 פלוס	120.52	118.89	1.45	1.24%
בטוחה אגח מדינה	1709.30	1686.26	1.63	0.10%
בטוחה אגח	2211.81	2181.82	8.36	0.38%
בטוחה גמישה	2000.37	1973.14	8.22	0.42%
בטוחה חו"ל	131.85	129.78	1.79	1.40%
בטוחה מניות	3326.20	3281.15	35.57	1.10%
בלקרד/רוטשטיין גמישה	101.68	99.50	1.08	1.10%
בסט	130.84	129.14	1.15	0.90%
ברק	144.29	141.60	1.21	0.86%
ברוש	2194.62	2180.89	12.89	0.59%
בריאות	51.80	51.08	0.47	0.92%
ברק	1832.56	1797.32	11.68	0.65%
בריש	4684.25	4596.97	20.91	0.46%
גבע	298.20	294.16	0.18	0.06%
גורן	493.98	488.32	1.78	0.37%
גיא	459.69	453.54	2.35	0.52%
גל	76.08	75.06	0.64	0.86%
דובדבן	1722.86	1691.39	19.41	1.16%
הורבת שרם אגח	112.20	110.41	0.47	0.43%
הורבת שרם גמיש	115.74	113.30	0.88	0.79%
הורבת שרם כרים	86.86	85.07	1.10	1.31%
הורבת שרם מניות	69.96	68.49	0.77	1.13%
דוכס	175.19	172.02	−0.15	−0.09%
דולב	671.18	666.95	1.97	0.30%
דולר	181.34	179.09	0.53	0.30%
דקן	870.50	855.30	1.58	0.19%
דקל	1983.33	1946.87	20.87	1.08%
הדס	1477.86	1460.89	20.64	1.43%
הון פקן.	62.25	61.09	0.56	0.92%
הוק	103.69	103.38	0.45	0.44%
הייטק 92	188.57	186.82	0.30	0.16%
היובל	141.65	140.44	1.53	1.10%
הילה	386.33	385.56	−0.15	−0.04%
המניה	832.07	822.82	4.82	0.59%
הראל־ליבא	160.32	158.17	0.47	0.30%
הראל־ליבא אגרת	94.70	92.96	0.86	0.93%
זוהר	359.12	354.26	0.34	0.10%
זיו	437.22	431.20	0.32	0.07%
זינגר ברמן פיננסל	75.11	73.73	0.98	1.34%
זיק	303.00	295.94	2.49	0.85%
זלר אבלונון מנור	95.02	94.24	0.17	0.18%
חיל	216.24	209.32	0.79	0.38%
חליפין	350.95	350.95	−0.02	−0.01%
חלמיש	225.88	223.35	0.34	0.15%
חץ	396.10	395.31	−0.09	−0.02%
טופז	321.86	315.42	1.00	0.32%
טנדם	90.38	89.41	0.22	0.25%
טורנדו 5	136.75	134.85	−0.08	−0.06%
יבול	528.43	518.60	0.59	0.11%
יהלום	731.95	718.36	8.97	1.27%
יוזמה	164.21	161.15	0.46	0.29%
יעד אגח מדינה	104.52	102.72	0.11	0.11%
יסודות	2124.71	2083.95	22.43	1.09%
יעד	191.09	189.55	0.17	0.09%
יעד גמישה	73.62	72.86	0.43	0.60%
יער	62.35	62.04	0.29	0.47%
יערה	429.37	421.45	−0.03	−0.01%
ישראל אמריקה	120.72	119.10	1.45	1.23%
כוכב	112.31	110.17	1.01	0.93%
כיפיקל בקן	73.97	72.60	0.46	0.64%
כללי אגח מד	347.78	341.62	0.35	0.10%
כללי אייל 50	111.24	109.84	0.99	0.91%
כללי אייל 25	145.37	144.01	1.63	1.15%
כללי אייל אג	147.67	146.45	0.25	0.17%
כללי גמישה	901.91	885.26	8.32	0.95%
כללי זמינה	116.23	116.18	−0.03	−0.03%
להק אמניה	89.67	88.90	0.42	0.48%
להק אגמה	197.43	193.79	2.18	1.14%
להק אמפר 5	581.79	567.85	5.26	0.93%
להק דוכיפת	513.61	507.97	4.21	0.84%
להק זמיר	553.43	547.28	6.16	1.16%
להק זחוחית	440.52	432.43	1.17	0.27%
להק יסעור	121.67	121.05	0.09	0.07%
להק כחל	302.77	297.02	0.49	0.16%
להק סלעית	92.07	90.39	1.20	1.35%
להק סנונית	478.47	469.69	−0.30	−0.06%
להק עפרוני	418.22	410.60	0.86	0.21%
להק צופית	506.12	496.77	2.36	0.48%
להק קונוס	107.93	106.48	−0.03	−0.03%
להק רים	74.95	73.24	0.84	1.17%
להק שגיג	67.60	66.36	0.68	1.03%
להק שחף	146.95	145.35	0.24	0.17%
להק שלכת	170.57	169.30	0.36	0.21%
להק שקנאי	121.77	119.52	1.72	1.46%
להק ינור	276.79	273.71	2.84	1.05%
להק תירות	49.36	48.46	0.38	0.79%
למשקיע	394.17	389.62	1.20	0.31%
לפיד	1219.30	1196.66	16.61	1.41%
לשם	1077.56	1065.45	2.39	0.22%
מבחר	405.54	402.13	−0.02	−0.00%
מבטח	1227.68	1217.31	0.27	0.02%
מבנה	251.81	249.71	2.88	1.17%
מבריק	189.25	185.39	2.55	1.39%
מגד	696.35	690.41	1.64	0.24%
מגדל זהב מניות	46.85	45.88	0.09	0.20%
מגן	1404.32	1392.13	2.55	0.18%
מגור פיננסי	69.38	68.79	0.64	0.94%
מד רקולה	101.72	100.84	0.52	0.52%
מד מעוף	125.00	124.22	1.44	1.17%
מרגליאל	120.13	118.70	1.68	1.44%
מור	1070.09	1061.06	10.93	1.04%
מוריה 5	130.93	128.85	1.22	0.95%
מאון	86.31	85.14	0.63	0.74%
מזרחי אייל	71.34	70.92	0.61	0.87%
מזרחי אייל אגח	74.10	73.66	0.27	0.37%
מטח	169.55	166.36	−0.29	−0.17%
מיטב אגח מד	3500.44	3470.89	3.68	0.11%
מיטב אגח	102.31	101.34	0.27	0.27%
מיטב אופציות	36.97	36.36	0.56	1.56%
מיטב גמישה	1501.88	1483.09	14.20	0.97%
מיטב מטרה	212.42	210.57	0.54	0.26%
מיטב מניות	141.24	139.58	1.39	1.01%
מימד	317.46	314.80	0.29	0.09%
מירב	110.57	110.14	0.38	0.35%
מכלול	489.45	480.39	6.28	1.32%
מלכרית	212.48	208.57	1.19	0.57%
ממון	190.56	188.93	0.70	0.37%
מנוף	105.70	103.74	1.30	1.27%
מעגל	62.92	62.42	0.68	1.10%
מעוף	2348.46	2327.99	6.91	0.30%
מעפים גמישה 50	100.53	98.71	0.84	0.86%
מעיין	1003.68	995.19	0.03	0.00%
מעלה מעוף צרך	118.01	116.69	1.27	1.10%
מפתח	80.58	79.93	0.60	0.76%
מקשה	873.60	865.92	0.65	0.08%
מרווח	444.17	440.49	0.88	0.20%
מרום (נקן) אגח	109.32	107.74	0.23	0.21%
מרום	4377.28	4339.85	1.70	0.04%
מרכזית אגח מדינה	97.82	97.05	0.05	0.05%
מרכזית מניות	54.85	54.37	0.51	0.94%
מרכזית מעוף	118.07	117.80	1.29	1.10%
מרץ	331.74	328.95	3.58	1.10%
משאבי טבע	51.69	50.77	0.18	0.35%
משתנים	207.60	206.90	2.48	1.22%
נגה	560.83	553.04	3.21	0.58%
נוף	273.21	271.46	2.50	0.93%
נחשון	68.08	0.00	-	-
נטיף	1308.48	1293.44	15.22	1.19%
נילי	703.94	694.00	6.91	1.01%
נסיכה קונטיננטל	45.87	45.01	0.44	0.98%
נר	178.93	177.82	−0.67	−0.38%
נשואה אגח חברות	122.41	121.65	0.52	0.43%
סגולה	249.22	244.57	0.60	0.25%
סיגמא אגח מדינה	102.44	101.07	0.14	0.14%
סיגמא גמישה	76.31	75.50	0.72	0.96%
סיון	141.88	139.92	1.82	1.32%
סימודן אגח	116.09	113.86	0.63	0.56%
סימודן מניות	102.28	100.87	0.19	0.19%
סלע	1009.25	1000.57	0.84	0.08%
סער	131.11	129.58	0.90	0.70%
ספנות אגח ק.	108.55	108.20	0.06	0.06%
ספנות קרן מניות	58.23	58.01	0.85	1.49%
עדיף	89.14	87.51	0.89	1.02%
עומר	150.08	148.37	0.72	0.49%
עידית	2867.85	2835.79	14.72	0.52%
עמדה 10	120.37	119.02	1.35	1.14%
עמדה אמריקאית	65.24	64.23	1.22	1.94%
עמדה יצוא	59.90	59.18	0.46	0.78%
עמדה סללת	159.04	157.27	0.75	0.48%
עמדה מעוף	129.50	128.37	1.41	1.11%
עמדה משולבת	148.71	147.60	1.63	1.12%
עמינל אגח	92.71	91.92	−0.07	−0.08%
ענבל	132.38	132.12	0.25	0.19%
ענבר	126.66	124.29	0.41	0.33%
ערמון	146.60	143.91	0.31	0.22%
פיא	5374.69	5340.67	36.38	0.69%
פיא 2000	57.01	55.97	0.57	1.04%
פיא דינמי	46.43	45.58	0.54	1.20%
פיא מעוף	123.09	120.82	1.55	1.30%
פיא עולמית	72.37	71.64	0.74	1.04%
פיא פריים	100.15	98.81	−0.21	−0.21%
פיננסי אג חו"ל	98.04	95.02	0.97	1.03%
פיל	205.82	203.43	0.21	0.10%
פנתר	384.88	381.70	1.64	0.43%
פסגות 90	195.44	193.73	2.34	1.23%
פסגות גמיש	378.24	375.87	4.59	1.24%
פסגות חו"ל	96.51	94.62	1.09	1.16%
פסגות יציב	387.42	385.00	2.74	0.72%
פסגות כל חודש	102.23	100.42	0.05	0.05%
פסגות כל רגע	150.22	149.85	0.09	0.06%
פסגות לימיט	198.96	197.69	3.07	1.57%
פסגות מבט לעולם	77.22	75.77	0.87	1.16%
פסגות מדד	391.20	383.98	0.47	0.12%
פסגות מטרה	376.92	369.88	1.72	0.47%
פסגות מלכיד	323.31	320.55	0.47	0.15%
פסגות מניות	488.47	485.36	6.29	1.31%
פסגות משולבת	418.22	410.59	3.52	0.86%
פסגות עולם	122.70	120.46	1.02	0.86%
פסגות על קרן	56.16	55.09	0.90	1.67%
פסגות פקטס	61.36	60.12	0.74	1.25%
פסגות תאגידים	382.24	373.37	0.88	0.24%
פריצה	81.04	79.02	0.69	0.88%
צבר	232.40	227.98	0.47	0.21%
צוק	254.04	252.78	0.39	0.15%
ציון משאבים כרים	83.27	82.69	1.02	1.24%
צמיד	3311.79	3250.29	4.26	0.13%
צמיחה אגח מד	1442.90	1423.43	3.01	0.21%
צמיחה גמישה	2105.93	2077.51	17.34	0.84%
צמיחה יצוא	171.68	169.81	2.05	2.22%
צמיחה מניות	414.47	411.93	4.90	1.20%
קלע	590.51	587.57	5.12	0.88%
קפיטל אגח	104.29	103.52	0.17	0.17%
קפיטל חו"ל	95.19	94.01	−0.11	−0.12%
קפיטל מניות	66.80	65.87	0.75	1.15%
קשת	313.66	307.86	0.98	0.32%
רביד	149.18	146.36	0.28	0.19%
רימון	373.84	373.53	−0.10	−0.03%
רעם 90	178.13	174.50	1.25	0.72%
רשף	405.77	397.25	2.15	0.54%
שביט	502.63	496.96	−0.51	−0.10%
שחר	167.78	164.55	0.05	0.03%
שיזף	1755.68	1744.74	12.14	0.70%
שמורה קס	95.57	0.00	-	-
שמיר	1005.77	987.07	1.09	0.11%
שסק	596.80	593.13	7.57	1.29%
שפע	186.76	185.12	0.21	0.11%
שקד	243.15	236.71	0.16	0.07%
תאנה	994.09	975.67	9.04	0.93%
תבל	910.31	898.37	2.59	0.29%
תדהר	2147.74	2136.87	12.53	0.59%
תובנה ותקשורת	73.18	71.56	0.65	0.92%
תמוז	104.09	103.30	1.36	1.33%
תמריץ	64.93	63.74	0.50	0.79%
תנופה	272.57	267.54	0.57	0.21%
תפוז	762.58	757.27	0.55	0.07%
תמוח	917.38	514.39	0.16	0.03%
תרשיש	145.17	142.49	−0.05	−0.03%
תשואה חוץ	108.22	107.30	0.42	0.39%
תשואה טובה	102.82	100.09	1.08	1.09%
תשרי	1396.81	1386.24	5.36	0.39%

* השינוי חושב לפי מחיר הפדיון

בורסה

בנקים מסחריים חברות אחזקה בנקאיות (שאינם בהסדר)

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב%	היצע/ ביקוש
אוהה	122205	1	+1210	+1	+3
בנלאום אפ2	54	67	+18	+50.4	+420
משכר	518 בח	1250	-4	+0.8	+2900
מסחר שה א	144	1500	-	+0.3	+19250
ספנות אפ9	780	1077			-872
ספנות שה ב	103	130000			
ספנות שה א	162		+	+0.3	+40000
בת תעש מבנ	21247	240			-60
פתח תעש 1	11558	166	-206	-1.8	-141
פת תעש 5	639020	5	+17103	+2.8	+6
פת תעש 1נג	656509	1	+19122	+3	+1

בנקים למשכנתאות ומוסדות מימון אחרים

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב%	היצע/ ביקוש
אדנים	344995	3			-3
בינל משכ	37457	75	+1041	+4	+258
דסקונט משכ	16549	1000	+285	+1.8	+1648
טפחות מבנב	169202		+2501	+1.5	+4
ירושלים	229 בח	1570			+430
ירוש אגו1	129	12700			
כרמל	631	4227			
כרמל שה3	371		+3	+1.1	+7462
לאומי משכ	46431	338	+910	+2	+802
לאמשכ אפ1	13230	60	-539	+4.2	+110
לאמשכאגו1	104	107882			-13849
מזרחי השקע	5958 בח	863	+102	+1.7	-626
משכן אפ9	2480	123	-72	-3	+6
עצמאות	62483	18	-2975	-5	+324

משתנים נכון ליום 25.04.95

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש. מחזור	ע.ב.	ת.ב.
קרדן השק 5	291	14	5.50	4950.00	14553.00
אגן	3778	56	1.15	150.00	5634.00
מבטח שמיר	1166	14	1.12	0.00	0.00
מליבו 5	615	5	0.07	460.00	2819.80
עוגא	1909	0	0.00	70.00	1336.30
משוב	257	5	2.20	0.00	0.00
מולט	5633	28	0.05	0.00	0.00
פריקלאס	1862	23	1.12	1260.00	23470.20
כלכלית ים	746	7	1.30	1000.00	7460.00
קווי אשראי	99	4	4.62	0.00	0.00
ריבוע	1451	21	1.15	480.00	6931.20
כלל ביטוח	973	24	2.25	0.00	0.00
מבני תעשיה	325	3	1.10	10800.00	35100.00
בזק	528	13	2.25	86400.00	456333.00
ישרוקו יהש	24	0.1	2.22	49500.00	11770.00
אקרשטין תעש	267	-1	-0.02	-700.00	-1848.00
ממן	684	7	1.10	0.00	0.00
חגל יהש	92	0	0.05	0.00	0.00
אבגק יהש	117	-0.5	-4.42	-7700.00	-8756.00
רב בריח	860	0	0.00	1500.00	12900.00
פורמולה	1114	38	3.35	640.00	7152.00
אורמת	632	12	2.20	3500.00	22160.00
דגם	1338	0	0.00	0.00	0.00
גרנית	469	3	0.07	900.00	4245.00
כיל	234	8	3.35	184200.00	428664.00
כיתן	934	14	1.15	300.00	2802.00
אסם	2048	0	0.00	720.00	14745.60
מכתשים	1416	-4	-0.02	-1500.00	-21134.00
אגיס	1906	19	1.10	2300.00	43888.00
סקום	327	4	1.12	0.00	0.00
מפעלי פלדה	248	5	2.20	32200.00	79821.00
אורגרוןהשק	2387	92	4.40	585.00	14053.65
נסיול	672	-8	-1.12	-3420.00	-22959.00
שקם	192.5	6	3.32	0.00	0.00
חברהלישר 1	25219	-127	-0.05	-140.00	-35183.40
חברהלישר 5	24134	-244	-1.10	-28.00	-6731.90
רומזין	1234	27	2.22	120.00	1491.60
פרכמונר 5	6175	165	2.27	540.00	33475.50
יואל	965	0	0.02	0.00	0.00
אירונגב	699	-5	-0.07	-750.00	-5242.50
ליפשיץ 1	268	5	2.20	0.00	0.00
בינלאומי 1	35940	444	1.12	248.00	89243.84
בינלאומי 5	36122	446	1.12	657.00	236836.91
לאומי	305	-3	-1.10	-22500.00	-68940.00
כלל תעשיות	1710	13	0.07	5670.00	97324.20
אפריקה 5	281854	3480	1.12	22.00	62087.92
אפריקה 1	258281	3817	1.15	1.80	4626.16
[illegible]	[illegible]	8	1.10	2850.00	24064.50
קרור 5	1958	0	0.00	0.00	0.00
סבע	106753	2093	2.20	472.00	503528.68
ישרהפלת	777	2	0.02	9400.00	73162.80
פייר הודה	14571	0	0.00	100.00	14571.00
דלק	8695	150	1.17	288.00	25013.16
דסקונט השק	19024	464	2.25	1320.00	251626.32
טמאא	465	1	0.02	560.00	2609.60
משכן	31133	0	0.00	49.50	15410.84
כור	22743	225	1.10	1400.00	319198.39
פועלים	422	5	1.12	58450.00	245955.50
ספרות רב	169016	421	0.02	0.90	1494.59
מהדרין	13175	227	1.17	108.00	14228.52
פריון	8910	22	0.02	195.00	17454.90
כבלים	1649	26	1.15	0.00	0.00
אלקו	8905	175	2.20	54.00	4769.10
מועלים השק	8189	0	0.00	180.00	14732.00
נכסים בנין	17818	889	5.52	1062.00	188645.58
אוסיף	7588	19	0.02	176.00	13413.40
יצגא	1190	9	0.07	140.00	1670.20
כלל סחר	652	16	2.25	460.00	2925.60
שלמון	7736	170	2.22	0.00	0.00
אורדים	3399	0	0.00	40.00	1362.80
כללישראל 1	7296	54	0.07	1600.00	117018.40
אודיבי אחזי	951	9	1.10	16200.00	154525.50
עלית 5	1199	6	0.05	3200.00	38425.00
אלרון	9292	182	2.20	180.00	16615.44
תאפ	1067	23	2.22	600.00	6366.00
פולגת ב	352	2	0.05	3500.00	12355.00
פספורט	56.5	1	1.17	18000.00	10305.00
פטרוכימיים	1525	0	0.00	3720.00	56902.80
כללי	7463	110	1.15	0.00	0.00
פיבי	42640	1141	2.27	276.50	117416.60
אלביט	19960	246	1.12	576.00	115436.24
אורדן	434	13	3.30	12000.00	52400.80
ספנות בנק	1803	40	2.22	1620.00	29233.80
שופרסל	5224	13	0.02	1110.00	57935.70
אידיבי פתוח	4906	12	0.02	3450.00	170349.00
פקר	10023	172	1.17	15.00	1492.50
תאוג 5	273	0	0.00	0.00	0.00
טמבור	1324	32	2.25	0.00	0.00
כללאלקטרוני	29284	784	2.27	305.50	89652.10
דנבאר 5	1896	19	1.10	1100.00	20856.00
ברום	1490	29	2.20	1650.00	24603.00
הנדראן	854	15	1.17	6600.00	56416.00
גזית אגב	106	0.5	0.05	0.00	0.00
שקם ברקו 4	132	1	0.07	12000.00	15900.00
יהל אג 2	84.5	-0.5	0.05	9000.00	7605.00
אפריקה אגא	99	0	0.00	0.00	0.00
נפטא ברקנו 5	109	0	0.00	0.00	0.00
כור אפ 2	6768	133	2.30	20.00	1353.60
כור אג 1	107.5	0.5	0.05	13500.00	14565.00
אלביט אגב	100	1.5	1.15	3400.00	3383.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה הבאים לידיעת הקורא.

כל שימוש בנתונים המתפרסמים טעון בדיקה ואימות. כל הולכה על ידי המשתמש במידע נעשית על אחריותו. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.

אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע ויש לאמתם עם יועצי השקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

שקט, מאזינים

טייפ מלמטה, אופק מעל

עזרא דרזני

כל פרשה הספיחים שלה, כל אירוע גדול התוצר הלוואי שלו. מי היה שם לב לעובדה, שכל אדם שלישי בארץ הוא חוקר פרטי, אלמלא התפוצצה פרשת האזנות הסתר בעיתונים הגדולים. מי היה שם לב לכך, שאנשים כה רבים מצותתים זה לזה, אלמלא עלו לאוויר השמות לאופר, רונן, גרשוני, פריניין ומי יודע מי עוד.

לרגע נדמה, שבין מה שמכונה "בכירים", כולם מקליטים את כולם. כל אחד מסתובב עם טייפ מנהלים ומקליט. אף אחד לא מאמין לשני. כל אחד מכין לעצמו את האופציה להיות ביום מן הימים עד מדינה. אהוד אולמרט מדבר עם סגנו משולם עמית, וזה מקליט את השיחה. עוזי פסח מההסתדרות מתדיין עם הבוסים על תקציבים לפריימריס, ומתעד את הדברים ברשמקול.

פתאום. אתמול בעסקתי על השכבה ששכחה את פח הזבל ליד הדלת, ושלשום סיפרתי לידיד סוד על הרומן של חברנו המשותף. מי יודע אם לא הקליטו אותי. מי יודע האם בפעם הבאה, כשארצה לתת "פליק" לילד, הוא יאמר: "אבא, הטייפ מקליט הכל, יהיו לי ראיות".

בקצב הזה ייאלץ בקרוב כל אזרח להידמות לחייל, ערב היציאה לקרב. יהיה עליו לחבוש אפוד צבאי כדי לאכסן בכיסיו את כל המכשירים שמכתיבה התקופה: איתורית בכיס אחד, פלאפון בכיס שני, מכשיר הקלטה בכיס שלישי ואקדח לביטחון אישי בכיס רביעי. הוא ייאלץ לדבר בלחש ובכוהל צבאי כדי ש"האויב" לא יאזין. "יצאתי לנוהל שחור" הוא יאמר בפלאפון לאשתו כשירצה לדווח לה שהלך לשתות קפה, ו"בורוכי לטורייה" יאמר כשימשיך משם לעבודה. וזה לא הכל. יהיה עליו לעטר את המרים בצבעי הסוואה, שיטשטשו לחלוטין את זהותו. כי מחוץ לטייפ שמקליט מלמטה, מסתובב מעליו "אופק 3" שמצלם הכל.

ד ב ר   ה י ו ם

השלום: שן ואין

"על ראש המלך בוער הכתר", כתב – בתרגום חופשי מאוד – שייקספיר, בשורה שהושאלה חלקית לספרו של המלך חוסיין על שנותיו הראשונות (והרצופות התנקשויות) בכסאו. הראש, מסתבר, עודנו בסדר, גם לאחר ארבעה עשורים ויותר במלכות, אבל מאחורי חיוכו הנעים מסתתר כאב־שיניים.

החלטתה של אגודת רופאי־השיניים בירדן להחרים מטופלים ישראלים, שהחלו לצלוח את הנהר גם לתכלית רפואית, היא מהדורה חוזרת של חרם דומה שהטילו אגודות ולשכות, מקצועיות ותרבותיות, במצרים. מבחינה אחת, יש ברכה בהחלטה זו, שהרי אילו הרשו רופאי־השיניים הירדנים רע היו מתנכלים לישראלים בשכבם חסרי־אונים מול המקדחות, מכל הבחינות האחרות, וזוהי תופעה מגונה, המעידה כי השלום הישראלי־ערבי שמור כעתבי המשטרים במצרים ובירדן. הוא לא חדר עמוק יותר; העוינות כלפי ישראל מחייבת טיפול־שורש.

התגובה הישראלית, אזהרה מפני הידבקות אפשרית באיידס בירדן, רחמנא ליצלן, שייכת לאותה משפחה של השחרת היריב, אויב האתמול, עד כדי הצגתו כנושא מגפות וראוי לנידוי. אלה הם פצעי אוהב נבוב, שהאמין כי תם עידן המלחמות בין בניו השונים של שם, אך גילה כי יש עדיין המבקשים לגמול לו, שן תחת שן.

טיוליו של שר־החוץ שמעון פרס ברחובות עמאן מרחיבים את הדעת, אך עדיין אינם מעמיקים את השלום. שוב, כבמצרים, מסתבר שאין חיבוק מלמעלה לכיבוי הרמצים העממיים של הטינה והחשדנות – הנקל לשער כי בסוריה תידרש מלאכה מפרכת עוד יותר של הכשרת הלבבות, אפילו יתרצה המשטר וייעתר לדרישת ישראל לקבל שלום תמורת הרכסים הקרירים של הגולן.

בורמה

מייסי'ס אינה קונה עוד במיאנמר

מתנגדי החונטה בארה"ב הצליחו לשכנע חברות גדולות לנתק את קשרי המסחר עם שלטון הגנרלים של בורמה ולהתנער בומבי מן השחיתות שם

"אקונומיסט"

השנה שעברה היתה מעודדת לגנרלים השולטים במיאנמר. גנרל וין טין, שר האוצר, הודיע החודש כי ארצו קיבלה התחייבויות של 2.59 מיליארד דולר בהשקעות מאז 1988, ובשנה שעברה החשה הרימה. אבל ברגע שנראה היה כי העניינים מתגלגלים כשורה, הם התחילו להשתבש.

הפעילים מתנגדי־החונטה באמריקה טוענים להצלחה במאמציהם לשכנע חברות לנתק עצמן ממיאנמר. האחרונה שניתקה עצמה היא חברת "חנויות הכלבו המאוגדות", המחזיקה במייסי'ס, החנות הגדולה ביותר בניו־יורק. החודש הודיעה מייסי'ס כי תפסיק לקנות בגדים מתוצרת מיאנמר. אדי באואר וליז קלייבורן, שני קמעונאים אחרים, הפסיקו גם הם את הקשרים עם מיאנמר. לוי שטראוס הסתלק כבר לפני שנתיים.

אדי באואר, שלפני חנויותיו נערכו הפגנות, דיבר על העוד ובזיות אדם במיאנמר. בעלי מייסי'ס אמרו כי הם סולדים מן השחיתות שם. אבל דומה, כי הלחץ מצד הקואליציה למען יציאה קיבוצית מבורמה" – תרוצה בשלטון דמוקרטי במיאנמר והשחרורה של מנהיגת האופוזיציה, אונג סאן סו קי – מילא גם כן תפקיד. הקואליציה אומרת כי נפילתו בדצמבר של "מאנרפלי", מסה התרוגגות הבדרמנית, הסבה את תשומת הלב למטרותיה.

בפברואר החליטה מועצת העיר ברקלי, קליפורניה, לא לקנות מוצרים של חברות המקיימות עסקים עם מיאנמר. ברקלי, בעלת היסטוריה ארוכה של ראדיקליזם, היתה אחת הערים הראשונות שנקטה במנה פעולה דומה נגד דרום־אפריקה. מבצרים אחרים של ליברליזם אמריקאי, ביניהם מאדיסון (בוויסקונסין), סיאטל (במדינת וושינגטון) ומדינת מאסצ'וסטס, מהרהרים בתחיקה אנטי־מיאנמרית. סימון בילנס, מנתח־השקעות ומן הלוחמים נגד החונטה, מנבא כי מיאנמר "תהיה הדרום־אפריקה של שנות ה־90".

אבל אולי לא. המערכה נגד האפרטהייד נעזרה בהשפעה הפוליטית של האמריקאים השחורים. יש רק מעט בורמזים באמריקה, ועוד פחות אנשי עסקים אמריקאים במיאנמר. אבל המערכה האמריקאית תוכל להשפיע על השקעותיהן של חברות אסיאתיות במיאנמר. חנויות כמייסי'ס ואדי באואר אינן משקיעות שם ישירות: הן קנו בגדים ממפעלים משותפים הכוללים חברות מהונג קונג וטאיוואן. חברות אלה תצטרכנה להתחשב ברצונות ה"אנטי־חונטאיים" של לקוחותיהן.

ההשקעה הפוטנציאלית היחידה הגדולה ביותר במיאנמר נוגעת ל"אונוקל", חברת נפט קליפורנית. יחד עם "טוטאל", חברה צרפתית, וממשלת מיאנמר, "אונוקל" עוסקת בפיתוח שדות גאז במיאנמר ובבניית קו־צינורות שיוביל גאז לתאילנד. ההשקעה הכוללת בפיתוח עשויה להגיע למיליארד דולר. מתנגדי משטר החונטה טוענים כי בשטח קו־הצינורות מתנהלת עבודת־כפייה וכי תושבי כפרים לאורך המסלול נעקרים ממקומם בכוח. מאחר שקו־הצינורות אמור לעבור בשטח שכבות עליו קבוצות אתניות מורדות כגון "מון" ו"קארן", דרושים חיילים כדי להגן עליו.

לפני התנצלות הנפט של "אונוקל" בקליפורניה ניצבו משמרות מחאה, ואחרים מבעלי המניות הגישו הצעות החלטה נגד ההשקעה במיאנמר. עד כה נחושה "אונוקל" בדעתה להמשיך במהלך עד הסוף, אין ספק כי נחישותה עוד תעמוד במבחן חמור יותר.

תעתועי המדד והריבית

צמודים לתיאוריה, שבויים באמונה

לוי מורב

כצפוי, הודיע בנק ישראל שיוריד את הריבית הבסיסית על האשראי השקלי החופשי ב־0.8 אחוז. אמנם, באוצר ובקרב התעשיינים והסוחרים קיוו שאולי יפתיע הפעם נגיד הבנק את כולם ויחרוג ממדיניותו, אולם הנס לא התרחש והריבית הבסיסית במאי תהיה 15.5 אחוז.

הבעיה, מנקודת המבט של פרופ' יעקב פרנקל, היא למנוע מצב בו קצב הורדת הריבית יהיה מהיר יותר מקצב ירידת המחירים. מכיוון שבבנק המרכזי הגדירו את הורדת האינפלציה כיעד המרכזי של המדיניות המוניטארית, לא יכול הנגיד לחרוג מהכללים שקבע לעצמו. כמו ילד שמחליט שהוא פוסע על המדרכה בלי לדרוך על הקו בחיבורי המרצפות. מכיוון שקבע לעצמו את המגבלות, רק הוא יכול להחליט על ביטולן.

כתוצאה ממדיניות זאת, נוצר בקטעים מסויימים של השנה פער גדול, לעתים גם ענק, בין האינפלציה בפועל לבין מחיר הכסף. המשמעות המעשית של פער זה היא ריבית ריאלית גבוהה מאוד – גבוהה מדי למשק־קולט עלייה, מתגובב הצומח במהירות.

ברבע הראשון של השנה (ינואר־מארס 95) היתה האינפלציה במונחים שנתיים רק 1.25 אחוז. המדד המצטבר הגיע ל־0.3 אחוז. והריבית הנומינלית הבסיסית בפרק זמן זה היתה 17 אחוז. הפירוש המעשי של נתונים אלה הוא, שבמשק שררה ריבית ריאלית של 15 אחוז. הריבית האקטיבית, השולית והחריגה היו גבוהות הרבה יותר, בהתאם למצב של כל בית עסק, משק בית או פירמה.

ריבית כזאת משבשת את כל מערכת השיקולים העסקית, יוצרת חוסר שיווי משקל ומערערת את היציבות.

מבחינה זו היא שלילית בדיוק כמו האינפלציה, בה היא אמורה להילחם, מתוך נימוק בו אוהב להשתמש פרופ' יעקב פרנקל, שנזקה העיקרי של האינפלציה הוא חוסר היציבות. השאלה הנשאלת היא, האם באמת יכולה המדיניות המוניטארית להוריד לבדה או למנוע את עלייתה של האינפלציה במשק צומח, או בכלל? שאלה נוספת היא, מה הם הגורמים הריאליים והאמיתיים בהעלאת המחירים במשק הישראלי ובהורדתם בשלוש השנים האחרונות.

בחינה מעשית של האינפלציה הישראלית בשנות ה־90 מגלה כמה נתונים מפתיעים. עד שנת 91 (בה עלו המחירים ב־18 אחוז) היתה האינפלציה השנתית בשיעור ממוצע של 18 אחוז. בשנת 92 קרה למשק הישראלי נס והמחירים עלו, לראשונה זה 23 שנה, ברמה חד־ספרתית – 9.4 אחוזים בלבד. השלטון באותה שנה התחלף באמצע (בקיץ 92 ניצח רבין בבחירות לכנסת), כך שלמעשה ניתן לומר שלמדיניות הממשלה היתה השפעה מועטה על התוצאות. יתר על כן, לא האוצר (בחלקו הראשון בראשות יצחק מודעי ובחלקו השני בראשות בייגה שוחט) ולא בנק ישראל, הציבו לעצמם יעד של מלחמה באינפלציה. הריבית היתה נמוכה, הגירעון המתוכנן בתקציב היה 6.2 אחוזים מהתוצר, התקציב היה בנוי לקליטת עלייה המונית מבריה"מ לשעבר.

ולמרות זאת, דווקא המחירים סירבו לעלות. בשנת 93, למרות הריבית השלילית ופריחת הבורסה, עלו המחירים רק ב־11.2 אחוז. רק בשנת 94, כאשר הממשלה ובנק ישראל הציבו לעצמם יעד אינפלציה של 8 אחוזים, הריבית הולה להשתולל והגירעון בתקציב ירד למטה מ־3 אחוזים, דווקא ב־94 עלו המחירים והגיעו ל־14.45 אחוז. ולא שכחנו את השכר בסקטור הציבורי, שעלה ריאלית ב־10 אחוז.

הגיע הזמן שחכמי הכלכלה בבנק המרכזי ובאוצר יתחילו לשאול עצמם האם התיאוריות והאמונות על פיהם הם פועלים עדיין תקפות. האם לא הגיע הזמן לבדיקה חוזרת לנוכח הניסיון והמציאות.

האם ייתכן שהסיבות לאינפלציה בישראל אין להן ולא כלום עם מחיר הכסף וכמות הכסף ויש להן יותר קשר עם מחיר חומרי הגלם המיובאים? אולי לא השכר והגירעון בתקציב הם הגורמים לאינפלציה אלא דווקא מערכת ההצמדות הפנימית – הפיננסית בעיקרה – היא הגרעין הקשה של האינפלציה והיא תורמת 7־8 אחוזים כל שנה, בלי קשר למחיר העגבניה והדירות.

הגיע הזמן שחכמי הכלכלה באוצר ובבנק ישראל ישאלו עצמם האם הקונצפציות על פיהן הם פועלים עדיין תקפות. אולי לא השכר והגירעון בתקציב הם הגורמים לאינפלציה, אלא דווקא מערכת ההצמדות הפנימית, התורמת כל שנה 7־8 אחוזים לאינפלציה, בלי קשר למחיר העגבניה והדירות

ואולי יש דרכים מדוייקות יותר ויעילות יותר לטפל במדד – כמו תיכנון בחקלאות ובנייה ממשלתית בשיכון למגורים.

השאלות האלה קיימות ועומדות, מכיוון שהמציאות הריאלית לא מתחשבת באמונות ובאידיאולוגיות. קיימת אמונה יסודית, הגורסת שהסיבה העיקרית לעליית מחירים היא כאשר יותר כסף רודף אחרי פחות סחורות.

אולי לפני 100 שנה התיאוריה הזאת היתה נכונה. אבל כיום, כאשר כושר הייצור בחקלאות ובתעשייה עצום, אין שום רגליים לתיאוריה זאת. גידול בכושר הקנייה, אם על־ידי הקטנת החיסכון או בזכות עלייה ריאלית בשכר, אינו מביא בהכרח לעליית מחירים במוצרים הסחירים. לעתים ההיפך נכון: דווקא גידול בביקוש נענה על־ידי גידול באספקת המוצרים, בזכות התחרות בין היצרנים מצד אחד והגמישות בהעברת הסחורות בכפוף לתנודות שערי המטבע והקירבה לשווקים, מצד שני.

ולא אמרנו אפילו מלה אחת על מושג חדש ההולך ומשתרש – "איכות המוצרים". האם לא הגיע הזמן לתת לו ביטוי במדד המחירים, ולא רק למשתנה הנומינלי, כלומר למחיר הנקוב. כדאי לחשוב על זה.

וזאת לתעודה

הבוחרים דרשו, הפוליטיקאים נענו

אריה ארד

כאשר באתי למזכירות האוניברסיטה העברית בירושלים ב־1954 להירשם ללימודי כלכלה ומדע המדינה, די היה במכתב מבית־הספר הריאלי בחיפה, שעמדתי בבחינות הבגרות. כיום זה כמובן לא היה מקנה לי זכות אפילו לעמוד בתור למזכירות האוניברסיטה. בתי־הספר להשכלה גבוהה שוב אינם מכירים בתעודת הבגרות כבכרטיס כניסה להיכלותיהם. כיוון שכך, אבדה כל חשיבות לדיון במהותן של בחינות הבגרות, ברמתן ובסגנון עריכתן.

כל טעמן של בחינות הבגרות היה מאז ומתמיד, שהן שיקפו הלכה למעשה סיום שלב בחינוך האקדמי והקנו זכות לעבור לשלב הבא, לימודי תואר ראשון באוניברסיטה. ואמנם, היטב הזהירו האוניברסיטאות לפני עשרים שנה, שפגיעה בבחינות הבגרות, הורדת רמתן או דילולן, יביאו לביטול ההכרה בתעודת הבגרות כבכרטיס כניסה לאקדמיה. כיוון שלא שעו לאזהרות הללו, אכן שוב אין תעודת הבגרות מוכרת אלא למחצית, לשליש ולרביע, והכניסה למוסדות ההשכלה הגבוהה מותנית בעיקר בהצלחת בחינות כניסה כאלה ואחרות.

האוניברסיטאות הכירו בתעודת הבגרות, כל עוד שיקפה נאמנה סכום מסויים של ידע במיגוון מוסכם של מקצועות, וכן את יכולתו ואת מיומנותו של הבוגר בתחומי הלמידה, העמידה בלחץ ובעומס, החשיבה המסודרת והחשיבה הביקורתית, היושר האישי והאינטלקטואלי וכדומה. תכונות הנדרשות מדור המשך של העלית המשכילה.

חשיבות הידע נובעת מהצורך להביא למכנה משותף את ההוראה לסטודנטים מבתי־ספר שונים, מאזורים שונים – לבל יידרשו השלמות, מזה – ולבל יבוזבז זמן על חזרות, מזה.

הלימודים האקדמיים דורשים מיומנות רבה במלאכת הלמידה, בטכניקה למצוא וללמוד גם באורח עצמאי וגם ללא הדרכה חומר רב בזמן קצר ולטווח ארוך. שלא כבבית־הספר התיכון, את רוב החומר הנלמד באוניברסיטה צריך לזכור לא לבחינה, אלא לכל החיים. הפנמת החומר הנלמד דורשת מיומנות מיוחדת של למידה, הנקנית במהלך שתים־עשרה שנות הלימוד שקדמו לאוניברסיטה. מיומנות זאת אמורה להיבחן בבחינות הבגרות ולהשתקף בתעודת הבגרות.

וכמובן, להשכלה הגבוהה דרושה אישיות אקדמית ותקף, עומדת בלחצי זמן וסביבה, בעומסי עבודה כבדים. דורשים יושר אישי ואינטלקטואלי לא "לזייף" טעות ולבחון כל טענה לגופה, גם אם היא עלולה למוטט תיזה חשובה, תהיה אשר תהיה, ויהיה אשר יהיה העומד מאחוריה.

בית־הספר התיכון האקדמי אמור להקנות כל אלה לתלמידיו, ותעודת הבגרות אמורה לשקף את מידת עמידתם של הבוגרים בדרישות המשך החינוך האקדמי. מתן ביטוי נאמן לכל אלה בתעודת הבגרות הוא תנאי להכרת האוניברסיטאות בתעודה. אם אינה משקפת את אלה, אין האקדמיה יכולה להכיר בה.

זה עשרים־וחמש שנה הולכת ומתפתחת מגמה להורדת רמתן של בחינות הבגרות, מפני שרק מעטים יכלו לעמוד בהן, כפי שהיו אז. שפת הדיבור הולכה להיות מקצועית והחלה להיות פוליטית. הבוחרים דרשו תעודת בגרות לכל, והפוליטיקאים חיפשו דרכים להיענות לדרישת הקהל. בהדרגה החלו להמעיט בחומר הנדרש לבחינות וגם להוריד את רמת הדרישות מהנבחן. יכול אדם לעמוד נפעם ונרעש מהפער העצום בין מה שלמד הוא בבית־הספר התיכון בספרות, בתנ"ך, בהיסטוריה ובין מה שלומדים כיום בניו.

ההקלה הזאת נעשתה בשם הדמוקרטיזציה של החינוך ומתוך טעות יסודית בהבנתה. מקורה של הדמוקרטיזציה של החינוך בשלהי המאה הקודמת, כאשר התברר שבעקבות הצורך בכוח־אדם מיומן, תודות למהפיכה התעשייתית, לא יספיק המאגר האנושי של האצולה ושל הבורגנות הגדולה. משום כך נפתחו בהדרגה לפני בני השכבות הנמוכות, תחילה בתי־הספר התיכוניים ואחר־כך האוניברסיטאות. אגב, גם לפני שורות הקצונה בצבאות ובכך הובילה דווקא גרמניה. ולא עוד, אלא הוחלו להינתן מענקים לתלמידים עניים אך מצטיינים, מכספי העשירים או המדינה. כך צמחה "האינטליגנציה העובדת", הפרולטריון האמיתי של ימינו.

אולם הדמוקרטיזציה בחינוך גרסה מתן אפשרות ללמוד לכולם, לא הענקה מינהלית של הצלחה לכל. כלומר, הכניסה למוסדות הלימוד לא תהיה מותנית בהשתייכות לאצולה או לבורגנות הגדולה תודות למסורת או ליכולת כספית, אלא שהיא תתאפשר לכל. אולם לא היה מדובר בוויתור על ברירה קפדנית בסופו של תהליך, אלא שהברירה הועברה מפסים מעמדיים לפסי יכולת וידע.

כאן היתה הטעות. במקום להסתפק במתן אפשרות לבני חוגים רחבים להיקלט בבית־הספר התיכון, ניתנה הוראה מינהלית ליצור מראית עין כזאת, שתאפשר לכולם לקבל תעודת בגרות, כאילו שיקפה את כל מה שהיתה אמורה לשקף. ולא היא. משהתברר, שהתעודה שוב אינה משקפת את הנדרש מהבוגר, חדלו האוניברסיטאות להכיר בה ויצרו בחינות כניסה שונות ומשונות. הדבר נועד להגן על רמתה של העלית האינטלקטואלית בדור ההמשך ובכך צידקת השיטה.

כל עוד הכירו האוניברסיטאות בתעודת הבגרות, היה מקום לדרישה על מציאת פשרה כלשהי, שהיתה מונעת את הצורך בבחינות הכניסה הנפרדות למוסדות ההשכלה הגבוהה. במצב זה היה גם מקום לדיון ציבורי בבחינות הבגרות, ברמתן ובצורתן.

משעה שאין האוניברסיטאות מקבלות את תעודת הבגרות כברטיס כניסה, אין התעודה חייבת להעיד אלא על השלמת שתים־עשרה שנות לימוד, ומעשית, אין כל צורך שהלימודים הללו יכשירו במתימטיקה או בספרות, בתנ"ך או בהיסטוריה. הם יכולים לכלול בה במידה ריקודי עם, ריקמה תימנית וקפיצה לגובה

אולם משעה שממילא אין לתעודה ערך אקדמי, אין גם טעם בדיון בדרך שבה מגיעים אליה. משעה שאין האוניברסיטאות מקבלות אותה כברטיס כניסה, אין תעודת הבגרות חייבת להעיד אלא על השלמת שתים־עשרה שנות לימוד, ומעשית, אין כל צורך שהלימודים הללו יכשירו במתימטיקה או בספרות, בתנ"ך או בהיסטוריה. הם יכולים לכלול בה במידה ריקודי עם, ריקמה תימנית וקפיצה לגובה.

כל זה היינו הך, שהרי החינוך האקדמי נעשה מעתה במוסדות ההשכלה הגבוהה עצמם, הבוחרים להם את תלמידיהם ללא קשר לבחינות הבגרות. הפוליטיקאים הוציאו את בית־הספר התיכון מכלל האקדמיה ומשום כך הדיון בבחינות הבגרות מנקודת ראות אקדמית היא כעת ברכה לבטלה.

לא יכולים למחוק את הזובור

מאמצים לצמצם את התופעה, אבל אין לצפות שזו תיעלם אחרי 48 שנות תוק.

"טקס" ההעלאה בדרגה של החבר"ה ביחידה מושרש שנים בה רבות שלא ניתן לבטלו, אומרים בצה"ל. מי יסמן את הגבול בין דלי מים קרים להתעללות והשפלה?

את מה שהמציא הפלמ"ח באוהליו ב־1948, שבה והמציאה התקשורת שלשום בלילה. טקס "הכיבודים" שלאחר הענקת דרגה, אינו דבר חדש. הוא מלווה את צה"ל לאורך כל שנות קיומו. הטקס עבר גלגולים רבים במשך השנים, פשט ולבש צורות שונות, ובחלק מהיחידות יש לו כינוי סלנג מיוחד: "זובור".

קצינים בכירים, בוגרי יחידות קרביות ושאינן קרביות, מוסרים כי מאז קיומו של צה"ל נהוג לחגוג העלאות בדרגה בצורות שונות. יש יחידות שבהן נהוג להתיז מים. לימים השתכללו המנהגים וגבר הדמיון, ואל המים נוספו ביצים, חומרי ניקיון ועוד.

הצבא הממסדי לא אוהב את הטקסים האלה ונלחם במבצעיהם, על כך לפחות מעיד דובר צה"ל: "מעשים מסוג זה הם עבירה על פקודות הצבא ועומדים בסתירה לערכי היסוד של צה"ל. בצה"ל מתקיימת בשנים האחרונות מערכת פעילויות המחייבת את כל דרגי הפיקוד, שתכליתה לעקור מן השורש את כל התופעות והמנהגים הפסולים הגורמים להשפלת החייל ולפגיעה בכבודו".

אולם בצה"ל יודעים שלא ניתן יהיה לשרש את המנהג ויש לא מעט המאמינים שלא צריך לשנותו. הבעיה, טוענים המצדדים, שלעתים זה יוצא מפרופורציה.

מתחקיר המקרה שפורסם השבוע בהרחבה, עולה שלא מדובר כאן בכתם מעשה קונדסות. אבל גם סיפורי החייל שצילם את האירוע היו לא מדוייקים. מפקד חיל הים אלוף עמי איילון התייחס לפרסומים ברצינות וזימן ללשכתו בתל־אביב את החייל המעורב בפרשה ואת מפקדו. החייל הנפגע סיפר כי הוכה על־ידי חיילים ואלה לא הכניסו אל תוך העיסה צואה ושתן.

הצבא, הסביר השבוע דובר צה"ל, עושה

הספר נקבר, יחי השעון

לפני כשלושה חודשים החליט מפקד בית־הספר לקצינים להעניק לבוגרי קורסי הקצינים של חילות השדה שעון יד במתנה, כביטוי להוקרה על המאמץ שהשקיעו החניכים בקורס הארוך שעברו.

שעון היד מתוצרת חברה ישראלית החליף את הספר שהוענק לבוגרי קורס הקצינים. בבחירת ספרים קשה לקלוע לטעמם של רוב הקצינים, ובדרך־כלל, עשה הספר את דרכו למדפים העליונים בבנוית הספרים של הקצינים, שמעולם לא עיינו בהם.

לא מעט מאמצים נדרשו ממפקד בית־הספר לקצינים כדי לשכנע את מפקדיו ממפקדת חילות השדה, בכללם אלוף זאב ליבנה, שהגיעה העת להעתיק את שיטותיהם של חיל האוויר וחיל הים ולהעניק לבוגרי הקורסים הארוכים מתנה "שימושית".

לאחר שניתן האור הירוק, סגר מפקד בית־הספר לקצינים עיסקה עם חברת השעונים, וזו החלה לייצר שעון צלילה שעל הצג שלו, מעל הספרה שש, נכתב "קצין ללא הפסקה" ומעל לספרה 12 הוטבע סמל של סיכת מ"מ. על צידו האחורי של השעון הוטבע מספר הבוגר.

המחזור הראשון של בוגרים קיבל את השעונים, ומפקדים בחטיבות חיל הרגלים מספרים, כי השעון הלהיב את המ"מים הצעירים והם מתגאים בו בלילך, שהם דואגים בישיבות מטה ואחרות לקפל את שרוול חולצתם כך שיבלוט עוד יותר.

באחרונה נודע, כי הצלחת השעונים כה גדולה עד שמפקדי חטיבות, מפקדי גדודים וקצינים נוספים ביחידות, עושים מאמצים רבים לשכנע את המערכת כי גם הם זכאים לקבל שעון. בשלב זה אין כוונה להיענות לבקשה.

גורם בכיר במפקדת חילות השדה מסביר, כי עלות השעונים נמוכה מאוד והצלחתם היא "מעבר למשוער". עתה מקווים, שגם אם אין במתנה תורה ורוח, לפחות תתחזק העמידה בלוח הזמנים.

און לוי

מחסנית

עוד לא למדו ללכת

השבוע התקיים בהיכל צה"ל שבבית־הספר לפיקוד ומטה, הטקס השנתי של בחירת נגדים מצטיינים. חמישים נגדים מכל חילות צה"ל וזרועותיו נבחרו בידי מפקדיהם לאחר מיון קפדני וזכו בתואר הנגד המצטיין.

הטקס נערך גם השנה במעמד הרמטכ"ל, אלופי המטה הכללי, מפקדי החילות ובני משפחותיהם של הנגדים המצטיינים. במהלכו, עלו הנגדים על הבמה וצעדו לעבר המכובדים – הרמטכ"ל, ראש אגף כוח־אדם וקצין שלישות ראשי, העומד בראש מינהל הנגדים.

צעידת נגדים וקצינים על בימות כבוד שכאלה, תמיד מזמנות מראות מגוחכים של צעידה צבאית לא מדוייקת. על הרמטכ"ל רב־אלוף אמנון ליפקין שחק לא ניתן לומר שהוא סובל מאותן מגיירות שאיפיינו את חלק מקודמיו. אולם צעידתם הבלתי־מסודרת של חלק מהנגדים הפריעה לשחק, ובדברי הברכה שנשא, לא יכול היה להתאפק והעיר לנגדים בציניות האופיינית לו: "ללכת חלק מכם עדיין לא יודעים, אם כי בתחומים אחרים אתם עושים עבודה נפלאה".

הרמטכ"ל אמנם כיוון דבריו לנגדים, אולם אין ספק שבעקבות האירוע יידרשו ראש אגף כוח־אדם וקצין שלישות ראשי להנחות את מפקדי היחידות לחזור ולהנהיג שעה של תרגילי סדר, בהם יצעדו קצינים וחיילים עד שילמדו... ללכת.

דירה שכורה בעיר

בימים אלה משלימה האגודה למען החייל בשיתוף אגף כוח־אדם במטכ"ל השכרת בית דירות בתל־אביב שבו יתגוררו החיילים הבודדים. זה חלק מפעילות אינטנסיבית שנועדה למצוא פתרונות דיור למי שמשרתים בשירות חובה ואין להם משפחה לחזור אליה בחופשות, מסיבות שונות. לחיילים הבודדים, שמספרם מגיע למאות, ניתנה עד היום האפשרות ללון בבתי־החייל או לקבל שכר הלנה ולשכור לעצמם דירה. מתברר שפתרונות אלה לא העניקו להם את תחושת הבית.

בחודשים האחרונים הקצתה האגודה למען החייל שלוש דירות לשימושם של חיילים בודדים, בתל־אביב וברמת־גן. יש להם לאן ללכת.

هكذا من الأصل

שכר השופטים מוכפל (כמעט), ושכר גימלאי המדינה נשחק

התבשרנו כי בימים אלה עומד ח"כ גדליה גל, יו"ר ועדת הכספים, לחתום על צו המעלה את שכרם של השופטים (לפי דעת שר האוצר) ב־70 עד 90 אחוזים.

שאלתי לח"כ הנכבד, בטרם יחתום על הצו: איך לא תרעד ידך ולא ינקוף מצפונך על כי בהרף־עין אתה כמעט מכפיל את שכרה של קבוצת עובדים ואת הצמודים אליהם (על־אף רצונו של ח"כ פורז למנוע זאת בחקיקה), אשר שכרם הוא הגבוה ביותר בקרב עובדי הציבור?

זאת, בעת שוועדת הכספים והעומד בראשה לא עושים מאומה כדי לחייב את האוצר לקיים הסכם בדבר עדכון קיצבתם השחוקה של גימלאים עובדי מדינה, אשר אינה מגיעה אף ל־10־15 אחוזים משכרם החודשי של קבוצות המיוחסים הנ"ל.

ח"כ גדליה גל הנכבד, הגימלאים עובדי המדינה והקשורים אליהם (כמו עובדי הרשויות המקומיות) מונים היום פי 10 ויותר מהקבוצות המיוחסות הנ"ל, ובוודאי שמספר זה ישתקף בהשתתפותם בפריימריס הבאים עלינו לטובה. נדאג על כן להציבך במקום הראוי, בהתאם להתייחסותך לענייננו.

דוד גולוב, חיפה

מתנגד ל"שריון" מקומות ריאליים לנשים

בהמשך למכתבה של אסתר הרליץ שהופיע במדור זה (ב־16 באפריל), הקובלת על מספרן הקטן של הנשים בסיעת העבודה, הנני לציין את הפסוק הידוע מפרקי אבות: "אם אין אני לי, מי לי?"

אני מתנגד חריף לשריון מקומות לנשים ברשימות לכנסת או לרשויות המקומיות. באיזו רשות מוסרית דורשים מאדם אשר נבחר כדין לכנסת או למוסד חשוב אחר לוותר או להתפטר, כי יש שריון לנשים אשר לא נבחרו כדין.

איזה כאב לב גורמים לאדם כזה, אשר עמל שנים רבות כדי להיבחר, וכאשר כבר נבחר הוא צריך למסור את המנדט לאשה שלא נבחרה. אילו הייתי אשה ומועמדת שלא נבחרה, הייתי מתביישת לקבל מנדט כזה.

אם אסתר הרליץ רוצה יותר ייצוג לנשי ישראל במוסדותנו, ואני בהחלט בעד זה, עליה לדרוש מנשינו לתת אמון במועמדות, ולא להזדקק לחסד ונדבות של שריון.

משה הובר, תל־אביב

הנוער הישראלי לא מבין זכותנו על הארץ

בשעה שאצלנו מתווכחים השמאל הרגיל והשמאל הקיצוני אם צריך לרדת את השיחות עם אש"ף על עתיד ארץ־ישראל ובמיוחד ירושלים, נשמעות נעימות חדשות על זכותנו להיות כאן בכלל.

במצרים כועסים שישראל מתכננת חגיגות שלושת אלפים שנה לירושלים, ובטלוויזיה בישראל מופיע נציג סיעה חדש בכנסת, ח"כ סאלים, וטוען כי הציונות הפריזה שקרים בנוגע לבעלות היהודים על ארץ־ישראל.

לנוער הגדל היום בישראל יש בעיה רצינית: קברניטי החינוך, בהגרלת הלוטו האחרונה, השמיטו את מקצוע האזרחות מבחינות הבגרות. השאלה שתעמוד לפני הישראלי שייקרא לשירות האומה תהיה, מה הוא מחפש כאן במזרח התיכון המכיל כ־250 מיליון ערבים מוסלמים, הטוענים כי ארץ־ישראל שייכת להם ומקודשת להם.

לנוער הישראלי אין כל סיבה להילחם על הזכות להיות כאן, מלבד העובדה שסבו אולי היה בפלמ"ח ונלחם כתף אחד עם רבין, דיין ואלון בגירוש תושבי הארץ הערבים, וכן כדי להמשיך לאחר השירות בצבא ולאחר טיול ממושך באסיה לחזור ולחיות כל ימיו בהסתכלות לצדדים, אם אין מטען צד באוטובוס או לפחות לטייל בחבלי ארצו ללא נשק צמוד.

מנחם זילברשיין, כפר־סבא

הרעת תנאי הפנסיה היא מטרה בפני עצמה, ולא נועדה ל"הצלת" הקרנות

רבים וטובים, באידיליה של אחוות דיעות, משוכנעים שקרנות הפנסיה ההסתדרותיות טובעות בגרעון אדיר. אך מי הוכיח זאת?

הרוצה לדעת מהו המצב הכספי של מערכת כלשהי, יבדוק את הדו"חות הכספיים שלה. לפי הדו"חות הכספיים של קרנות הפנסיה לשנת 93, "מבטחים" הגדילה את הונה ריאלית ב־1.5 מיליארד ש"ח, "מקפת" ב־0.5 מיליארד, וקג"מ ב־0.3 מיליארד.

גידול ההון בקרנות הפנסיה עולה על ריווחי הבנקים. אם כן, אין להן גרעון, אלא להיפך. על הטוענים לגרעון להוכיח זאת לא על־פי מחשבי קיצין, אלא על־פי חשבונות תוצאתיים. ללא הוכחה כזו, המוסכם כאמת – איננו אמת.

מנכ"ל קג"מ והאקטואר של רמון מציגים "גרעון שוטף": תשלומי הגימלאות עולים על גביית דמי גמולים. הצגת "גרעון" כזה מעוררת ספק על מידת הבנתם. הגימלאות משולמות לגימלאים מפירות השקעותיהם והן עוד רחוקות מלנגוע בקרן המניבה פירות אלה. הפנסיה משולמת לפנסיונר מכספו, והיא לא תלויה בדמי הגמולים אותם גובה הקרן כדי להקנות, בעתיד, פנסיה למבוטח פעיל.

יטענו כי המכובדים הנ"ל לא התכוונו לגרעון, אלא ל"גרעון אקטוארי". אך לא קיים גרעון כזה: "קיים" ו"אקטוארי" הם תרתי דסתרי. מה שקיים איננו אקטוארי, ומה שאקטוארי לא קיים!

מה שקיים איננו גרעון אלא חישובים רבים החוזים גרעונות שונים. מה אמינותם ונכונותם של חישובים אלה? הרי רק תחזית אחת יכולה להיות נכונה, היתר ניחושים או נבואות כוזבות. אי־אפשר לקבוע איזו תחזית אולי תתגשם, אך מריבוי המסקנות ניתן רק להסיק כי רובן אינן יכולות להיות נכונות, ורובן, אם לא כולן, אינן אמינות. מצער שההסתדרות והממשלה מקבלות החלטות על סמך תחזיות ברמת אמינות כזו. נצטער עוד יותר אם יתברר שקובעי המדיניות השתמשו, ביודעין, בתחזיות כאלה כדי להצדיק הרעת תנאי הפנסיה.

אקטואריה היא ענף של חיזוי סטטיסטי, המחשב, על־סמך נתונים כלכליים, דמוגרפיים ושיעורי סיכון את התשלום שצריך לקבל המבטח כדי לפצות את המבוטח במקרים המקנים זכות פיצוי. אקטואר מחשב את תנאי הסכם הביטוח לפני שחותמים עליו. אחרי חתימת ההסכם, המבוטח ששילם את חלקו יודע שהמבטח יקיים את מה שהבטיח.

אקטואר ישראלי חוזה, על־סמך תחזיות שלא עמדו במבחן המציאות, משברים ופשיטות רגל. בהסתמך על תחזיות אלה הקרנות הפחיתו פנסיות בניגוד לתקנות, "תיקנו" תקנות המרעות למבוטחים וגרעו מזכויותיהם.

אבירינו מוטרדים מטענות רוח הנראות בעיניהם כגרעונות ענק, ושׂשים למלחמת מצווה להצלת הקרנות ה"מיסכנות", בלי לבדוק באיזו מידה הם פוגעים במבוטחים. ח"כ אברהם פורז, למשל, מציע לדחות גיל הפרישה של נשים וגברים לגיל 68. לא שמעתי שחברינו במרצ הסתייגו מהצעה לגזול שנות פנסיה מהשכירים ובמיוחד מהעובדות השכירות.

יו"ר ההסתדרות חיים רמון הצטרף לזורעי הפאניקה, וקולו כקול פוגל. הוא גרע משיעורי הפנסיה של מבוטחים חדשים כ־20 אחוזים בממוצע (מ־8 אחוז למצטרף אחרי גיל 25 עד 35 אחוזים למצטרף בגיל 55). האם יש בעולם איגוד מקצועי הראוי לשמו שהיה מסכים לשיעורי פנסיה כאלה?!

שיעורי הפנסיה החדשים יפגעו קשה בעולים החדשים ועוד יותר קשה בנשים. רמון לא מסתפק בהפחתת זכויות, הוא מבטיח לדרוש בעתיד להעלות את דמי הגמולים שמשלמים העמיתים.

כבר אמרה הכלכלנית אסתר אלכסנדר: "הרעת תנאי הפנסיה איננה אמצעי לשום דבר. היא מטרה בפני עצמה".

נסים נסים, הרצליה

אלוהים שאינו קיים – אינו אשם בשום שתיקה

אילו אוניברסיטת בר־אילן היתה מארגנת כנס בנושא "שתיקת אלוהים לנוכח השואה", לא היה הדבר מפתיע, שהרי זו אוניברסיטה דתית. אבל אוניברסיטת תל־אביב, שהיא למיטב ידיעתי אוניברסיטה לא דתית, שהיא תארגן כנס שכותרתו מבליעה מראש את ההנחה שאלוהים אכן קיים, כלומר – תקבע עמדה רשמית בוויכוח תיאולוגי ופילוסופי שנמשך דורות אין ספור?

האם אין גבול לטיפשות האקדמית? או אולי נוסחה הכותרת בידי מחלקת יחסי הציבור של האוניברסיטה או בידי איזה קופירייטר חרוץ?

גרשום שלום כתב פעם שמי שמאמין בימינו שתורה ניתנה משמיים, כפשוטה, למשה בסיני – הוא טיפש תמים או צבוע. חיים כהן אמר באומץ דברים נוקבים על אי־האפשרות להאמין בהשגחה האלוהית אחרי אושוויץ.

בפאראפרזה על עמדות שניהם אפשר לומר שיהודי שמאמין באלוהים אחרי אושוויץ הוא טיפש תמים, או צבוע נכלולי; וכידוע יש גם דתיים המנסים לתרץ את השואה כעונש מצד האל על חטאי הציונות.

לכן, מי שמכנס כנס על שתיקת אלוהים לנוכח השואה – אינו יודע מה הוא סח. כי אילו אלוהים היה קיים, הוא לא היה שותק. ואילו היה קיים – ושותק, אזי שתיקתו היתה מתפרשת כעונש מצדו על חטאי היהודים, וזה דבר שאין הדעת סובלתו.

"שתיקתו" של האל נוכח אושוויץ היא איפוא עוד הוכחה, הוכחה הסטורית, לא הוכחה תיאולוגית – לאי האפשרות להאמין בקיומו, ואי אפשר לכנס כנס על "שתיקתו" של מי שאינו קיים, כי אלוהים שאינו קיים – אינו אשם בשום שתיקה. רק הטפשים הצבועים, הם אינם שותקים אלא מברברים ומברברים.

אהוד בן עזר, תל־אביב

בלהה רבורי

יצחק (מרדכי) מחכה לדוד (לוי)

השמועות סביב מהלכיו הקרובים של אלוף (מיל.) יצחק מרדכי וכניסתו לחיים הפוליטיים הולכות ומתגברות ומי שסובל מכך בעיקר הם בני משפחתו של האלוף, תושבי טבריה ובעיקר אחיו, מוטי מרדכי, איש מפלגת העבודה המקורב למתנה רבין. בימים האחרונים מאז פורסם דבר כניסתו הצפויה של האלוף במילואים לחיים הפוליטיים, לא מפסיקים חברים וסתם סקרנים להפציץ את האח מוטי ושאר בני המשפחה בשאלות על הזהות הפוליטית של האח הגדול ולאיזו מפלגה הוא עתיד להצטרף. מוטי מרדכי, כמו שאר בני המשפחה, שומר על סודיות מוחלטת וטוען כי הוא ואחיו אינם יודעים בדיוק את כוונותיו המדוייקות של אחיהם. מוטי מרדכי מוכן רק לומר כי איציק מרדכי לא עומד להצטרף לליכוד. עם זאת גוברות השמועות כי האלוף מתואם עם ח"כ דוד לוי מהליכוד וממתין לראות אם יממש את איומו ויפרוש מהליכוד. במקרה כזה, יצטרף אליו יצחק מרדכי. אם לא, יצטרף כנראה למסגרת פוליטית אחרת. כמובן שלשמועות אלה אין אישור מח"כ לוי או ממרדכי, אך השניים מרבים להיפגש יחדיו באופן פרטי.

(שמעון וייס)

בני ברית

מסדר בני ברית פתח במשלוח חבילות לקהילה היהודית בעיר קייב, אוקראינה. יוזמה זו באה בעקבות פניית נשיא בני ברית בקייב, הפיסיקאי פרופסור לייב שנקמן, לנשיאת בני ברית בישראל פנינה בור בבקשה לשלוח חבילות, בגדים, מזון ותרופות.

חגיגת טיולים בשולי השומרון

בשבת הקרובה תתקיים חגיגת טיולים וצעדה באזור נחל אלכסנדר – נחל סלעית– צור נתן. הצעדה והטיולים אמורים היו להוות את ארוע הנעילה של שבוע שמירת הטבע והנוף ונדחו בגלל מזג האוויר הסוער. היציאה לצעדה היא מהיישוב כוכב יאיר. אורך מסלול הצעדה הוא כשמונה ק"מ. פרטים נוספים אפשר לקבל בסניף השרון הדרומי של החברה להגנת הטבע טלפון: 09 425111.

דיקור תל אביבי

קרן תל אביב לפיתוח ואגודת ידידי המרכז ע"ש סורסקי בתל אביב חנכו בסוף השבוע שעבר יחידה לרפואה משלימה ע"ש לואיס חייזורים. היחידה מעניקה טיפול בשיטות רפואיות בלתי קונבנציונאליות כמו דיקור סיני, שיאצו ורפלקסולוגיה. לראשונה פועלת יחידה מסוג זה במסגרת בית החולים איכילוב.

ג'אז בנוה צדק

החל מיום שישי הקרוב יתקיימו במשך שמונה שבועות (בימי שישי) ברחבת "הפיאצה" שבמרכז סוזאן דלאל בנוה צדק בתל־אביב אירועי ג'אז בשיתוף עם להקת "ג'אז ביט" ובחסות בירה היינקן. התחלת האירועים בשעה 15.00.

חברי הג'אז ביט" הם המוסיקאים: הייבן הסי, אמיתי פריינטא וישראל נחום, שיגישו מוסיקת ג'אז משולבת בקטעי דאנס ופאנק. הג'אז ביט יארחו גם אמנים שונים. באירוע הראשון, שיתקיים כאמור ביום שישי הקרוב יתארחו הקלידן אודי תדג'מן ושני מוסיקאים צעירים מבית הספר תלמה ילין: אלי דג'יברי, סקסופון; ואבישי כהן, חצוצרה. ומשהו על הנגנים של ג'אז ביט: הייבן הסי, נגן צ'לו מאנגליה, עבד עם להקת דוראן דוראן, אני לנקס ועוד. בארץ הוא מופיע עם אתי אנקרי. אמיתי פריינטא, בסיסט, מעבד מוסיקלי ומפיק, עיבד את תקליטה האחרון של מזי כהן, ניגן עם דני רובס, יצחק קלפטר, אידיס ועופר פורטוגלי ואחרים. ישראל נחום, תופים, עבד עם שלום חנוך, אריאל זילבר ואחרים.

(איילה זמרני)

בשם הרֵעוּת

קבלת פנים חמה ערכו עידונה ודוד טייג, בעלי הילטון ישראל, לכבוד רוזה שטריגלר, נשיאת "רעות" ארה"ב המבקרת בימים אלה בישראל. הנשיאה, שעברה בשלום את מחנה אושוויץ בהיותה בת 12, מנהלת כיום חברת תכשיטים מהגדולות בעולם ופעילה בוועדה האמריקאית להנצחת השואה. סניף אחד של אירגון "רעות" הוקם בתל אביב על ידי עולים מגרמניה בשנות השלושים, במטרה לניצולי השואה שהגיעו לישראל חסרי כל אחרי המלחמה. האירגון הקים דיור מוגן, בתי תמחוי, בתי אבות ובתי חולים לטובת עולים אלה.

הניחו את הנשק – די בלוחמים

בשבוע שעבר התקיים במשרדי המפעלים האיזוריים של "גרנות" כינוס יוצא דופן: יום עיון ללימוד הסוגיות המשפטיות, החשבונאיות והמעשיות של בדיקת חיובי היתר בחשבונות הבנקים. מנכ"ל מפעלי גרנות, איציק באדר מגבעת חיים־מאוחד, שאירח את הפורום, הרבה להציג שאלות למומחים שנכחו בו. "מבחינה מעשית," אמר, "צריך לבדוק אם יש לנו נשק למערכה".

בכנס השתתפה גם הכלכלנית אסתר אלכסנדר, המתריעה זה שנים נגד העוול שנגרם למיגזרים במשק כתוצאה מגובה הריבית. אלכסנדר הפכה לאחרונה לאידיאולוגית של גוף חדש – "מטה החירום להצלת הקיבוצים" – שאירגן את האירוע. היא היתה שרויה תחת רושם התכנית שהוקרנה בטלוויזיה הממלכתית ערב קודם על עיסקת הנשק הצ'כית משנת 1948.

בהתייחסה לדברי באדר פתחה אלכסנדר את הרצאתה כך: "אתמול ראינו בטלוויזיה, שאת המדינה הקימו לפני 47 שנים, למעשה בלא נשק. לפלמ"ח ולהגנה לא היה נשק בתחילת המלחמה, אבל היה להם קומץ לוחמים עם אמונה נחושה ורוח הקרבה. זה מה שאנחנו צריכים גם כאן, במאבק להצלת המשק. השאלה אינה אם יש לנו נשק, אלא אם יש לוחמים".

(רן הלוי)

בין תוקף לקורבן

"מחוללי השואה חיילים לא היו 'חיות אדם', זה הסבר קל", אומרת רות וינטר, פסיכולוגית המקדישה את חייה למאבק ברשע. וינטר פוקדת במשך שנים רבות ארכיונים ברחבי הארץבתם היא נוברת ומחפשת תעודות ועדויות על מאורעות הימים האיומים ההם. וינטר מאמינה שאפשרי לקיים חברה אנושית ללא אלימות ומתעקשת לאמר כי "הנאצים לא היו שטן, גם לא מפלצות. קל לאמר שהם היו חיות אדם ובכך לפתור את העניין אלא שזו מלאכה קלה מדי. הנורא הוא שהם היו בני אדם וזה אומר שמה שקרה להם יכול לקרות לכל אדם. כל אחד יכול בפוטנציה להיות התוקף וגם הקורבן. הנושא המעסיק אותי בחיים הוא חיפוש אחר דרך שתוכל למנוע את הישנות הדברים".

הפסיכולוגית רותי וינטר. אדם הוא אדם

משתתפי הצגת התיאטרון הקאמרי "דבר מצחיק מצחיק" חוגגים מאה הצגות מצחיקות עם אבי קושניר

כוכב המטען

בערב "זוויות נוספות לשואה" שהתקיים אמש בבית הספר בתל אביב (מפיק מרדכי גלעד) נדונו תגובות גדולי המשוררים הישראלים לשואה. ד"ר יוסי הדר, פסיכיאטר, מתואי ומשורר בן הדור השני לשואה דיבר על כובד המטען. ההסטוריון ד"ר אלי צור הציג את מורכבות העולם הציוני של תנועות הנוער בגטאות. את הערב ערכה ד"ר יאירה גינוסר ועל המוסיקה היו תלמידי המגמה למוסיקה בבית הספר לאמנויות על שם תלמה ילין.

יוסי הדר. משא הדור השני

מהנדס ממש אוצר

שר אוצרנו, אברהם (בייגה) שוחט, שהודיע בערב החג כי הוא בעד הקמת קזינו באילת יהיה בימים הקרובים אורח פורום אירגון הארכיטקטים העצמאיים למקצועות ההנדסה והאדריכלות. "המהנדסים מהמרים על השר, שהוא המהנדס הראשון המכהן כשר אוצר", אומר יו"ר הפורום, המהנדס זאב בלוחסקי.

כי חיין של השחקן

הנהלת התיאטרון הקאמרי החליטה לחגוג את בוא האביב בהקרנה מיוחדת של סרט על חיי התיאטרון. כל היוצרים, השחקנים והעובדים בתיאטרון ייפגשו ביום שישי הקרוב להקרנת סרטו החדש של וודי אלן "קליעים מעל ברודווי". את המתנה הזו תרמו מפיצי הסרט בישראל – "פורום פילם בע"מ". יפה.

יובל לאו"ם

השירות הבולאי ברשות הדואר הנפיק אתמול בול לציון מלאת חמישים שנה לאירגון האומות המאוחדות בעיצובו של גדעון שגיא. הבול, בערך של 1.5 ש"ח, מציג הבטים שונים של פעילות ישראלית לסיוע במסגרת האו"ם: חקלאות, חינוך ילדים, בנייה ותעשייה, בריאות ורפואה.

גד יעקבי, שגריר ישראל באו"ם, העניק אתמול את מעטפת היום הראשון של הבול החדש למזכיר האו"ם.

כניסה חופשית

מסיבת זמר ענקית, "שירים בחולות" מחצות ועד עלות השחר תערך בחולות "ימית 2000" בחולון. את הערב תפיק עיריית חולון, בניהולו המוסיקאלי של יאיר רוזנבלום, ובהשתתפות אמנים מכל גווני הקשת המוסיקאלית, ובעיקר אלפי אנשים מעמך ישראל.

לכבוד הארוע הוקמה במה גדולה, מגוונים, שתכלול אמצעי פירוטכניקה, מערכות תאורה וקול משוכללות. על של מסכים ענקיים, שיוקמו משני צידי הבמה יוצגו מלות השירים מלווה באיורים של רני קרמן האחרון שני. תזמורת ומקהלה בת 45 איש ילוו את הקהל המזמר את השירים האהובים של כל הזמנים.

את הערב ינחה דיוויד ברוזה במופע מלא, שיימשך עד אור הבוקר. כל זאת בערב יום העצמאות, החל מהשעה 24.00. הכניסה חופשית.

(איילה זמרני)

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 5246461
קופ"ח כללית – אמסטרדם פ־7 – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
רינה פארם – דוד ילין 31 – 383788
חיפה
הנשיא דניה – אבא חושי 99 – 341113
פתח־תקוה
רסל – רוטשילד 89 – 9311406
רמת־גן – בני־ברק
רמת־יצחק – שד' ירושלים 96 ר"ג – 6777506
ישורון – הר סיני בני־ברק – 5746294
בת־ים – חולון
בני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
רחובות
מעיין חיים – בנימין 40 – 456212

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555
● נטל"י – 03־5757788, 177-022-4224

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־551333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קראון 03־344442
● קריית־ביאליק 04־761062
● קריית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1, 24 ש'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כיכר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית, 03־5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 08.00־16.00, ד' 08.00־19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חירום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 03־234819. ים 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111 – 07־376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907.
● אור אחר – למען נפגעי אלימות שמשפחתם התעמרות, בתוך האגודה להגנת האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 16 ע"ב, 03־231675, 03־236922.
● מבוגרים אנונימיים (מא"א), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03־5131046.
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־822003, 04־256417, 03־378572.
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

● מוני אוטובוס "דן" טל' 5614444.
● "אגד" – טל' 03־5375555.
● זמני טיסות. תקליט: 03־9731111.
● מודיעין נמל התעופה: 03־9712484.
● רכבת ישראל: נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 04־383133, 03־5632208.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, ים 02־618503, ק. ברוסית 02־661122. חיפה 04־672222/3, ק. ברוסית 04־672223. כרמיאל 04־9888770, ק. ברוסית 04־9889499. נתניה 09־625110, ק. ברוסית 09־828755. ב"ש 07־281128, ק. ברוסית 07־275871. סניף הגליל 04־9988410. כ"ס 09־974555. חדרה 06־346789, ק. ברוסית 06־343269.
● המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144: לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00. 03־829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03־5400474, 03־5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366, לוד"ל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ג' 8.00־13.00, ד'־ה' 16.30־19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל' 5463587, 5462027, 02־663902, 02־663828.
● הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־430879, 03־261070. מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קשת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה' 08.00־19.00, ו' 08.00־12.00. טל' 03־6393355.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, שעות 19.00 עד 07.00. בטלפון חירום 101.
● אלכוהוליסטים אנונימיים, תמיכה לפונים: 03־319845, 03־202951, 03־319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03־721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים: 02־830092, 02־630524.
● "קשב לקשיש", א.ג.ל. 03־299089, א'־ה' 09.00־14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו אדום. 09־506720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
● "יד שרה" – שיקום הצלה. ים 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־381784.
● "הגה"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל' 09־587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02־435516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקור בית. טל' 09־344615, 03־6750?50, מינוי 35888.

תרום דם ותציל חיי אדם

מלחמת אוקטובר והביתן הישראלי

תצוגת מלחמת יום הכיפורים בביתן המלחמה בקהיר רחוקה מלשקף את מה שהתרחש במלחמה זו או את תוצאותיה, אבל ביקור בביתן מלמד בכל זאת משהו על המרחק הרב שעשינו מאז

מאת אבימלך ספיר

זכותו של כל עם "להנציח" את הישגיו לפי ראות עיניו. לפעמים הוא מסתפק בהנצחת קטע מהישגיו המלחמתיים, המשרת את מטרתו. כך עשו שכנינו המצרים שהנציחו את מלחמת אוקטובר (זאת שאנו מכנים מלחמת יום-כיפור). גשרים, רחובות וערים נקראים "6 לאוקטובר", כאילו שזו היתה מלחמה של יום אחד, הוא יום הראשון צליחת התעלה, הישג שאין לזלזל בו. מה שקרה בימים לאחר היום הראשון של הצליחה, אין חובה להנציח.

מוזיאון המלחמה

במרכז קהיר, על יד מרכז הספורט ובשכנות ליריד בינלאומי רחב ידיים, שעתה מתקיימות בו תצוגות בינלאומיות של מוצרי צריכה, מתנוסס דגל ישראל בין דגלי אומות העולם. סמוך ליריד הבינלאומי הוקם מוזיאון "מלחמת אוקטובר". הלכתי לבקר בו יחד עם תלמידי המצרים, המשתתפים בקורס החקלאי, שאנו הישראלים מלמדים בו.

הכניסה לזרים: 2.5$; למקומיים פחות מ-15. המוזיאון נמצא במבנה גבוה עגול ובראשו כיפה, בדומה מצפה כוכבים. מקומות תצוגה מצויים בשפע. במסדרונות תמונות מקטעי היסטוריה עתיקה ועכשווית של מלחמות מצרים. התמונות עבור "מיון" – אין למצוא שם את מלחמת ששת הימים, ולא את הנצור במצור של פלוג'ה בשנת 1948. כאמור, זכותו של כל עם להציג רק "קטעים מפוארים" ממלחמותיו.

האולם בכיפה העליונה

זה הקטע המרשים בתערוכה. אתה יושב בכיסא "הנוסע" לאט מסביב לאולם העגול, ומולך מתרחשת "הצליחה", מלווה בקולות ירי, ברקים, הפגזות. החזית מול פניך. דמויות הלוחמים הן בקנה-מידה ריאלי, בובות לובשות מדים, על רקע מצויר של אבזרי מלחמה, טנק ישראלי "שקרס" בתעלה, וביצורי "קו בר-לב" המתמוטט, שפע של תחמושת וציוד זרוק.

הצבא המצרי צועד על דגליו בליווי מוסיקה של נצחון וקריינות צוהלת. אנו "נוסעים" באיטיות על כסאות סביב העולם, רואים את הצבא המצרי משחרר את "עיירת קנטרה" (השלט כתוב גם בעברית כמו הכתובת: אישה השקמה).

הצבא המצרי עטור נצחון צועד בבטחון. רוב המבקרים הם ילדי בית ספר המתואים כפים. ההצגה אורכת חצי שעה. מבוזנה וויזואלית ההצגה מרשימה. מלחמת אוקטובר נמשכת גם כאן, כמו בכל מקום אחר במצרים, יום אחד בלבד. הארמיה השלישית המצרית המוקפת ע"י צה"ל, והצליחה הישראלית המסתיימת בק"מ 101 מקהיר לא מוזכרים. הנצחון הוא כולו מצרי. בחצר המוזיאון עומדים וזקופים טילים שפניהם לשמים. טנקים וסירות, צולחים עם דגלי מצרים (חובה להצטלם).

יצאנו מהתערוכה עם הרגשות מעורבים. לא התכוונתי למצוא כאן משהו אובייקטיבי.

היריד הבינלאומי

כפי שתארתי בתחילה, "התשובה" לכל השאלות היא התוצאה – שלום (קר, חם). ביקורנו המשותף, אנו ותלמידינו המצרים, הוא חם לגמרי. הלכנו לראות את "הביתן הישראלי", אף על פי שהוא לא מרשים, ולדעתי פשוט קטן ועלוב. נמסר לנו, שלא היה פנאי להציג יותר. אולי המגמה היא שלא נרשים יותר מדי (זה הקטע הקצר), ובכל זאת עוברה "זמה" ליד הכניסה לביתן הישראלי הודבב תור ארוך. דגל ישראל מתנוסס וכתובת בעברית. זו התוצאה החיובית של מלחמת אוקטובר, היו ימיה אשר היו.

קריסת הצבא המצרי בסוף המלחמה. התמונה הזו לא תופיע "בביתן המצרי"

תפילות למען יהודי מקסיקו

לא בגלל סכנה פיזית, אלא בגלל התדלדלות המשאבים הכספיים, העלולה להשפיע על קיום מוסדות התורה היהודיים ● מה הקשר בים נייר טואלט ויום השבת ● לחצר בלז יש רעיונות משלה לגבי הלוחמה בטרור

בהיכלי הישיבות החרדיות בירושלים ובבני ברק וליד הכותל המערבי, נערכו תפילות מיוחדות למען יהודי מקסיקו, לפי מסורות התורה והחינוך החרדי של הקהילה בעיר מקסיקו. את התפילות מקיימים תלמידי ישיבות ואברכי הכוללים, לא בגלל סכנה פיזית, חס וחלילה הצפויה ליהדות זו, אלא אך ורק מפני המצב הכלכלי הרעוע של המדינה ההולך ומדרדר, הכלכלה נקלעה למשבר חריף פיחותים גדולים בשערי המטבע המקומי. כל אלה גרמו להתמוטטות של עסקים יהודיים ענקיים, שמאיים על קיומם של מוסדות התורה והחינוך החרדי בכלל במקסיקו. במכתב ששגרו מנהלי המוסדות התורה במקסיקו אל ראשי הישיבות החרדיות בארץ, הם מבקשים לערוך תפלות מיוחדות ולימודים, ולאמר שלוש תפילות מדי יום ביומו 3 פרקי תהלים מסויימים.

נייר טואלט ויום השביעי

"תפסת מרובה לא תפסת" כלל ומושג תלמודי זה חל גם על אנשים ומפעלים בימינו אנו. באחרונה מפני חשש של החרדים, כי המצרכים שלאו דווקא לאכילה כגון נייר טואלט, אינו כשר למהדרין, מפרסמים בעלי מפעלים שונים כי נייר טואלט מיוצר במפעל של "שומרי שבת". לכאורה הכל כשר וישר אבל כמו שאומרים "אליה וקוץ בה", כי לפי הזוהר הקדוש, שחבר התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, שם שבת הוא אחד מהכינויים של הקדוש ברוך הוא, משום כך דורשים החרדים לשנות ולא לכתוב "שומרי שבת" על נייר טואלט אלא "שומרי יום שביעי" כי את הנייר הטואלט מיועד למקומות שבהם אסור להזכיר את השם, בבקשה נוספת מהמפעלים שלא ישתמשו בשם שבת אלא בכל "יום השביעי".

בלז נגד טרור

חצר בלז בירושלים תוקפת בחריפות את "אגודת ישראל" ו"דגל התורה" מבלי לנקוב בשמות, ובאשימה את המפלגות החרדיות אלו, כי הן מרדימות את הציבור מלהתעורר לתשובה, תפילה וצדקה וזאת עקב הויכוחים שהם מנהלים בעיתונות שלהם, על אוזלת יד של צבא ושל מדיניות הממשלה במניעת הטרור. באשמה חמורה זו יצא "המחנה החרדי" בטאון חצר חסידות בלז בירושלים. במאמר מערכת של הבטאון, עושה חשבון נוקב עם החרדים, הדתיים, המתנחלים ואנשי יש"ע ורבניהם למיניהם, שמתווכחים על אוזלת יד של הצבא והמדיניות של הממשלה השמאלנית. ויכוחים אלה מרדימים את תשומת הלב הציבור, מלעשות תשובה ולחזור לבוראו של עולם, המחנה החרדי מדגיש כי לא הצבא אשם ולא רבין אשם, רק הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו, הוא היחיד היכול לעזור ולהגן על תושבי יש"ע ועל החוסים בו.

והויכוח מסביב רצונו או סירובו של צה"ל להגן על תושבי יש"ע הם טיפשיים ומרושעים, הם טפשיים כי הצבא לדבריהם פשוט אינו מסוגל גם אם הוא רוצה למנוע את גזירת השמים הנוראה (הטירור). הצבא צריך להשתדל, אבל המציאות מוכיחה בדמים יקרים, כי ארור הגבר אשר יבטח באדם לכן הויכוחים הם מרושעים כי הם מרדימים כאמור את הציבור מלחזור בתשובה. כי אם הצבא אשם ורבין אשם, המצב אינו נורא. אנשים ימשיכו לטעות וחושב רק נחליף את רבין בשמיר הצבא יהיה חזק יותר ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן האמן. לא כן החרדים יקרים, מוסיף הבטאון, שמיר לא יושיענו. הצבא לא יגן עלינו, רק הקדוש ברוך הוא יעזור ויגן ויושיע לכל החוסים בו.

ובמקום שראשי המתנחלים ורבניהם יעסקו באשמת הצבא, יקראו לבצר את חומות היהדות בקרב הנוער בהתנחלויות ובעירים ובלב "ארץ ישראל השלמה" הזוכות זאת נזכה לבטחון וגאולה שלימה במהרה בימינו אמן ואמן סלה.

הזהרו מדבקות

יש גם שמזהירים ומתרים מפני "דבקות ואש יוקדת גדולה" כי בכל הדורות דאגו לשמור על מידה נכונה לבל יסחפו בהלכות אשר לא צוה אותם. המדובר בחסידים ה"משיחיים" של חב"ד שמנסים בכל מיני "קונצים" להוכיח כי רבם לא מת אלא עלה למרומים באופן זמני.

נח זבולוני

מה בירושלים

"שבת שבתו" עלון שמופץ בבתי הכנסת ובבתי המדרש מדי ערב שבת בשבתו, מזהיר מפני "מיסטיקה מסוכנת" ומסמיך את דבריו לפרשת "נדב ואביהוא שהקריבו אש זרה אשר לא צוה אותם אלוקים". הם מענשו. עורך העלון הרב ישראל רוזן מונה כרוכל את ה"אש הזרה" של ימינו כגון: "מקובלים יקיימו תפילה מיוחדת להצלת המשק" ועוד בעקבות פניות של מאות ממגעי הבורסה יתקיימו תפלות שנועדו לעצור משברים כלכליים וכו' וכו'

הידיעה הסנסציונית היא "התכתבות עם הרבי (החב"די שמת) שהורשה ע"י חסידי חב"ד בשיטה מחתרתית" הסבר לשיטה: עיקרה של השיטה הסמכת מכתבים באחד מספרי הקודשים וקבלת תשובות מצויינות באותם הדפים שבהם הוטמנו המכתבים" התשובות "לא איחרו לבוא" כפי שהם מדווחים כלמור החב"דניקים כי "השיטה קיבלה תאוצה הפונים מדווחים על תשובות עדכניות מדהימות."

הרב רוזן תוקף ישיבות ציוניות, מוסר "מודעה רבה לאורייתא" כי אינו מלגלג, חלילה, על משנתי האדמו"רים, כלל בדרכים נשגבות מבינתו המשיקות לעולם המיסתורין. ומביא את "גורל הגר"א" שבעזרתו זוהו בזמנו קבריהם של 12 מתוך 35 חללי גוש עציון ע"י הרב רבי אריה לוין ז"ל ולפני יותר משנתיים גרם גורל הגר"א לדרעי להפר את שתיקתו והשיב על שאלת חוקריו וזאת ע"י הגורל הגר"א שערך הרב רבי רפאל לוין בנו של הרב. לוין "אבי האסירים" שפורסם ב"דבר". (11.2.93).

הרב רוזן מוסיף ואומר: בדורנו כל בדל מיסטיקה 'נחטף בשוק' הכל נמכר קורסים לקבלה מעשית בהתכתבות, כתות נודו מסתוריות, פקסים בגובייגא מחו"ל למערת המכפלה ודומיהם. גם אם יש בכל אלו שמץ של המשכת אור הנשמה אל-על. ובכל בכל זאת יש להתריע כנגד ליבוי תקשורתי של המסיטיקה פיקנטית. ונגד מיסחורה ושימושה הפוליטי בידי אינטרסנטים. צדדים אלה הינם בפירוש 'אש זרה אשר לא צוה אותם' מסיים הרב רוזן את אזהרתו מפני אש זרה.

ויש כבר ב"שעון לקבלת פני המשיח" מבשר לנו העלון של החסידים המשיחים של חב"ד. על הפקה נוספת בנושא הגאולה. הפעם שעון קיר המעוטר בכיתוב "היום בשעה ...נקבל את פני המשיח", את מקום הספרות הסטנדרטיות מחליפות האותיות במאמר " הנה זה משיח בא" . הפקת השעון באה כהמשך להפקת תופי מרים ונעשתה ע"י בית חב"ד באור יהודה. גם דיגלוני משיח בגדלים שונים-מיועדים לתלות על שמשת הרכב לפרסום בנסיעה ובצמוד פנים הרכב צמודה עם הכיתוב "יחי אדוננו"...

תיקון נפשות

ומעניין לעניין באותו עניין. לא ארכו הימים והלילות, מאז שהרב רוזן הזהיר מפני "מיסטיקה ממוסחרת" והנה שוב יצאה קריאה קדושה לערוך תפילה מיוחדת של המקובלים, הפעם לא למען הכלכלה ולא מען מפגעי הבורסה, אלא תפילה "למען תיקון נפשות נפטרים".

הקריאה יצאה מאותו בית מדרש, ישיבת "השלום" בירושלים, שאין לה שום קשר ומגע עם "שלום עכשיו" או עם תהליך השלום עם ארצות ערב.

התפילה תהא מיוחדת ולא שיגרתית ומבוססת על התיקון שערך בשעתו המקובל רבי יהודה פתייה מחבר הספר "רוחות מספרות", כדי שכל אדם יתפלל לנשמות קרוביו לעילוי נשמתם.

את התפילה ערך המקובל הירושלמי הרב דוד בצרי ערב ראש חודש ניסן שעל פי המסורת, ביום זה משתטחים על קברי אבות מאחר שבכל חודש ניסן אסורה על פי המסורת העלייה לקברים. גם הפעם מי שאין ביכולתו לבוא למקום התפילה יוכל לעשות זאת דרך הטלפון תוך ציון שמות קרוביהם.

יצויין כי הישיבה מיוחדת זו עוסקת נוסף ללימודים בתפלות להצלת המשק והבורסה וכן תפלות לזיווג כשר, והולדת בנים ובנות.

קהלני למפד"ל

ח"כ אביגדור קהלני, מאיים בעזיבת המפלגה, אם מפלגת העבודה תפנה "שמאלה" הוא יפרוש ממנה ויצטרף ל"ליכוד", או ל...מפד"ל.

את האיום של קהלני בעזיבת מפלגת העבודה שעל כך מוסר בטאון היורדים היוצא לאור בניו יורק, השמיע קהלני לא במוסדות המפלגה בארץ, אלא במסע התעמולה שלו נגד הנסיגה מהגולן וגיוס כספים שהוא מקיים בארצות הברית. בפגישה עם אישים מהמפלגה הרפובליקנית שחלק מהם מתנגדים להצבת חיילים אמריקאים כמפקחים בגולן במסגרת חוזה השלום עם סוריה.

קהלני הוסיף ואמר: הצבת מפקחים בגולן במסגרת חוזה השלום עם סוריה, נועדה לשכנע את הציבור בישראל לתמוך בנסיגה וזאת לאחר שיתברר, כי אסד אינו מוכן לחבוש כיפה, ללכת להתפלל ביד ושם, לשתול עץ ב"שדרות חסידי אומות עולם", להכניס פתק בעד השלום בנקיקי הכתל המערבי.

קהלני מנסה להכניס "טריז" בין ושינגטון ודמשק באמרו, כי בתמורה הזו אסד עוד יהיה מוכן לקבל את הגולן וכן ארצות הברית תמצא עצמה כמי שחייבת לממן את ההסכם. עוד הכריז קהלני בארצות הברית, כי הוא בעד מתן זכות בחירה לישראלים שירדו לארצות הברית, חרף שבעניין קיימת חילוקי דעות ושהתומכים ברעיון זה ויש המתנגדים. יש האומרים כי קהלני הוא בעד זכות בחירה לכנסת ליורדים שיצביעו נגד הנסיגה מהגולן כי מה איכפת להם הם יושבים על סיר הבשר באמריקה, לא הולכים למילואים, ובמקרה של מלחמה עם סוריה לא כולם יבואו להלחם ויעדיפו לשבת באמריקה, הם בוודאי יצביעו נגד הנסיגה מהגולן.

ה"רבע עוף" חובטת ב"עוג" ובילדים

הבעל שוקל 100 קילו וגובהו יותר משני מטר. האשה רק 158 ס"מ ו-45 קילו, אז מסתבר שדווקא היא המכה והוא הקורבן ● הכה את אשתו שהחליפה חיתולים לתינוק ● דנו דגים בבנק ● משמרות הצניעות יורים במתפקרים

איך מגיעים שני אנשים: זכר ונקבה אל מתחת לחופה כשהוא בעל מימדי עוג מלך הבשן עם גובה של שני מטרים ורוחב שמחזיק 100 ק"ג והיא צימוק כולה 158 ס"מ ומביא את מחוג הקילוגרמים לקו האורך 45. זה כנראה לא סימפטום שלילי באהבה. אבל איך אחרי עשור שנים עם צאצא בגיל שבע וצאצאית בגיל ארבע מפרידים בין שני ניגודים כאלה כשהוא טוען שהיא מכה אותו והיא אומרת לצדק: תסתכל עלינו האם אני יכולה להכות את הענק הזה? הוא מכה אותי!

האשה כל כך האמינה בעצמה עד כי הציעה במפתיע לשופט המחוזי אורי גורן להסתייע במכונת האמת כדי להכריע בסוגיה. בצעד יוצא דופן ניאות השופט לפתרון המוצע. איך בכלל הגיעו השניים אל היכל המשפט בעיר ללא הפסקה? הענק שלנו הגיש תצהיר למחוזי בו הוא מגולל פרשת התעללות חמורה של האשה הקטנה בו ובשני ילדיהם: זורקת עציצים ובקבוקים, התנפלה עליו בסכין שלופה ואיימה לרצחו בשנתו.

הבעל הענק התלונן נגדה במשטרה אבל נציגי החוק הסתכלו עליו ברחמים וחוסר אמונה, שלחוהו לעשות שלום בית. הוא חזר הביתה בשליחותם, אבל היא המשיכה בשלה והוא פנה לבית המשפט וקיבל נגדה צו הרחקה. האשה התעלמה מהצו, כי לא היה לה איפה לשים את הראש. הבעל הלך שוב להיכל הצדק וקיבל את השופט גורן.

האשה שינתה כיוון, התחילה לטעון כי הבעל הכה אותה ואז נכנסה מכונת האמת לתמונה. התוצאות: האשה שיקרה כאשר הכחישה הכאת ילדיה אך דיברה אמת כשטענה שבעלה מכה אותה. גזר דין ביניים: האשה הורחקה מביתה והילדים נשארו בחזקת הבעל, כי השופט מצא שהאשה השברירית לכאורה מסכנת את בני משפחתה והרחקתה תימנע אלימות פיזית, מילולית ונפשית. בעוד כחודשיים יתברר הצדק אם תורחק האשה לצמיתות ממעונה.

החלפת חיתול הפריעה לו

לא כל בעל שעושה ילד מבין כי צער גידול בנים איננה רק הצהרה מהפה ולחוץ אלא משהו מאד ממשי המפריע הרבה את מנוחת ההורים ומפעם לפעם את מנוחת השכנים. אבל איש אחד ברחובות, שעשה ילד, לא לקח בחשבון את הבעיות והצרות ההיקפיות של מעשהו.

קצת אחרי שתיים לפנות בוקר באחד מאמצע השבוע התעוררה האשה לקול בכי תינוקה החדש והולה לעסוק בחיתול תינוקה. תוך כדי נפל עליה בעלה בסידרת הרבצות נמרצת שגרמו לה חבלות קשות בפניה. למה נשאל האיש? "כי היא הפריעה לי לישון".

האשה אצה בתלונה למשטרה והבעל (30) נעצר לאלתר. מה אתה רוצה מהאשה המסכנה שאל החוקר וקיבל מענה משונה: "בגלל חג הפסח לא נטלתי כדורים. אשתי קמה בלילה והחליפה לתינוק על-ידי. זה הפריע לי לישון אז דחפתי אותה עם הרגל שפגעה בפנים שלה.

הבעל המשונה התכבד לבית משפט השלום ברמלה שם האריכה השופטת זהבה בוסתן את מעצרו בשבעה ימים בהם יעבור בדיקה פסיכיאטרית לפי בקשת המשטרה.

אין ים ו"דגים" בבנק

יש אנשים הנופלים על המצאות המאה. אפילו ספר גיניס אינו יכול להתפאר בשיאים שכאלו. קחו למשל צמד מתושבי ירושלים. שם כידוע אין ים ודווקא חשקה נפשם לעסוק בדייג. חשבו ותיכננו איך יעסקו בתחביבם הבוער ומצאו פתרון. חיברו לוחית מתכת אל חוט דייג חזק, מרחו דבק משני צידי הלוחית ושילשלו אותה לתוך תיבות הים של "אל-תור" ו"חיש-בנק" של הבנקים השונים.

הלוחית הדביקה התחברה אל מעטפות שנשלפו בזריזות הוצאה מבעד לחריץ. השותפות בין השנים תחלקה כך: אחד נהג מונית הסיע את חברו לפשע. זה היה דג מהחריץ ונמלט עם השלל לתוך המונית הבטוחה. ההתחלה המוצלחת היתה בירושלים. משם עבר הדואו לדוג בתל-אביב.

המשטרה שעלתה על ההוכמולוגים שלחה צוות סיור לקרבת בנק דיסקונט ביפו. שני הירושלמים העונים לשמות סבוני ואלקסלסי הבחינו בסיור הבולש נמלטו במונית ותוך כדי השליכו ממנה החוצה את מעטפות הכסף שהצליחו לדלות ובהן יותר מ-30 אלף ש"ח.

התחולל מירדף שבסופו נלכדה המונית. הנהג השותף אלקסלסי טען כי רק נשכר לנסוע מירושלים תל-אביב, אבל בדיקה העלתה שרשיון הנהיגה שלו נפסל. גם החזה שכנה כבוד במונית. ורס"מ המשטרה מוריס טל אמר לשופטת ברכה אופיר, כי נדרשת בדיקת מעבדה להשוואת הדבק בין הלוחית לבין הדבר שהיה על ידיו של השותף השני סבוני. השניים נשלחו למוטל אברבנאל.

הקבוצה מפסידה

איך מגיע אוהד כדורגל מושבע להיות מעורב בתביעת מזונות שהגישה אשתו למחוזי בתל-אביב, זמן קצר מאד לאחר האירוע מהמרגשים בחיים – חתונה.

מדובר בזוג צעיר שנישא זה רק לפני ארבעה חודשים בטקס מפואר. היא כולה בת 22 עוד לא הספיקה להרגיש כאשת-איש וכבר ספגה ממנו מכות רצח. בתביעת המזונות כותבת הצעירה: כל שבת אני מתפללת שכדורגלני עירוני ראשון-לציון ינצחו. אם נופלת תוצאה אחרת בעלי מתעצבן ומכה אותי מכות רצח.

עוד לפני החתונה הבהיר לה הבעל בין היתר כי הוא אוהד שרוף של קבוצת עירוני ראשל"צ. הוא גם ציין כי מצב רוחו למשך כל השבוע נקבע בין השבתות, הכל בהתאם להישגי הקבוצה. היא סבורה לתומה כי מדובר אך ורק במצב רוח ולא באיזו הפרעה מיוחדת.

אולם בשבועות שבאו לאחר החתונה הסתבר לכלה הצעירה כי האהדה לקבוצה מעבידה את בעלה על דעתו ואת זעמו הוא מוציא על גופה. הקש ששבר את גבה היה בתום המשחק של קבוצתו נגד הקבוצה מאשדוד אפילו שהמשחק הסתיים בתיקו. האיש היקר שלה שב הביתה, לא אמר שלום וישר ירד עליה במכות רצח. עכשיו היא דורשת להרחיקו מהבית ולקבל מזונות – 4700 ש"ח.

אהרון להב

החיים גלגל

משמרות הצניעות

ק"ק בני-ברק לא יורדת מהכותרות, כמו שהיא עיר חרדית, ומעשים חריגי חוק כאילו אינם קוראים בה. אבל למרות ההגדרה הזאת מגיעים אברכים אל היכלות המשפט השונים. הנה חרדי משם, חבר "משמרות הצניעות" העושים את מלאכתם כשמסיכות על פניהם, חשוד כי ירה לעברו של "מתפקר".

הבחור (26) הוטרד על ידי שניים מהמשמרות הללו אחר חצות הלילה בביתו והזעיק משטרה לה סיפר כי שניים רעולי-פנים פרצו לביתו ותקפו אותו. הוא הצליח להסיר את המסיכה מפני אחד מהם וזיהה אותו ואז שלף ה"צנוע" אקדח וירה לעברו. המתברר כי הרעול הזה כבר איים על הצעיר החרדי כמה וכמה פעמים שיחזור למוטב. עכשיו עבר הסיפור לסינודרום החוק ובית המשפט.

נהג!
פחות
מהירות
והרבה
זהירות

המהפכה החוקתית

להקים בית־משפט לחוקה

השאלה המתעוררת באחרונה ביתר חריפות, האם בית־המשפט העליון רשאי לפסוק אם חוקים רגילים מתאימים להוראת חוקי היסוד, מובילה למסקנה שיש להקים בית־משפט מיוחד לחוקה. יש אפילו מועמד מובהק לנשיאות בית־המשפט הזה

זאב פריינין

שאלת מעמדם של חוקי יסוד ושפיטותם, שבאחרונה עוסק בה בית־המשפט העליון בתכיפות, אינה חדשה. מקובל לראות את ראשית הדיון בה בבג"ץ 98/69, א. ברגמן נגד שר האוצר ואחרים. העותר טען כי שלילת ההקצבה מרשימות חדשות המבקשות להגיש רשימת מועמדים לכנסת פוגעת בשוויון הסיכויים של המתמודדות בבחירות ונוגדת את סעיף 4 לחוק יסוד הכנסת. באותו סעיף נקבע כי הוא ניתן לשינוי ברוב של חברי הכנסת, מה שנקרא בעגה המשפטית "רוב מיוחס".

ואמנם, בית־המשפט קבע כי חוק המימון לוקה בחוסר שוויון, מאחר שאינו כולל את הרשימות החדשות בכלל הרשימות הזכאיות למימון בחירות מאוצר המדינה. הכנסת קיבלה על עצמה את הדין, והכניסה בהליך של חקיקה את התיקונים הדרושים בחוק כדי שיעמוד בהנחיות בית־המשפט.

בעקבות תקדים ברגמן באו פסקי נוספים של בית־המשפט העליון בעתירות לפסילת חוקים של הכנסת. מאפיינת את פסקי הדין האלה נקודת מוצא אחת: התייחסות להיבט ה"טכני", לשאלה אם החוק שאותו התבקש בית־המשפט לפסול אמנם התקבל בכנסת ברוב מיוחס של 61 חברי כנסת.

השאלה האחרת – מידת תקפותו של דבר חקיקה מבחינה מהותית – באה לביטוי בבג"ץ 306/81, פלאטו שרון נגד ועדת הכנסת. שם קבע, בין היתר, השופט מאיר שמגר: "אולם המגמה האמורה של איזון בין הרשויות מולידה בין היתר את הקו המנחה לפיו נוהגת הרשות השופטת בריסון עצמי ככל שהדבר נוגע למידת התערבותו בפעולתו של המחוקק ולהיקפה". וכך גם בדברי השופט אהרן ברק בבג"ץ 652/81, ח"כ יוסי שריד נגד יו"ר הכנסת, הקובע כי "בדרך כלל חוק אינו נתון לביקורת באשר לחוקיות תכנו".

זה המקום להעלות את השאלה העקרונית, אם יש בכלל להסמיך את בית־המשפט לפסוק לגבי תקפותם של חוקים. השופט ויתקון מעלה את השאלה במאמר בשם "הפרדת הרשויות" (בתוך ספרו "משפט ושיפוט"), שם הוא מציג שתי עמדות שונות – זו שלו וזו של השופט משה לנדוי – שבאו לביטוי בבג"ץ 58/68, שליט נגד שר הפנים. אומר ויתקון על עמדת לנדוי: "לדעתו, והוא נתן לכך ביטוי מובהק בעניין 'מיהו יהודי', אין על בית־המשפט לנקוט עמדה בשאלות אידיאולוגיות אלא אם קיים באותה שאלה קונסנסוס כללי בדעת הקהל". ויתקון סבור אחרת: "אין דעתי כדעת השופט לנדוי בנידון זה, ואף אני יכול להתייחס לדברים שאמרתי בעניין 'מיהו יהודי', לאמור: לפעמים חייב בית־משפט לנקוט עמדה בשאלות אידיאולוגיות". עם זאת, הוא מסייג עמדה זו בקובעו: "בתיתו תשובה על שאלות אידיאולוגיות אין השופט מתיימר שהכל חייבים לקבל את דעתו כנכונה".

ברק. לקבוע תוקפם של חוקים

20 שנה אחרי פרסום מאמרו של ויתקון נראה שדבריו התגשמו. חוק יסוד: חופש העיסוק וחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, שיש המגדירים אותם מהפכה חוקתית, מבטאים עמדה התומכת בהעמקת המעורבות של בית־המשפט בשאלות ערכיות. ברוח זו כותב השופט ברק: "עלינו, שופטי בית־המשפט העליון, הטילה החברה הישראלית את המשימה למלא בתוכן את הדפוסים הראויים של זכויות האדם... מהי מדינה יהודית ודמוקרטית, בכך עסקנו במסגרת פירוש חוק הכנסת. עתה נצטרך לעסוק בכך לא במסגרת פירוש החוק הקיים, אלא גם במסגרת קביעת תוקפם או בטלותם של חוקי הכנסת... שואפים אנו להכריע בסכסוכים ואגב כך מחויבים אנו לעצב נורמות חוקתיות, פרי ערכיה של מדינת ישראל". ("ידיעות אחרונות", 8.12.94).

פסק דין אחר הוא שפתח למעשה, מכיוון לא צפוי, את הפתח לשופטי בית־המשפט העליון לחוות את דעתם בנושא המהותי, איש איש לפי השקפתו. המדובר בפסק דין של השופטת שטיין מבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, שהוא פועל יוצא של "המהפכה החוקתית". בפסק הדין – ת.א. 2252/91, שירותי אשראי נגד מושב עובדים (טרם פורסם) – החליטה השופטת על ביטולו של חוק שבא לתקן את החוק הידוע כ"חוק גל", זה העוסק בהסדר החובות של המושבים, בנימוק שהחוק המתקן נוגד את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. פסק דין זה הוא בגדר המהפכה החוקתית משני טעמים: ראשית מפני שכאן, בפעם הראשונה, נוטל בית־משפט מחוזי סמכות שהיתה נחלת בג"ץ בלבד – לפסול חוק; שנית, בנקודת המוצא המהותית־ערכית של פסק הדין, שמפאת חשיבותו העקרונית נקבע לשמיעת הערעור שהוגש עליו הרכב נדיר של תשעה שופטים.

אין ספק ששופטת בית־המשפט המחוזי, כעולה מפסק דינה, ראתה עצמה רשאית ליצור את התקדים שהוא בבחינת "שינוי מעשה בראשית" בטיפולו של בית־משפט בישראל בנושא שיש לו נגישות חוקתית, על רקע ההתבטאויות של שופטי בית־המשפט העליון בזכות העמקת התערבות בתי־המשפט בשאלות הערכיות המתבקשות כתוצאה מהמהפכה החוקתית.

קרוב לוודאי שבית־המשפט העליון, כאשר יפסוק בערעור, יביא לידי ביטוי את המגמות השונות שיש בו, כמו בקרב הקהילה המשפטית בכלל ואף בחלקים ניכרים של הציבור, בסוגיה של מידת התערבותו של בית־המשפט בנושאים בעלי נגישות חוקתית. נושאים רגישים וחיוניים אלה – כמו שאלת בטחון המדינה או יחסי דת ומדינה – ייבחנו מעתה לפי תפישת העולם ומערכת הערכים של כל שופט ושופט. ונשאלת השאלה אם אמנם זהו תפקידו של בית־המשפט העליון. האם בית־המשפט, המורכב משופטים מקצועיים, הוא שצריך לעצב נורמות חוקתיות, האם הוא המייצג נכונה את סולם הערכים של החברה הישראלית או שמא דווקא הכנסת, שנבחרה בידי כלל הציבור, היא המופקדת על קביעתם דרך החקיקה.

לנדוי. רק ברוח הקונצנזוס

הכנסת עצמה הבהירה שהיא המופקדת בעיניה על קביעת הנורמות החוקתיות המבטאות את ערכיה של החברה הישראלית. היא עשתה זאת בחוק המפלגות שחוקקה ב־1992, שם נקבע (סעיף 1): "1. בחוק זה 'מפלגה' – חבר בני אדם שהתאגדו כדי לקדם בדרך חוקית מטרות מדיניות או חברתיות ולהביא לייצוגם בכנסת על־ידי נבחרים". בסעיף 31 לחוק נקבעה הוספה של סעיף 4א' לסעיף 4 של חוק הבחירות לכנסת, ולפיה רשימת מועמדים המוגשת בבחירות לכנסת תוגש על־ידי מפלגה. כלומר, העם מביא לידי ביטוי את הערכים שהוא דוגל בהם דרך המפלגות שבהן בחר, ואילו הכנסת מביאה לידי ביטוי ערכים אלה דרך הנבחרים.

שעה שכוחה של הכנסת בזה שהיא מייצגת את העם, כוחם של השופטים בזה שהם מוגבלים כל אחד בפני עצמו, שכן "אינם גוף בעל אחריות קולקטיבית", כדברי השופט ויתקון. סעיף 2 לחוק יסוד השפיטה קובע: "בעניני שפיטה אין מרות על מי שבידו סמכות שפיטה, זולת מרותו של הדין".

לאור כל זאת עולה השאלה העקרונית: "האם בכלל יש למסור לרשות השופטת את הסמכות להעביר חוקים תחת שבט ביקורת ולקבוע אם הם מתאימים להוראת החוקה אם לאו", כפי שמנסח זאת ויתקון במאמרו.

נשיא בית־המשפט העליון, השופט שמגר, התבטא בעניין זה במאמר שפורסם ב"הפרקליט" ב־1986, כשביקר את הכנסת על ש"טרם התוותה בחוק יסוד את דרכי החקיקה ואת הפיקוח המשפטי עליה". שמגר חזר על עמדה זאת מדי פעם, באחרונה בפסק דינו בבג"ץ 5364/94 נגד יו"ר מפלגת העבודה הישראלית, שם כתב "יש בכל אלה כדי להדגיש מחדש כי הגיע העת לחקיקתו של חוק יסוד: חקיקה, שיקבע בחוק באופן כללי את ההסדרים החוקתיים העתידיים בדבר דרך קבלתה בכנסת, שינויה, או ביטולה של כל הוראה שבחוק יסוד".

המהפכה החוקתית והצאצא שלה – פסק הדין של בית־המשפט המחוזי – העמידו את הכנסת, כמו גם את המערכת השיפוטית, בפני רגע של אמת: מי ממערכות אלה תהיה מופקדת על הביקורת השיפוטית של חוקי היסוד אל מול פני "החוקים האחרים". מעיון בפסיקה, במאמרים ובהתבטאויות בפורומים רלוונטיים עולה המסכנה המשותפת, בביטויה הקלאסי, בדבריו של השופט שמגר, הרואה בחוקה "כלי ביטוי לערכים, לאמונות לדעות, לאורם יתנהג האורח".

בהתחשב בכך שביסוד חוקי היסוד שחוקקו באחרונה עמד המוטיב הערכי שעל קידומו מופקדת הכנסת, מן הראוי שזו תשתתף בכל מסגרת שתוסמך בחוק לדון במקרה של התנגשות בין החוקים הרגילים לחוקי היסוד, בעלי העליונות החוקתית. במסגרת כזאת, הראויה לשם "בית־משפט לחוקה", צריכים להיכלל שופטים וגם אנשי ציבור, שיוכלו לתרום להיבטים הערכיים בלי מורא של משמעת סיעתית – שלושה מכל סוג. את אלה צריך למנות יו"ר בית־המשפט לחוקה, ואין מועמד מתאים לתפקיד זה יותר מהשופט שמגר, העומד לפרוש מבית־המשפט העליון.

חינוך ואחריות

על תכונותיו של מחנך

למערכת החינוך דרושים מורים־מחנכים שניחנו בתבונת האחריות ואת זו ניתן לרכוש

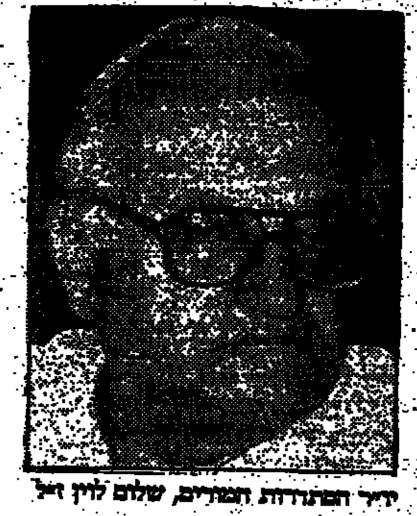

יו"ר הסתדרות המורים, שלום לוין ז"ל

למערכת החינוך דרושים מורים־מחנכים שניחנו בתבונת האחריות, ואת זו ניתן לרכוש. האם כל אחד מסוגל להיות מחנך? גם מי שיסכימו כי כל אחד מסוגל להיות מחנך, יתנו את הדבר בהכשרה ובהתמחות. הם יודו, כי במושג ההוראה טבועה המחויבות לשירות הכלל.

מחנך איננו חוקר או מרצה. הוא אדם המשפיע על עיצוב אופיים של בני אדם צעירים החיים במחיצתו, מתוך מניעים פדגוגיים טהורים. שתי אסכולות פילוסופיות חשובות מנסות להגדיר את מהותו של המחנך: זו של קרשנשטיינר, הגורסת כי המחנך הוא "אדם סוציאלי" הפועל על פי "חוק האהבה הטהורה לזולת", וזו של בובר, הקובעת כי תבונת נפשו של המחנך היא האחריות.

"מי שאינו מסוגל לאהוב את הזולת, פסול מלכתחילה כמחנך", אומר קרשנשטיינר. המודל שלו הוא פסטלוצי, שהאמין כי העיקרון המהותי של החינוך אינו ההוראה אלא אהבה לילד. ואילו בובר אומר, שהמחנך נושא באחריות למופקדים בידו, והוא חייב בשמירתם. הוא חייב להיות בתנופה של הנפש האחרת השרויה עמו יחד במערכת של "חינוך" ו"התחנכות".

ההשקפה, שמחנך צריך להיות אדם מן "הטיפוס הסוציאלי", (לפי קרשנשטיינר) מעוררת שאלות מעשיות: האם ישנם מורים מן הטיפוס הסוציאלי במידה מספקת למערכת חינוכית המקיפה היום המונים? האם בדרישה שכל המורים יאמצו את האידיאל הנשגב של אהבת הילד, יש תיקון לנפש המחנך? האם פירוש הדבר, שמורים שהטבע לא חננם באיכות "הטיפוס הסוציאלי", צריכים להיפסל? אם ישנו עיקרון אחר, שאפשר לבסס עליו את החינוך, שאפשר לצקת את יסודותיו בנפש המתחנכים?

התשובה לשאלה האחרונה היא חיובית, והחיוב שבה מצדיק מתן תשובה שלילית לשאלה השלישית. ישנו עיקרון אחר, שאפשר לבסס עליו את המעשה החינוכי. המדובר בעיקרון האחריות. ולכן, בוויכוח בין קרשנשטיינר לבין בובר בעניין תבונת המחנך היסודית – הדין עם בובר.

לפי גדולי המחשבה, באחריות גנוז הרעיון של מתן תשובה ושל מסירת דין וחשבון; וכמו כן, התייצבות האדם מאחורי המעשה שעשה או הטיף לעשייתו, הפקת לקחים ותיקון עיוותים גלומים גם הם במושג האחריות.

התיאוריה הסוציולוגית רואה בצמיחת האחריות תגובה ישירה לתוקפנות האנושית. כך נולדה הטלת האחריות על התוקפן או על הפוגע בזולת. מבחינה פסיכולוגית מגיעה את האחריות תחושת זכה שאפשר לפתח אותה בכל מועמד להוראה (כאן יש לציין, שבספרות הפסיכולוגית טרם הוכרעה השאלה אם אחריות היא תכונת אופי או עמדה. יש הגורסים, כי אחריות היא אחד ממרכיבי האופי המוסרי. ויש הטוענים כי אחריות היא עמדה המתפתחת מילדות).

למערכת החינוך דרושים מורים־מחנכים, המעוניינים בעיצוב דמויות תלמידיהם, הקשובים לשאלות התלמידים ונכונים להשיב עליהם או לתת כיוון לתשובה. והתלמידים ירחשו אמון למחנכים, שלבם ופיהם שווים, יותר מאשר למחנכים המתעטפים עליהם בתחבולות ובטכניקות.

מחנכים הדואגים להתקדמותם של תלמידיהם ומביאים עמם לכל פגישה תשומת לב, נכונות להאזנה ולמתן מענה וכן שאיפה לתיקון, מחוננים בתבונת האחריות.

מתוך דברים שנשא שלום לוין ז"ל

יחסי עבדאללה וההנהגה הציונית

פרי דמיונו הפרשני

הרבה פרשנויות חסרות בסיס הביא ד"ר יורם נמרוד במאמרו. בין אלה, הטענה שהבריטים הזהירו את עבדאללה שלא לתקוף את היהודים והקביעה כי עבדאללה, צ'רצ'יל ובן־גוריון חששו ממודרניזציה כמפני מגפה והעדיפו מלחמה מתואמת

יעקב שמעוני

במאמרו "ברית המשפחה ההאשמית והתנועה הציונית" ("דבר", 28.10) שיבש יורם נמרוד את סיפור המעשה, הידוע בקווים גדולים, על־ידי תוספת פרטים מפוקפקים ופירושים ופרשנויות בלתי סבירים או מופרכים. כמי שחקר בפרשה זו במשך שנים, ובשנים המכריעות – 1946־1948 – היה מעורב בה אישית ובאופן מעשי, אני רואה חובה לתקן את המעוות.

סיפור המעשה ידוע, הוא מופיע באוסף המסמכים שהוציא גנזך המדינה וכתבו עליו לא מעט (א. סלע, א. רבינוביץ', ז. שרף, ע. דנין, א. שליים), ואף על פי כן נחוץ אולי לחזור על תמציתו: ב־1946 התגבשו מגעי ההנהגה הציונית עם האמיר־המלך עבדאללה לכדי הבנה סודית (בלתי כתובה ובלתי פורמלית), שאלה עיקריה: עבדאללה לא יפריע לחלוקת ארץ־ישראל ולכינון מדינה יהודית בחלק ממנה (בעצם העדיף עבדאללה לאחד את כל הארץ תחת כתרו ולהעניק ליהודים רק אוטונומיה מלאה, אך נהדף מול עמידתה הנחושה של ההנהגה הציונית על עצמאות מלאה אף שחזר מדי פעם להשמיע את הצעתו); היהודים מצדם לא יפריעו לעבדאללה להשתלט על החלק הערבי של הארץ, ואף יסייעו לו בכך אם יבקש זאת. ב"הבנה" לא נקבעו פרטים, למשל לגבי גבולות עתידיים, ובעיקר לא לגבי ירושלים.

הבריטים הסכימו להשתלטותו של עבדאללה על החלק הערבי של הארץ, אך "יעצו" לו שלא לבצע זאת בברית עם היהודים אלא כשותף למאמץ הכל־ערבי למנוע את כינון המדינה היהודית ולפלישה הצפויה של צבאות ערב. עבדאללה נאלץ לקבל את עצת הבריטים ובמאי 1948 שיתף את צבאו בפלישה (אדרבה, בהודעותיו החוזרות למנהיגי ערב כי בכל מקרה יפלוש החיש את החלטתם לפלוש בצבאות סדירים, בניגוד להחלטה קודמת, כדי שלא יהיה היחידי שיקטוף את פירות הפלישה).

בפלישתו הצבאית הפר עבדאללה את הבנתו עם ההנהגה הציונית, אולם הוא קיים לפחות חלק עיקרי ממנה בכך שנמנע מלתקוף את השטח שהאו"ם הועיד למדינה היהודית, ובכך הכשיל את תוכנית הצבאות הכל־ערבית, ותרם למפלת הערבים (הקרבות המרים בין צבאו ובין ההגנה היהודית פרצו לא על שטחה של המדינה היהודית אלא על ירושלים והדרך אליה – שעליהן לא היה הסכם – ואחר־כך על לוד ורמלה, שהיו מיועדות למדינה הערבית ובכיבושן הצד היהודי הפר את ההסכם. ומיד עם תום המלחמה, ואף בימיה ממש, ביקש עבדאללה לחדש מגעים לקראת הסדר שלום).

עד כאן סיפור המעשה בתמציתו. מה בא יורם נמרוד להוסיף עליו? הוא טוען כי שר החוץ הבריטי הזהיר את עבדאללה "אזהרה חמורה לבל יעז להלום ביהודים". אינני משער שד"ר נמרוד יוכל להצביע על מסמך בריטי או ירדני המכיל "אזהרה חמורה" כזאת. אך אפילו מצא נייר כלשהו שיוכל לפרשו כמגמה כזו, "אזהרה" כזאת לא היתה תואמת את המדיניות הבריטית כפי שתיארתיה לעיל בקצרה, ועלינו להניח שהיא פרשנות מוטעית של נמרוד.

נמרוד מוסיף ו"מגלה" כי האלוף שלמה שמיר־רבינוביץ נועץ עם שליחיו הבריטיים של המלך עבדאללה כיצד לעקוף את האזהרה הבריטית. פגישת שמיר עם הקולונל גולדי הבריטי מצבא ירדן בראשית מאי 1948 ידועה ומתועדת. הקצין הבריטי־ערבי ביקש אותה כדי להודיע, בשם מפקדו גלאב והמלך עבדאללה, כי צבא ירדן שיפלוש לארץ ב־15 במאי לא יתקוף את השטח היהודי. קביעתו של נמרוד כי קצין בריטי־ערבי בינוני־עד־בכיר וקצין בינוני־עד־בכיר של ארגון ההגנה (שעודנו בלתי חוקי בחצי מחתרת) "נועצו" איך לסכל אותה "אזהרה" בריטית, דהיינו איך לאפשר לעבדאללה להלום ביהודים, היא בלתי סבירה ואף מגוחכת.

מוזרה מאוד היא קביעתו של נמרוד כי "עבדאללה, צ'רצ'יל ובן־גוריון חששו ממודרניזציה כמפני מגפה ועל כן העדיפו מלחמה מתואמת ומבוקרת". ב"מודרניזציה" הוא מתכוון לקשר הכלכלי הקונפדרטיבי־כמעט בין המדינה היהודית והמדינה הערבית, כפי שהתוותה האו"ם בהחלטתו מכ"ט בנובמבר. נעלם מזיהויו המפוקפק כאילו מודרניזציה היא דווקא אותו קשר כלכלי. אך מחשבה זו של הקשר הכלכלי, שההנהגה הציונית אמנם פקפקה בה (אף שרשמית לא התנגדה לה), לא העסיקה הרבה את בן־גוריון, כאשר בראשית 1948 כבר היתה אות מתה. הן אותה שעה כבר היה ברור שלא תקום מדינה ערבית במחצית ארץ־ישראל, מאחר שלא נמצא אף מנהיג פלסטיני שהסכים לחלוקת הארץ ולכינון מדינה ערבית במחציתה בדו קיום עם המדינה היהודית (והרי ידיעת המציאות הזאת היתה הסיבה הראשית לעצם ה"הבנה" עם עבדאללה, הקברניט הערבי היחיד שהסכים לחלוקה ולכינון מדינה יהודית).

בן־גוריון. שום מחלוקת מרה

אשר למלחמה, הרי בן־גוריון שיער שאין מנוס ממנה, על אף ה"הבנה" עם עבדאללה (ובניגוד להערכות מדיניות כי מדינות ערב יקיימו את החלטתן שלא להפעיל את צבאותיהן הסדירים לפלישה לארץ), והתכונן למלחמה זו, כפי שהיה חייב. אך להסיק מכך שרצה במלחמה, העדיף אותה – זו מסקנה פרשנית של נמרוד, שאין לה שחר. מדיניותה של ההנהגה הציונית, ובן־גוריון בראשה, היתה מאמץ עליון לכונן מדינה יהודית תוך הסדר של דו קיום וללא מלחמה. הרי זו היתה תכליתה וזה יעודה של ההבנה עם עבדאללה.

גם תיאורי הרקע והעבר של נמרוד נראים כפרי דמיונו הפרשני. הוא קובע כי וייצמן "ניתק את הקשר עם ההאשמים" ופעל כדי "להטות את האוריינטציה (הבריטית – י.ש) לכיוון אבן־סעוד". נכון שוייצמן ניסה ב־1939 – עקב שידוליו של העסקן־המזרחן הבריטי המתאסלם פילבי – לבוא במגע גם עם אבן־סעוד, כדי לנטרל או לרכך את התנגדותו לציונות (נסיון שהעלה חרס), אך קביעתו של נמרוד כי וייצמן פעל בארצות־הברית כשתדלן למען מדיניות פרו־סעודית, כדי "להחליף את הדומיננטיות ההאשמית באזור בדומיננטיות סעודית" – ואת בברית עם חברות הנפט האמריקאיות (וכמשתמע מדבריו – חברות אלה ראו בו ובתנועתו הציונית בני ברית) וכדי "להקים מערכת מזרח תיכונית שאבן סעוד במרכזה" – נראית בלתי־סבירה בעליל.

חלקו האחרון של המאמר מוזר במיוחד. בן־גוריון, נכתב שם, היה ב"מחלוקת מרה" עם אליעזר קפלן, משה שרת וגולדה מאיר בדבר "גזירת החלוקה וגבולותיה" והקשר הכלכלי עם המדינה הערבית פלסטינית. אבל הרי ההנהגה הציונית קיבלה את תוכנית החלוקה על דעת בן־גוריון, והמחלוקת הסמויה עם שרת וקפלן (לא עם גולדה) נסבה על נכונותם של אלה לדחות את מועד הכרזת המדינה, כדי למנוע פלישה ערבית ומלחמה. עוד טוען נמרוד כי לקבוצה של משפחות פלסטיניות אופוזיציוניות (בהן טוקאן, דג'אני ושכעה) "היתה תוכנית מדינית אלטרנטיבית לזו של עבדאללה" והיא "עמדה בקשר אמיץ עם אנשי שרת וגולדה" (אנשי הקשר עמם היו גדעון רפאל בניו־יורק ועזרא דנין בארץ). אלא שכלל לא היתה קבוצה כזאת: לאיש מאנשי האופוזיציה לא היה העוז ליזום אלטרנטיבות. כולם היו מוכנים לקבל בהשלמה את השתלטותו של עבדאללה. לרפאל בניו־יורק לא היו שום קשרים עם מנהיגי האופוזיציה, דנין לא היה מעלה על דעתו לסייע לקנוניית אלטרנטיבה נגד רצונו של בן־גוריון.

חמורה מכך טענתו של נמרוד כי בן־גוריון נחרד מהסכנה שמדינות ערב ייענו ל"תביעת ארצות־הברית להימנע מפלישה", כי אנשי המחלקה המדינית אליהו ששון ויעקב שמעוני ידעו "שיש סכנה ממשית שהערבים יימנעו מפלישה" ובן־גוריון שלח אותם לפגישה עם נציגו הרשמי של עבדאללה בירושלים, "כדי לתאם את מעורבותו במלחמה". ובכן: לעבדאללה לא היה נציג רשמי בירושלים, אלא הוא שיגר מדי פעם את שליחו האישי וששון ושמעוני נפגשו עמו, ביחד או בנפרד, כל אימת שהגיע, כמעט כמעשה שיגרה, בלא הוראה ספציפית. וממילא לא בן־גוריון ניצח על מגעים אלה, אף שידע את כל פרטיהם, אלא שרת. נושא המפגשים כלל לא היה תיאום מעורבותו של עבדאללה במלחמת הפלישה, אלא תיאום השתלטותו על החלק הערבי של הארץ ללא מלחמה, מניעת הצטרפותו לפלישה הכל־ערבית והסדרי דו־קיום בשלום בינו ובין המדינה היהודית העתידה לקום. ואגב, מזכיר הליגה הערבית לא "הפציר בעבדאללה להימנע מפלישה" אלא ביקש ממנו להצטרף לפלישה הכל־ערבית הצפויה מלאה ואמיתית, תוך ויתור על תוכניותיו הנפרדות, הבלתי מקובלות על שאר מדינות ערב.

הנה כי כן, "גילוייו" וחידושיו של נמרוד מטעים ואינם אלא אוסף של פירושי סרק ופרשנויות, המשבשים את הבנתן הנכונה של המערכות המדיניות ערב מלחמת העצמאות.

ההסתדרות היום

ארגון בוני המולדת

רפאל בש

מהי ההסתדרות היום? האם שינוי שמה – להסתדרות החדשה ושם הוועד הפועל שלה לבית הנבחרים של ההסתדרות מעיד גם על מגמות חדשות, על שינוי ששואפים לו חלק מחבריה?

כדי להשיב על כך, יש לחזור ולדון במהותה ובמעשיה של ההסתדרות המקורית במשך 75 שנות קיומה ובתכניה ותוכניותיה לקראת שנת 2000. אי אפשר גם להתעלם מהתפקיד ומהשליחות שהיא ממלאת בהיסטוריה של העם והמדינה.

מהי, אם כן, ההסתדרות היום? כלום אפשר לבטאה במספרים, בסטטיסטיקה, במשוואות? האם דיאגרמות מתוחכמות ומאירות עיניים יש בהן כדי להמחיש את מעמדה ושליחותה של ההסתדרות במדינה ובעם? האמנם בנתונים ובעובדות בלבד אפשר לצייר תמונה המצביעה על כוחה, על מידת השפעתה, על כושר פעולתה, על חדוות היצירה שבה? הראי גם אלה נותנים מושג על התופעה המיוחדת במינה הקרויה ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, אולם באלה בלבד אין העניין מתמצה. יש לצלול לתוך נבכי יצירתה המפוארת במשך 75 שנות קיומה, כדי לתפוס באיזה רכוש כלכלי־משקי, רוחני־אידיאולוגי ויצירתי־תנועתי היא צועדת אל שנת 2000. היא עמוסת הישגים, ולא פחות מזה עמוסת בעיות ומחשבות על עתידה. היא נערצת בגלוי או בסתר על־ידי ידידים ויריבים, אך שלוחים אליה גם חיצי ביקורת לא מעטים. על שום מה?

ההסתדרות היא, כהגדרתו של בן גוריון, ארגון של בוני מולדת. ואותם המניעים שהביאו את מקימי ההסתדרות וראשוני בניה להקמתה, שרירים וקיימים עד היום. כאשר ההסתדרות היא לא רק ארגון עובדים להגנת האינטרסים המקצועיים שלהם. אכן, היא גם זה. אבל היא, בראש וראשונה, תנועה אידיאית לבניית מדינה ועם, להגשמת חברת־עבודה, שעיניה לאחווה, לשוויון ולחברה המושתתת על אדני הצדק והדמוקרטיה. במשפט אחד: תנועה להגשמת הציונות הסוציאליסטית. וגם אם דבר זה אינו מוגדר כך בצורה מפורשת בחוקותיה בתקנותיה של ההסתדרות, הריהו מבטא את משמעותה הפנימית ותוכה העמוק של פעולתה הגדולה.

ההסתדרות היא כללית בארגונה וכוללת לפי מהות שליחותה. בתוכנה העמוק היא הסתדרות עובדים, שהשליחות הציונית מאירה את דרכה ומכוונת את מאבקיה. כשם שמדינת ישראל היא מדינה ציונית, כך ההסתדרות היא נושאת ההגשמה הציונית. וזהו ההסתדרות של הגשמה ומגשימים. כאן נעוצים רבים מקשיה המיוחדים. האחריות לגורל העם והעובד כאחד היא המפעמת את ההסתדרות הזאת. וכל מי שבא לערער על מבנה ההסתדרות, הרי הוא כופר בעיקר: בתוכן המיישב שלה, ברוחה היוצרת, ברעותה המתנבאת, ברעיון הציוני־החלוצי היסודי של ההסתדרות.

אין להתעלם מן העובדה שחולשתה של ההסתדרות נעוצה בכוחה, כי היא איננה רשאית להתעלם בשום עניין ובשום זמן מן הפרובלמטיקה המרובה של קיום המדינה. וביצירתה זוהי הסתדרות עובדים, ששליחותה הגדולה לא תמה עם הקמת המדינה. וכשם שהיא היתה נושאת השליחות הגדולה בטרם מדינה, כך מוטל עליה תפקיד זה גם בתוך המדינה.

אחריות גדולה של ההסתדרות היא על המשק במדינה. הכבדה זו היא הגורמת לא אחת לקונפליקטים בין ההסתדרות ככלל לבין חברים וחלקים בתוכה. הרי אם נרמוז על השיבושים שחלו באחרונה בחיים בשל המשברים עם קבוצות עובדים. אילו נענתה ההסתדרות לקבוצות לחץ אלה, ודאי היתה זוכה לברכתם והיתה נמנעת מן העימות בין הערכים המדומים, או אף האמיתיים, של קבוצות חברים, לבין האינטרס העליון של המשק והמדינה כאחת, שבסופו של דבר ובסופו של חשבון הוא־הוא האינטרס האמיתי של העובדים, אם לא לטווח קצר, הרי לטווח הארוך, הקובע את כושר ההתפתחות ואת כושר העמידה. אולם ההסתדרות ככלל נשארה נאמנה לאמת המידה היסודית בדרכה ובתפקידיה.

הדור החדש רואה באופן טבעי את ההסתדרות ואת הישגיה כדבר המובן מאליו. האיגוד המקצועי, על מערכת היחסים וההישגים שלו בתחום השכר והתנאים הסוציאליים, הוא בעיני הדור הזה נכס בר קיימא. המשק ההסתדרותי, המורכב בעיקרו מענפי היסוד במשק הישראלי, הוא בעיניו מציאות עובדה קיימת. מכלול המוסדות של עזרה הדדית, משען, מבטחים ותגמולים – אף הם קיימים ושרירים. וכן המערכת של הפעולה התרבותית־ההסברתית־החינוכית של תנועת פועלי ישראל, המגולמת בהסתדרות העובדים. דור זה לא תמיד יכול לחוש מה רבים היו הנפתולים המאבקים והלבטים של המייסדים והממשיכים שהגיעו עד כאן. הוא רואה בעיקר, ואולי אף באופן טבעי, את הבעייתיות האקטואלית בעיניו שלו, מזווית האינטרסים שלו בלבד, מבלי לחבר את הדברים למסכת הכוללת, לאינטרס העליון, לצורך הממלכתי, שהוא כוח מציאותנו הסבוכה. על כן נראית לו ההסתדרות, לא פעם, כחוצצת בינו לבין הגשמת האינטרס שלו, כפי שהוא משתקף בראייתו, ולא כמייצגת את העניין האמיתי שלו כאזרח המדינה וכעובד. מציאות זו מחייבת את ההסתדרות לשמור על התכנים שלה ועל עקרונותיה, ועם זה – להתאים את תבניות הפעולה שלה, את מסגרותיה הארגוניות ומוסדותיה לקומוניקציה ערה יותר והדוקה יותר עם דורות הממשיכים והמצטרפים, מבני העליה החדשה, ובשנים האחרונות במיוחד מבני הארץ, שהם הרוב המכריע של החברים החדשים בהסתדרות.

בהקשר זה מן הדין לציין, שקמו מערערים על דרכה של ההסתדרות גם מבפנים. לכאורה הם מדברים בשם "הצורך בקונפורמיזם" ה"קידמה" וה"מודרניזם", אולם למעשה הם מנסים להחדיר לתוך ההסתדרות את הקונפורמיזם והקונסרבטיזם. "החדשנים" למיניהם מבקשים להביא להסתדרות את התיאוריות והפרקטיקה של טרייד־יוניוניזם "טהור", של סינדיקליזם, המסכן את דמותה ותוכן חייה של ההסתדרות. בהציעם לצמצם את פעולתה של ההסתדרות לתחום העזרה ההדדית ולתחום התרבותי־הסברתי ולבצעה אך ורק במסגרת של השתלמות השכלה מקצועית, הרי הם מתנכלים, מדעת או שלא מדעת, לאחד התפקידים העיקריים של ההסתדרות: להיות תנועת שליחות מתנבאת ולא איגוד מקצועי צרוף.

אסור ליטול מן ההסתדרות את הרוח הגדולה שלה, את יכולתה המתנבאת, את דמותה החלוצית. המוניטין שיצאו להסתדרות בעולם באו לה מפני שהיא בעלת תוכן יחודי ושליחות ייחודית, שהארצות המפותחות כאחת רואות בה דמות מופת לתנועת פועלים. מודרנית בעידן זה. במיוחד בעידן זה שומה על ההסתדרות לשמור על כוחה ועל יסודותיה ועקרונותיה, ולחדש את מסגרותיה בהתאם לצרכים העליונים של המדינה והעם העובד כאחד.

לא מיותר להזכיר כי עוד בשנים הראשונות לקיום ההסתדרות איפיין את התפתחותה הוויכוח על מהותה ושליחותה, וכפי שהתבטא כבר אז בכל בצלאל: "מעולם לא היה מחסור במומחים ובאנשים אשר ביקשו להשכיב את ההסתדרות במיטת סדום של פרופסיונליזם". נאמני ההסתדרות ודרכה ההיסטורית נתבעים עתה יותר [illegible] פעם לאמץ ללבם את חזונה ושליחותה [illegible] מקורביה ומבקשי נפשה [illegible] במיטת סדום של פרופסיונליזם. הדבר חיוני למדינה לא פחות משהוא [illegible] היסטורי לתנועת פועלי ישראל ובורח חיים לבני חברה חדשה במולדת.

מסגרות מיוחדות לילדים מחוננים עלולות להזיק להם

כך טוענת ד"ר אריקה לנדאו, מנהלת המכון לקידום נוער באוניברסיטת תל־אביב. "כשהקימו במשרד החינוך את המחלקה לילד המחונן ויצרו כיתות מיוחדות לילדים אלה, התנגדתי למעשה משום שהדבר מבודד את הילד ועלול לגרום לו לבעיות נפשיות וחברתיות." רגע לפני שאתם מקפיצים את בנכם כיתה, עצרו וחשבו, האם זה כדאי

מאת בלהה דבורי

בתחילת החודש הגיעה הטלוויזיה הספרדית לצלם את העבודה במכון לקידום נוער ליצירתיות ולמצויינות מיסודה של אריקה לנדאו ובהנהלתה עד היום. התוכנית שתצלם הטלוויזיה הספרדית תשודר שם לקראת ביקורה של לנדאו בספרד כדי ללמד בניית מסגרות לילדים מחוננים.

על תחילת הקשר הספרדי מספרת לנדאו: "לפני חצי שנה ראתה אור בספרד החוברת 'יצירת אידיאות', ואני נתבקשתי לכתוב לחוברת הראשונה, על מחוננות בכלל ועל מחוננות בישראל פרט. לכן הם באו."

ד"ר לנדאו, שהיתה היועצת הראשית להקמת מסגרות לילדים מחוננים גם בברזיל, בדרום קוריאה, בדרום אפריקה, בצ'ילה ועוד, אומרת כי לדעתה, החינוך הטוב ביותר בעתיד יהיה זה שילדים יקדישו חלק מזמנם כדי ללמד ילדים קטנים מהם. זאת משום שילדים לומדים טוב יותר מילדים אחרים. לנדאו: "יש לי המקרים המוכיחים שילד עם רמת אינטליגנציה 140 (אי.קיו.) לא הצליח להיות מנהיג של ילדים ברמת אינטליגנציה של 100. לעומת זאת הוא יוכל להנהיג קבוצת ילדים שחבריה הם ברמת אינטליגנציה של 130. מנהיגים של ילדים בעלי 100 אי.קיו. יהיו בעלי 115 אי.קיו".

ד"ר לנדאו כתבה את עבודת הדוקטורט שלה בנושא פסיכולוגיה של יצירתיות והתחילה את פעילותה בנושא הילד המחונן עת היתה אחראית על החינוך במוזיאון הארץ, בשנת 1968.

"התחלתי אז לארגן חוגים לחשיבה יצירתית", אומרת ד"ר לנדאו, "אני מאמינה שהחינוך הוא הכנה לחיים. והכנה כזו אין לעשות רק על ידי לימוד מרובעים של מתימטיקה, פיסיקה, תלמוד ישן. שכן, מול פתרון הבעיות בחיים אנו

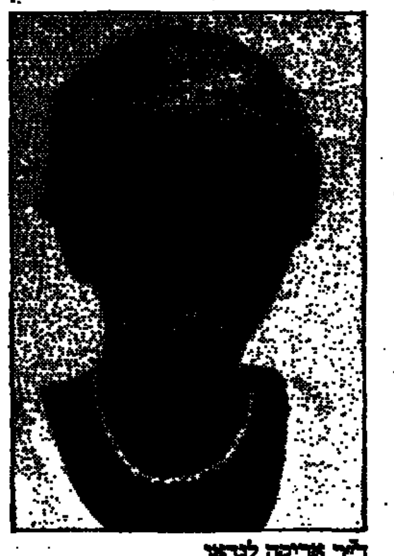

ד"ר אריקה לנדאו

ניצבים עם מיכלול האישיות שלנו, עם השכל הרגש והצורך החברתי להיות בקשר.

"אי אפשר לפתור בעיות חיים רק על ידי לימוד פיסיקה, לדוגמה. בעיות בפיסיקה אפשר לפתור על ידי הפיסיקה. כך שמראש חשבתי, שצריך את אותה חשיבה יצירתית, שהיא חשיבה אינטרדיסציפלינארית.

"במהרה התחלתי ללמד. ביקשתי מהורים לשלוח אלי תלמידים. התחלתי ללמד תשעים תלמידים חשיבה יצירתית, ותוך סימסטר היו לי 300 תלמידים, ההורים התחילו לבוא אלי ולשאול אותי איך קורה שהילדים אינם תלמידים טובים בבית הספר, ואילו אצלי הם נהנים מהלימודים וקורנים מעשייה יצירתית".

כך עלתה לנדאו על תופעת הילד המחונן והבעייתיות הגלויה לדבר. מהיותה פסיכותראפיסטית המטפלת בבעיות נפשיות של מבוגרים, נוכחה לנדאו לדעת, כי לא מעט מהבעיות נובעות מהילדות, כתוצאה מכך שלא קיבלו את הילד כפי שהוא, אלא ניסו לחולל בו שינויים.

לנדאו תוהה על העובדה שיש פחות נשים מחוננות מגברים מחוננים. במכון לקידום נוער ליצירתיות ולמצויינות נשמר במשך שנים רבות היחס בין כמות הבנים והבנות המחוננים: שליש בנות ושני שלישים בנים.

בשנת 1971 יסדה אריקה לנדאו במוזיאון הארץ את המכון לקידום נוער שוחר אמנות ומדע בשיתוף עם אוניברסיטת תל אביב ופרופ' אמנון יקימובסקי ממוזיאון הארץ. בשנת 1979 עברו בו 3000 תלמידים, מזכרון יעקב ועד אשקלון. לפעילויות הקיץ היו מגיעים למכון תלמידים מאילת ועד מקרית שמונה. בשנת 1980 נכנס המכון למשכנו הנוכחי, בבית הספר להנדסאים באוניברסיטת תל אביב.

"היום יש לנו בניין משלנו, ו־12 מרכזים בשכונות, עם 550 ילדים. 1200 ילדים לומדים במכון באוניברסיטת תל אביב פעם בשבוע, בשעות אחר הצהריים. מדובר בתכניות העשירה בתחומים המעניינים את הילדים".

לנדאו אינה בעד הקמת מסגרות מיוחדות לילדים מחוננים והיא אומרת: "כשהקימו במשרד החינוך את המחלקה לילד המחונן והחלו ליצור כיתות מיוחדות לילדים מחוננים, התנגדתי למעשה, משום שהדבר מבודד את הילד. אולי זה פתרון מבחינה אינטלקטואלית, אך עלול לגרום לבעיות נפשיות וחברתיות.

"במיוחד במציאות הישראלית זה פשע לעשות זאת, כי אנחנו חיים בתנאים מאד קשים ואם אנו לא מעורבים מבחינה רגשית וחברתית במציאות שלנו, או יכולה באמת להתעורר השאלה למה אנחנו חיים פה".

לנדאו גורסת כי רגש השתייכות מתפתח לאט מאד אצל האדם. "מדובר בתהליך המתרחש אצל האדם עד גיל 13. אם אנחנו מוציאים כבר בגיל 6 או 8 את הילד המחונן מסביבתו המיידית, ומעבירים אותו לסביבה שונה לחלוטין, לכיתה של ילדים מחוננים, הילד ימצא עצמו בודד בסביבתו: אין לו עם מי לשחק בשעות אחר הצהריים, הוא מנותק מסביבתו הפיסית. כהשלכה ישירה לעובדה שמגיל שש מאבד הילד המחונן קשר חברתי עם סביבתו הטבעית בגלל שהוא אינטליגנטי במיוחד, רואה לנדאו את העובדה שבגיל 26, כאשר יציעו לו עבודה יותר טובה בנכר, משום רמת האינטליגנציה שבו – לא יהסס האדם הצעיר ויעזוב את הארץ.

"וזהי תוצאה של עידוד הידע בלבד, ללא התחשבות בצורך להשתייכות ומעורבות בסביבה", היא אומרת.

דרך אחרת לטפל בילד המחונן היא 'הקפצת' כיתה. לדעת לנדאו, הדבר אינו מתאים לכל ילד ובמקרים מסויימים אף יכול להזיק.

לנדאו: "פיתחתי ארבעה קריטריונים להקפצת כיתה. הראשון הוא, שצריכה להיות לתלמיד אינטליגנציה בסיסית, כשרות אינטלקטואלית. הקריטריון השני הוא, שלא יהיה פער בין ההתפתחות האינטלקטואלית לאמוציונאלית, אינטליגנציה לא תעזור לו אם אין בשלות נפשית. התנאי השלישי הוא שצריכה להיות גם התפתחות פיסית מסויימת אצל התלמיד ה'מוקפץ', אצל ילד שזו אינטליגנציה לא תעזור אם הוא יישב בכיתה ח' כשהוא מצומק, קטן ונמוך ליד ילדה גבוהה ומפותחת. התנאי האחרון להקפצת כיתה הוא היכולת של התלמיד לרכוש לעצמו חברים. אם לילד יש בקושי חבר אחד בכיתה אני לא אתן לו לקפוץ כיתה".

לדעת לנדאו, הילד המחונן הוא לא בעייתי בגין המחוננות שלו. הוא בעייתי כאשר אינו בשל מבחינה נפשית ברמה בה הוא עומד מבחינה שכלית.

"הבעיה היא לא בעודף השכל אלא בחוסר הבשלות הנפשית. דבר זה ניכר במיוחד אצל הצעירים שבמחוננים. אני מכירה הרבה ילדים בני שש, שהם מבחינה שכלית בני תשע ומבחינה רגשית בני שלוש. פער זה דורש הרבה כוחות נפשיים שאין לילדים, כי להורים. קל יותר לענות על שאלות של ידע מאשר על שאלות של רגש וחברה".

חדשות רפואה

אפילפסיה, מיגרנות וחלימה בהקיץ

מרפאת "ליין" של קופת חולים הכללית בחיפה מתמחה במחלות אפילפסיה על שלושים סוגיה. לדברי ד"ר יצחק בזק, מנהל המח' הנוירולוגית במרפאה, חלה בשנתיים האחרונות התפתחות רבה בטיפול התרופתי הניתן ללוקים במחלה

מאת אורי שורון

במקרים רבים, התקפי מיגרנה מבשרים חמש שנים מראש על הופעתה של מחלת האפילפסיה; זאת ועוד: שכיחות התקפי המיגרנה אצל חולי אפילפסיה היא פי ארבעה מאשר בקרב אלה שאינם לוקים במחלה זו. במקרים רבים מאד, הטיפול באפילפסיה מקל באופן ניכר על התקפי מיגרנה.

על כך מסר הנוירולוג ד"ר צבי באום ממירפאת "ליין" בקופת חולים הכללית בחיפה, המתמחה במחלות אפילפסיה, על 30 סוגיה. ד"ר באום, שהסתמך בדבריו על מחקר שנערך באחרונה באוניברסיטת קולומביה בארה"ב, ציין שרק 40 אחוזים מהתקפי האפילפסיה מתבטאים בנפילה ובאיבוד הכרה. אצל אחרים מתבטאת האפילפסיה בהתנהגות תמוהה, לעיתים גם ללא סימן הנראה לעינו של מי שאינו איש מקצוע.

דוגמה לאפילפסיה מסוג זה היא התופעה של תלמידים "חולמים בהקיץ", הנתפסים על ידי מוריהם כמנותקים מחומר הלימוד בשל חוסר עניין לכאורה. "למעשה", אומר ד"ר באום, "תלמידים אלה סובלים מ'אפילפסיה קטנה': התפרקות חשמלית מוערית במוחם, הגורמת לנתק בריכוז מהסביבה, ועקב כך – אי יכולת לקלוט את הנעשה סביבם. טיפול תרופתי משפר מאוד את מצבם."

ד"ר באום מצר על כי אין מודעות מספקת לנושא, וכי רבים מגיעים למירפאתו לאחר שעברו טיפולים פסיכולוגים וייעוץ במשך שנים, בשעה שבעייתם היא על רקע פיסיולוגי, הניתנת לפיתרון על־ידי טיפול תרופתי, כאמור.

מנהל המחלקה הנוירולוגית ב"ליין", ד"ר יצחק בזק, מסר כי בשנתיים האחרונות חלה התפתחות רבה בטיפול התרופתי שמקבלים חולי אפילפסיה.

ההחלטה, שנתקבלה לאחרונה, להפעיל שירות מיוחד לחולי אפילפסיה במירפאת "ליין" נעשתה לאחר שיותר מ־400 חולים טופלו בה עד היום.

רבבת העמק / יצחק מרידור

סופלה בכפר יהושע

בני אדם מתחלקים, כידוע, לשתי קבוצות עיקריות: אלה שאוכלים כדי לחיות, ואלה שחיים כדי...לאכול. בכל מקום, האכילה היא, לכולנו, לא רק צורך, אלא גם מקור להנאה עצומה. בישראל, כמו בכל ארץ־שפע אחרת, השוק מוצף בספרי בישול, ו"סופרים" שחיברו והוציאו לאור ספרי בישול נהנים בהכרתנו מעין הילה של "אשפי מיטבח" נערצים: אין עיתון או מוסף של סוף שבוע שאין בו מדור קולינרי, שהכותבים מרובים, והם הממתינים בקוצר רוח להופעתו וקוראים בו בשקיקה רבה. ענף המסעדות, בכל הארץ, פורח ומשגשג וחברות הקייטרינג גורפות הון. בקיצור, האוכל תופס אצל כולנו מקום של כבוד. גם השמרנים שבינינו מעזים יותר, בשנים האחרונות, לטעום ממאכלי הגולה, בין אם אלה מאכלי עמים אחרים, או מאכלי עדות אחרות. אנחנו מבקרים במסעדות סיניות, ברזילאיות, ארגנטינאיות, צרפתיות, תימניות, מרוקאיות, רומניות – או צמחוניות. אנו מיחסים יותר חשיבות להנאת באכילה – ומגלים עניין הולך וגובר בהכנת האוכל. טומי לפיד אמר ש"אין נשים שאינן יודעות לבשל, יש רק בעלים שלא איכפת להם מה שמים להם בצלחת"...

כל ההקדמה באה כדי לספר לכם איך מכינים סופלה ב... כפר יהושע.

אכן גם בעמק ובגליל ניתן למצוא לא מעט מסעדות טובות, אפילו מעולות. אבל מי שהוא "גורמה", אניני־טעם אמיתי, ורוצה "להתענג" בגדול, נאלץ בדרך כלל לנסוע רחוק, לרוב לאזור תל אביב, כדי להשביע את רעבונו ל"משהו מיוחד", משהו "יוצא דופן", משהו שה"בשלנית" הפרטית שלו אינה יודעת לבשל...

האומנם? ביבה ישראלי, חברת מושב כפר יהושע שבעמק, סבורה אחרת. לדעתה, "תענוג לבשל" וכל שצריך הבן־אדם כדי להוציא מתחת ידו תבשיל טעים ומענין הוא – ללמוד. וכדי להגביר את תודעת הבישול המעולה בעמק, היא לקחה יוזמה והזמינה לביתה במושב את מומחיות הבישול של חברת "בישול פלוס", האלה קיימו השבוע, בביתה של ביבה ישראלי בכפר יהושע, "שיעור לדוגמא" אליו הוזמנו בשלנים מנוסים ובשלנים חדשים "מהעיר ומהכפר". חברות וחברים, במושבים, בקיבוצים וביישובים קהילתיים בעמק, שבאו, הקשיבו, רשמו – וטעמו בהנאה את שהוכן מול עיניהם.

בלי לובסטרים ושרימפסים

"כל מי שהשתתף פעם בשיעורי בישול אצל מורה טוב יודע שאין גבול לטעמים ולנוסחאות שבהם יוכל להעשיר את תוצרת המטבח שלו", כך סבורה אורה טכת, מבעלי חברת "בישול פלוס", הידידה של ביבה, שערכה את אותו "שיעור לדוגמא" בכפר יהושע. "ללמוד לבשל יכול כל אחד", היא אומרת, "כדי לבשל אוכל טעים לא צריך לקנות קאוויאר, שרימפס או לובסטרים יקרים: אפשר להשתמש במצרכים רגילים, שקיימים בכל בית. פה ושם צריך איזה תבלין מיוחד – אך לא יותר מזה. גם עם חומרים רגילים ניתן לקבל תבשילים קצת יותר טובים, קצת יותר מעניינים". ואכן, מול עינינו הכלות, בזריזות מופלאה, הכינו חברותיה של אורה כמה מאכלים, שטעמם הטוב ליווה אותנו זמן רב אחרי שפרשנו מאותו שיעור לדוגמא. הן הכינו ואנחנו טעמנו – פאסטה טונה העשוי מטונה בשמן (מקופסאות), גבינת שמנת "סימפוניה", אגוזי מלך קצוצים, פטרוזיליה טריה קצוצה דק, ורוטב ווסטרשייר אנגלי. הפאסטה הוגש לנו, לאחר שצונן היטב, בליווי קרקרים מסוגים שונים, טוסטים קטנים וצנימים טעימים. נגסנו בתיאבון ובמצמוץ שפתיים מסופלה הגבינה הנהדר, שהוכן מבעוד יום, מלחם לבן פרוס ללא הקרום, מגבינת צ'דר חריפה, מביצים, מחמאה מומסת, מלח, פלפל וחלב: התפעלנו מטעמו המופלא של סלט ה"כבד חולש", שהכיל עגבניות שרי, פטריות שמפיניון, שעועית ירוקה, פטרוזיליה, מיץ לימון, שום, שמן, מלח ופלפל; נפעמנו מ"סלט הזמרת" הטעים והצבעוני, שהכיל כרוב לבן, לפת, פלפלים אדומים, ירוקים וצהובים, מלפפון ירוק, גזר, בצל, והיה עטוף ברוטב מעניין שהוכן מחומץ לבן, שמן, מלח וסוכר. קינחנו בעוגיות שוקולד נמסות בפה, שהכנתן מהירה וקלה, ויש בהן שוקולד, כמובן, וחמאה וקמח ואבקת אפיה ומלח וביצים וסוכר וקפה ווניל ופקן קצוץ ואגוזי מלך... בקיצור, הרבה קלוריות, הרבה כולסטרול, אבל גם הרבה מטעמו של גן העדן

יצאתי משוכנע

עלי להודות שאני, לפחות, יצאתי משוכנע מאותו שיעור לדוגמא של "בישול־פלוס" שנערך בביתה של ביבה ישראלי בכפר יהושע – שאכן שאין גבול למה שניתן להוסיף וללמוד בתורת הבישול ושאכן שיעור לדוגמא שכזה יכול לתרום תרומה משמעותית לכל בשלן או בשלנית, חדש/ה או מנוסה, המשתוקקים באמת ובתמים להרחיב את השכלתם הקולינרית: כל שנישאר לי להוסיף זה רק את הפרט הפחות חשוב שה"כ עלות מפגש שכזה, שבו יכולים להשתתף עד 50 איש והנמשך שעתיים וחצי (נוסף לשעות רבות של הכנה לפני כן) היא 500 דולר + מע"מ + הוצאות נסיעה לרכב פרטי (אתה"ג "המחיר מושב, כך נאמר בפרוספקט, לפי שני מרצים, בישול זמן נסיעה ואביזרים"... אולי זה יקר – אבל זה לבטח – טעים...

ספרים / חנה לפלר

מכל וכל למי שעתותיו בידיו

ש"לגי" מוציאים לאור הביאו לציבור חובבי הרומן הרומנטי, או המערבונים או המדע הבדיוני שלוש חוברות לקריאה של פנאי, בין לבין, תחת הכותרת המשותפת "בידורון".

את הרומן הרומנטי "קסמי הלב" כתבה ברברה קרטלנד ותירגמה יפעה הדר. בחוברת מובאים כל המוטיבים הסטריאוטיפיים לרומן. הרומנטי – הרוזנים הדוכסים, הנערה הצעירה השבויה בידי אם חורגת יפה, הנשואה להרוזן־אביה לשם בצע כסף; הדוכס קריספין, שירד מנכסיו, שבוי בידי הרוזנת והכביה, השואפת להשתלט על רכוש הרוזן הזקן. הדוכס נאלץ להינשא, בעל־כורחו, לבת הרוזן. וגם זו, מפחדת עד מוות מכוונותיה הזדוניות של אמה החורגת – להכניסה לבית־החולים לחולי־רוח הידוע לשמצה – נענית לדרישה הלא־מתפשרת להינשא לדוכס. אבל, כל נכליה של האם המרושעת עלו בתוהו, ומעז יצא מתוק, והסוף טוב הכל טוב.

את המערבון "מרשל בעיר האבודה" כתב ג'. פ. אונגר ותירגם רן הגלילי. וכמו בכל מערבון גם כאן מוצגת גלריה אופיינית: המרשל ג'ק אוסט, השואף לצדק מוחלט תלוי למענו; בעלת להקת רקדניות ארמונית, אהובתו, רוזי מאלן, עוד כנופיה; בית־בושת לצרכנים הגברים שבעיר; האקדוחנים הרבים; המסבאה על יושביה; והאיש הרע.

ובמסגרת המדע הבדיוני הוציאה "שלגי" את "טייסי החלל הצעירים" – תחנת פרומתאוס בסכנה" מאת פיטר דייוויד, תירגמה עבל שגיב.

מתוך דף הקשה: "טייסי החלל הצעירים – סדרת 'הדגל' לדור הצעיר לחובבי המדע הבדיוני והרפתקאות בחלל מגושם מטעם מיוחד, גיבורי סדרת הטלוויזיה 'מסע בין כוכבים – הדור הבא'. תולדותיהם של גיבורי הסדרה בצעירותם, בסדרה המצליחה והמפתיעה".

שלוש חוברות דקות ורכות, בנייר עיתון, לשימוש חוזר. 9.90 ש"ח האחת.

שבבים / אהרן להב

נתבקשו להמיר ביקיני בתחתונים

ישנם גברים, שקידמת הלבוש התחתון של נשים טרם תפס אותם. הם מהדור הישן, שהורגל כנראה יותר לתגורות צניעות מאשר לביקיני, למשל. אחד מאלה הוא כנראה נשיא פדראצית הכדורעף של איטליה העונה לשם הארוך והמסורבל: אנטונלו מראנגאלי, שצפה יחד עם הרבה אחרים במשחק ליגה של שתי קבוצות נשים ומה שראו עיניו הביא אותו לכתוב הערות חמורות לבנות מועדון סאלומפיפאצ'ו מנה מהליגה השנייה.

וזה תוכן המכתב יוצא הדופן: תחתוני ביקיני אינם ספורטיביים. אתן מתבקשות מעתה והלאה ללבוש אך ורק תחתונים מסורתיים. הלהבתן במשחק הליגה נגד פאלרמו אבל בעוד ששחקניות הקבוצה השנייה לבשו תחתונים שלמים ומכובדים, חשפתן אתן ישבנים בתחתוני ביקיני זעירים. זאת ועוד, בעת מאמציכן האתלטיים להגיע אל הכדור בזויות קשות, חשפתן לעיתים גם פרטים שמראם עשוי להפחית מהצניעות הידועה של האירוע הספורטיבי.

בכדורעף, כידוע, משחקים בהעברת כדור מעל לרשת בגובה של יותר משני מטר. מעניין לאן נדדו עיניו של הנשיא אם הצליח להבחין במיסתרי הביקיני של הבנות. אולי ישב מתחת לשולחן השיפוט?

כלבת סמים הריחה מיליון נוסעים

כלבים העוזרים לחוק להילחם במכת הסמים מצויים ברשות הרבה משטרות בעולם. "אבוני" כלבת לברדור שעבדה בשירות הרשות האמריקאית ללוחמה בסמים, פרשה באחרונה משירות פעיל. בפנקס השירות שלה נרשמו 182 תפיסות סם ומעצר סוחרים ומשתמשים.

היא היתה אחראית ישירות לתפיסת סמים בשווי של יותר מ־58 מיליון דולר. תחילת דרכה של "אבוני" בשירות המכס היתה מאוד אפורה. היא הגיעה למיכלאה של כלבים עזובים ואילמלא המומחה של המכס, ששם עליה עין בהיותה כגור ניתן לאילוף גם להנחיית עיוורים, ספק אם היתה מוציאה את שנתה הראשונה.

המאלף האישי שלה לא טעה בהערכת יכולתה. חוש הריח המפותח אצלה נוצל להפחתת כמות הסמים המוברחות מדי שנה דרך נמלי הים והאוויר של מיאמי. פקידי המכס מסרו מספר סטאטיסטי מדהים: "אבוני" הריחה בשש שנות עבודתה בנמלי מיאמי כמיליון נוסעים ו־2.2 מזוודות וכבודה אחרת.

עיירה מלאה נכים בריאים

בעיירה שלוזה במרכז איטליה חיפשו התושבים מקור הכנסה קבוע, גם אם הם היו מסודרים בעבודות קבועות הנשים היו עסוקות עד מעל הראש בעבודות הבית. תושבי העיירה אקוילה שכוחת־האל נרשמו ב"המנויים" במשרד הסעד של המחוז כנכים. העובדה הזאת העירה בוקר אחד את תשומת ליבם של הפקידים הממונים.

נשלחה ביקורת שמצאה כמעט מיד שאחד התושבים, הרשום כעיוור למחצה, מתפרנס יפה מנהיגת אוטובוס. עקרת בית אחת, רשומה כנכה על כסא גלגלים, צולמה על מרפסת ביתה נמתחת על קצות אצבעותיה ותולה כביסה.

המשרד עיבה את צוותי החוקרים ולאט לאט נתגלו מאות מתושבי העיירה, הרשומים כנכים, מתפקדים כאחיות: עיוורים מחזיקים ברשיונות נהיגה; מחוסרי גפיים, חיגרים וצולעים כביכול מבצעים עבודות שליחות ומפליאים בזריזותם.

בעיירה נעצרו 152 נכים־בריאים ו־48 רופאים החשודים בסיפוק מסמכים המאשרים נכות שלא היתה ולא נבראה. תושב "חרש" אחד שהתהלך ברחוב והחוקרים קראו בשמו הסתובב מיד אל מופשיו.

נחש זינק ממבושי נהג

שוטרי תנועה שעוצרים עבריני תנועה או סתם אזרחים כדי לבדוק רשיונות – כבר עמדו בכל מיני סיטואציות שונות ומשונות. אבל כאשר בריאן דוסון נהג במהירות מופרזת בניו יורק דיסטריקט והשוטרים סימנו לו לעצור – לא ידעו על איזה ברנש נפלו.

ראשית רשיון הנהיגה שלו לא היה בתוקף המחשב הוכיח כי האיש לא שילם שורה ארוכה של דו"חות תנועה בלתי משולמים. אבל ההפתעה הגדולה ציפתה להם בתחנת המשטרה כאשר נתבקש האיש להחליף בגדיו לבגדי עציר. כאשר הסיר את תחתוניו זינק מהם נחש. לשוטרים ההמומים הסביר כי לא מדובר בסטייה. "אני מחזיק אותו שם כדי לחמם אותו".

האיש המוזר הוכנס לתא מעצר וחברתו נטלה את הנחש. כאשר שוחרר בערבות הורץ עם נחשו אל תחנת טלוויזיה מקומית והפך לכוכב מקומי מבוקש.

סוכנות לדוגמנים מכוערים

"שלום מכוער, אפשר לעזור לך?" – כך עונים במרכזיה של הסוכנות הבריטית לדוגמנים מכוערים במקום ברכת השלום האנגלית המסורתית. הסלוגן הזה נולד עוד ב־1969 כאשר שני צלמי אופנה ביקשו למלא חלל, בשוק שהיה מלא בדוגמניות ודוגמנים מושלמים, פירסמו מודעה קטנה תחת הכותרת: האם חשבת אי פעם להיות דוגמן מכוער?

העניינים החלו להתגלגל בתאוצה אדירה. הסוכנות רכשה מוניטין רבים והיום היא מספקת תעסוקה למאות דוגמנים משני המינים שאינם חוששים לקבל סטיגמה של "מכוער" בעולם שסוגד ליופי חוזר.

דוגמני הסוכנות מונים קשת רחבה של טיפוסים: מגמדים וכלה בשמנות ובאנשים עם "פני גומי" המסוגלים לעוות את פרצופם לפי בקשה. יחד עם זאת כשמעיינים בקטלוג של הסוכנות לא מוצאים שם בהכרח אנשים דוחים. כמה מהם נראים פשוט כמו השכן ממול.

נולד בתאריך שלא קיים

מה עושים בישראל עם יהודי כשר למהדרין שנולד בתאריך לא קיים, חי כך עשרות שנים בק"ק טבריה, למד ביסודי ובתיכון ושירת בצה"ל אבל איש במשרד הפנים, במשרד החינוך ובשלטונות צה"ל לא שם לב לעובדה שהאיש נולד ב־31 בנובמבר 1940.

כמובן שבחודש נובמבר אין 31 ימים אלא רק 30. יכול מאד להיות שהאיש, גדעון פאר, כיום בן 55 לא היה נדרש לעניין אלמלא המחשב של המוסד לביטוח לאומי. הלך וקרב היום של קבלת קיצבה ותוכנת המחשב של הביטוח הלאומי פלטה את השם "אל מעבר לגדר". כאשר פנה האזרח הטברייני אל פקיד הביטוח הלאומי, בתגובה למכתב שקיבל, נאמר לו חד וחלק: עם תאריך "פיקטיבי" כזה לא יוכל לקבל את הקיצבה.

מהביטוח הלאומי הלך האיש למשרד הפנים ושם נתנו לו לבחור תאריך לידה אחר: 30 בנובמבר או 1 בדצמבר. האיש בחר להתבגר בעוד יום והבטיח שבאחד בדצמבר הקרוב יחגוג יום הולדת ברוב עם ופאר.

אריה התעוור מרימון יד

איך מתעוור אריה בגן חיות. מסתבר כי בגן של קאבול מצוי עתה אריה העונה לשם "שיר" כשהוא סומא לחלוטין בגלל רימון יד שהושלך לתוך כלובו. האריה רוסס כולו ורסיסים חדרו גם לעיניו וגרמו לעיוורונו.

זורק הרימון ביקש בדרך זו לנקום באריה על ששבוע קודם טרף את אחיו שהצליח להכנס לכלוב כדי לשחק עימו. רופא צרפתי מומחה התערב להוציא לאריה את הרסיסים ולנסות להחזיר ל"שיר" את מאור עיניו. מאות צבאו על הכלוב להזין עיניהם בניתוח. הד"ר הצרפתי הצליח אמנם לשלוף את רוב הרסיסים מפני האריה אבל מאור העיניים לא חזר אליו.

האריה הזה שימש סמל תקוה לאזרחי קאבול במהלך מלחמת אפגניסטן. רוב החיות נהרגו בגן החיות מהפגזות או שנאכלו על־ידי אזרחים רעבים. רק האריה שרד.

בסין מזייפים מכוניות אאודי

תעשיית הזיופים בסין תופסת כיום את מקומה של זייפני יפן לפני מלחמת העולם השנייה. אחרי המאבק הקשה של המימשל האמריקאי עם ממשלת סין על הגבלת הזיופים של קלטות, דיסקטים ותוכנות מחשב, מסתבר כי הסינים ברוב חוצפתם התחילו לזייף גם מכוניות. לגרמנים נודע כי בכנופיות מאורגנות היטב מוציאות לשוק מכוניות אאודי מזוייפות. כך מדווחת חברת פולקסוואגן־אאודי כדי להעמיד קונים פוטנציאלים מפני קנייה על קרן הצבי. מומחי תעשיה טוענים כי בכבישי סין נעות קרוב לרבבת מכוניות אאודי מזוייפות. הזייפנים משיגים שילדות של מכוניות אאודי אחרי תאונות ומכניסים לתוכן מיכללים מזוייפים.

هكذا من الأصل

טלוויזיה

חינוכית

05.00 הר באמו. סרט טבע. בימים הסובבים את איי ... היו כעבר נושי ים רבים. לפני כעשרים שנים החלו לצוד את נושי הים כדי לפשוט את עורם ... בתעשיית האופנה. נושי הים כמעט ... לסקב את אוכלוסיותם.
08.45 להאיר השמש. סיפורים ומיתוסים. ריבוים ...
09.55 הולדת הישוב. המלחמה לעצמאות.
09.15 אנגלית.
09.30 הגיל הרך. עיגול זה לא משולש (דובר ערבית).
10.00 עיתות בוקר. הלומות אצל ניצולי שואה.
10.20 אקואליה. חדש בעיניים. (ש.ח).
11.00 יהדות. קשת וענן. הכבוד המת (ב).
11.20 סביבה. כפר המעשיות. שנים־עשר חודשי השנה (ב).
12.00 מדעי החיים. רביה והישרדות (דובר ערבית).
12.20 אנגלית.
12.40 מדע וטכנולוגיה. החיתוך הקר.
13.05 הדר הצומח באוסטרליה. מחזורי החיים בנוף ובשנתיה.
13.30 הקוסם מארץ עוץ. סדרה מדובבת בתנפשה.
14.00 קפיזה. סדרה מדובבת בתנפשה.
14.15 המנמינים. סדרה מדובבת בתנפשה.
14.45 שעת כושר.
15.00 גג של קש וקן. סרט תעודה. מעקב אחרי אורח החיים והתרבות של יהודי מרוח אירופה.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית, מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "האהבנורים מתמארים". סדרה בהנפשה ודיבוב עברי.
06.55 "בוליי". סדרה בהנפשה לגיל הרך. דיבוב עברי.
07.00 "בוקר טוב ישראל". תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.50 בהדר של רני.
15.35 עלילות סיינטון.
16.00 "מה שנקרא" סדרת דרמות לנוער. "האיש מהצד האחר". דרמה מקורית מאת אורי אורלב. נער פולני עוזר עם חבריו יהודים הבורחים מהגטו. כאשר נודע לו שאביו היה יהודי קומוניסט שנרצח בידי הפולנים, מסייע הנער להוציא יהודי הדר בגטו הארשה. משחקים: סליאנה אליה ושלמה תרשיש.
17.00 ערב חדש.
17.35 "מכוכבים משמה". הורוהיה של תלמידת תיכון אשר השתתפה במשלחת נוער לפולין.
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 "אפרופו". תכנית דיון בהנחיית רזיה חמר.
19.00 חדשות.
19.30 "העיירה וסל איננה עוד..." סרט על העיירה ויסל בבלארוס, שקהילתה היהודית הושמדה כמעט כולה בשואה. ניצולי העיירה מספרים את סיפוריהם מזמן השואה, בשילוב צילומי וידאו שצילמו בביקור שם.
20.00 טקס הזיכרון המרכזי לשואה ולגבורה, שידור ישיר מ"יד ושם".
20.05 כבס + שבשבת.
21.30 "היום הזמרון... 50 שנה אחרי..." סיפור היום האחרון של השואה מזוויות שונות.
23.00 "מזיה המתים". סימפוניה מאת נועם שריף. מתשתתפת התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוחו של זהר פרדלין. הסולנים: החזן יוסף מלובני וחבר הבריטון ליווה ויסר.
23.55 "מהיום לסוף", יומן חדשות.

ערוץ 2

14.00 "קלפים פתוחים". דור שלישי לשואה.
15.00 "מיפי", סרטוני אנימציה לפעוטות על־פי ספריו המצויירים של הסופר ההולנדי דיק ברונה. דיבוב לעברית.
15.05 "סויקי". סדרת אנימציה (ד.ע).
15.30 "קונאך". סדרה מצוירת (ד.ע).
16.00 "היפים האמיצים". אפרת סבן.
17.00 "5 עם רפי רשף".
17.30 "סיפורו של בית – פרשת ילדי סלבינו". סרט תעודה. בתום מלחמת העולם השניה נאספו 800 ילדים ובני נוער, ניצולי שואה מכל רחבי אירופה, לכפר סלבינו שבהרים האיטלקיים. הם למדו לדבר עברית והכשרו לקראת עלייתם לארץ ישראל. הסרט עוקב אחר סיפוריהם האישיים של ארבעה מניצולים ששרו בסלבינו.
18.00 "מבט ומשב", קליפים ישראלים.
18.30 "מי הבוס", סדרה.
19.00 "מכתבים מאין שם". מכתבים אחרונים של יהודים שנכתבו בזמן השואה והמשמשים עדות לזמים שהיו ואינם עוד (ש.ח)
19.30 החדשות
20.00 טקס יום השואה בשידור ישיר
20.50 "אישה היה אלוהים". הפקה מקורית ודוקומנטרית. עדויות של ניצולי שואה על השפעת השואה על אמונתם ודיון של תיאולוגים בנושא.
21.50 "הפתרון הסופי". סרט דוקומנטרי. הפקה ובימוי: ארתור כהן.
22.50 "מסע הארורים" (בריטניה/ארה"ב, 1976). דרמה. במאי: סטיוארט רוזנברג. עם פיי דאנוויי, אוסקר ורנר, מאקס פון־סידוב, מלקולם מקדואל ואורסון וולס. 1939. ספינה עמוסה בפליטים יהודים מגרמניה מיטלטלת בין חופי ארה"ב וקובה – הרשויות מסרבות להניח לה לעגון ולפרוק את מטענה האנושי. בסופו של דבר נאלצה הספינה לחזור לנמל המוצא בגרמניה ורוב נוסעיה הושמדו בשואה.
24.00 החדשות.
24.05 "מסע הארורים". המשך.
01.25 "שיר בלילה".

ערוץ 33

17.00 סרטים מצויירים (בתרגום לערבית)
17.30 "מיום ליום".
18.00 "בוזכים הבאים".
19.00 חדשות בערבית שידור חי.
19.30 "שירים שאהבנו".
20.00 "ידיד הבלים".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 "שנים הבינה". סרט קולנוע צרפתי בתרגום עברי ערבי

המזרח תיכונית

13.00 מועדון 700 (דת): 13.55 סרט "קפטן אמאצ'י עם לי ואן קליף, סטיוארט וויטמן; 15.30 משפחת הסופרים (מצויירת): 15.55 הית'קליף החתול (מצויירת): 16.20 הנפקה גרנט (מצויירת): 16.45 סופר בוק (מצויירת): 17.10 הארס האשוני בלשי: 18.10 מגנום. בלש פרטי: 19.00 חדשות בערבית: 19.30 סי.אנ.אן. מרחה 24 שעות: 20.00 בנפרים (סדרה): 20.30 מטלוק (סדרה בלשית): 21.20 רצח בשכונת קלמפס (בלש): 22.10 מועדון 700 (דת): 23.00 תכנית מסחרית.

מרסל אופולס, יוצר "הצער והחמלה"

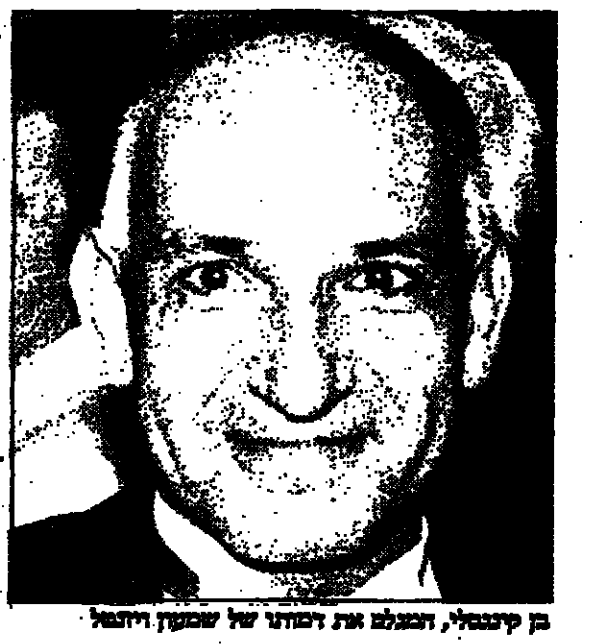

בן קינגסלי, המגלם את דמותו של שמעון ויזנטל

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר

אמירה ישירה ומזעזעת

ערב יום השואה הוא הזדמנות נדירה לצפות בסרטו החשוב של מרסל אופולס "הצער והחמלה" המתעד את הכיבוש הנאצי בצרפת. הסרט התיעודי הזה מזעזע באמירה הישירה שלו, משוחררת ממחצלות כאילראמנותיות. הוא לא הוקרן עד עכשיו בהקרנה מסחרית בצרפת. מי שמתעניין יכול לצפות בו רק במחלקת התיעוד של מרכז פומפידו בפאריס, אחרי הזמנה מיוחדת ומילוי שאלון מפורט. גם בישראל לא הוקרן הסרט בהקרנה מסחרית, אלא פעמים ספורות בלבד, בסינמטק. אבל זה סרט חובה לכל אדם חושב, לכל מי שיש עניין בפרק הנורא של ההיסטוריה האנושית.

"הצער והחמלה", הטבנה שנייה, 22:00

לראות	לנסות	לוותר

סיפור מרשים, משחק מרשים

בן קינגסלי גילם את דמותו של צייד הנאצים שמעון ויזנטל, ניצול מחנה מטהאוזן, מתוך הכרה בחשיבות הנושא ומשום שהיה מרותק לאישיותו של ויזנטל. הסרט "ויזנטל – סיפורו של צייד נאצים" הוקרן בכמה מחשובי הפסטיבלים לקולנוע אך לא זכה בתהודה הראויה, על אף השתתפותו של הכוכב הנחשב. משחקו של קינגסלי מרשים מאוד.

"ויזנטל – סיפורו של צייד נאצים", ערוץ 3, 16:30

לראות	לנסות	לוותר

כוכבים כפליטים

שורה של כוכבים בין לאומיים – אורסון ולס, מקס פון סידוב, מלקולם מקדואל, פיי דנאווי – מעטרת את סרטו של הבמאי סטיוארט רוזנברג "מסע הארורים". הסרט מגולל את סיפורה של קבוצת פליטים יהודים מגרמניה, המנסה להימלט מן התופת במסע רב מעקשים לארה"ב. שלטונות ארה"ב אינם מתירים לנוסעים האומללים להכנס לתחומה.

לא ברור אם העלילה מבוססת על סיפורה של האניה "סנט לואיס", אבל העקרון העלילתי דומה מאוד.

"מסע הארורים", ערוץ 2, 22:50

כבלים

ערוץ 3

08:00 ריקסנה. אפרת סבן (ש.ח)
09:00 לחיות את החיים. אפרת סבן (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אפרת סבן (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
11:25 סלוכות. סלטבלה (ש.ח)
12:10 סכנים, שכנים. דרמה (ש.ח)
12:30 פרי מייכון. דרמה (ש.ח)
13:20 הבדור וחוד לקפוך. קומדיה.
13:45 הקפסה. מוסיקה (ש.ח)
14:00 קבני הלייסי. בילוש.
14:50 ריקסנה. אפרת סבן.
ערב יום השואה מתאמרים שידורי ערוץ 3 ו־4 (ראו ערוץ 4)

ערוץ הסרטים

10:30 בית מבריד (1968, אנגליה) (ש.ח)
12:05 קיד הקאפידי (1969, ארה"ב) (ש.ח)
13:55 סרט קצר: שירי הלב.

14:10 נשאר רק לאהוב (1969, צרפת) (ש.ח)
ערב יום השואה. שידורי ערוץ 3 ו־4 מתאמרים.
15:40 אורחים בסלון. תכנית מיוחדת ליום השואה.
16:30 ויזנטל. סיפורו של צייד נאצים. חלק 1. דרמה תיעודית. בשנת 1945 שוחרר שמעון ויזנטל ממחנה הריכוז מטהאוזן שבאוסטריה והחליט להקדיש את כל חייו ומרצו למטרה אחת בלבד: נקמה בנאצים שרצחו את כל משפחתו, ושאת מליון מבני עמו. בן קינגסלי הוא ויזנטל, בסדרה המלווה את צייד הנאצים לאורך דרכו הקשה והמפותלת במשבצת עד ימינו, ושבה הצליח ללכוד ולהביא למשפט יותר מאלף נאצים (ביניהם את אייכמן ופרנץ סולה). עוד משתתפים: רני סאמסג'יג, לואיזה היי, קרייג טי נלסון, אנגוס לוסי, ג'ק שפרד, פול פרימן, רוברט מרלי.
17:55 ויזנטל. ספרה של צייד נאצים. חלק 2.
19:30 שידור מקומי.
20:00 השחרור (בריטניה, 1994). מסמך תיעודי של ערוץ 4 הבריטי שמגולל, בעזרת שיחזורים וקטעי ארכיון נדירים שטרם שודרו, את סיפור שחרורם של מחנות ההשמדה על־ידי חיילי כוחות הברית. מפיק ובמאי: רקס בלומסטיין.
21:15 מקס והלן (1990, ארה"ב). דרמה נוגעת ללב המבוססת על סיפור אמיתי. צייד הנאצים שמעון ויזנטל עוזר לניצול שואה למצוא את ארוסתו שהופרדה ממנו במחנה ההשמדה. במאי: פיליפ סביל. עם: טריט וויליאמס, מרטין לנדאו, אליס קריגי.
22:50 התהתקשות (1986, הולנד). סאגה היסטורית רחבת יריעה שזכתה בפרס האוסקר לסרט הזר. נער הולנדי צעיר רואה את משפחתו נטבחת בידי הנאצים ומחליט לשתוק דף חדש בחייו, אך עבר האפל לא נותן לו מנוח. עם: דרק דה ליגנה, מרק ואן אוכלן. במאי: פונס רדמייקרס.
00:50 בשם כל בני ביתי (1983, ארה"ב). הסרט מבוסס על סיפור חייו של מרטין גריי, שאיבד את משפחתו בשואה. אחרי המלחמה הקים משפחה חדשה באמריקה, ואיבד גם אותה בשריפה ביער. כוחות נפשיים עצומים נדרשו ממנו כדי לשקם את חייו בשלישית. עם: מייקל יורק, בריג'יט פוסי. במאי: רוברט אנריקו.

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המטמון של כאילו. הרב פרינגמן, ניר כוכב צוות הציר (ש.ח)
09:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
09:35 מייטי מקס (ש.ח)
10:00 קספר חוברים (ש.ח)
10:30 הכתה המעופפת. קטעים בכתה.
10:35 שירה נסיכת הכח (ש.ח)

11:05 הצלצול הגואל (ש.ח)
11:40 לאויס וקלארק (ש.ח)
12:40 לתני שבם (ש.ח)
13:00 המטמון של כאילו. בטבלים, פאו ואו.
13:30 גינת ההפתעות.
13:35 קליידר.
14:00 חוות החלל.
14:30 סופר רייב.
15:00 הכתה המעופפת. ערב יום השואה: "סרת בתבות מקיבוץ יד מרדכי".
15:40 משפחה אהבה.
16:30 ילדי השואה. סרט תעודה בבימוי מרגוט. ארבעה ניצולי שואה: יהודה בקון, סופי רכטמן, יעקב הכהן ושמואל שלף, מספרים על ילדותם תחת השלטון הנאצי.
17:30 דוד (1979, גרמניה המערבית). סרטו של הבמאי הגרמני־יהודי פיטר ליליינטל. סיפורה של משפחה יהודית בעיר גרמנית מעליית הנאצים לשלטון ועד "לפתרון הסופי" דרך עיניו של בן המשפחה, דוד. הסרט זכה בפרס דב הזהב.

הצגה שניה

22:00 הצער והחמלה. תעודה. האפוס המדעי של מרסל אופולס, המביא את עדויותיהם של צרפתים על תקופת הכיבוש הנאצי במלחמת העולם השניה. הסרט היה הראשון בגל סרטים צרפתיים, שהעבירו את דימוי הגבורה של הצרפתים תחת שלטון וישי והפכו

כי רובם היו משתפי פעולה.

ערוץ 8

06.00 אנציבריטיקה פתוחה. חברה ותרבות. שידורים ליום השואה (פירוט ב־18.00)
12.00 דיסקברי. אצבות המסע האבוד (ש.ח)
13.00 דיסקברי. כך נפל המצרק (ש.ח)
14.00 אנציבריטיקה פתוחה. גרמניה של פיוהר.
14.30 אנציבריטיקה פתוחה. המוסיקה ככיסוי לעמידות היהודים בתקופת השואה.
15.00 אנציבריטיקה פתוחה. עליית הנאציזם.
16.00 דיסקברי. עולם המבולנטנים (ש.ח)
17.00 דיסקברי. אנטישמיות – השנאה הארוכה ביותר (ש.ח)
18.00 דיסקברי. אנטישמיות – השנאה הארוכה ביותר. "אוייבי העם".
19.00 דיסקברי. אנטישמיות – השנאה הארוכה ביותר. "בין משה למחמד".
20.00 דיסקברי. אי הנודיאנים בברלין.
21.00 דיסקברי. מסע אחר נרכבות. ארבעה צעירים ניאו נאצים מתבקשים לנסוע לאושוויץ ומתעמתים שם עם ניצולת שואה.
22.00 דיסקברי. השואה לאור מיליונים.
23.30 דיסקברי. בין שני אוקיינוס. פרופ' ישעיהו ליבוביץ ופרופ' דינאאה משוחחים על יחסם של הנוצרים והיהודים לשואה.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 "שחרית מוסיקלית", שעה ראשונה. התזמורת הסימפונית של פראג ביצירות מאת סמטנה, דבוז'אק, פיביך ומרטל.
07.07 "שחרית מוסיקלית", שעה שניה. ברהמס: מתולות מגדריים, ארנסקי: וריאציות על נושא של צ'ייקובסקי; בורודין: נוקטורן; בריטן: סימפוניה פשוטה.
08.05 "שחרית מוסיקלית", שעה שלישית. וייגבורג: סולקה תרגה מתוך "שבתגה"; סיבליוס: סימפוניה מס' 1.
09.05 "קונצרט בוקר". מוצרט: רביעייה בסי־במול מג'ור לכלי־קשת; ברהמס: חמישיה לקלרנית ולכלי קשת; שוסטה: קונצ'רטו כלה מינור לפסנתר ולתזמורת; קוקלנה: "הפתעות"; בטהובן: סימפוניה מס' 1; מבולוסקי: סימפוניה מס' 4.
11.57 "בינת שיר". נתן אלתרמן.
12.00 "קלאסי קל". מוצרט: שיר לכת מס' 1, מחולות גרמניים; אלבינוני: קונצ'רטו בסול מינור לאבוב, כלי־קשת וקונטינואו; רוסיני: וריאציות לקלרנית ותזמורת. קופה: מקט מן המבשרים; סיבליוס: "אלגרו מה בון טמפו", מתוך קונצ'רטו ברה מינור לכינור ולתזמורת; ברהמס: "בשביל", מתוך הסויטה "הקניון הגדול"; יוהנס שוסטקוביץ': "זה לשנים".
13.00 "אמן השבוע". היימן מרסלים, המנצחת, היידן: קונצ'רטו בסי־במול מג'ור לחצוצרה ולתזמורת; ל. מוצרט: קונצ'רטו ברה מג'ור לחצוצרה ולתזמורת; פאש: קונצ'רטו ברה מג'ור חמר מג'ור לחצוצרה ולתזמורת; גרשווין: "יום משוגע".
14.05 שבוע בתמונות.
14.06 "הרוך".
15.00 "משתמות". מפגש עם יואל תום.
16.00 "בכוקשוק". קראמה "ברגריבר", שוסטקוביץ': רביעיית כלי־קשת מס' 14; צ'ייקובסקי: שיר נוגה; אישון מרסה "כליזה"; בריטן "לקרישה", יצחק ברנה: אלגיה למיתרים.
18.00 "צלילים בין ערבים". צבי אבני: שני מזמורי תהלים לאבוב ולכלי־קשת; שוברט: "העלמה והמוות"; בלוך: "עבודת הקודש"; צודה ויסגר בשירים אידיים.
20.05 "מאולמי הקונצרטים שלנו". התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור. צ'ייקובסקי: סויטה מס' 4; מהלר: הסימפוניה העשירית.
21.40 "הקונצרט הקאמרי". רביעיית כליקשת "שטאמיץ". היידן: רביעייה מס' 2; דבוז'אק: רביעייה מס' 8.
22.57 "בינת שיר".
23.00 "דור הזהב". שעת הפולחנים. תכנית חמישית בהשתתפות אלפרד קורטו, מישה ליבצקי, פרונצ'ו בורזיני, ארתור רובינשטיין, אלכסנדר ברייליבסקי, יעקב גימפל, קלאודיו אראו, מוריץ רוזנטל, שורה ציקסקי, ולדימיר הורוביץ.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
08.05 "פתוחים באלף". מבזק בוקר.
08.10 "עצות לנהגים".
08.30 "א"ב באמנות".
08.45 "קראתי ספר".
09.05 "מופתים מייעצים".
09.45 "מידע לצרכן".
10.05 "סלודיה".
10.30 "אנבע על הדופק".
11.05 "גיל הזהב".
11.30 "מלה הארץ".
11.45 "לחסיר אבק מספר".
12.05 "תעשיה".
14.05 "צימוקים ושקדים", שירים ביידיש.
14.55 "בינת שיר".
15.00 "מי יעשה".
16.05 "שירים עבריים".
17.05 "הזמנה".
17.55 "קראתי ספר".
18.05 "צבל מדרשה".
19.05 "יומן מדרשה".
19.50 "פרקי היום בתנ"ך".
20.00 "עוד סיפור אחד חי".
20.15 "תפילה חמר" – שירים מסורתיים.

20.30 סיפור בפרשת השבוע.
21.35 "שירים הסדריים".
22.05 "מלים שנגמות לנשה".
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 "הבוקר הזה". חדשות + מוסיקה.
08.05 "עניין אחר". עם חדשות הארץ.
09.05 "מה היה לנו שם".
10.05 "הכל דיבורים".
12.05 "בתחי היום".
14.05 "רבעי קסם".
15.05 "יומן הערב".
15.45 "עיתונות הרב".
16.05 "צבע הכסף".
17.05 "חמש אחרי החדשות".
17.57 "רבע של עברית".
18.05 "היום הזה". חדשות + מוסיקה.
19.05 "שעה ערבית".
20.00 עצרת יום הזכרון לשואה ולגבורה.
21.05 "הערבות מבט".
23.05 "כל היום" + מוסיקה.
00.05 "יומן הצוות".
00.15 "כל היום" + מוסיקה.
01.05 "לתוך הלילה".
05.05 "אור ראשון".

רשת ג'

06.06 "הכל פתוח".
07.05 "אוקטן גימל".
09.05 "בוקר בוקר".
10.05 "חבילת עשר".
11.05 "בתיבי רחבעון".
12.05 "אהבה עצמית".
13.05 "לוחש".
14.00 "עכילה". חדשות פום.
14.05 "רשש חדיש ומחדש".
15.00 "הצלה רדיו".
16.00 "קופסת הלהיטים".
17.05 "חמש פעמים ביום".
18.05 "רוח עצוב". זמר עברי.
19.00 חדשות.
19.05 "רוח עצוב". זמר עברי.
24.00 חדשות.
00.05 "רוח עצוב". זמר עברי.

גל"צ – צה"ל

05.02 "בוקר טוב צה"ל".
05.56 "באמצע מילולי".
06.00 הארץ + מבזק ידיעות.
06.05 "שש בבוקר". שירים עבריים.
06.30 "בוקר טוב ישראל".
07.07 "שבע אפס שבע".
08.00 "בוקר טוב ישראל". מהדורה שניה.
09.05 "מוסיקה על הבוקר".
10.05 "נבחן לעכשיו".
12.30 "כולף היום".
13.00 "בבודי היום".
13.15 "משל בבסף". תכנית ראויה.
15.05 "יש עם מי לדבר". עם גרשון רייכר.
15.55 "באמצע מילולי".
16.00 "שעה לשני".
16.55 "הגייר השלישי. הסוף".
17.00 "ערב טוב ישראל".
18.05 "ד' מרגניות". שירים עבריים.
19.30 חדשות ערוץ 2.
20.00 הטקס המרכזי לפתיחת אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה.
21.05 "בין שואה לזכרון".
22.05 "ד' מרגניות". שירים עבריים.
23.05 "עשרים מרבע, היום שואה".
00.00 "יומן חצות".
00.10 "משירי ארץ אהבתי".
02.00 "שירים אל תוך הלילה".

גלגל"צ

07.05 "מריקה־בוקר".
09.05 "מחוק".
10.05 "שמש".
12.05 "מימן אורי".
13.05 "משתו לרוך".
14.05 "משמש".
15.05 "זאב קוטר ממשיך לנסוע".
16.05 "תכה בבנש".
18.05 "גלגלאה".
20.05 "מוסת לתנודה".
22.05 "לילה טוב".

קולנוע

תל־אביב

גן העיר 1: פריסילה – מלכת המדבר א' 14.30, 17.00, 19.30, 21.45. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.45. ד' 17.00. ה' 19.30, 21.45
גת: קליעים מעל ברודווי א"ג' 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. ד' 14.30, 17.00. ה' 19.40, 21.55
דיזנגוף 1: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א"ג' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50. ד' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ה' 20.00, 22.00
דיזנגוף 2: שמש בוגדנית א"ג' 11.00, 13.40, 16.20, 19.00, 21.50. ד' 11.00, 13.40, 16.20. ה' 22.00
רחמן על אמת ה' 20.00
דיזנגוף 3: אל המערב הקסום א"ג' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30. ד' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ה' 20.00
כלבי אשמורת א"ג' 21.50. ה' 22.00
הוד 1: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30. ב"ג' 17.00, 19.30
פורסט גאמפ א"ג' 22.00
הוד 2: ענקים קטנים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ג' 17.00
גל א"ג' 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
הוד 3: לא פראייר של אף אחד א' 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
מכע בין כוכבים א' 11.00, 13.30
הוד 4: פורסט גאמפ א' 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00. ב"ג' 16.30, 19.15. ה' 16.30, 21.30
הקולנוע: המיתוי האחרון א' 17.00, 19.30, 21.45. ה' 19.30, 21.45
חן 1: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.45, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00. ד' 17.00
חן 2: ספרות זולה א"ג' 19.10, 21.55. ה' 21.55
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00. ד' 17.00
חן 3: סטריס פייטר א' 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40, 21.55. ב"ג' 17.00. ה' 19.40, 21.55
חן 4: מזרור בשחקים א' 19.35, 21.55. ב"ג' 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.55. ד' 11.30, 14.30, 17.00. ה' 19.35, 21.55
מלאכים בחופשה א' 10.55, 13.05, 15.15, 17.25
חן 5: רוחות של תשוקה א' 19.20, 21.55. ב"ג' 11.30, 14.15, 16.45, 19.20, 21.55. ד' 11.30, 14.15, 16.45. ה' 19.20, 21.55
חופשה בחיתולים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6: מלך האריות (אנגלית) א' 15.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. ד' 11.30, 14.30, 17.00. ה' 19.40, 21.50
המטירה א' 11.00, 13.00
מילת 1: לא פראייר של אף אחד א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
מילת 2: רוצחים מלידה א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
מילת 3: חשיפה א"ג' 16.30, 19.15, 22.00. ה' 20.00, 22.30
רב אור 1: משהו ללבוש א"ג' 16.40, 19.20, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.30, 21.55
רב אור 2: לפני הזריחה א"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.40, 21.5
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.40, 21.55
רב אור 4: ספרות זולה א"ג' 16.15, 19.05, 21.55. ד' 17.00. ה' 21.55
רב אור 5: נשים קטנות א"ג' 17.00, 19.25, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.30, 21.55
צפון: אחותי הבכורה א"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ד' 17.00. ה' 20.00, 22.00
שחף 1: התפרצות א', ג' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 17.00, 19.30. ה' 20.00, 22.30
שחף 2: פורסט גאמפ א"ג' 16.30, 19.15, 22.00. ה' 21.30
תל־אביב 1: התפרצות א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.30
תל־אביב 2: מסע בין כוכבים – רוחות א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
תל־אביב 3: צביה חופשית א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15

ירושלים

גיל 1: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00
הומות של תקוה א"ג' 19.15, 22.00. ה' 20.00, 22.30
גיל 2: פורסט גאמפ א' 11.00, 13.45, 16.30, 19.00, 22.00. ב"ג' 16.30, 19.00, 22.00. ה' 20.00, 22.30
גיל 3: מסע בין כוכבים – רוחות א' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ב"ג' 17.00, 19.15, 21.45. ה' 20.00, 22.15
גיל 4: אצבעונית א' 11.00, 13.00, 15.00
ליאון א"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 20.00, 22.15
חן 1: טפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 2: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.15. ב"ג' 17.00
חן 3: רוחות של תשוקה א' 19.20, 21.55. ב"ג' 16.50, 19.20, 21.55. ה' 21.50
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.15, 17.00
חן 4: ספרות זולה א' 19.05, 21.55. ב"ג' 16.15, 19.05, 21.55. ה' 21.50
מלך האריות (עברית) א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: סטריס פייר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.25, 21.50. ה' 19.40, 21.55

חיפה

אורלי: הומות של תקוה א"ג' 18.40, 21.20. ה' 21.20
רב אור 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.10, 21.30. ה' 21.30
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
רב אור 2: ספרות זולה א"ג' 21.20. ה' 21.20
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 16.30, 19.00. ב"ג' 16.30, 19.00
רב אור 3: משהו ללבוש א' 18.55, 21.30. ב"ג' 16.25, 18.55, 21.30. ה' 21.30
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.15, 16.30
רב גת 1: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 16.45, 19.00, 21.20. ב"ג' 16.45, 19.00, 21.20. ה' 21.15
רב גת 2: סטריס פייטר א' 11.00, 16.45, 19.00. ב"ג' 16.45, 19.00
רוחות של תשוקה א"ג' 21.20. ה' 21.15
רב מור 1: הומות של תקוה א"ג 18.40, 21.20. ה' 21.20
גבוהה על הקוף א' 11.00, 13.00, 16.30
רב מור 2: סטרי פייטר א' 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.20. ב"ג' 16.45, 19.00, 21.20. ה' 21.20
רב מור 3: ספרות זולה א"ג' 18.45, 21.30. ה' 21.30
חופשה בחיתולים א' 11.00, 13.00, 16.40
רב מור 4: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 19.00, 21.20. ה' 21.20
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
רב מור 5: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 16.45. ב"ג' 16.45
רב מור 6: משהו ללבוש א"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 16.30. ב"ג' 16.30
רב מור 7: רוחות של תשוקה א' 19.00, 21.30. ב"ג' 16.30, 19.00, 21.30. ה' 21.30
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.10, 16.40

אשקלון

חן 1: סטריס פייטר א' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 2: רק אותך א' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג'

חן 6: משהו ללבוש א"ג' 19.25, 21.55. ה' 21.50
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00. ב', ג' 17.00
חן 7: לפני הזריחה א' 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
תופשה בחיתולים א' 11.00, 13.15, 17.00

באר־שבע

רב נגב 1: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.45, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 2: רוחות של תשוקה א"ג' 21.55
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25. ב"ג' 17.00, 19.25. ה' 19.25
רב נגב 3: סטריס פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
רב נגב 4: הומות של תקוה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 19.20, 21.55
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 15.10. ב"ג' 17.00

בת־ים

חן 1: התפרצות א"ג' 19.20, 21.55. ה' 21.55
עוקים קטנים א' 11.00, 13.05, 17.00. ב"ג' 17.00
חן 2: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 3: הומות של תקוה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 19.20, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00. ב"ג' 17.00
חן 4: סטריס פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.25, 21.55. ה' 19.35, 21.55
חן 5: פורסט גאמפ א"ג' 19.05, 21.55. ה' 21.50
מסע בין כוכבים – רוחות א' 11.00, 16.45
חן 6: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 17.00, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 7: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א' 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.50
צמד בלתי מנוצח א' 11.00, 17.00

הרצליה

מגדלין 1: ספרות זולה א"ג' 19.00, 21.45. ה' 21.30
מגדלין 2: סיפור חיים א"ג' 19.30, 22.00. ה'

21.30
ממאר 1: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 13.15, 16.45, 18.30, 20.30. ב"ג' 19.30. ה' 19.30
גל א' 22.15. ב"ג' 21.45. ה' 21.45
ממאר 2: טפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.40, 22.00. ב"ג' 19.30, 21.50. ה' 21.50
ממאר 3: על כלבים וגנבים (עברית) א' 11.00, 13.15, 16.45, 18.30
מסע בין כוכבים – רוחות א' 20.00. ב', ג', ה' 19.30
המיתוי האחרון א' 22.15. ב', ג', ה' 21.50

חדרה

לב 1: על כלבים וגנבים א"ה 17.00.
התפרצות א"ג' 19.35, 22.00
לב 2: טפשים בלי הפסקה א"ג' 17.00, 19.40. ה' 17.00, 19.40
ליאון א', ב', ה' 22.00
לב 3: גל א"ג' 19.40, 22.00. ה' 24.20, 22.00
לב 4: ענקים קטנים א"ה 17.00
מסע בין כוכבים א"ג' 19.40, 22.00

כרמיאל

סינמה 1: סטריס פייטר א' 11.00, 17.00, 19.00, 21.30. ב"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
סינמה 2: משהו ללבוש א"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
על כלבים וגנבים א' 11.00, 17.00
סינמה 3: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 17.00, 19.00, 21.30. ב"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30

לוד

ממאר 1: סטריס פייטר א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ה' 11.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00
ממאר 2: ספרות זולה א' 19.15. ב"ג' 19.15. ה' 19.15
רוחות של תשוקה א' 22.00. ב"ג' 21.45. ה' 21.45
מלך האריות (עברית) א' 11.30, 17.00
ממאר 3: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00

נהריה

היכל התרבות: ספרות זולה ב"ג' 20.30. ה' 20.30

נתניה

חן השרון 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
חן השרון 2: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.0, 21.55
חן השרון 3: סטריס פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן השרון 4: רוחות של תשוקה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 21.50
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00. ב"ג' 17.00

עכו

ממאר 1: ספרות זולה א"ג' 18.45, 21.30. ה' 18.45, 21.30
מלך האריות א' (עברית) 11.30, 17.00
ממאר 2: צביה חופשית א"ג' 19.15, 21.45. ה' 19.15, 21.45
ממאר 3: ריצ'י ריץ' א"ג' 19.15. ה' 19.15
רוחות של תשוקה א' 22.00. ב"ג' 21.45. ה' 21.45

קרית מלאכי

היכל התרבות: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ג' 19.15, 21.30. ה' 19.15, 21.30

ראשון־לציון

חן 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
חן 2: משהו ללבוש א"ג' 19.25, 21.55. ה' 21.50
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00. ב"ג' 17.00
חן 3: סטריס פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.50
חן 4: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
ממאר 1: סטריס פייטר א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00
ממאר 2: משהו ללבוש א' 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00

ממאר 3: רוחות של תשוקה א"ג' 19.15, 22.00. ה' 19.15, 22.00
נשים קטנות א' 11.30, 17.00
ממאר 4: גל א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00

רמת גן – גבעתיים

אראיים 1: התפרצות א"ג' 17.00, 19.20, 21.55. ה' 21.50
אראיים 2: סטריס פייטר א"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
אראיים 3: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
רב גן 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.15. ב"ג' 17.00
רב גן 2: לא פראייר של אף אחד א"ג' 21.55. ה' 21.55
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25. ב"ג' 17.00, 19.25. ה' 19.35
על כלבים וגנבים ד' 17.00
רב גן 3: ספרות זולה א"ג' 19.05, 21.55. ה' 21.50
גבוהה על הקוף א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 4: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.40, 21.55

רעננה

מפרק 1: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.05, 15.10, 17.10, 19.30. ב"ג' 17.00, 19.30. ה' 20.00
סטריס פייטר א"ג' 22.00. ה' 22.00
מפרק 2: על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.50. ב"ג' 15.50
התפרצות א"ג' 17.20, 19.40, 22.10. ה' 20.00, 22.20
מפרק 3: פרדי קרוגר א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00. ה' 22.00
נשים קטנות ב"ג' 19.30
רוחות של תשוקה א' 19.30, 22.00. ב"ג' 22.00. ה' 22.00
מפרק 4: סטריס פייטר א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00, 19.30. ה' 20.00
הומות של תקוה א"ג' 22.00. ה' 22.00
מפרק 5: נשים קטנות א"ג' 17.00
ליאון א' 11.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.00

המאמן הישראלי שלמה שרף

הפסד מרגיז משחק מעודד

הפסד ראשון לישראל בקדם־אירופי, במבחן החוץ הרציני הראשון ● לצד דקות נפלאות הציגה הנבחרת שלנו דקות של רפיון וחוסר אחריות, בעיקר בפתיחת המחצית השניה ● בסך הכל מצוי הכדורגל הישראלי בכיוון הנכון, למרות שאפשר לסכם את ההפסד אתמול במילה אחת: חבל!

נבחרת פולין – נבחרת ישראל 3:4 (2:1)
ציון משחק: 7
שערים לפולין: נובאק (1), יוסקוביאק (50), קובלצ'יק (55), קוסצקי (62)
שערים לישראל: רוזנטל (37), רביבו (42), זוהר (77)
המצטיין: וייצק קובלצ'יק. המאכזב: עופר מזרחי.
10,000 צופים באיצטדיון גורניק בזאבז'ה.
● נבחרת פולין: ואנצ'יק; מ. שבידז'בסקי, לפינסקי, ואלדוך, קוזמינסקי, נובאק; פ. שבידז'בסקי, קוסצקי, בלושינסקי; יוסקוביאק, קובלצ'יק. כן שותפו: ויישצ'בסקי, בוקלסקי.
★ נבחרת ישראל: גינצבורג; פליקס חלפון, קלינגר, אלון חרזי, גלאם; חזן, בנין, ברקוביץ, רביבו, רוזנטל; עופר מזרחי (זוהר).

איל ברקוביץ (מימין) ואיציק זוהר (משמאל) ביצעו כמה הבריקות, אך זה לא הועיל. בסופו של דבר, נוצחה נבחרת ישראל על ידי פולין ביתית ועיקשת, 4:3 (צילום ארכיון: א. קנטר)

נבחרת ישראל נחלה את המפלה הראשון בטורניר הקדם אירופי, 4:3, על ידי הנבחרת הפולנית המארחת. זה היה מבחן החוץ הרציני הראשון, ובשורה התחתונה לא עמדנו בו. יצאנו ברגשות מעורבים. היו לנבחרת שלנו רגעים גדולים, שכללו משחק פתוח ושליטה במרכז השדה, לצד רפיון וזלזול, תוך הפגנת כדורגל חסר אחריות.

בעיקר מדובר ב־20 הדקות הראשונות של המחצית השניה, כשההגנה הישראלית הפכה לשטח הפקר. אבל בניגוד לעבר, הפגינו שחקני ישראל ברוב דקות המשחק כדורגל חיובי ללא רגשי נחיתות, ולא נשברו כאשר היו בפיגור.

כבר בדקה הראשונה הצליחה פולין להבקיע שער. פיוטר נובאק הבקיע את בוני בבעיטה אדירה ושטוחה לפינה מ־16 מ', מבישול של קובלצ'יק המצטיין.

הכדורגלנים הישראלים לא נבהלו התאוששו חיש מהר ויזמו התקפות נגד טובות. המשחק השאפתני של הישראלים אילץ את השופט השוודי לשלוף במהלך 90 הדקות כרטיסים צהובים לרביבו, חזן וחלפון.

בדקה ה־22 כמעט 0:2 לפולין כשקובלצ'יק שיגר כדור למשקוף (גם במחצית השניה זיעזע אותו שחקן את משקוף השער של בוני). דקה אח"כ הדף גינצבורג בקושי כדור פולני מסוכן.

בדקה ה־37 הושג שער המשוה:
טל בנין שלח נהדר את משה גלאם לפריצה באגף שמאל, הגבהה לרחבה ורוזנטל הצליח לגבור בקרב על הכדור מול מגן השוער הפולני. דחיפה קלה של רוני בכדור, שעשה דרכו מעל לשוער פנימה. ואנצ'יק ניסה להרחיק מהקו, אולם הרים את הכדור אל תקרת הרשת.
1:1.

זה היה שערו ה־11 של רוזנטל במשחקו ה־50 במדי הנבחרת.

בדקה ה־42 יתרון מהמם לישראל. איל ברקוביץ, באחת מאותן מסירות מופת שלו, שלח את חיים רביבו לרחבה, שגילגל יפה פנימה, מתחת לגופו של השוער, שיצא לקראתו.

תוצאת המחצית, 1:2 לישראל.
ואז באו 20 הדקות הקטלניות של הנבחרת הפולנית, בפתיחת המחצית השניה, בסיוע משחק לא אחראי של משחק ההגנה הישראלי.

דקה 50: חור גדול במרכז ההגנה, לאחר שרוזנטל איבד כדור בהתקפה, הפולנים רצו למתפרצת מהירה, בסיומה בעט יוסקוביאק לרשת. 2:2.

דקה 55: יתרון שני לפולנים, שניצלו את ההלם הישראלי. קובלצ'יק ניצל הגבהה, וכשהוא בעמדה חופשית נגח לקורה הנגדית ופנימה.

הלחץ הפולני הוליד עוד כמה מצבים מסוכנים. בדקות האלה היה רק אלון חרזי במיטבו במרכז ההגנה שלנו, אולם גם הוא לא מנע את השער הרביעי.

דקה 62: כדור עונשין מ־20 מ' אלכסונית משערו של בוני. הקפטן והקשר הטכני ביותר של הפולנים, רומן קוסצקי, בעט חזק־מסובב־בשטוח, ישירות לפינה הנגדית. פאשלה של ההגנה.
2:4 לפולין.

האם ישראל מתמוטטת, כפי שנהגה בטורניר הקדם עולמי לפני שנתיים?
לא.

למרות שהיו אלה דקות הלם, הצליחו הישראלים להתאושש, הרבה בזכות כניסתו של איציק זוהר, במקום החלוץ המאכזב עופר מזרחי, שלא ניצל את האשראי שניתן לו, בהחליפו את רונן חרזי הפצוע.

בדקה ה־77 נגח זוהר מ־16 מ', הכדור נהדף והוא בעצמו "ירה" מהאוויר לפינה הנגדית. שער נהדר מעורר תקוות.
רק 3:4 לפולין.

אבל בדקות שנותרו לא הצליחו הישראלים לארגן התקפות של ממש. גם הפולנים נראו כמסתפקים ביתרון בן שער ולא הסתכנו בהתקפות רבות.

טבלת בית מס. 1

1. רומניה	5	4: 9	11
2. ישראל	6	8:10	9
3. צרפת	5	0: 2	7
4. פולין	5	7: 7	7
5. סלובקיה	4	6: 8	5
6. אזרביג'אן	5	12: 1	0

קדם אירופי

כל משחקי הבית הישראלי

4.9.94	ישראל – פולין	1:2
7.9.94	סלובקיה – צרפת	0:0
7.9.94	רומניה – אזרביג'אן	0:3
8.10.94	צרפת – רומניה	0:0
12.10.94	ישראל – סלובקיה	2:2
12.10.94	פולין – אזרביג'אן	0:1
12.11.94	רומניה – סלובקיה	2:3
16.11.94	פולין – צרפת	0:0
16.11.94	אזרביג'אן – ישראל	2:0
14.12.94	אזרביג'אן – צרפת	2:0
14.12.94	ישראל – רומניה	1:1
29.3.95	ישראל – צרפת	0:0
29.3.95	רומניה – פולין	1:2
29.3.95	סלובקיה – אזרביג'אן	1:4
●●●●●●●●●●●●		
25.4.95	פולין – ישראל	3:4
26.4.95	צרפת – סלובקיה	
26.4.95	אזרביג'אן – רומניה	
7.6.95	פולין – סלובקיה	
7.6.95	רומניה – ישראל	
16.8.95	צרפת – פולין	
16.8.95	אזרביג'אן – סלובקיה	
6.9.95	צרפת – אזרביג'אן	
6.9.95	סלובקיה – ישראל	
6.9.95	פולין – רומניה	
11.10.95	רומניה – צרפת	
11.10.95	ישראל – אזרביג'אן	
11.10.95	סלובקיה – פולין	
15.11.95	סלובקיה – רומניה	
15.11.95	צרפת – ישראל	
15.11.95	אזרביג'אן – פולין	

★★★

טבלת בית מס. 2

1. ספרד	5	3:12	13
2. מקדוניה	4	4: 5	5
3. דנמרק	4	6: 5	5
4. קפריסין	5	6: 4	5
5. בלגיה	5	9: 6	5
6. ארמניה	3	4: 0	1

★★★

טבלת בית מס. 3

1. שוויץ	4	5: 9	10
2. תורכיה	4	5:10	7
3. שוודיה	4	6: 6	6
4. הונגריה	3	6: 4	2
5. איסלנד	3	7: 0	0

★★★

טבלת בית מס. 4

1. קרואטיה	5	1:10	13
2. איטליה	5	4:10	10
3. ליטא	4	3: 4	7
4. סלובניה	4	3: 5	5
4. אוקראינה	5	8: 3	4
6. אסטוניה	5	14: 1	0

★★★

טבלת בית מס. 5

1. נורווגיה	5	1: 9	13
2. הולנד	5	1:14	11
3. צ'כיה	4	3:10	8
4. ביילורוס	4	9: 4	3
5. לוכסמבורג	5	13: 1	3
6. מלטה	5	12: 1	1

★★★

טבלת בית מס. 6

1. פורטוגל	4	2:14	12
2. אייר	4	1:12	10
3. צ. אירלנד	5	9: 8	7
4. אוסטריה	4	3:10	6
5. לאטביה	4	11: 2	3
6. ליכטנשטיין	5	21: 1	0

★★★

טבלת בית מס. 7

1. בולגריה	4	2:12	12
2. גרמניה	4	2: 9	12
3. גרוזיה	5	5: 6	6
4. מולדובה	5	12: 5	6
5. אלבניה	5	7: 5	3
5. וולס	5	14: 5	3

★★★

טבלת בית מס. 8

1. יוון	4	1:12	12
2. פינלנד	5	7:11	9
2. סקוטלנד	5	3: 8	8
4. רוסיה	3	1: 5	5
5. סן־מרינו	4	12: 1	0
6. איי פארו	3	15: 2	0

חלוץ האולימפית שי הולצמן. החטיאו הזדמנויות

"טיל" ארוך־טווח חיסל את סיכויי ישראל

הנבחרת האולימפית שלנו נוצחה אתמול בפולין 1:0 ואיבדה את הסיכוי להעפיל לשלב הבא ● חלוצי ישראל, הולצמן וניר סביליה, החטיאו הזדמנויות נוחות וחסרו מזל (3 קורות), לעומת בעיטה אחת פולנית נפלאה של קאלוז'ני, מ־35 מ' לחיבורים

הטורניר הקדם אולימפי

פולין – ישראל 0:1

הנבחרת האולימפית של ישראל פתחה אתמול בצהריים את יום ההפסדים בפולין. המארחים הפולנים הציגו יכולת בינונית למדי, אך בעיטה אחת מוצלחת של רודוסלאב קאלוז'ני בדקה ה־44, גמרה את הסיפור.

היתה זו אחת מאותן בעיטות של "יהיה מה שיהיה". קאלוז'ני הניף את רגלו מטווח של 35 מ' ושלח כדור רב־עוצמה אל החיבורים. האם היתה זו שוב שגיה של חוסר עירנות מצדו של השוער לירן שטראובר, או סתם חוסר מזל?

לנבחרת הישראלית ניתנו כמה הזדמנויות טובות. החלוצים שי הולצמן וניר סביליה נתקלו בקורה, בשוער או שסתם בעטו החוצה ברשלנות. השער הפולני לא הובקע.

סביליה נפגע במהלך המשחק, הוצא לטיפול וחזר לשחק, אך ללא הועיל.

בסיום אמר יצחק שום, שהחמצנו עוד הזדמנות לצבור נקודות. שוב חזר הסיפור הידוע על עצמו. האולימפית תוקפת, מחטיאה וסופגת כמו בשני המשחקים הקודמים (1:0 לרומניה ו־1:1 עם צרפת).

● ההרכב הישראלי: שטראובר; טלקר, גדי ברומר, בנאדו, חמב, אלון חלפון; תומר אולאי, אלון ברומר, שום; סביליה, הולצמן.

הבית הקדם אולימפי

1. צרפת	5	1:13	11
2. פולין	5	7:10	10
3. רומניה	5	4: 7	8
4. ישראל	6	6: 7	8
5. סלובקיה	4	5: 3	4
6. אזרביג'אן	5	20 3	0

אלופת העולם בגמר

נבחרת הנוער של ברזיל, אלופת העולם, העפילה אמש לגמר המונדיאל בקטאר, בצורה דרמטית, כשגברה על אלופת העולם הקודמת, פורטוגל, 0:1 משערו של המבקיע הקבוע, קאיו, בדקה ה־90.
20,000 צופים חזו במשחק.

האלוף הודח בסיבוב ה־1

טורניר מונטה קרלו

הפתעות ראשונות בפתיחת האליפות הפתוחה של מונטה קרלו נרשמו אתמול כאשר האוסטרלי ריצ'ארד פרומברג הדיח את האלוף אנדריי מדבדב בשלוש מערכות 2:6, 3:6, 4:6 והצרפתי פאבריס סנטורו גבר על השוודי שטפן אדברג (מדורג 12) 3:6, 1:6.

במשחקים נוספים: פרנסיסקו קלאבט – ארון קריקשטיין 2:6, 0:6; סרדיק פיולין – הורסט סקוף 3:6, 5:7; ואבייר סאנצ'ז – פטריק ראפטר 1:6, 3:6; גילברט שאלר – אמיליו סאנצ'ז 4:6, 1:6, 3:6; יונאס ביורקמן – ליונל רו 3:6, 5:7.

וימבלדון: יותר כסף

סכום הפרסים בטורניר הטניס של וימבלדון הועלה ע"י הוועדה המארגנת לקראת משחקי 1995 בשישה אחוזים והוא עומד עתה על שישה מיליון ליש"ט (9.65 מיליון דולאר) לעומת 5.7 מיליון (9.17 מיליון) אשתקד.

מנצח הגברים יקבל סכום של 586,900 דולאר לעומת 554,700 אשתקד ואילו מנצחת הנשים תקבל 527,400 דולאר לעומת 498,400 אשתקד.

● שטוטגרט פיטרה אתמול את מאמנה יורגן רובר לאחר שסידרת הפסדים שנחלה הקבוצה במסגרת משחקי הבונדסליגה ואשר הורידה אותה למקום ה־11 בטבלה.

רובר החל לאמן את שטוטגרט בדצמבר 1993 לאחר פיטוריו של כריסטוף דאום.

המו"מ עלה על שרטון

סיבוב שני של שיחות בין אריק קאנטונה וקבוצת מנצ'סטר יונייטד שנערכו אתמול לא הניבו תוצאות ושני הצדדים החליטו להפגש פעם נוספת ביום שישי.

מאמן האלופה האנגלית, אלכס פרגוסון סיפר כי קאנטונה הביע רצונו להשאר בקבוצה אך הודה כי החלוץ הצרפתי עלול לספוג ביקורת במגרש ומחוצה לו.

תיאטרון הכורסא — אהרן להב

תשואות רמות לכחול־לבן

תשואות רמות לנבחרת ישראל, למרות ההפסד. אחרי שער מהמם כבר בדקה הראשונה עם הסתערויות חוזרות ונשנות של הפולנים על שערו של בוני גינצבורג, לא רבות הן הנבחרות שיודעות להתעשת ולייצב את המשחק ועוד להוביל ביתרון בסיום המחצית הראשונה.

רוני רוזנטל, בתחזית שלו לקראת המשחק, קרא נכון את היכולת הישראלית מול שורת הכוכבים של פולין אבל אמר: בכדורגל הכל אפשרי. הוא צדק ממעמקי הכורסא מול המסך הקטן קיבלנו 90 דקות מרתקות ודרמטיות, עם שבעה שערים מלהיבים ושידור ברור, בהיר ובהחלט מספק.

נבחרת ישראל למרות ההפסד המרגיז (4:3) התעלתה בדקות רבות והפגינה משחק התקפי שווה כוחות לזה של הפולנים אם כי אסור לגלוש לכיוון האבסורד. נבחרת פולין של אמש עמדה יותר טוב על המגרש הן ביכולת האישית של שחקניה, הן בכושר הגופני של שחקניה ובמהירות הטיפול שלהם בכדור.

לנבחרת שלנו היו הרבה דקות מתות וחסר הדבק בין השחקנים. המרווחים בין השחקנים היו גדולים מדי. הרבה מסירות שהיו מיועדות כאילו למקום הנכון הלכו לאיבוד בגלל המרחק הגדול שהכדור צריך היה לעבור. הפולנים שיחקו הרבה יותר צפוף וניצלו את העובדה שבקו הרוחב של 20 – 25 מטר לא נוצר עימות בין השורה העורפית של שלנו לבין חלוצי פולין. הם הירבו לבעוט בריחוק רב מהמטווחים האלה. שלושה כדורים מצאו את הרשת מבעיטות כאלה ועוד שני כדורים פגעו במשקוף הישראלי.

טענה אחת יש לנו אל המאמן הלאומי שלמה שרף. לא ההפסד מרגיז אותנו. יחסי הכוחות הצדיקו הפרש של שער, מה עוד שהפולנים הצהירו שהם ירדו מהתמודדות עם שער אחד יותר מהמאמן הישראלי. מה שהטריד אותנו כבר פעם שניה ברציפות היא העיקשות של שלמה שרף להחזיק את איציק זוהר על הספסל ולהעלות אותו לשחק כגלגל חילוף.

איציק זוהר הוא שחקן מחונן ברמה הגבוהה ביותר שהיתה לנו אי־פעם. אחרי שפיגרנו בשני שערי חובה צריך היה להקפיץ את זוהר למשחק כמובן במקומו של עופר מזרחי, שלא יכול להשיג מפני שאיש לא פינק אותו בכדורים. עובדה: מרגע שזוהר נכנס למשחק בשמונה־עשרה הדקות האחרונות חל מיפנה בהתקפה הישראלית. אייל ברקוביץ' התחיל לחיות. היה לו עוד ראש טוב לחלק עימו את הכדורים. זוהר שלח פגז ארוך אחד שפיספס במעט ואחר כך שלח כדור מחושב לרשת הפולנית.

אילו היה שלמה שרף פחות שמרן ויותר מעז, כמו שעשה המאמן הפולני, היה משתף את זוהר מההתחלה. הגיע הזמן שהשחקן הזה ישחק 90 דקות ולא ישמש "פקק זנית." זוהר הוא שחקן אינטליגנטי שיחד עם רוני רוזנטל אייל ברקוביץ', חיים רביבו ואלון חזן וטל בנין תומכים מאחור – יכול לחולל סנסציות באירופה.

לא הכל אבוד. נותרו עוד שלושה משחקי חוץ נגד רומניה, צרפת, סלובקיה ומשחק בית אחד נגד אזרבייג'אן. שני נצחונות ושתי תוצאות תיקו עשויים להבטיח מקום בגמר 1996 באנגליה.
אל אל ישראל!

הערב: צרפת מארחת את סלובקיה

קדם אליפות אירופה
מאת שמואל טל

קצת פחות מ־24 שעות אחרי שנבחרת הכדורגל של ישראל ירדה מכר הדשא בזאבז'ה, יערכו הערב ברחבי אירופה 21 משחקים נוספים במסגרת קדם אליפות היבשת.

בית 1
צרפת – סלובקיה
רגע האמת של נבחרת צרפת יהיה הערב בנאנט כאשר היא תארח את נבחרתה של סלובקיה. למרבה האירוניה לא יופיעו בהרכב הצרפתי דווקא שחקני העיר המארחת. המאמן הצרפתי איימה ז'קה מסר כי הוא יכלול בהרכב את שני הצעירים המבטיחים ריינלד פדרוס ופטריק לוקו.

להרכב הפותח ישובו דויד ג'ינולה ודידייה דשאן שהחלים מפציעה קשה ויתפקד במרכז השדה לצידו של מרסל דסאיי.

ז'קה מקווה כי הפעם יצליחו חלוציו לאפס את רגליהם ולעשות מה שכמעט לא עשו עד כה – להבקיע שערים.

גם עבור הסלובקים זהו משחק שיקבע את המשך דרכם בטורניר. המאמן הסלובקי יוזף ונגלוש לא יבצע שינויים בהרכב שהביס את אזרבייג'ן 1:4 לפני חודש.

● צרפת: לאמה; אנגלומה, רוש, בלנק, די מאקה; דשאן, דסאיי, גואחין, ז'יורקאף, לוקו, ג'ינולה.

● סלובקיה: מולנר; טיטל, זימן, קינדר, גלונק; קריסטופיק, מורבציק, טומאשק; דובובסקי, פנסקה, רוסנק.

● במשחק נוסף בבית זה תארח בטרבזון, הנבחרת השלישית בבית, אזרביג'אן, המוגרת את הטבלה עם אפס נקודות ושער זכות בודד, את המוליכה רומניה.

כל תוצאה שלא תהיה נצחון רומני גבוה תתקבל כהפתעה גדולה.

בית 2
בבית זה יהיו כל שש הנבחרות בפעילות, כאשר עיקר המאבק מתנהל על המקום השני אחרי שספרד הבטיחה לעצמה כמעט סופית את הכרטיס לאנגליה.

הספרדים אגב יתארחו ירבן אצל סוגרת הטבלה ארמניה ויחזרו קרוב ולוודאי הביתה עם נצחון נוסף החמישי במספר. בנבחרת הספרדית יחגוג השוער זובירטה את הופעת ה־100 שלו במדים הלאומיים וינסה לשמור על מאזן אפס שערי הזכות של הארמנים.

על הכרטיס השני מתנהל מאבק קשה בין שלוש נבחרות ששתיים מהן אלופת אירופה נבחרת דנמרק ומקדוניה יפגשו בקופנהגן. הדנים חייבים לנצח כדי לא לאבד את הכתר כבר בשלב המוקדם.

● בנבחרת הדנית יערוך הופעת בכורה בהרכב הפותח "מלך שערי הליגה" אייק בו אנודסן. המקדונים שכפו תיקו 1:1 על הדנים בסקופיה תולים את יהבם על חלוצם דרקו פאנצ'ב.

באנדרלכט תארח בלגיה את נבחרתה של קפריסין בידיעה ברורה כי איבוד נקודות במשחק זה עלול לסתום את הגולל על תקוותיהם האחרונות להשאר בתמונת המאבק.

בית 3
המשחק המרכזי בבית זה יפגיש בברן את הנבחרת המארחת שווייץ עם נבחרתה של תורכיה שהפתיעה בהופעתה האחרונה את שוודיה 1:2. השווייצים מוליכים את טבלת הבית חרף העובדה שישחקו ללא כמה שחקני מפתח הם מועמדים לנצחון מול נבחרת תורכית המאבדת הרבה מיכולתה במשחקי החוץ.

הונגריה ה"מגמגמת" תארח בבודפשט את נבחרתה של שוודיה שלא יכולה להרשות לעצמה להפסיד פעם שניה ברציפות.

השוודים מוטרדים ממכת פציעות השעיות ואבדן דרכונו של שוערה הבכיר תומס ראבלי שרק בהתערבות שר בממשלה ההונגרית התאפשרה כניסתו למדינה.

בית 4
קרואטיה הבלתי מנוצחת ואיטליה שבדרך לאנגליה יצטרכו לחלוף על פני משוכות נמוכות יחסית. הקרואטים יארחו בזאגרב את סלובניה ויוסיפו קרוב לוודאי שלוש נקודות מלאות למאזנם.

בוילנה תתארח סגנית אלופת העולם אצל נבחרת ליטא כשמהרכבה עלול להעדר רוברטו באג'יו הסובל מחום. המאמן האיטלקי אריגו סאקי סבור כי לחניכיו צפויה מלאכה קשה אך בסופו של דבר הוא מאמין כי יצליחו לעשות צעד נוסף לקראת הנסיעה לאנגליה.

הליטאים שכפו בחודש שעבר תיקו על הקרואטים מאמינים ביכולתם להפתיע לא מעט בגלל יתרון הביתיות. מאמנם יורה לשחקניו לשחק באגרסביות. בסגל הליטאי מופיע ה"ישראלי" סוקריסטוב.

במשחק נוסף בבית זה תארח בטאלין אסטוניה את נבחרתה של אוקראינה. שתי הנבחרות איבדו כל סיכוי להגיע לטורניר הגמר.

בית 5
המשחק המרכזי בבית זה יפגיש בפראג את נבחרת צ'כיה המארחת, עם נבחרת הולנד. זהו משחק בו כל אחת משתי הנבחרות חייבת לנצח. שתי הנבחרות סובלות מהעדרם של שחקני הרכב ראשון רבים.

אצל הצ'כים יחסר השוער סרניק. בחוד ישתף סקוהרבי פעולה עם חלוץ סלביה פראג פטריק ברגר שהבקיע חמישה שערים בשבעה משחקים בין לאומיים.

אצל ההולנדים יעדר דניס ברגקאמפ ואת מקומו ימלא חלוץ אייאקס פטריק קלויברט.

● מוליכת טבלת הבית נבחרת נורווגיה לא תתקל בבעיות מיוחדות במשחק הבית באוסלו נגד נבחרתה החלשה של לוכסמבורג וגם ביילורוס תנצל את ביתיותה כדי להתגבר על מלטה שצברה עד כה נקודה בודדת.

בית 6
מוליכת הבית פורטוגל שטרם איבדה נקודה עלולה לשמוט כאלה במשחק החוץ שלה בדאבלין נגד אייר. המאמן האנגלי של האירים ג'ק צ'רלטון סומך הפעם על הותיקים שלו ועל רוח הקרב של שחקניו ויציב בחוד שני חלוצים ביניהם הותיק ג'ון אולדריג' בן ה־37.

פורטוגל עם הפרש שערים נהדר אחרי ה־8:0 על ליכטנשטיין תורכב בעיקר משחקני פורטו ובנפיקה בתוספת שני ה"איטלקים" פאולו סוזה, רוי קוסטה ופרננדו קאוטו.

אוסטריה לא תתקשה להתגבר על חשבון ליכטנשטיין בזלצבורג ולטביה תנסה לגנוב נקודות מצפון אירלנד. לשתי הנבחרות אין סיכוי להגיע לאנגליה.

בית 7
בולגריה וגרמניה שתי הנבחרות שייצגו קרוב לוודאי בית זה באנגליה יהיו הערב בפעולה.

הגרמנים יארחו את הנבחרת המאכזבת של וולס ויוסיפו שלוש נקודות למאזנם למרות שברטי פוגטס המאמן הגרמני מזהיר את שחקניו מפני הירידה הפגועה.

בסגל הגרמני יחולו מספר שינויים בגלל מכת הפציעות הפוקדת את הנבחרת והפנים החדשות יהיו דישר אילטס מדורטמונד ברמן על חשבון ואמר הפצוע והייקו הרליך חלוץ מנשנגלאדבאך שיערוך את משחקו השני בנבחרת.

הבולגרים המקדימים את הגרמנים בזכות הפרש שערים עדיף יופיעו בהרכב כמעט מלא כולל סטויצ'קוב החולה נגד מולדובה בקישינייב. מגנר יעדר קוסטדינוב הפצוע. מולדבה סובלת ממכת פציעות שתמנע ממנה לסכן את עליונות אורחיה.

בטיבליסי תארח נבחרתה של גרוזיה את אלבניה וסיכוייה להשאיר את הנקודות בבית טובים.

בית 8
במשחק המרכזי בית זה חייבת רוסיה שאיבדה שתי נקודות בתיקו הביתי נגד סקוטלנד (0:0) לנצח את יוון באתונה כדי להשאיר לעצמה סיכוי לקראת המשך הדרך.

במפגש הקודם בין שתי הנבחרות בנובמבר 1993 ניצחו היוונים 0:1 ותוצאה זהה הערב תבטיח ככל הנראה ליוונים עליה לגמר האירופי.

ליוונים מאה אחוזי הצלחה ארבעה נצחונות בארבעה משחקים.

סקוטלנד שגם היא בתמונה תשוב ללא ספק עם כל הנקודות ועם הפרש שערים משופר ממשחק החוץ בסן מרינו בעוד פינלנד תתארח אצל נבחרת איי פארו גם היא בתקווה להוסיף נצחון למאזנה.

פורמן: קרב חוזר

ע"פי דיווח של הניו־יורק טיימס יתחייב ג'ורג' פורמן להעניק קרב חוזר לגרמני אכסל שולץ עליו גבר בשבת האחרונה בנקודות בהחלטה מעוררת ויכוחים של השופטים.

مكان الأصل

חצי ק"ג הרואין נתפס בבית פרטי ביפו – נעצרו שלושה

מאת אלי ברנר

כחצי ק"ג הרואין נתפס אתמול לפנות בוקר בידי סוחר סמים מוכר למשטרה. שוויו של הסם נאמד בכמיליון ש"ח.

בלשי מפלג הסמים ביחידה המרכזית הגיעו על־פי מידע מוקדם לבית ברחוב פיקוס ביפו, ביצעו חיפוש, ומצאו 334 גרם הרואין, שהיו מחולקים למנות מוכנות למכירה לצרכנים. מחוץ לדירה נתפסו 114 ג"ר נוספים. נעצרו בעל הדירה, תושב יפו בן 24, המוכר למשטרה מתחום הסמים, ועמו שתי צעירות תושבות נס ציונה, האחת בת 20 והשניה קטינה בת 15, שנכחו במקום בעת תפיסת הסם. הקטינה הובאה אתמול להארכת מעצרה בפני שופט־נוער. שני הבוגרים יובאו היום בפני שופט המעצרים.

בית חולים בן 250 מיטות יוקם בקריות

מאת עזרא חן

בחודשים הקרובים יוצא מכרז לבניית בית־חולים כללי, ובו 250 מיטות באזור הקריות – כך מסר אתמול שר הבריאות, אפרים סנה, במפגש עם ראשי ערים ומועצות מקומיות באזור.

בית־החולים ישתרע על 25 אלף מ"ר, ויכלול חדר מיון, מעבדות, ארבעה חדרי ניתוח, שתי מחלקות פנימיות, מחלקה אורתופדית, מחלקת ילדים ומחלקת יולדות הכוללת 60 עריסות פגים.

משרד הבריאות יפרסם מכרז לבנייה במימון פרטי, שיתנהל על־פי סטנדרטים ותעריפים המקובלים בבתי־חולים ציבוריים.

יזמים יוכלו לתת בבית־החולים שירותי רפואה נוספים, כמו שירותים פארה רפואיים ושירותי דיאטה ותזונה.

השר סנה ציין כי המגמה היא שבית־החולים החדש ישמש גם כמרכז הדרכה מקצועי ברמה גבוהה לרופאים וסטודנטים.

זוג בני 34 נפצעו קשה בסכסוך בין סוחרי סמים ביפו

מאת אלי ברנר

גילה ושלמה לוי, בני 34, נדקרו באורח קשה בבטנם אתמול בצהרים, בקטטה בין סוחרי סמים ביפו.

השניים, בעל ואישה, הם נרקומנים מוכרים למשטרה. הם נראו יוצאים ברחוב המרדות, הסמוך לפרדס אבו סייף, כשהם פצועים. אזרחית פינתה אותם במכוניתה לטיפול בבית־החולים וולפסון בחולון, בו נותחו.

למקום הוזנקו כוחות משטרה, שעצרו 25 חשודים מבין המשתתפים בקטטה. הקטטה היתה על רקע מאבק בין עבריינים על השליטה בשוק הסמים ביפו. חקירה ראשונית העלתה כי הזוג הגיע לביתה של פרוצה, שאיתה הסתכסכה גילה לוי בלילה הקודם. החל ויכוח שגלש לקטטה, ואליה הצטרפו אחרים שהיו במקום, בהם עברייני סמים מוכרים.

חטיבת הנח"ל משלימה כעת את אימוני החורף (צילום: דוייג)

אלוני: בתי קברות אזרחיים – הפתרון לסחטנות החברה קדישא

(ע). – השרה שולמית אלוני אמרה אתמול כי הקמתם של בתי קברות אזרחיים תהיה פתרון לסחטנות ולמונופול של החברה קדישא.

אלוני אמרה את הדברים בעקבות דבריו של עמי פרהצור, תושב חיפה, שסיפר בתוכנית "נכון לעכשיו" על הסכום הכספי העצום שנדרש לשלם, כדי לקבור את אביו לצד אמו.

"החברה קדישא" האשכנזית בחיפה תבעה מפרהצור סכום של 7500 שקל, כדי לשמור חלקת קבר לאביו, שהיה חולה סופני, לצד אמו, שמתה חמישה שבועות לפני־כן.

באגודה לזכויות הפרט הבהירו לפרהצור כי אם בני הזוג נפטרים בהפרש זמן של 30 יום, אין לגבות כסף על שמירת חלקות צמודות. בסופו של דבר קיבל פרהצור הנחה של 1500 ש"ח, ונאמר לו שאם לא ישלם – ייקבר אביו במרחק רב מאמו, ובכל מקרה – הכסף לא יוחזר לו. בחברה קדישא לא הסבירו על מה ולמה משולם הכסף.

בתגובה אמרה השרה אלוני כי "כל עוד המדינה נותנת מונופול לחברות הקדישא – אנחנו נהיה נתונים לסחיטה מתמדת, ועוד בשעת אבל".

"כל עוד נושא החברה קדישא אינו מעוגן בחוק, החברות האלה תופסות אנשים בצערם ומבצעות סחיטה. יש לשבור את המונופולים ולעצור את התופעות הגבוליות" אמרה אלוני.

"הפתרון הוא להקים בתי קברות אזרחיים בצד בתי הקברות הדתיים, וכן יש לפרסם ברבים את התעריפים המותרים לגבייה – כדי שכל אדם יוכל למות ולהיקבר בכבוד".

"למרות הטיפול בתקשורת" הוסיפה אלוני, "הנושא ממשיך להסריח, והסחיטה והכפיה הדתית נעשות חמורות יותר".

"אני מקווה שהשר שטרית יכניס סדר בעניין הזה" סיימה אלוני.

"בית הכלא ליד צלמון שבגליל יאכלס 700 אסירים"

מאת אודי שרון

בית הכלא ליד צלמון שבגליל נמצא בשלבי בנייה סופיים, והוא יאכלס 700 אסירים – כך הודיע נציב שירות בתי הסוהר, רב גונדר אריה ביבי, שביקר אתמול באתר הבנייה.

רב גונדר ביבי ציין שעד סוף השנה תסתיים בנייתם של אגפים נוספים בבתי הכלא מעשיהו, נווה תרצה ובאר שבע. עם סיום העבודות, כולל הקמת בית הכלא בצלמון, יהיו בארבעת בתי הכלא האלה כ־1500 מיטות, ויגדל "שטח המחיה" של כל אסיר, העומד כיום על 3.6 מ"ר בלבד.

רב גונדר ביבי ביקר גם באגף שב"ס בבית המעצר "קישון", שם נפגש עם האסירים ועמד על תנאי מאסרם. האסירים התלוננו בפני הנציב על הצפיפות הרבה השוררת באגפם.

אל הנציב התלווה ת"כ יגאל ביבי וראשי יישובים בצפון.

בת 33 מואשמת בהשלכת אחיינה בן ה־5 מחלון דירתה

מאת אודי שרון

תושבת אור עקיבא, בת 33, מואשמת בבית המשפט המחוזי בחיפה בהשלכת אחיינה בן החמש מבעד לחלון הקומה השניה בדירתה.

התובעת, עו"ד עדנה בילוי, שהאשימה את האישה בגרימת חבלה בכוונה מחמירה ובהתעללות בקטין, מציינת בכתב האישום כי בתחילת יוני אשתקד, בשעת בוקר, שיחק הילד סמוך לבית דודתו. בשלב מסוים הכניסה הנאשמת את אחיינה לביתה, ונעלה את דלת הבית.

כעבור מספר שעות הגיעה קרובת משפחה אל הבית, וחיפשה את הילד. היא שמעה, לדבריה, את בכיו הבוקע מתוך הבית. הקרובה דפקה בדלת, אך הנאשמת לא פתחה אותה. משלא נענתה, הודיעה הקרובה לנאשמת, שאם לא תשחרר את אחיינה – תתלונן עליה במשטרה.

לטענת התביעה, כאשר הקרובה החלה לרדת במדרגות הבית, תפסה הנאשמת את אחיינה, וכאמור השליכה אותו מן הקומה השניה. הילד נפגע בגופו, ונגרם שבר פתוח בכפה השמאלית. הוא הובהל לבית החולים "הלל יפה" בחדרה, שם אושפז במשך שבוע.

רובינשטיין: משנת הלימודים הבאה ילמדו על שואת העם הארמני

(ע). – החל משנת הלימודים הבאה יילמד בבתי הספר התיכוניים, כנושא בחירה, הטבח בבני העם הארמני בשנת 1919 – כך מסר אתמול בצהריים שר החינוך והתרבות, הפרופ' אמנון רובינשטיין.

במסיבת עיתונאים בבית אגרון בירושלים אמר שר החינוך כי הוא תומך בלימוד הטבח בארמנים כלימוד בחירה בבתי הספר התיכוניים. רובינשטיין הוסיף כי תוכנית הלימוד שהוכנה בנושא נפסלה על־ידי ועדת מומחים חיצונית, המייעצת למשרד החינוך, ולכן הורה לצוות המשרד להכין תוכנית לימוד חדשה שתילמד, ככל הנראה, החל משנת הלימודים הבאה.

רובינשטיין ביקש להדגיש כי הוא מתנגד להשוואה כלשהי בין שואת העם היהודי באירופה לטבח העם הארמני. לדבריו, אין להשוות בין הרצח השיטתי והמתוכנן של יהודי אירופה לאירוע אחר כלשהו בהיסטוריה. רובינשטיין סירב לציין כיצד יכונה הטבח בארמנים בתוכנית הלימוד החדשה, ובתשובה לשאלות עיתונאים אמר כי על משרדו לא הופעל לחץ מצד גורם כלשהו לבטל את תוכנית הלימוד.

בהתייחסו לביקורו של הקרדינל הצרפתי ז'אן־מרי לוסטיז'ה ב"יד ושם" אמר רובינשטיין כי הוא רואה בו חשיבות רבה, אם כי בשל ההתנגדות שעורר הביקור עדיף שלא לקיימו בעת טקס האזכרה המרכזי של יום השואה, על מנת שלא לפגוע "באחדותו של העם ביום חשוב זה".

רובינשטיין ציין כי חלק מהפרסומים בפרשה היו מוטעים מלכתחילה, וכי לוסטיז'ה לא התעתד מעולם להשתתף בטקס הנחת הזרים ב"יד ושם", האמור להתקיים מחר בבוקר.

2 תלמידים אלימים סולקו מבית־הספר – בגלל לחץ חבריהם ללימודים

מאת אודי שרון

ועדת השמה של מערכת החינוך בחיפה החליטה שלשום להעביר לחטיבת ביניים עמלנית שני תלמידים אלימים מכיתה ח' בחטיבת הביניים בבית הספר "ליאו בק" בעיר. ועד ההורים של בית הספר טען כי התלמידים משליטים אווירת טרור בשתי כיתות ח' מאז תחילת שנת הלימודים. 200 תלמידי כיתות ח' איימו לשבות אתמול מלימודים למשך יממה, ואולם, כאמור, נפתרה הבעיה.

בעבר ביקש ח"כ אליעזר זנדברג משר החינוך, אמנון רובינשטיין, להתערב בפרשה.

חבר ועד ההורים, דובי פרי, מסר שבאחד המקרים היכו שני התלמידים נערה, והיא נזקקה לטיפול רפואי. המקרה דווח למשטרה. לדברי חבר הוועד, ביקש הוועד מאגף החינוך העירוני וממשרד החינוך במחוז חיפה לטפל בבעיה בדחיפות. ערב פסח הודיע הוועד לגורמי החינוך בחיפה על כוונתו להשבית את הלימודים, במחאה על אלימות התלמידים, ועל אי־פתרון הבעיה.

מנהלת אגף החינוך בעירייה, דבורה עזרא, מסרה שהנושא טופל עם קבלת התלונה במערכת החינוך, והוא לא הוזנח, למרות הזמן שחלף מאז הוגשה התלונה. התוצאה הסופית היתה, כאמור, העברת התלמידים האלימים לבית ספר אחר. עזרא ציינה שלהורי השניים עומדת הזכות לערער על ההחלטה.

שיטה חדשנית לאבחון מוקדם של סרטן השד מונהגת ב"אסף הרופא"

מאת עזרא חן

שיטה חדשנית לגילוי גידולים סרטניים בשד, המגבירה את יכולת האבחנה והזיהוי של התפתחות גידולים סרטניים, הונהגה באחרונה בבית־החולים "אסף - הרופא" בצריפין.

עד כה נבדקו בשיטה זו עשרות נשים, ולדברי מנהל מרפאת השד, פרופ' ראובן אורדע, מאפשרת שיטה זו גילוי מוקדם יותר של תאים סרטניים שלא ניתן לאבחן בבדיקת ממוגרפיה.

במהלך הבדיקה מוזרק לווריד חומר רדיואקטיבי, ובצילום השד ניתן לראות על־פי ריכוזי החומר, היכן יש, אם בכלל, גידולים סרטניים.

"השיטה החדשה אינה באה במקום בדיקת ממוגרפיה, אלא מתווספת לאמצעים האחרים הקיימים עד כה, במטרה להגדיל את הסיכוי לאבחון מוקדם. האבחון המוקדם חשוב ביותר להצלחת הטיפול", אמר ד"ר אורדע.

השיטה החדשה הונהגה באחרונה במספר מרכזים רפואיים בעולם, והחומר המשמש לבדיקה מיובא מארצות־הברית.

תלונה במשטרה: יו"ר הארגונים היהודיים באוקראינה גנב מעולים מיליון דולר וחצי

מאת נתן רוני

משטרת ישראל הולה לחקור תלונה של מנהל חברת "באס אם אקויפמנט", מיכאל קפלן, שמאשים את יו"ר התאחדות הארגונים היהודיים של אוקראינה, יוסף זיסלס, בגניבה ובמרמה. כך מדווח העיתון בשפה הרוסית "ורמיה", שרואה אור בישראל ובחבר המדינות.

קפלן אומר בתלונתו, כי יהודי אוקראינה שעלו לישראל הפקידו, בטרם עלייתם, בידיו של זיסלס, שהוא גם חבר פרלמנט באוקראינה, מיליון ו־400 אלף דולר, שהיו אמורים להגיע אליהם עם עלייתם.

את הכספים העביר זיסלס ביחד עם גורמים יהודיים בארגון "הוועד" היהודי־רוסי במוסקווה, לצורך רכישת אדמות ברעננה על שמם של פעילים בארגון היהודי, עובדה שמעלה חשד לגניבה של הכספים.

זיסלס ביקר בישראל והתראיין על ידי הכתבת אלנה שיגנר ביומון "ורמיה". הוא אישר שנטל כספים שהופקדו אצלו על ידי עולי אוקראינה בחברות מסחריות באוקראינה, לפני עלייתם.

זיסלס הבטיח בראיון שיעשה הכל כדי שהכספים יוחזרו לכולם. לדבריו, הבעיות שהתעוררו נבעו מאי־יכולתן של החברות למלא אחר התחייבויותיהן, עקב קשיים כספיים.

עקב כך, אמר, חברות אחרות לקחו על עצמן להחזיר לאנשים את הכספים שהיו חייבות להם החברות הכושלות.

כמו־כן, התייחס לפרשת רכישת הקרקעות ברעננה בכספי העולים והרישום על שמות פעילים מסויימים ב"ועד".

כתבנו מציין, כי חשיפת פרשה זו מטילה צל כבד על לשכת הקשר במשרד ראש הממשלה שמשתפת פעולה עם זיסלס, מבחינה ארגונית וכספית, ונראה שהפרשייה, אם תתפתח, תוביל לגביית עדות מראש לשכת הקשר שמצוי בקשרים עם זיסלס ועם "הוועד".

הנוסעת נתקפה צירים וילדה תינוק באוטובוס בדרך מבית־ליד לירושלים

(ע). – נוסעת באוטובוס מצומת בית ליד לירושלים ילדה את תינוקה במהלך הנסיעה.

נהג האוטובוס, שלומי שטרית, סיפר אתמול בתכנית "נכון לעכשיו" בגלי־צה"ל על הלידה הנדירה: "בדרך לירושלים ניגשה אלי אחת הנוסעות, ואמרה שיש אישה שיש לה צירים, וצריך לפנות אותה לבית החולים".

"בדרך שמעתי אנשים מתחילים לצעוק להביא מגבת, להביא מים, האישה יולדת. רציתי לעצור כבר, אבל האנשים אמרו לי לא לעצור, להמשיך ולנסוע לכיוון בית החולים. הלידה לקחה בערך שמונה דקות".

נסעת יותר מהר או יותר לאט?

"נסעתי בקצב של האוטובוס, בלי לחץ, זה היה ב־8 בערב, לא היו בעיות תנועה. היא ילדה ממש בתוך האוטובוס.

הנהג הוסיף וסיפר לאבירי גלעד ולקובי מידן: "זו היתה נסיעה של גוש אמונים, אז לא היה להם נעים להסתכל על זה. הגברים הלכו אל מאחורי האוטובוס והנשים נשארו באזור ועזרו לה. אני הסתכלתי מדי פעם במראה לראות שהכל בסדר. זו היתה חוויה שאני לא אשכח כל החיים: ילד ממש נולד בתוך האוטובוס".

"נהגתי לביה"ח למרות שהיו כל מיני אנשים שביקשו שאני אעצור בדרך בקסטל וכל מיני מקומות, התייחסו לזה כדבר שגרתי, אבל אני נסעתי ישירות לבית החולים, והאישה נלקחה להמשך טיפול".

ביום ראשון הקרוב תשקול מזכירות "אגד" אם הרך הנולד יהיה זכאי לנסיעות חינם לכל ימי חייו.

עולה חדש גנב תרנגול הודו חי ממשחטה כי היה רעב

(ע). – עולה תושב אשקלון מואשם בניסיון לגנוב תרנגול הודו ובתקיפת בעל המשחטה.

בכתב האישום שהוגש לבית המשפט באשקלון נטען כי לפני מספר ימים נכנס סרגיי קבנוב (37) למשחטה של חי מכלוף באזור התעשייה באשקלון. קבנוב פתח את אחד הכלובים, הוציא תרנגול הודו שהיה לפני שחיטה, אחז בגרונו כדי להשתיקו ויצא החוצה. בעל המשחטה מכלוף הבחין בו, וביקש ממנו להחזיר את התרנגול לכלוב. קבנוב, צייד במקצועו, עשה תנועה של שחיטה בידו ואמר למכלוף כי אם ינסה לעוצרו – גורלו יהיה כגורל התרנגול. מכלוף הזעיק את המשטרה, קבנוב נעצר ובתחנת המשטרה סטר הנאשם למכלוף לעיני השוטרים, על כך שהעז להתלונן.

בבית המשפט טען להגנתו קבנוב כי גנב את התרנגול בשל מצוקתו הכלכלית, וכיוון שהיה רעב. הסניגור ביקש מבית המשפט להושיט יד לעולה, שנאלץ לגנוב כדי להשביע רעבונו.

השופט דנברג התחשב בנאשם, ואף כי תלוי ועומד נגדו מאסר בר־הפעלה בגין עבירה דומה קודמת, החליט לא לשלחו לבית הסוהר. השופט גזר עליו 30 ימי מאסר על תנאי וקנס כספי של 600 ש"ח.

אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה ייפתחו הערב במעמד הנשיא ורה"מ

(ע). – אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה ייפתחו הערב בעצרת מרכזית שתיערך ב"יד ושם" בירושלים בנוכחות נשיא המדינה עזר ויצמן, ראש הממשלה יצחק רבין, הרב הראשי לישראל ישראל מאיר לאו ואישים נוספים.

במהלך הטקס, שיעמוד בסימן 50 שנה לניצחון על גרמניה הנאצית ושחרור המחנות, יודלקו שש משואות לזכרם של ניצולי המחנות, הפרטיזנים, החיילים היהודים ועוד. בין מדליקי המשואות יהיו שמואל אלהנן, ניצול מחנה ריכוז שבתום המלחמה עלה לישראל והתגייס לפלמ"ח, חיה בילסקי שפעלה בשורות הפרטיזנים, לאה בלינט שהסתתרה במנזר וגדלה כנוצרייה, דויד ברדוזיל מלוחמי הבריגדה, ויפי וינרוב ששירת בצבא בעלות הברית.

במהלך יום הזיכרון לשואה, מחר, ייערכו עצרות זיכרון בכל רחבי הארץ. בקיבוץ לוחמי הגטאות, בקיבוץ יד מרדכי וביער מודיעין ייערכו עצרות מרכזיות בנוכחותם של ראש הממשלה יצחק רבין, שר החוץ שמעון פרס, יו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית ח"כ אברהם בורג ואישים נוספים.

ב"יד ושם" בירושלים יתקיים טקס הנחת הזרים למרגלות אנדרטת גטו ורשה, ובכנסת יתקיים טקס "לכל איש יש שם" – קריאה של שמות קורבנות השואה.

שר הבינוי והשיכון שוחרר מבית־החולים

(ע).- שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, שוחרר אתמול בבוקר מבית החולים "ביקור חולים" בירושלים, בו עבר בשבוע שעבר ניתוח מעקפים כליליים.

בן־אליעזר אושפז ביום א' שעבר, לאחר שבבדיקה תקופתית הובהר, כי עליו לעבור ניתוח דחוף, בשל מחלת הלב ממנה סבל תקופה ארוכה. במהלך הניתוח בוצעו ארבעה מעקפים והוא הסתיים בהצלחה.

כנס מדענים ירדנים, מצרים, פלסטינים, אנגלים וישראלים יתקיים במאובה לקראת סוף הקיץ. על קידומו של הכנס, שיעסוק בנושאי מים, ניצול אנרגיית השמש, והדברה נגבית הוחלט בפגישה בין סמנכ"ל אונסקו הפרופ' הירדני עדנאן בדראן ושרת המדע שולמית אלוני. בפגישה נכח גם שגריר מצרים מוחמד בסיוני וכן ראשי האקדמיה לישראל ובהם מספר מדענים ערבים ישראלים מתחומי מחקר שונים (צילום: "פלאש 90")

בקשי דורון: פחות זוגות מתחתנים בגלל אווירת נהנתנות ובריחה מעול

(ע).- הרב הראשי לישראל אליהו בקשי דורון אמר אתמול, כי בשנים האחרונות מסתמנת ירידה במספרם של הזוגות הנישאים "כדת משה וישראל".

לטענתו, הסיבה לתופעה זו היא המגמה המתפתחת של משפחות חד־הוריות וזוגות החיים יחד ללא נישואים. לדברי בקשי דורון, ב־94' נישאו בישראל רק 30 אלף זוגות, למרות הגידול שחל באוכלוסייה. "תופעת הראש הקטן, מסימני התרבות בישראל, שקנתה אחיזה בחיי המשפחה בישראל, נותנת את אותותיה בבריחה ממחויבות ומעול חיי המשפחה במסגרת הנישואים", אמר הרב.

הוא הוסיף מעירעור חיי המשפחה בישראל ואמר שמקורה של תנועה זו בחוסר סובלנות, באווירת ההנתנות ובבריחה מאחריות מנשיאת עול המשפחתי. "מקור גאוותה של היהדות לדורותיה נותנת אותותיה גם בגל הגירושים הגואה", אר דורון.

מנכ"ל בתי הדין הרבניים, הרב אליהו בן דהן, דיווח בשנת 94' התגרשו 8,250 זוגות בישראל – עלייה של כ־10 אחוזים לעומת 93'. המנכ"ל אמר שבכל אחת מהשנים 94 ו־95 הוגשו לבתי הדין הרבניים כ־14 אלף בקשות לגרושים. מערכת בתי הדין הרבניים הפעילה שירות של עובדות סוציאליות, ליד בתי הדין, במגמה לפעול להשכנת שלום־בית בין זוגות, כדי לנסות לבלום את גל הגירושים הגואה.

בעניין אחר אמר הרב בקשי־דורון, כי הוא שותף למחאה שהביע הרב ישראל לאו נגד הופעתו של הארכיבישוף הצרפתי לוסטיז'ה בכנס שנערך בתל אביב בנושא "שתיקת אלוהים בשואה".

هكذا من الأصل